İZMİR Life®

Sayı 199 • Yıl 17 • Mart 2018 • Fiyatı 8 TL

Yeni Gelinimiz
JESSİCA MAY

Veysi Kubba
"İzmir, bir senfoni orkestrası ancak ritim tutturulamıyor"

Mezarlıkbaşı'nda Kristal Gazinosu

İzmirli Gençler göçe mecbur mu?

YAŞANACAK KÖY
Örselli

Eğitim Devrimcisi
Hasan Ali Yücel

Ünal Ersözlü
Dört Gün Buda
Üç Gün Zorba

Örgütlü kadın mücadelesi sürüyor

- **İzmir Avrupa Caz Festivali**
- **Uluslararası Kukla Günleri**
- **Orta Avrupa Filmleri Festivali**

ISSN 1303-1996
199
9 771303 199609

EFQM MÜKEMMELLİKTE 5 YILDIZ YETKİNLİK BELGESİ
KalDer
EFQM
Leading Excellence
Recognised for Excellence 5 star
Awarded to:
Medical Park İzmir Hastanesi
September 2017
This certificate remains valid for 2 years.
Léon Tossaint
CEO, EFQM
İzmir'e layık olduğu ödülleri getirmenin kıvancını yaşıyoruz.
Veysi KUBBA
Genel Müdür
MEDICALPARK
İZMİR HASTANESİ
EFQM
Leading Excellence
ISO 10002 Şikayet Yönetimi

FORUM BORNOVA
BU KIŞ DA ÇOK MODA

Beymen Collection zamansız tasarımlar

Zamansız stili ile öne çıkan bir kadın tasviri yaratan BEYMEN Collection, 2018 ilkbahar yaz koleksiyonunda safarinin doğal anlatımına altın dokunuşlarla ışıltı katıyor.

Kelebek Trevi

Kelebek Mobilya Trevi oturma grubu, konforu sağlamlıkla buluşturarak,evinizde yıllarca gönül rahatlığıyla kullanabileceğiniz bir tasarım sunuyor. Trevi oturma grubunun içinde yer alan üçlü ve ikili koltuğun yanı sıra; tekli koltuk da yatak olma özelliğiyle kalmalı misafirlerinize yer açıyor.

Seramiksan'dan uzun ömürlü Resolute

Seramiksan'nın dış mekanlar için ürettiği 20 mm kalınlıktaki Resolute Serisi, betonun natürel görüntüsünü seramiğe yansıtıyor.
Döşemelerde ergonomik kolaylık da sunan seri; yangına, suya, neme, aşınmaya, kolay kırılma ve çatlamaya karşı dayanıklılığının yanı sıra kaymaz dokusuyla da farkını gösteriyor.

Academia ve sarkastik Los Angeles

Klasikleşmiş 90'lar sportif duruşunu sarkastik Los Angeles konseptiyle birleştiren Academia Erkek İlkbahar/Yaz 2018 Koleksiyonu, yeni sezonda da iddiasını ve farkını ortaya koyuyor.

EGE PERLA
ORGANİK PAZAR
DOĞALLIĞI
YERİNDE YAŞA
DATÇA MURAT ÇİFTLİĞİ'NİN
TAZE, ORGANİK VE EKOLOJİK ÜRÜNLERİ
HER PERŞEMBE SİZLERLE.
EGE
PERLA
KANYON
YÖNETİM

Machka ile ılık bir yaz esintisi

MACHKA 2018 İlkbahar-Yaz Koleksiyonu, sofistike silüetleri modern dünyanın renk kartelasıyla buluşturarak sizi yaz günlerine doğru masalsı bir yolculuğa davet ediyor. Parıltılı, hareketli ve narin detaylarla zenginleşen koleksiyon, Machka kadınının zamansız ve sakin tavrına tazelik katıyor.

Ted Baker 2018

Her birinin ayrı bir yeri ayrı bir karakteri olan desenler ve renklerle buluşan Ted Baker her sezon olduğu gibi tarz sahibi kadınların ve erkeklerin tercihi olmaya aday.

Samsung Galaxy S9 ön siparişle satışta

Samsung, yeni amiral gemisi telefonları Galaxy S9 ve S9+'ı Barselona'da düzenlenen Mobil Dünya Kongresi'nde tanıttı. Samsung'un kamera özellikleriyle ön plana çıkan S9 ailesi ön siparişle satışa açıldı.

H&M Studio Paris Moda Haftası'nda

H&M Studio S/S 2018'in temel ilhamı Japonya'nın minimalist tasarımları ve sessiz zarafeti. H&M, aynı zamanda Musée des Arts Décoratifs'de gerçekleşecek Japonya ile ilgili çok özel bir sergiye sponsor olacağını duyurmaktan memnuniyet duyuyor. Sergi, Fransa ile Japonya arasında 150 yıldır süregelen kültürel değişimleri ve Japonya'nın Batı kültürü üzerindeki etkisini anlatacak ve bu yıl açılacak.

LC Waikiki ile tarzını keşfet!

Modanın ve tarzın takipçisi genç kadınları etkileyecek modellerin hakim olduğu koleksiyon, moda severlere elegan, casual ya da spor olma imkanı sunuyor.

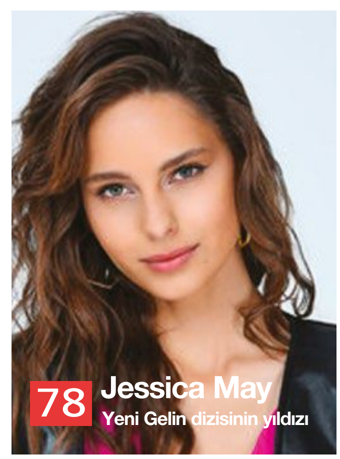
MART 2018
Sayı 199 • Yıl 17

YAZARLAR

bu
topraklar
hayat
dolu
Bu topraklardan aldığımızı bu topraklara kazandırmak için
sosyal sanayicilik bilinciyle dolu tam elli bir yıl...
Elli bini aşkın çocuğa okul çatısı, antik kent Magnesia'ya gün ışığı,
genç yeteneklere sanat kaynağı, iş dünyasına çevreci bakış açısı oluyoruz.
BATIANADOLU
HAYAT DOLU
batianadoluhayatdolu.com
BATIÇİM
BATISÖKE
BATIBETON
BATIENERJİ
BATILİMAN

Sokak sokak yaşıyoruz İzmir'i

İZMİR Life

www.izmirlife.com.tr

Bu sayıda özel destekçilerimiz
Folkart Yapı A.Ş.
MedicalPark-İzmir

TEŞEKKÜRLER
Sürekli Destekçilerimiz
• AKG Grubu • Arkas Holding
• Batı Anadolu Çimento • Can Dijital
• Çimbeton • Çimentaş
• ESBAŞ Ege Serbest Bölgesi
• Forum Bornova AVM
• Four Points by Sheraton İzmir
• İzmir Büyükşehir Belediyesi
• Özgörkey Otomotiv • SGB Gıda
• TAV Havalimanları • Yükseliş Şirketler Grubu

Yayıncı
Strateji Hedef İletişim Fark. Tanıtım
Reklam Hizm. Danışmanlık Tic. A.Ş.

Yönetmen
(Sorumlu Yazı İşleri Müdürü)
İ. Hakkı Kesirli

Haber koordinatörü
Deniz Çaba

Yayına Hazırlayanlar
A. Nedim Atilla, Aslı Can,
Avram Ventura, Aykut Uslutekin,
Ayşe Perin Tatari, Cansu Çubukçu,
Erol Özdayı, Gökmen Küçüktaşdemir,
Gülşah İnallez, Günter Soydanbay,
Gülhan Berkman Yakar,
Handan Korhan, Levent Kırılmaz,
Metin Rodop, Nedim Bubik,
Pınar Tekeş, Raşel Rakella Asal,
Reşat Kutucular, Rukiye Aktan,
Zeynep Omay

Reklâm Rezervasyon
232.446-3510 • 532. 234 6956
reklam@izmirlife.com.tr

Abone Hizmetleri
232.446-3510 • abone@izmirlife.com.tr

Baskı
Metro Matbaacılık Ltd. Şti.
Yahya Kemal Beyatlı Cad. No:94,
Begos 3. Bölge Buca İzmir • 232.290-3311

Dağıtım DPP A.Ş. 212.622-2222

Yönetim Yeri
Şehit Fethi Bey Caddesi 55/091,
Pasaport İzmir

Telefon 232.446-3510

7 Mart 2018 tarihinde basılmıştır.
Bölgesel süreli.

YAYIN KURULU'NDAN

Örgütlü kadın mücadelesi sürüyor

Her yeni gün cinayet, tecavüz, taciz, istismar haberleri ile karşılaşıyoruz. 2017 yılında 409 kadın cinayeti işlendi, 387 çocuk cinsel istismara uğradı ve 332 kadına cinsel şiddet uygulandı. 2016 yılında 328 kadın, 2015 yılında ise 303 kadın öldürülmüştü. Veriler kadın cinayetlerinin git gide arttığını gösteriyor. Kadına yönelik fiziksel, psikolojik, cinsel şiddetin, kadın cinayetlerinin, istismarların hiçbir bahanesi olamaz! Kadınların öldürülmediği, erkek şiddetinin, istismarların son bulduğu ana kadar direnişle…
Bu sayımızın dosya konusu "Kadın Direnişi"... Kadın derneklerinin yetkililerinin görüş ve önerilerini aktarıyoruz bir kez daha... Evet, bir kez daha...

İzmir Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı'nın (İKSEV), İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin katkılarıyla düzenlediği 25. İzmir Avrupa Caz Festivali 3-22 Mart 2018 tarihleri arasında yapılıyor...

12. İzmir Uluslararası Kukla Günleri'nde ise bu yıl 26 ülkeden festivale katılan yüzlerce kukla sanatçısı ve 50 kukla tiyatrosu topluluğu ile tüm İzmir'i bir kez daha kocaman bir sahneye dönüştürecek.

Yunt Dağı'nın harika motifli halılarını gördünüz mü? Bu ay sizi Örselli köyüne götürüyoruz. Bir halı tezgahı alıp köyde halı dokuma fikrine ne dersiniz?

Emekli Öğretim Üyesi Mümtaz Peker, hem kentin kalkınması hem de göçle gelen farklı kimliklerin İzmirlilik üst kimliğinde birleşebilmesi için temel gerekliliğin eğitim olduğunu söylüyor.

Mezarlıkbaşı'nda 1935-1955 yılları arasında Mehmet Raif Öçalan'ın işlettiği Kristal Gazinosu, İzmir'in sosyal hayatının önemli bir parçasıydı.

29 Ocak 2012 yılında kaybettiğimiz TÜRGÖK kurucusu Gültekin Yazgan, görme özürlülerin toplumsal yaşamda yerini alması için unutulmaz katkılar verdi.
Yeni Gelin adlı dizide Anadolu'da yaşayan büyük bir Türkmen Aşireti'ne gelin giden Bella karakterine hayat veren Jessica May, Brezilya'dan Türkiye'ye geliş yolculuğunun 2011 yılında bir reklam projesiyle başladığını anlatıyor.

Dünyanın sayılı genetik uzmanlarından Prof. Dr. Mehmet Öztürk'ün öncülüğünde kurulan ve bilim dünyasına yeni bir soluk getirmesi beklenen İzmir Uluslararası Biyotıp ve Genom Enstitüsü/ Uygulama ve Araştırma Merkezi; bilimsel keşiflerin hız kazanmasında etkin katkılar sağlayacak

Mart ayı yürüyüş rotamızda Kaçkar Kültür Gençlik ve Spor Kulübü ile birlikteyizb

Reklamlar, diziler, filmler, konserler… Erdem Yener, birçok alanda karşımıza çıkıyor.

Ahmet Kanneci, klasik gitarda ülkemizin en önemli isimlerinden biri.
Kendisinin kurduğu Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Gitar Sanat Dalında yürüttüğü lisans ve yüksek lisans programlarında çağdaş yöntem ve tekniklerle eğitim vermeye devam eden değerli sanatçı Kanneci ile keyifli bir söyleşi yaptık.

Son kitabı "Hüzün Süpüren" Doğan Kitap etiketiyle yayımlanan Nilüfer Açıkalın, bir kez daha hayatın sıradanlığı içindeki sıra dışı anları ve duyguları yakalıyor.

Şair, yazar ve gazeteci Ünal Ersözlü; son kitabı Dört Gün Buda Üç Gün Zorba'da karşılıksız sevgiyi, bilgeliği, dinginliği ve bunlara ulaşmanın ipuçlarını tarihin imbiğinden süzerek okurla buluşturuyor.

200. sayımız gelecek ay yayınlanacak...
Keyifli okumalar...

Konak tramvayı deneme seferlerine başladı

Hat imalatları tamamlanan F.Altay-Halkapınar tramvayında düzenli test sürüşleri başladı. Çevreci toplu ulaşımın en güzel örneklerinden biri olan hattaki ilk sefere katılan İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu, sürücü koltuğuna oturarak İzmirlileri selamladı. Başkan Kocaoğlu, 11 km. olarak devraldıkları raylı sistemi bugün itibarıyla 180 km.'ye çıkardıklarını söyledi.

Konak Tramvayı'nın hareketinden önce basın mensuplarının sorularını yanıtlayan Başkan Kocaoğlu, "2009 yılında yaptığımız Ulaşım Master Planı'yla belirlediğimiz Konak ve Karşıyaka tramvay projeleri öncelikli olarak hayata geçti. Kent merkezinde tramvay yapmanın zorlukları nedeniyle Konak Tramvayı'nın güzergahı konusunda bir hayli zorlandık. Hata yapmamak için bu süreç uzun sürdü. Bir ara Mithatpaşa Caddesi'nden geçirmeyi düşündük. Ama en sonunda bugünkü halinin daha yararlı olacağı kanaatine vardık ve inşaata başladık. Sağ olsun yüklenici firma projeyi zamanından önce bitirmek üzere çalışmalarına başladı. Bugün de nihayet deneme seferini gerçekleştiriyoruz" dedi.
İzmir Büyükşehir Belediyesi, Konak tramvayının da hayatımıza girmesi ile birlikte, çevreci ulaşım yatırımları sayesinde bir yıl içinde motorlu araçlardan kaynaklanan karbondioksit salımında da 648 bin tonluk azalma öngörüyor. Bu da yüzde 25'lik düşüşle eşdeğer görülüyor.

Avrupa'nın 12 Yıldız Şehri Ödülü 4. Kez Karşıyaka'nın

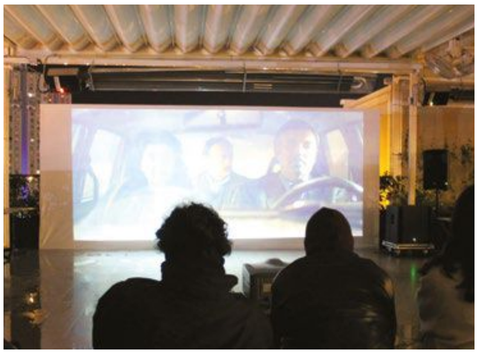
Katılımcı demokrasi anlayışı çerçevesinde sürdürdüğü çalışmaları Avrupa vitrinine taşıyan Karşıyaka Belediyesi, Avrupa Konseyi'nin en prestijli ödüllerinden biri olan "12 Yıldız Şehri" unvanını 4. kez almaya hak kazandı.

Katılımcı demokrasi anlayışıyla insan haklarına saygılı projeler üreten Karşıyaka Belediyesi; Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi tarafından verilen "12 Yıldız Şehri" unvanına 4. kez layık görüldü. Karşıyaka Belediyesi, bugüne kadar hayata geçirdiği örnek hizmetleri göz önünde bulundurularak ödüle ulaştı.

Fransa'nın Paris kentindeki ödül törenine Karşıyaka Belediyesi'nin yanı sıra, aday kentlerin temsilcileri de katıldı. Avrupa çapında büyük prestij getiren bu ödül, Karşıyaka'ya yeni stratejik işbirliği ve proje ortaklıklarının kapılarını açacak. "12 Yıldız Şehri" unvanı, yeni hibe kaynaklarının bulunmasına ve bu kaynakların daha etkin kullanılmasına da katkı sağlayacak.

12 Yıldız Şehri Projesi kapsamında, 2017 yılı için belirlenen 'Gelişen Yerel Demokrasi için Vatandaş Katılımı, Vatandaşlara Danışma ve Birlikte Karar Verme' ana temasına yönelik uygulamalar gerçekleştirildi. Mahalle Toplantıları, Aktif Şehir uygulamaları, Gençliğin Belediyesi Projesi gibi toplumsal katılımcılığı artıran çalışmalar, ödülün bir kere daha Karşıyaka'ya getirilmesinde etkili oldu.

Mavibahçe açık hava sineması perdeleri açtı

MaviBahçe Açık Hava Sineması etkinliği, "Yozgat Blues" filmi ile başladı. Sinemada izlediğimiz filmlerin ve izleyici profili devamlı değiştiğini ifade eden filmin yönetmeni filmin yönetmeni Mahmut Fazıl Coşkun, "MaviBahçe'nin biz yönetmenleri izleyiciyle buluşturmak için verdiği desteğin aslında sinema kültürünü geliştirmek adına attığı çok kıymetli bir adımdır. Umarım MaviBahçe örneği başka yerlerde de gerçekleşir" dedi.

Bornova'da üniversitelilere "5 yıldızlı" yurt geliyor

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Bornova Evka 3'te 800 kişilik yurt yapacak. 5 yıldızlı otel konforundaki yurt, kendi enerjisini de üretecek. Ege ve Yaşar Üniversitesine çok yakın bir alanda, Katip Çelebi Üniversitesi'ne de yarım saat uzaklıkta olan öğrenci yurdunun 800 kişilik olacağı bildirildi. 1, 3 ve 4 kişilik kurulacak odaların yer alacağı öğrenci yurdunda her öğrencinin özel alanları, ışık ve gürültü gibi faktörler göz önünde bulundurularak tasarlandı.

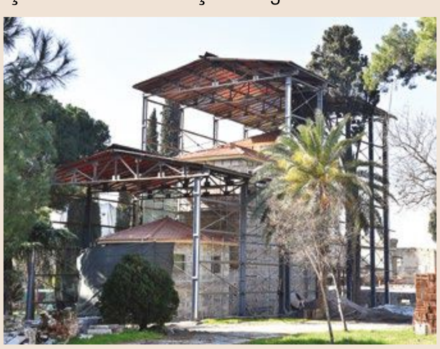

Avrupa'yı fetheden
Ege lezzeti!
MoRE®
AQUACULTURE
Avrupa, Ege'nin eşsiz lezzetlerinin tadına MORE Aquaculture'ın ihracatını gerçekleştirdiği balık ürünleriyle varıyor.
Sağlıklı balık üretimini sektörün gerektirdiği tüm kalite belgeleri ile tüketicileriyle paylaşan MORE, denizden soframıza sağlık taşıyor.
ERTUĞ BALIK ÜRETİM TESİSİ GIDA TARIM İŞLETMELERİ SANAYİ TİCARET A.Ş.
Kemalpaşa Caddesi, 6170/1 Sokak, No: 5/1 Işıkkent, İzmir, TÜRKİYE
Tel: +90 232 472 13 00
Faks: +90 232 472 30 03
www.moreaquaculture.com
IFS Food
FRIEND OF THE SEA
GLOBALG.A.P.

159 yıllık Paterson ayağa kalkıyor

İzmir Büyükşehir Belediyesi, harabe durumdaki Paterson Köşkü'nde restorasyon çalışmalarını hızlandırdı. 159 yıllık bina, restorasyonun ardından "kültür amaçlı kullanılmak üzere" Kültür ve Turizm Bakanlığı'na devredilecek.

Kentin önemli sivil mimari örneklerinden biri olan Bornova'daki tarihi Paterson Köşkü'nün restorasyon çalışmalarına devam ediliyor.Özgün yapım tekniğine sadık kalma ilkesiyle hareket eden İzmir Büyükşehir Belediyesi, temel ve bahçe katının beden duvarlarını, özgününe uygun "almaşık taş örgüsüyle" tamamladı. Yıllardır atıl durumda bulunan 159 yıllık tarihi yapının şapel ve kuleli bina kısmının kısa sürede tamamlanmasının ardından, kalan kısımlar için ikmal ihalesine çıkılacağı bildirildi.

Özgün kısımlar güçlendirildi

Yapıda orijinal olarak günümüze gelebilen nadir kısımlardan olan mahzen, şapel ve kuleli binanın korunmasına özen gösterildi. Geçmişi ve kullanılan malzemelerin niteliği açısından büyük önem taşıyan bu yapının iklim şartlarından etkilenmemesi için geçici olarak koruyucu çatı altına alındı.

Gültepe'ye dev spor kompleksi

Konak Belediyesi'nin Gültepe'de eski ekmek fabrikası yerine inşa edeceği spor kompleksinin temel kazıları sona erdi.

Konak Belediyesi'nin Gültepe Semti'ne inşa edeceği Gültepe Spor Kompleksi'nin yapım çalışmalarının ilk aşaması sona erdi. Toros Mezarlığı'nın hemen karşısındaki eski ekmek fabrikasının yerine yapılacak tesisin 2017 yılı sonunda başlayan temel kazıları tamamlandı. Beton kazıklarla güçlendirilen alanda temel atma çalışmalarına önümüzdeki günlerde düzenlenecek törenin ardından başlanacak. 5 bin 86 metrekarelik alanda inşa edilecek kompleks, modern ve çok yönlü mimarisiyle bölgeye yeni bir soluk getirecek.

Gültepe'ye yakışır tesis

Yapım çalışmalarını yakından takip eden Konak Belediye Başkanı Sema Pekdaş, inşa edilecek spor kompleksin bölgeye değer katacağını söyledi. Spor tesisinden Konak'taki amatör spor kulüplerinin yanı sıra bölge halkının da ücretsiz yararlanacağını dile getiren Pekdaş, işlevselliğin yanı sıra görselliğin de ön planda tutulduğu projenin çok kısa zamanda tamamlanacağının müjdesini verdi.

Çok yönlü hizmet verecek

Konak Belediyesi'nin tahsisini Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nden aldığı 5 bin 86 metrekarelik alan üzerine inşa edilecek tesiste her ayrıntı düşünüldü.

Hazırlanan proje iç açıcı mimarisinin yanı sıra kolay uygulanabilir bir yapıya sahip. Çok yönlü komplekste basketbol, voleybol ve hentbol gibi salon sporlarının yapılacağı bir spor salonu ile bir mini futbol sahası da yer alıyor. Komplekste ayrıca bireysel ve grup antrenmanlarına olanak sağlayan birden çok salon ve 30 araçlık bir kapalı otopark da bulunuyor.

Geleceğin Michelin Yıldızlı şefleri İzmir'de yetişiyor

İzmir gastronomi turizmine yönelik eğitimlerde fark attı. Aşçılık, günümüzde en geçerli meslek haline geldi.

Liseli aşçı adayları Bostanlı'da ünlü İngiliz Şef Christopher George Downs tarafından işletilen TheChef4U Yemek Atölyesi'ne katıldı. 11 F sınıfı öğrencileri, okul müdürleri Ayhan Kuran, Müdür Yardımcısı Eyüp Akpınar ve Yiyecek İçeçek Hizmetleri Alan Şefi Volkan Erdoğan ile birlikte katıldıkları yemek atölyesinde hem suşi yapımını hem de mesleğin inceliklerini öğrendi. Öğrenciler, yaptıkları suşi ile İngiliz Şef'ten tam not aldı.

Kıskandıran lezzet

Thechef4U Yemek Atölyesi'nin son dönemde her meslek grubundan büyük ilgi gördüğünü söyleyen Şef Christopher George Downs, "Ancak bu işin mutfağında olan ve eğitimini alan öğrencilerin gösterdiği ilgi bizi ayrıca memnun ediyor. Biz de onlara sosyal sorumluluk kapsamında destek veriyor ve kapılarımızı açıyoruz." dedi.

HYUNDAI
NEW THINKING.
NEW POSSIBILITIES.
Tutkuları ateşleyen teknoloji.
3 yıl / sınırsız km
5 yıl / 100.000 km
7 yıl / 80.000 km
Yeni i30
Yeni i30

Visegrad ülkeleri işbirliği ve İzmir Mimarlık Merkezi desteği ile

İzmir'de Orta Avrupa Filmleri...

Hezarfen Film Galeri, film programları kapsamında, bu yıl 3. defa Macaristan, Polonya, Çekya ve Slovakya sinemalarına odaklanan Türkiye-Visegrad Kültür Festivali'ni gerçekleştiriyor.

Festivalin bu yılki teması olan Beden ve Ruh, insanın iç dünyasını beden, zihin ve ruh bağlamında inceliyor. İzleyicilere ücretsiz olarak sunulan program, sinema tarihinin geniş bir dönemine ışık tutarken, hem usta hem de genç yönetmenlerin yapımlarını bir araya getiriyor.

György Palfi, Master Class

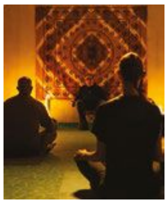
7 Mart 2018 / D.E.Ü.Güzel Sanatlar Fakültesi Rauf Beyru Salonu Narlıdere

Macaristan Sineması'nın ödüllü yönetmeni György Palfi ile Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Film Tasarım Bölümü Öğretim üyeleri Yrd.Doç.Dr. Emrah S. Onat ve Yrd.Doç.Dr. Zehra Ziraman moderatörlüğünde, yönetmenin sineması hakkında yapılacak buluşma, Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Film Tasarım Bölümü katkılarıyla gerçekleşecek Master Class, herkese açık ve ücretsizdir.

FİLM PROGRAMI

SERBEST DÜŞÜŞ

6 Mart 2018 / İzmir Mimarlık Merkezi/ 20.30 (Açılış Filmi)
Yönetmen: György Pálfi
Oyuncular: Piroska Molnár, Miklós Benedek, Attila Menszátor-Héresz, Tamás Jordán
(Macaristan, Güney Kore, Fransa ortak yapımı 2014, 80 dakika, Macarca, Türkçe altyazılı)

BEDEN VE RUH

7 Mart 2018 /İzmir Mimarlık Merkezi / 19.00
Yönetmen: Ildikó Enyedi
Oyuncular: Géza Morcsányi, Alexandra Borbély, Zoltán Schneider, Ervin Nagy
(Macaristan 2017, 116 dakika, Macarca, Türkçe altyazılı)

ZEVK KOMPLOCULARI

7 Mart 2018 / İzmir Mimarlık Merkezi /21.00
Yönetmen: Jan Svankmajer
Oyuncular: Petr Meissel, Gabriela Wilhelmová, Barbora Hrzánová, Anna Wetlinská
(Çekya, İsviçre, İngiltere ortak yapımı 1996, 85 dakika, Çekçe, Türkçe altyazılı)

'ÖZGÜR' SİNEMADAN KAÇIŞ

8 Mart 2018 / İzmir Mimarlık Merkezi / 17.00
Yönetmen: Wojciech Marczewski
Oyuncular: Janusz Gajos, Zbigniew Zamachowski, Teresa Marczewska, Piotr Fronczewski
(Polonya,1990, 92 dakika, Lehçe, Türkçe altyazılı)

HIÇKIRIK

8 Mart 2018 / İzmir Mimarlık Merkezi /19.00
Yönetmen: György Pálfi
Oyuncular: Attila Kaszás, Eszter Ónodi, Ferenc Bandi, Józsefné Rácz, József Forkas
(Macaristan, 2002, 78 dakika, Macarca, Türkçe altyazılı)

BİRLİKTELİK

8 Mart 2018 / İzmir Mimarlık Merkezi / 21.00
Yönetmen: Anna Zamecka
Oyuncular: Ola Kaczanowska, Nikodem Kaczanowski, Marek Kaczanowski, Magdalena Kaczanowska
(Polonya 2016, 72 dakika, Lehçe, Türkçe altyazılı)

PAPATYALAR

9 Mart 2018 / İzmir Mimarlık Merkezi / 17.00
Yönetmen: Vera Chytilová
Oyuncular: Ivana Karbanová, Jitka Cerhová, Marie Cesková, Jirina Myskova
(Çekya,1966, 74 dakika, siyah-beyaz, renkli, Çekçe, Türkçe altyazılı)

BAHÇE

9 Mart 2018 / İzmir Mimarlık Merkezi /19.00
Yönetmen: Martin Sulík
Oyuncular: Roman Luknár, Zuzana Sulajová, Jana Svandová, Marián Labuda
(Slovakya, Fransa, 1995, 99 dakika, Slovakça, Türkçe altyazılı)

KÜÇÜK LİMAN

9 Mart 2018 / İzmir Mimarlık Merkezi / 21.00
Yönetmen: İveta Grófová
Oyuncular: Vanessa Szamuhelová, Matús Bacisin, Katarína Kamencová, Johanna Tesarová
(Slovakya, Çekya 2017, 85 dakika, Slovakça, Türkçe altyazılı)

KONSER

Erkan Oğur - İsmail Hakkı Demircioğlu
5 Mart 2018 / 20.30
Narlıdere AKM

Dj DenDen ile 90'lar
Türkçe Pop Parti
7 Mart 2018 / 22.00 Ooze Venue

Athena - Suede Jam
9 Mart 2018 / 20.00 İzmir Arena

Ezhel
9 Mart 2018 / 23.00 Ooze Venue

Halil Sezai
9 Mart 2018 / 22.30
SoldOut Performance Hall

Eda Baba
9 Mart 2018 / 21.00
232 Park Bornova Sahne

Reşat Öden
İzmir Macar Dostluk Derneği Konseri
10 Mart 2018 / 20.30 Tren Bostanlı

Pera
10 Mart 2018 / 21.00
232 Park Bornova Sahne

Mor ve Ötesi
10 Mart 2018 / 23.00 Ooze Venue

Cengiz Özkan & Muharrem Temiz
12 Mart 2018 / 20.30
Bostanlı Suat Taşer Tiyatrosu

Yaşar
13 Mart 2018 / 20.30
Bostanlı Suat Taşer Tiyatrosu

Aysel Yakupoğlu
14 Mart 2018 / 21.00 Ooze Venue

Ayhan Sicimoğlu & Latin All Stars
16 Mart 2018 / 20.30
Bostanlı Suat Taşer Tiyatrosu

Seksendört
16 Mart 2018 / 23.00 Ooze Venue

Mahmut Orhan - Zonderling
16 Mart 2018 / 22.00
Container Hall

Redd
16 Mart 2018 / 21.30
Bios Bar Alsancak

Niyazi Koyuncu
16 Mart2018 / 21.00
232 Park Bornova Sahne

Haluk Levent
17 Mart 2018 / 20.00
Mustafa Kemal Atatürk Karşıyaka Spor Salonu

Koray Avcı
17 Mart 2018 / 23.00 Ooze Venue

Dolu Kadehi Ters Tut
23 Mart 2018 / 21.00
232 Park Bornova Sahne

Can Gox
23 Mart 2018 / 22.00 Bios Bar

Hayko Cepkin
23 Mart 2018 / 23.00 Ooze Venue

Berkay
24 Mart 2018 / 23.00 Ooze Venue

Can Bonomo
24 Mart 2018 / 21.30
232 Park Bornova Sahne

Suzan Kardeş- Şarkılı Çalgılı Hikayeler
25 Mart 2018 / 20.00
Bostanlı Suat Taşer Tiyatrosu

Müzeyyen - Tek Kişilik
Müzikal Gösteri - Şevval Sam
24 Mart 2018 / 21.00 Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi

Sunshine Band
28 Mart 2018 / 20.30
İzmir AKM Yunus Emre Salonu

Sunay Akın İlhan Şeşen-Aşk Şarkılar
30 Mart 2018 / 20.30
Bostanlı Suat Taşer Tiyatrosu
31 Mart 2018 / 20.00
Güzelbahçe Kültür Merkezi

Yüzyüzeyken Konuşuruz
30 Mart 2018 / 21.00
232 Park Bornova Sahne

Teoman
31 Mart 2018 / 23.00 Ooze Venue

İncesaz
31 Mart 2018 / 20.30
Bostanlı Suat Taşer Tiyatrosu

İzmir Devlet Opera ve Balesi

■ Don Giovanni • Opera
1-10-13 Mart 2018 / 20.00
■ Çakırcalı Efe • Dans Tiyatrosu
1 Mart 2018 / 20.00
3 Mart 2018 / 15.00
■ Sihirli Dünya • Çocuk Müzikali
2-12 Mart 2018 / 11.00
■ Hekimoğlu • Opera
6-8 Mart 2018 / 20.00
■ Minyatür-Gece • Bale
24-27-29 Mart 2018 / 20.00
31 Mart 2018 / 15.00
■ Değirmendeki Hazine • Çocuk Müzikali
28 Mart 2018 / 11.00-14.00

İZDSO Konserleri

■ 9 Mart 2018•AASSM / 20.30
Şef: Mikhail Kirchhoff
Solist: Aiman Mussakhajayeva (Keman)
Dünya Kadınlar Günü Konseri
A. Khachaturian Keman Konç.
A. Khachaturian Spartaküs Bale Suiti

■ 16 Mart 2018•AASSM/20.30
Şef: Emin Güven Yaşlıçam
Solist: Bertrant Giraud (Piyano)
Program: Çanakkale Şehitlerini Anma Haftası Konseri
U.C Erkin Köçekçe
M. Ravel Sol Majör Piyano Konç.
J. Masne Pedro Uvertürü
M. Ravel La Vals

■ 23 Mart 2018•AASSM/20.30
Şef: Stefano Mazzolini
Solist: Alexander Kinyazev (Viyolonsel)
Program: D. Shostakovich Viyolonsel Konçertosu
G. Sviridov Kar Fırtınası

■ 30 Mart 2018•AASSM/20.30
Şef: Lee Actor
Solist: Fethi Günçer (Saksofon)
Program: L. Actor Saksofon Konç.
L. Actor Senfoni No.3

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ AHMED ADNAN SAYGUN SANAT MERKEZİ

SANAT İZMİR'E ÇOK YAKIŞIYOR

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

150 yıl 1868-2018

SERGİ

Arkas Koleksiyonu'ndan Su Manzaraları

Arkas Sanat Merkezi
31 Mart 2018'e kadar

İnci Çokneşeli

'Özgün Baskı ve Resim Sergisi'
1 - 14 Mart 2018 Resim Heykel Müzesi Kültürpark Sanat Galerisi

İnci Cokneseli'nin Özgün Baskı ve Resim Sergisi, 1 - 14 Mart 2018 tarihleri arasında Izmir Resim Heykel Muzesi Kültürpark Sergi Salonu'nda görülebilir.

Hayri Esmer -Boşluk ve Sınır- Resim Sergisi

12 Ocak - 23 Mart 2018 Kazım Türker Sanat Galerisi

Hayri Esmer -Bosluk ve Sınır- Resim Sergisi 23 Mart 2018 tarihine kadar Kazım Türker Sanat Galerisi'nde izlenebilir.

Ömür Tokgöz – Kırılganlık

1 - 22 Mart 2018
Galeri A Güncel Sanat Merkezi

İnsanın kendi ürettiği nesneler dünyasındaki konumu ve onlarla olan ilişkisi, yaşamımızın her alanını belirleyen bir evren yaratıyor. Ömür Tokgöz'ün Kırılganlık isimli sergisi Galeri A'da...

Sabahattin Ali'nin Hayatı ve Eserleri / Arsiv Sergisi

20 Şubat - 9 Mart 2018 Prof. Dr. Türkan Saylan Alsancak Kültür Sanat Merkezi

Sabahattin Ali'nin Hayatı ve Eserleriadlı arşiv sergisi 9 Mart 2018'e kadar Prof. Dr. Türkan Saylan Alsancak Kültür Sanat Merkezi'nde görülebilir.

Bedri Rahmi Eyüboğlu Kalamış Yazmaları Sergisi

17 Şubat - 19 Mart 2018
Kırmızı Sanat Galerisi

Bedri Rahmi Eyüboğlu Kalamış Yazmaları Sergisi 17 Şubat - 19 Mart 2018 tarihleri arasında Galeri Kırmızı'da.

4. Uluslararası Fotoğraf Yarışması Sergisi

1 - 22 Mart 2018 / 18.30 Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi

İzmir Göztepe Rotary Derneğinin, İFOD ile organize ettiği "Küresel Isınma; Unutulan Gelecek" konulu 4. Uluslararası Fotoğraf Yarışması'nın sergisi Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'nde…

Faden Kudsioğlu - Türkan Kudsioğlu ''Yaşamaya Dair'' Baskı Resim ve Seramik Sergisi

2 - 13 Mart 2018 Konak Resim Heykel Müzesi ve Galerisi

Faden Kudsioğlu - Türkan Kudsioğlu ''Yaşamaya Dair'' Baskı Resim ve Seramik Sergisi 2 - 13 Mart 2018 tarihleri arasında Resim Heykel Müzesi Turgut Pura Sergi Salonu'nda ziyaret edilebilir.

Birol Çün "Karikatür Sergisi"

20 Şubat - 17 Mart 2018 Neşe ve Karikatür Müzesi

Sanatçı Birol Çün "Karikatür Sergisi" 20 Şubat - 17 Mart 2018 tarihleri arasında Neşe ve Karikatür Müzesi'nde gezilebilir.

Ahmet Oran "Dokunmak / Touching" Sergi

16 Şubat - 31 Mart 2018
Ekol Sanat Galerisi
Ahmet Oran "Dokunmak / Touching" sergisi 16 Şubat - 31 Mart 2018 tarihleri arasında Ekol Sanat Galerisinde...

DİĞER

!f İstanbul Bağımsız Filmler Festivali - İzmir

!f İstanbul Bağımsız Filmler Festivali 17 yaşında! Bağımsız filmler, atölyeler ve !f music etkinlikleri 1-4 Mart tarihleri arasında İzmir'de Cinemaximum Konak Pier'de.

1 Mart 2018 • Cano 13.00 • Ava 15.30 • Etgar Keret 17.30 • Güzel Ülke 19.30 • Bradin Durumu: Karmaşık 22.00

2 Mart 2018
Yüzleşme 13.00 • Arafta 15.30 • İstanbul Yankıları 17.30 • Bayan Hyde 19.30 • Yıldızlar Asla Ölmez 22.00 • İntikam 23.59

3 Mart 2018
Arada 13.00 • Anadolu Turnesi 15.30 • Kar 17.30 • Son Kahraman 19.30 • Stalin'in Ölümü 22.00 • Şafaktan Önce 23.59

4 Mart 2018
Karanlık Nehir 13.00 • Ah Lucy 15.30 • İstila 17.30 • Nisanın Kızları 19.30 • Partilerde Kız Tavlama Sanatı 22.00

TİYATRO

Küheylan
3 - 30 - 31 Mart 2018 / 20.00
Bornova Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Psikiyatrist Martin Dysart, İngiltere'nin Manchester şehrinde gerçekleşen korkunç bir olayı analiz eder. Bildiği tek müzik televizyon reklamları, bildiği tek tarih dini hikayeler olan Alan'ın Dysart ile ilişkisi ekseninde ilerleyen, normallik, anormallik, tutku kavramlarını sorgulayan bir oyun.

Kiralık Katiller - Jerry ve Tom
3 - 14 Mart 2018 / 20.30
Sahne Modda

Oyun, insan öldürmeyi bir "iş" edinen iki kiralık katilin, seri olarak işledikleri cinayetlerin oluşum öykülerini, kurbanları için ele aldıkları bakış açılarını, aile kavramından ne anladıklarını, çocuk figürünün kendileri üzerindeki etkilerini ve en önemlisi sistemin onlar için nasıl işlediğini, şiddet teması etrafında örerek anlatıyor.

Gerdek Gecesi
3 Mart 2018 / 20.30 Boyoz Akademi Sanat Merkezi

30 yıllık evli olan Behçet ve Ayhan çifti, 30. evlilik yıl dönümünü kutlamak için kendi dağ evlerine giderler. Ancak Behçet kutlamadan habersizdir. Bir de üstüne dağ evlerinin emlak komisyoncusu tarafından yeni evlenen bir çifte balayı için kiralandığını öğrenince ortalık karışır.

Sandalım Kıyıya Bağlı
6-7-8-9-10 Mart 2018 / 20.00 İzmir Devlet Tiyatrosu Konak Sahnesi
10 Mart 2018 / 15.00 İzmir Devlet Tiyatrosu Konak Sahnesi

Kaç Baba Kaç
2-3-9-10 Mart 2018 / 20.00
4-11 Mart 2018 / 14.00
Sahne Tozu Tiyatrosu Haldun Dormen Sahnesi

Doktor David Morgan'ın yıllardır beklediği, üniversitede rektör olma şansı kapısını çaldığı anda, yıllar önce yaptığı küçük bir kaçamak 18 yaşında bir erkek çocuk olarak karşısına çıkar. Üstelik çocuk sarhoştur ve ehliyetsiz araba kullandığı için tutuklanıp polis nezaretinde Dr. Morgan'ı aramaya gelir.

Ferhad ile Şirin
1- 8-15-22 Mart 2018 / 20.30
Sahne Terminal

Kaplan Sarılması
2-16 Mart 2018 / 20.00
TOY İzmir Ege Perla

Kaplan Sarılması, sürprizlerle dolu bir kadının trajikomik hikayesi. Kadın çıktığı bu uzun yolculukta "İyi ki buradasın!" diyeceği adam için ya kendinden vazgeçecek ya da aşktan.

Kim Korkmaz Kurnaz Tilkiden
3-10-17 Mart 2018 / 20.30
Bab-ı Sanat Sahnesi

Two Turkish Tenors
5 Mart 2018 / 20.30 Sabancı Kültür Sarayı Hasan Tahsin Salonu
6 Mart 2018 / 20.30
Hikmet Şimşek Sanat Merkezi

Konservatuvardan iki sınıf arkadaşının 20 yıl sonra sahne üzerindeki müzikal düellosuna tanıklık edeceğimiz "Two Tenors"un başrollerinde opera sanatçıları Cenk Bıyık ve Atılgan Gümüş var.

Fareler ve İnsanlar
6 Mart 2018 / 20.30 Sabancı Kültür Sarayı Hasan Tahsin Salonu

Her Aşk Biraz Komiktir
7 Mart 2018 / 20.30
Bostanlı Suat Taşer Tiyatrosu

İnsanlığın varlığından günümüze kadar hep içinde olunan ama asla çözümü bulunamayan kadın-erkek savaşı. Gerçek aşkı birbirlerinde arayan Hande ve İrfan karakterleri üzerinden hayatlarımıza, aşklarımıza, kavgalarımıza ayna tutarak güldüren bir oyun.

Rafadan Tayfa - Türkiye'dir Burası - Çocuk Müzikali
10 Mart 2018 / 13.00 – 15.00
Deniz Baykal Kültür Merkezi
24 Mart 2018 / 13.00 – 15.00
Tepekule Kültür ve Kongre Merkezi

İtirazım Var Masallara
10-23-24-31 Mart 2018 / 20.30
Salt Sahne

Oyun seyirciye, masalların acı ve bilinmedik gerçeklerine uzanan, sert ama şarkılardan teselli bulan, siyahı renkli, altını fakir ve bol çuvaldızlı bir gece vadediyor.

Karar Kimin
14-21-28 Mart 2018 20.00 Sahne Tozu Tiyatrosu Fehmi İşgören Sahnesi

Şen Makas
14 Mart 2018 / 20.30 Sahne Tozu Tiyatrosu Haldun Dormen Sahnesi
15 Mart 2018 / 20.30
Bostanlı Suat Taşer Tiyatrosu
16 Mart 2018 / 20.30
Narlıdere AKM

Şen Makas'ta seyirciler bir kuaför salonundaki olayın tüm ayrıntılarına tanıklık ederek, hem oyuna katılıyorlar, hem katıla katıla gülüyorlar.

Sessizliğin Beş Çeşidi
16-17 Mart 2018 / 20.30
Salt Sahne

Bir aile... Korkunun gücüyle büyümüş bir adam... Adamın şiddetinin ve korkusunun gölgesinde umutlarını ve hayatlarını derin bir sessizliğe gömen üç kadın... Kendilerini bekleyen soğuk ve karanlık geleceğe boyun mu eğecekler?

Başroldeki Kadınlar
16-17-23-24-30-31 Mart / 20.00
18-25 Mart2018 / 14.00 Sahne Tozu Tiyatrosu Haldun Dormen Sah

Jack ve Leo, ölmek üzere olan Florence adlı zengin bir kadının, miras için izini kaybettiği iki yeğenini aramakta olduğunu öğrenirler. Mirası alabilmek için kadın kılığına girip Florence'ın evinin yolunu tutarlar.

Benim Adım Feuerbach
17 Mart 2018 / 20.30
Bostanlı Suat Taşer Tiyatrosu

Oyuncu, oyun kişisini yaratabilmek adına kendi derinliklerine ve yaşam bilgisine doğru dalışa geçer. Bu, aynı zamanda bir yüzleşme sürecidir. Ve oyuncu bu süreç içinde, belki de yaşamının sonuna kadar unutmak istedikleriyle göz göze gelmek, onları yeniden var etmeyi dilediği oyun kişisi adına kuşanmak durumundadır.

Ben Ruhi Bey Nasılım
17 Mart 2018 / 20.30
Sahne Terminal

Yetersiz Bakiye
20 Mart 2018 / 20.30
Bostanlı Suat Taşer Tiyatrosu

3 sezonunda da en çok izlenen tiyatro oyunu olan 'Yetersiz Bakiye' kapalı gişe oynamaya devam ediyor. Kahkaha fırtınasına hazır mısınız? Borcunuz var. Her yere herkese… Bakiyeniz yetersiz…

Entrika Kuntrika
21 Mart 2018 / 20.30
Bostanlı Suat Taşer Tiyatrosu

Tac'ın Nöbetçileri
24 Mart 2018 / 20.00
TOY İzmir Ege Perla

1648, Agra. Dillere destan hikayesi ve eşsiz mimarisiyle dünyanın yedi harikasından biri olmuş, aşkın ve cennetin tasviri görkemli yapı Tac Mahal'in doğumuna saatler var. Günün ilk ışıklarında görülmeyi beklemekte. Meraklı gözlerden uzak tutulması için on altı yıl bir duvarın arkasına gizlenmiş, kimsenin neye benzediğini bilmediği bir güzellik. O duvarın önündeyse uçanperonlar, taşınabilir delikler ve kuş sürüleri var.

Ölümcül Çocuk Parkı Yaraları
25 Mart 2018 / 20.00
TOY İzmir Ege Perla

Kayleen ve Doug'ın sekiz yaşındalarken okul revirinde karşılamaları, büyük bir aşka ve kronik bir yaralanmaya dönüşür. Aşk yaraları sarabilir mi? Ya aşkın kendisini yaralamışsak?

Artiz Mektebi
26 Mart 2018 / 20.30
Bostanlı Suat Taşer Tiyatrosu

Başrollerini Müjdat Gezen, Günay Karacaoğlu, İlker Ayrık ve Betül Demir'in oynadığı oyun, bir konservatuvarda geçen komik olayları anlatıyor.

Kürk Mantolu Madonna
27 Mart 2018 / 20.30
Tepekule Kültür ve Kongre Merkezi

Altın Ejderha
27 Mart 2018 / 20.30
Sahne Terminal

Altın Ejderha, göçmen politikaları konusunda dünya ile birlikte aynı utancı paylaşan Avrupa'ya bir doğu lokantasının çalışanları ve müşterilerinin ilişkileri dolayımından bakıyor.

Sevmekten Öldü Desinler
30 Mart 2018 / 20.00
TOY İzmir Ege Perla

Şehrin batağında şarkıcılık hayalleri kuran Gönül'ün hayaline ortak edemediği Mustafa'sı, mahalleden arkadaşı Sevda'sı, pavyon sahibi Hamdi'si ve rengarenk Ahmet'iyle anlattığı bir yükselememe hikayesi.

Bir Meşrutiyet Faciası Yahut Gündüzlerimiz
31 Mart 2018 / 20.00
TOY İzmir Ege Perla

"Ben kimim?" sorusunu en az bir kere gerçekten yanıtlayabilmek umuduyla sorarız. Bir süre sonra fark ederiz ki, bu soru yanıtsızdır çünkü sonsuz yanıtı olabilir.

Akçaburgazlı Yekta
31 Mart 2018 / 20.30
Sahne Terminal

2'den 2'ye
10 Mart 2018 13.00 İzmir Arena

Canlı performansların gerçekleşeceği, panayır alanının kurulacağı, sanat etkinliklerinin yer alacağı festival 2'den 2'ye, 10 Mart'ta İzmir Arena'da gerçekleşiyor.

Sahne Programı:
14.00 / 16.00 Beyza Başak
16.00 / 18.00 Güney Marlen
18.00 / 20.00 Sena Şener
20.00 / 22.00 Babazula
22.00 / 24.00 Büyük Ev Ablukada
00.00 / 02.00 Hey Douglas

Kaan Sekban - Saçmalar
13 Mart 2018 / 20.30
İsmet İnönü Sanat Merkezi

Nihat Sırdar-Bütün Kazlar Toplandık
23 Mart 2018 / 20.30
Bostanlı Suat Taşer Tiyatrosu

Nihat Sırdar'ın gündemdeki olayları ve Türk halkının davranışlarını tiye aldığı iki saatlik keyifli bir gösteri...

Alper Kul - Hamileyim!
24 Mart 2018 / 20.30
Bostanlı Suat Taşer Tiyatrosu

25. İZMİR AVRUPA CAZ FESTİVALİ BAŞLIYOR

3–22 Mart 2018

İzmir Kültür Sanat ve Eğitim Vakfı'nın (İKSEV), İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin katkılarıyla düzenlediği 25. İzmir Avrupa Caz Festivali 3-22 Mart 2018 tarihleri arasında yapılıyor...

İstanbul Avusturya Kültür Ofisi, Polonya Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolosluğu, Polonya Cumhuriyeti İzmir Fahri Konsolosluğu, Goethe Enstitüsü İzmir, İstanbul Dimitrie Cantemir Romen Kültür Merkezi, İzmir Fransız Kültür Merkezi, İsviçre İzmir Fahri Konsolosluğu, İspanya ve Estonya Büyükelçilikleri ile İzmir İtalya Konsolosluğu işbirliğiyle düzenlenen Festival, 3 Mart 2018 Cumartesi günü AASSM'de yapılacak sergi açılışı ve Emin Fındıkoğlu+12 Konseri ile başlayacak.

25. İzmir Avrupa Caz Festivali, on bir konser, iki sergi, bir seminer, bir film gösterisi, atölyeler ve yan etkinliklerin yer aldığı programıyla İzmirlilere unutulmaz bir caz festivali yaşatacak.

Açılış Konseri "Emin Hoca"dan

25. İzmir Avrupa Caz Festivali'nin 3 Mart 2018 Cumartesi günü sat 20.00'de AASSM Konser salonundaki açılış konserini, caz piyanistliğinin tartışmasız en büyük ismi, caz çevrelerinin "Emin Hoca"sı Emin Fındıkoğlu ve grubu yapacak. Sanatçının 2015'te, İKSV İstanbul Caz Festivali tarafından kendisine sunulan "Yaşam Boyu Başarı Ödülü"ne teşekkür amacıyla oluşturduğu Emin Fındıkoğlu +12 adlı bu büyük caz orkestrası, bugün aralarında Şenova Ülker ve İmer Demier gibi ustaların yanı sıra, Türk cazının genç yeteneklerinin de bulunduğu 16 cazcıyı kucaklıyor. Vokalistler Meltem Ünel ve Zeynep Kuyumcu ile çalışan topluluğun repertuvarı Fındıkoğlu'nun özenle seçip düzenlediği parçalardan oluşuyor. İzmir Avrupa Caz Festivali yirmi beşinci yılında bu büyük ustayı İzmirli sevenleriyle buluşturmaktan gurur duyuyor.

Geçmişteki görkemli cazın peşinde "First Gig Never Happened"

Geçmişin görkemli cazının köklerini araştırma macerasına atılan Lisa Hofmaninger ile Judith Schwarz ve onlara piyanoda eşlik eden kafa dengi ortakları Alexander Fitzthum kısaca First Gig Never Happened, 5 Mart 2018 Pazartesi günü İzmirli caz severleri Charles Mingus ve Thelonious Sphere Monk gibi efsanelerin müziğine doğru keyifli bir yolculuğa çıkaracak.

Eşsiz tarzları ve dehalarıyla ustaları selamlayan First Gig Never Happened, kahramanlarının müziğinin sonsuz yönünü vurgulayacak. Geçmişe tutkularını modern yöntemlerle ifade eden Üçlü, eskilerden yeni şeyler yaratırken inanılmaz güzellikte sesler elde ediyor.

İstanbul Avusturya Kültür Ofisi işbirliği ile yapılan 25. İzmir Avrupa caz Festivali Konserinde Üçlü, dinleyicilerine muhteşem bir caz deneyimi vadediyor. First Gig Never Happened konseri diğer konserler gibi saat 20.00 de başlayacak ve AASSM Küçük Salonda yapılacak.

Karşıt Türlerin Ustaca Kaynaşması "Marcin Masecki & Jerzy Rogiewicz"

Köklü bir klasik eğitim alan, farklı türler denemelerine rağmen klasik müzikten pek kopamayan Marcin Masecki & Jerzy Rogiewicz, piyano ve davul ikilisi olarak 25. İzmir Avrupa Caz Festivali'ne farklı bir renk katacak. Polonya Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolosluğu ve İzmir Fahri Konsolosluğu işbirliği ile 6 Mart 2018 Salı günü AASSM Küçük Salonda yapılacak konserde farklı türleri ustaca kaynaştıran, yüksek sanatla eğlenceyi uyumla buluşturan İkili, 20'lerin kesik tempolu caz müziğine göndermelerde bulunan farklı bir konserle seyirci karşısına çıkacak.

Sitar, piyano ve davuldan oluşan sempatik üçlü Pulsar Trio

Enerjik, dinamik tempolar ve incelikle işlenmiş, hayati melodiler. Alışılmadık şekilde bir araya gelen sitar, piyano ve davuldan oluşan sempatik üçlü Pulsar, caz ve Worldbeat'in harika bir füzyonunu yaratıyor. 7 Mart 2018 Çarşamba Goethe Enstitüsü İzmir işbirliği ile yapılacak konserde Pulsar Trio (Matyas Wolter – sitar, Beate Wein – piyano, Aaron Christ-davul) dinleyenlerini masalsı bir yolculuğa çıkarmayı hedefliyor.

Caz Tutkunu Klasikçiler Ozana Barabancea & Band

25. İzmir Avrupa Caz Festivali, 10 Mart 2018 Cumartesi günü AASSM Küçük Salonda İstanbul Dimitrie Cantemir Romen Kültür Merkezi işbirliği ile sıra dışı bir konsere ev sahipliği yapacak. Her biri caz tutkunu klasikçiler; Ozana Barabancea- vokal, Sorin Zlat- piyano, Virgil Popescu- basgitar, kompozisyon, Claudiu Purcarin- davul, klasik müzikte defalarca kanıtladıkları olağanüstü yeteneklerinin caz yansımalarını sunacak. Dünyanın tanınmış caz festivallerine konuk olan Topluluk, besteleri ve düzenlemeleriyle dinleyenlerini yeni bir boyuta taşıyacak.

Sınırsız yaratıcılığın sesi Leïla Martial Trio "Baa Box"

Caz vokalleri içinde tartışmasız en ön sıralarda yer alan Leila Martial ve Pierre Tereygeol(gitar, vokal) ile Eric Perez'den (davul, insan-bas, vokal) oluşan Triosu, İzmir Fransız Kültür Merkezi işbirliği ile 12 Mart 2018 Pazartesi günü AASSM Küçük Salonda unutulmaz bir konser vermeye hazırlanıyor. Eleştirmenlerin; "Geğirse, üflese, çığlık atsa veya melodiye hassas bir şekilde eşlik etse de, Leïla Martial hesaba katılması gereken bir güçtür. Pierre Tereygeol'in ateşli gitar soloları ve Eric Perez'in kontrollü bir şelaleye dönüşen ritimleri ile coşan Trio yeteneklerinin doruklarındadır" dediği Üçlü, 25. İzmir Avrupa Caz Festivali'nin unutulmazları arasına girmeye aday.

Mükemmele uzanan 22 yıllık deneyim "Bconnected Jazz Band"

25. İzmir Avrupa Caz Festivali'nde 13 Mart 2018 Salı günü AASSM Küçük salonda İsviçre İzmir Fahri Konsolosluğu işbirliği ile Bconnected Jazz Band konseri yapılacak. Müzikleri; Miles Davis, Brecker's Brothers, Billy Cobham, Larry Carlton, Scott Henderson, Herbie Hanckok, Brad Meldhau, Spyro Gira, Carlos Santana, Gary Willis, Jaco Pastorius, Weather Report, John Scofield, Giovanni Hidalgo, Head Hunters gibi pek çok sanatçıdan etkilenen Eugene Montenero (gitar), Fred Lopez (davul), Ivan De Luca (bas),Dominique Favre (klavye, piyano) ve Philippe Sellam'dan (saksafon) oluşan Bconnected Jazz Band, dinleyicileriyle olan buluşmalarını olağanüstü deneylere dönüştürüyor.

Vein Trio & Aarhus Jazz Orchestra buluşması ve "Symphonic Bop"

Efsanevi Vein Trio'nun, Danimarkalı en iyi caz müzisyenlerinden oluşan 40 yıllık üstün müzik deneyimli Aarhus Jazz Orchestra ile buluşması sıra dışı bir müzik deneyiminin doğmasını sağlıyor: Symphonic Bop. Çağdaş caz ritimlerini big band'in orkestra tınılarıyla birleştiren Symphonic Bop, VEIN üyelerinin klasik eğitiminin yanı sıra üçlünün Dave Liebman, Greg Osby ve Glenn Ferris gibi olağanüstü müzisyenlerle birlikte çalışarak edindiği birinci sınıf caz deneyiminden yararlanan orijinal bir estetik sunuyor. İzmir İsviçre Fahri Konsolosluğu işbirliği ile 15 Mart 2018 Perşembe günü AASSM Küçük salonda yapılacak konser dinleyicilerini sıra dışı bir müzik deneyimine davet ediyor.

Uluslararası bir isim "Iñaki Sandoval"

Klasik piyano eğitimini olağanüstü bir caz kariyeri için temel olarak kullanan Iñaki Sandoval, İspanyol caz müzisyenleri arasındaki ayrıcalıklı yerini her konserinde kanıtlamakla tanınıyor. Halen Estonya'daki University of Tartu Viljandi Kültür Akademisi'nde profesör ve yönetici olarak görev yapan Sandoval, 25. İzmir Avrupa Caz Festivali'ne kendi bestesi "Estonian Suite: Live in Tallinn" ile gelecek. Estonya'nın insanları, gelenekleri, kültürü, güzel doğası, ormanları, gölleri, nehirleri, sakinliği, kışı, yalnızlığı ve sessizliğini Iñaki Sandoval'ın caz ve doğaçlama prizmasından görmek istiyorsanız İspanya ve Estonya Büyükelçilikleri işbirliği ile yapılacak Iñaki Sandoval konseri 16 Mart 2018 Cuma günü AASSM Küçük Salonda.

Çağdaş caz sahnelerinin idolü "Max Ionata Hammond Trio"

Çağdaş caz sahnesinin önde gelen ve dünyanın en çok talep edilen müzisyenlerinden biri olan İtalyan saksafoncu Max Ionata, Mayıs ayında dördüncü kaydı "Rewind"ı yayınladı. "Rewind" Max Ionata için bir dönüm noktası oluyor ve böylece kendisini tamamen farklı bir topluluğun başında yeniden konumlandırıyor: bir Hammond üçlüsü. Grup, geçmiş yıllar boyunca düzenlenen çok sayıda konser sırasında olağanüstü bir sinerji sergileyen, uluslararası öneme ve olağanüstü bir yetenek yelpazesine sahip; org sanatçısı Luca Mannutza ve davul ustası Adam Pache'dan oluşuyor. Max Ionata Hammond Trio, İzmir İtalya Konsolosluğu işbirliği ile 20 Mart 2018 Salı günü AASSM Küçük Salonda bir konser verecek ve Festivalin geleneksel Açık Caz Orkestrası Atölyesini yönetecek.

Hem Konser Hem Eğitim

İzmir İtalya Konsolosluğu işbirliği ile 25. İzmir Avrupa Caz Festivali'ne katılacak Max Ionata Hammond Trio, 21 ve 22 Mart 2018 günleri geleneksel Açık Caz Orkestrası Atölyesini de yönetecek. Tema; Caz müziğinde ve birliktelikte doğaçlama teknikleri olarak belirlendi.

© Haggay Baysel

25. İZMİR AVRUPA CAZ FESTİVALİ PROGRAMI

Emin Fındıkoğlu +12
3 Mart 2018, 20.00
AASSM Büyük Salon

First Gig Never Happened
5 Mart 2018, 20.00
AASSM Küçük Salon

Marcin Masecki / Jerzy Rogiewicz
6 Mart 2018, 20.00
AASSM Küçük Salon

Pulsar Trio
7 Mart 2018, 20.00
AASSM Küçük Salon

Ozana Barabancea & Band 10 Mart 2018, 20.00
AASSM Küçük Salon

Leïla Martıal Trio
12 Mart 2018, 20.00
AASSM Küçük Salon

Bconnected Jazz Band
13 Mart 2018, 20.00
AASSM Küçük Salon

Vein Feat. Aarhus Jazz Orchestra
15 Mart 2018, 20.00
AASSM Küçük Salon

Iñaki Sandoval
16 Mart 2018, 20.00
AASSM Küçük Salon

Max Ionata Hammond Trio
20 Mart 2018, 20.00
AASSM Küçük Salon

Açık Caz Atölyesi Final Konseri
22 Mart 2018, 20.00
AASSM Küçük Salon

Dimitri Menchikoff 2016

YAN ETKİNLİKLER

Write Stuff – Bir Caz Yazarı Yetişiyor
1-22 Mart 2018 • İKSEV
(Gazetecilik öğrencilerine açık)

16. Caz Afişi Yarışması Sergisi
3-22 Mart 2018
AASSM Alt Fuaye

"Almanya'da Cazın Tarihi" Fotoğraf Sergisi
3-22 Mart 2018
AASSM Alt Fuaye

Pulsar Trio Caz Atölyesi
8 Mart 2018, 10.00-13.00 • İKSEV

Seminer: Charles Mingus
9 Mart 2018, 18.00 • İKSEV

Film Gösterimi: All Night Long (1962)
9 Mart 2018, 19.30
Fransız Kültür Merkezi

Publik Market
10-11 Mart 2018, 13.00-19.30
Edit & Chill

Bconnected Jazz Band Caz Atölyesi
13 Mart 2018, 15.00-17.00 • İKSEV

Vein Trio Caz Atölyesi
15 Mart 2018, 10.30-12.00 • İKSEV

Go Atölyesi
17 Mart 2018, 14.00 • İKSEV
Sanat, Bilim ve Bilgeliğin Kesişmesi "Go"

Açık Caz Atölyesi
21-22 Mart 2018 • İKSEV

tiyatro kenti konak

Değişimin Aynası Tiyatro

Katılımcılar:
Orhan Alkaya, Semih Çelenk, Duygu Kankaytsın
Yönlendirici:
Emre Canpolat

29 Mart Perşembe 2018 / Saat: 18.00
Türkan Saylan Kültür Merkezi

KONAK BELEDİYESİ

27 Mart Dünya Tiyatro Günü Kutlu Olsun

Sema Pekdaş I Konak Belediye Başkanı

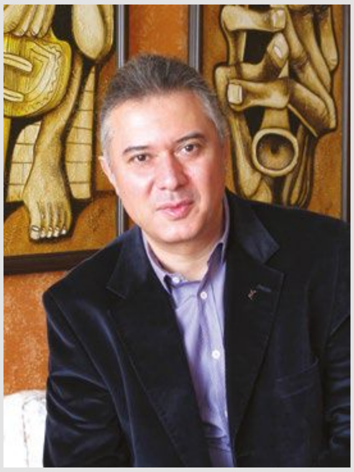
Oyunlarımız ücretsizdir.

DÜNYANIN KUKLASI İZMİR'DE PERDE AÇIYOR

1 – 18 Mart 2018 tarihleri arasında gerçekleşecek 12. İzmir Uluslararası Kukla Günleri bu yıl 26 ülkeden festivale katılan yüzlerce kukla sanatçısı ve 50 kukla tiyatrosu topluluğu ile tüm İzmir'i bir kez daha kocaman bir sahneye dönüştürecek. 59 kapalı ve açık gösteri mekânında 58 gösteriyi 281 kez sergileyecek olan kukla tiyatrosu grupları İzmir'i görkemli bir renk cümbüşüne çevirecek.

2018'de de dünyanın en büyük kukla festivali olan ve İzmir'in en önemli kültürel markası olan festivalin bu yılki sloganı ise; "Gelişim İçin Kuklayı İzleyin".

İzmir Uluslararası Kukla Günleri Direktörü Selçuk Dinçer, bu yıl bir kez daha dünyanın en büyük kukla festivalini İzmir'de düzenlediklerini vurgularken, "On ikinci yılımızda

İzmir'i dünyaya tanıtan en önemli markalardan biri olmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Özellikle kültür – sanat alanında konuşmaya başlarsak İzmir'in bu alanda en önemli markasının kukla olduğunu söylememiz gerekir. Rahatlıkla söylüyorum; kukla İzmir'i dünyaya tanıtıyor. Önce festivalimizi İzmirlilerle buluşturuyorduk. Sonra ülkemizin farklı yörelerinden gelen meraklılarla buluşturmaya başladık. Şimdi dünyanın değişik ülkelerinden gelen izleyicilerle buluşturuyoruz." dedi.

Festivalin bu yıl sloganının "Gelişim için kuklayı izleyin" olduğunu hatırlatan Dinçer, "Gerek sanatta, gerek eğitimde, gerek turizmde ve daha birçok alanda kukla gelişim için ihtiyacımız olan araç. Ondan, dünyanın birçok ülkesindeki gibi, yeterince yararlanırsak, sağlanacak yarar gelecek kuşaklara da taşıyabileceğimiz büyük bir miras olacaktır." diye konuştu.

Yarışma...

10. Forum Bornova Kukla Oyunu Yarışması'na katılan 24 ilkokul "Küçük Deniz Kızı" masalının çağdaş bir yorumunu sahneleyecek.

Sergiler...

"Pellegrino Artusi ve İtalya'nın Mutfak Birliği" fotoğraf sergisi, İtalyan mutfağının temellerini ve Artusi'nin tanımladığı "iyi yemek yeme sanatı"nı anlatıyor. "Fotografçı Gözüyle Kukla" sergisinde, Selvinaz Aydoğan Çetiner'in fotoğrafları var. "İlk Adımlar 5" sergisinde ise D.E.Ü. 3 ve 4. sınıf öğrencilerinin yarattığı kuklalarla tanışacağız.

Atölye çalışmaları...

Festivalimizde bu sene 5 adet atölye çalışması yer alacak. Profesyonel sanatçılar için düzenlenen, Japon kukla sanatçısı Nozomi Nagai'den "İki Kalple Dans Etmek" İngiliz sanatçı Drew Colby'den "Gölgelerin Dünyası", İsviçreli sanatçı Anita Bertolami'den "Bedenimdeki Karakterler" isimli atölyeler katılımcılara farklı sanatsal deneyimler yaşatacak. Performansı sonrası tüm izleyicilere Hollandalı Leo Petersen'den "Lejo Tarzı Gözler" kukla dünyasına bir kapı aralayacak. Çocuklar için ise "Arkadaşım Kukla - Çorap Kukla Atölyesi" düzenlenecek. Tüm atölyelerde usta sanatçılar katılımcılara işin mutfağını öğretecek.

12. İZMİR KUKLA GÜNLERİ PROGRAMI

Programları www.izmirkuklagunleri.com adresinden kontrol edebilir ve bilet alabilirsiniz

Mutlu Yıllar
Eva Kaufmann (Almanya)
• Gaziemir AKM
1 - 2 Mart 2018, 11:00, 14:00
• Han Tiyatrosu Alsancak
3 Mart 2018, 14:00

Parmak Kız
Yerevan State Puppet Theatre (Ermenistan)
• İzmir Sanat Kültürpark
1 - 2 Mart 2018, 11:00
4 Mart 2018, 12:00
• Sabancı Kültür Sarayı Konak
2 Mart 2018, 14:00

İçimdeki Işık
Holoque (İspanya)
Konak Meydanı (Kemeraltı Girişi)
1-2 Mart 2018, 12, 12:30, 13, 13:30
3 Mart 2018, 12, 12:30, 13, 13:30
4 Mart 2018, 12, 12:30, 13, 13:30
15, 15:30
5 Mart 2018, 12, 12:30,

Çirkin Ördek Yavrusu
Uçaneller Kuklaevi (Türkiye)
• İzmir Sanat Kültürpark
1 Mart 2018, 14:00
• Atatürk Kültür Merkezi Konak
2 Mart 2018, 11:00

Maymun Radyosu
Drolatic Industry (Fransa)
• Kıbrıs Şehitleri Caddesi
3 Mart 2018, 13:00
• Forbes Caddesi - Buca
4 Mart 2018, 14:00
• Karşıyaka Çarşı
5 Mart 2018, 12:30

Farklı
Antalya Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları (Türkiye)
Atatürk Kültür Merkezi Konak
3 Mart 2018, 15:00

Eller Yukarı!
Lejo (Hollanda)
İzmir Sanat Kültürpark
7 Mart 2018, 11:00, 14:00

Ayı ve Kaz Yavrusu
Ljubljana Puppet Theatre (Slovenya)
İzmir Sanat Kültürpark
4 Mart 2018, 12:00
5 Mart 2018, 11:00
6 Mart 2018, 11:00, 14:00

Dört Mevsim ve Vivaldi
The Galilee Multicultural Theatre (İsrail)
• Ekin Koleji – Seyrek Kampüsü
5 Mart 2018,
• Ekin Koleji – Ataşehir Kampüsü
6 Mart 2018,

Başka Bir Yer
Ljubljana Puppet Theatre (Slovenya)
Ziya Gökalp Kültür Mer. Soğukkuyu
5 Mart 2018, 11:00

Edward Tulane'in Mucizevi Yolculuğu
Klaipeda Puppet Theatre (Litvanya)
• Han Tiyatrosu Alsancak
5 - 6 Mart 2018, 11:00
• Dr. Selahattin Akçiçek Eşrefpaşa Kültür Sanat Merkezi
7 Mart 2018, 14:00

Kutu
Vişnecik Kukla Tiyatrosu (Türkiye)
Dr. Selahattin Akçiçek Eşrefpaşa
• Kültür Sanat Merkezi
5 Mart 2018, 11:00
• İzmir Sanat Kültürpark
14 Mart 2018, 11:00

Kırmızı Top
Compagnie Balle Rouge (Fransa)
• Fransız Kültür Merkezi Alsancak
6 Mart 2018, 11:00, 14:00
• İzmir Sanat Kültürpark
8 Mart 2018, 11:00,

Ormanda Eğlence
Burgas State Puppet Theatre (Bulgaristan)
• Bornova Kültür Merkezi
6 Mart 2018, 11:00, 14:00
• Çiğli Kültür Merkezi
9 Mart 2018, 11:00, 14:00

Kayıp Taç
The Train Theater (İsrail)
Han Tiyatrosu Alsancak
7 Mart 2018, 14:00
9 Mart 2018, 11:00, 14:00

Sihir ve Ötesi
Theatre Trio (Bulgaristan)
İ.B.B. Gezici Sanat Sahnesi
• Kasaplar Meydanı - Çiğli
7 Mart 2018, 17:00
• Denizatı Heykeliönü - Göztepe
8 Mart 2018, 17:00
• Küçükpark - Bornova
9 Mart 2018, 17:00

Tan - Ton
Tan – Ton (Japonya)
Konak Vapur İskelesi
7 Mart 2018, 18:30

Küçük Okyanus
The Train Theater (İsrail)
• Han Tiyatrosu Alsancak
8 Mart 2018, 11:00, 14:00
• İzmir Sanat Kültürpark
9 Mart 2018, 11:00, 14:00

Çölün Gölgeleri
Terzostudio / Federico Pieri (İtalya)
Karşıyaka Çarşı
8 Mart 2018, 19:30

Kızıl Yelkenler Mucizesi
Teatrol Theater (Rusya)
Han Tiyatrosu Alsancak
8 Mart 2018, 20:00

Kuklaların Komik Dünyası
Omar Alvarez (Arjantin)
Ahmet Piriştina Kül. Mer Şemikler
9 Mart 2018, 13:30

Gökkuşağı
Burgas State Puppet Theatre (Bulgaristan)
İzmir Sanat Kültürpark
10 Mart 2018, 11:00

Karnaval
Anita Bertolami (İsviçre)
Balçova Kipa AVM
10 Mart 2018, 13:00

Kuklalar Hakkında Anlatılmamış Sırlar
Varna State Puppet Theatre (Bulgaristan)
Çiğli Kipa AVM
10 Mart 2018, 13:00

Hırsız Sincap
Bonnie Duncan (ABD)
• Atatürk Kültür Merkezi Konak
10 Mart 2018, 14:00
• Ziya Gökalp Kültür Merkezi
13 Mart 2018, 11:00

Pepe'nin Kulübesi
Compagnie Theatres De Marionnettes (Fransa)
• Balçova Kipa AVM
10 Mart 2018, 14:00
18 Mart 2018, 14:00
• Çiğli Kipa AVM
11 Mart 2018, 14:00
17 Mart 2018, 14:00

Hacı
Le Pelerin (Avustralya)
• Çiğli Kipa AVM
10 Mart 2018, 14:00
18 Mart 2018, 14:00
• Balçova Kipa AVM
11 Mart 2018. 14:00
17 Mart 2018, 14:00

12. İZMİR KUKLA GÜNLERİ PROGRAMI

Sihirbaz Butter'ın Esrarengiz Gösterisi
Flunker Produktionen (Almanya)
• Çiğli Kipa AVM
10 Mart 2018, 14:30
Balçova Kipa AVM
11 Mart 2018, 13:00

Şovmen
Guga Morales (Brezilya)
• Balçova Kipa AVM
10 Mart 2018, 14:30
• Çiğli Kipa AVM
11 Mart 2018, 13:00

Metamorfoz
Worlds of Puppets (İzlanda)
Sabancı Kültür Sarayı
11 Mart 2018

Küçük Mavi ve Küçük Sarı
Maribor Puppet Theatre (Slovenya)
• İzmir Sanat Kültürpark
11 Mart 2018, 12:00
• Han Tiyatrosu
12 Mart 2018, 11:00, 14:00
13 Mart 2018, 11:00,

Karagöz Hastalanırsa
Hayali Suat Veral (Türkiye)
Güzelyalı Kültür Merkezi
12 Mart 2018, 11:00

Elbise Var İnsan Yok, İnsan Var Elbise Yok
Antalya Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları (Türkiye)
• Dr. Selahattin Akçiçek Eşrefpaşa Kültür Sanat Merkezi Bayramyeri
12 Mart 2018, 11:00
• Güzelyalı Kültür Merkezi
13 Mart 2018, 11:00

Denizci Jai
Zipit Company (İspanya)
İzmir Sanat Kültürpark
12 Mart 2018, 11:00, 14:00

Küçük Büyücüler
Varna State Puppet Theatre (Bulgaristan)
• Selçuk Kültür Merkezi
12 Mart 2018, 11:00, 14:00
• Torbalı Kültür Merkezi
14 Mart 2018, 11:00, 14:00
• Ödemiş Kültür Merkezi
15 Mart 2018, 11:00

Karagöz Şenlikte
Hayali Suat Veral (Türkiye)
Prof. Türkan Saylan Alsancak Kültür Sanat Merkezi
13 Mart 2018, 11:00, 14:00

Sibelius Efsanesi
Puppet Theatre Pikku Kulkuri (Finlandiya)
İzmir Sanat Kültürpark
13 Mart 2018, 11:00

Gölgem ve Ben
Drew Colby (İngiltere)
• Güzelyalı Kültür Merkezi
13 Mart 2018, 14:00
• Han Tiyatrosu
14 Mart 2018, 11:00
• İzmir TED Koleji
15 Mart 2018, 14:00

Kafamdaki Düğme
Arriba Las Hu! Manos (Arjantin / Şili)
• 19 Mayıs Ortaokulu
14 Mart 2018, 11:00
• Mimar Sinan İlkokulu
15 Mart 2018, 11:00
• İzmir Sanat Kültürpark
16 Mart 2018, 11:00
• Han Tiyatrosu
17 Mart 2018, 15:00

Sihirbaz Dudi
Lo Stramagante Mr. Dudi (İtalya)
• Konak Vapur İskelesi
14 Mart 2018, 15:30
• Buca Kasaplar Meydanı
16 Mart 2018 15:30

Neşeli Kuklalar
Pavel Vangeli Puppet Theatre (Çek Cumhuriyeti)
İ.B.B. Gezici Sanat Kamyonu -
• Kasaplar Meydanı - Çiğli
14 Mart 2018, 17:00
• üçükpark - Bornova
16 Mart 2018: 17:00

Transilvanya Sirki
Terzostudio / Italo Pecoretti (İtalya)
• Balçova Kipa AVM
17 Mart 2018, 13:00
• Çiğli Kipa AVM
18 Mart 2018, 14:30

Bir Doğa Masalı: Yaşayan Kitap
Tiyatro Gülgeç (TÜRKİYE)
• Dr. Selahattin Akçiçek Eşrefpaşa Kültür Sanat Merkezi – Bayramyeri
15 Mart 2018, 11:00
• Ziya Gökalp Kültür Merkezi- Soğukkuyu
16 Mart 2018, 14:00

Sihirli Hayvanat Bahçesi
Cia. Truks (Brezilya)
İzmir Sanat Kültürpark
15 Mart 2018, 11:00, 13:30
Turuncu Koleji
16 Mart 2018, 11:00, 14:00

Programları www.izmirkuklagunleri.com adresinden kontrol edebilir ve bilet alabilirsiniz

Bu İkiliye Dikkat
Compagnia La Fabiola (İtalya)
Gültepe
14 Mart 2018, 18:30

Kukla Sirki
Viktor Antonov (Rusya)
• Kiraz Belediyesi Düğün Salonu
15 Mart 2018, 14:00
• Çiğli Kipa AVM
17 Mart 2018, 13:00
• Balçova Kipa AVM
18 Mart 2018, 14:30

Yaşam Döngüsü
Ranga Shankara (Hindistan)
Güzelyalı Kültür Merkezi
15 Mart 2018, 14:00
16 Mart 2018, 11:00

Sihirli Çayır
Varna State Puppet Theatre (Bulgaristan)
• Durukan Anaokulu Manisa
16 Mart 2018, 14:30
• İzmir Sanat Kültürpark
17 - 18 Mart 2018, 12:00

Manto
La Compagnie Les Malles (İsviçre)
• Çiğli Kipa AVM
17 Mart 2018, 14:30
• Balçova Kipa AVM
18 Mart 2018, 13:00

Coco'yu Beklerken
Le Loup Qui Zozote (Fransa)
• Balçova Kipa AVM
17 Mart 2018, 14:30
• Çiğli Kipa AVM
18 Mart 2018, 13:00, 16:00

BUCA'YI İLK
GÖSTERİ SANATLARI
MERKEZİYLE
BULUŞTURUYORUZ
BGSM
Sanatın Kalbi Buca'da atacak
600 kişilik
çok amaçlı salon
Toplantı ve söyleşiler için
fuaye ve amfi alanı
150 araçlık kapalı otoparkıyla trafik sorununu da çözüyoruz.
BUCA BELEDİYESİ 1923
Buca Belediye Başkanı

İZMİR'İN LİMANLARI 2017'DE REKOR KIRDI

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü verilerine göre 2017 yılında Türkiye limanlarında elleçlenen konteyner 10 milyon 10 bin TEU ile tüm zamanların zirvesine çıkarken, İzmir'deki konteyner limanlarında elleçlenen konteyner yüzde 10 civarındaki artışla 1 milyon 440 bin TEU ile rekor kırdı. 2017'de İzmir Alsancak Limanı'nda 646 bin TEU, İzmir Aliağa'daki 3 konteyner limanında toplam 794 bin TEU konteyner elleçlendi. Tüm yük cinsleri bakımından ise Alsancak, Aliağa, Çeşme ve Dikili'deki limanlarında geçen yıl elleçlenen yük miktarı ise 67 milyon 356 bin ton oldu.

İMEAK Deniz Ticaret Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Yusuf Öztürk, 2016 yılında 8 milyon 761 bin TEU olan Türkiye limanlarındaki elleçleme miktarının geçen yıl 10 milyon TEU'yu aştığını belirterek, dünya ekonomisindeki ve ülkeler arasındaki sıkıntılara rağmen ülkemiz limanlarında yaşanan artışın sevindirici olduğunu söyledi.

YATIRIMLA BÜYÜME HIZI ARTAR

İzmir Limanları'nın 2017 yılında 1 milyon 440 bin TEU konteyner elleçlemesi ile rekor kırdığını dile getiren Öztürk, "Ancak bu artışı yeterli görmüyoruz. İzmir Körfezi ve Limanı Rehabilitasyon Projesi'nin başlaması, Aliağa'daki limanların demiryolu ve karayolu bağlantıları ile üretim merkezlerine bağlanması, Kuzey Ege Çandarlı Limanı'nın çok amaçlı limanlar bölgesi olarak tasarlanması ile limanlarımızn gücü artacaktır. Hem Ege Bölgesi'nin ihracatındaki artışa hem de aktarma yüklerini çekme kabiliyetimize bağlı olarak 2018'de bölgemiz limanlarının yük hacmi daha hızlı artacaktır" dedi.

Rolls Royce "Cullinan"

Rolls-Royce zahmetsiz bir biçimde sizi yolculuklara çıkaracak ve lüksü yeniden tanımlayacak olan Suv aracını 3 yıl önce Financial Times'da çıkan yazıyla duyurmuştu. O günden bugüne bütün dünya yeni ve farklı Rolls-Royce'un gelişini bekliyordu.
Bugün bu bekleyiş sona erdi. Rolls-Royce, yeni motorlu aracının isminin "Cullinan" olacağını duyurdu.

Rolls-Royce CEO'su Torsten Müller yaptığı açıklamada; "Bu isim bizim sıradışı yeni aracımıza tıpatıp uyuyor. Cullinan, kusursuz kalitesiyle, gerçek lüksün olasılıklarını yeniden kalibre eden varlığıyla fark yaratıyor. Tıpkı bugüne kadar bulunan en büyük ve en kusursuz elmas olan Cullinan elması gibi diğerlerinin üzerinde bir mükemmellik ile gün ışığına çıkıyor. Cullinan Elması''nın yaratılışına giren binlerce yılın epik süreçlerinden esinlendik. Aracın adı, yeni aracımızın birçok yönünü vaat ediyor ve bünyesinde barındırıyor. En büyük baskılar karşısında dayanıklılık, sağlamlıktan bahsediyor. Nadir ve değerli olduğunu söylüyor. Saygıdeğer Charles Rolls'un öncü, maceracı ruhunu, Sir Henry Royce'un ise yenilikçi mühendislik ruhunu yansıtıyor. Elbette, dünyanin neresine giderse gitsin mutlak lüksü simgeliyor" dedi.

Mitsubishi Electric Manisa'da klima üssü kurdu

382,5 milyon TL sermaye ile hayata geçirilen yeni fabrika, Mitsubishi Electric'in Avrupa'daki ilk ev tipi klima fabrikası oldu

Dünya genelinde 43 ülkede faaliyet gösteren Mitsubishi Electric'in, ev tipi klimaların geliştirilmesi ve üretimi için Manisa'da kurduğu yeni fabrikası faaliyete geçti.

Manisa Organize Sanayi Bölgesi'nde kurulan yeni fabrika ile Türkiye, Mitsubishi Electric için önemli bir üretim üssü haline geldi. Yaklaşık 382,5 milyon TL sermayeyle 60 bin metrekareye yakın alan üzerinde hayata geçirilen fabrikanın Mart 2021'de sona eren mali yıl itibari ile yıllık üretim miktarının 500.000 sete (iç ve dış ünite) ulaşması ve 400 kişiye istihdam sağlaması hedefleniyor.

■ Buca 2018 yılında 31 proje ile şahlanıyor

■ Buca, 2018 yılında muhteşem projelerle İzmir'in parlayan yıldızı olmaya hazırlanıyor. Buca Belediye Başkanı Levent Piriştina, 2018 yılında hayata geçirilecek dev projelerini, Cumhuriyet Halk Partisi'nin 47 mahalleden katılım gösteren 400 parti delegesine anlattı.

Kültürden sanata, eğitimden spor alanlarına kadar Buca'nın dört bir yanına yayılan 31 projeyi görselleri ve tüm ayrıntılarıyla birlikte tek tek aktaran Başkan Piriştina, ana noktası insan ve canlıya saygı içeren projelerin tümünü Ocak 2019'da tamamlayacaklarını müjdeledi.

"Kente ve insana saygımızı ortaya koyuyoruz"

Buca Belediyesi'nin kendi imkanlarıyla gerçekleştireceği projelerin yanında İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin gerçekleştireceği projeleri de aktaran Başkan Piriştina, "Tüm projelerimiz yeşile odaklı. Çalışmalarımızda insana, kente, canlıya bakışımızı ve saygımızı ortaya koyuyoruz" dedi.

31 Proje 2019 Ocak'ta bitecek

Buca'nın dev yaşam kompleksi Buca Çarşı'dan, sanatın kalbinin atacağı ve İzmir'in en büyük ikinci merkezi olacak Gösteri Sanatları Merkezi'ne, çağdaş modern ve çok fonksiyonlu kapalı Pazar yerlerinden, yılda 10 bin sporseverin faydalanacağı Futbol Kompleksi'ne kadar toplam 31 projeyi aktaran Başkan Piriştina, Büyükşehir Belediyesi'nin Metro, Şirinyer Projesi, Buca-Bornova Tüneli gibi dev projeleriyle Buca'nın yepyeni bir yüze kavuşacağını açıkladı. Tüm projelerin Ocak 2019'da tamamlanacağını da vurgulayan Başkan Piriştina, Buca Gölet tesislerinde "Festivall İzmir" ismiyle hazırlanan dev proje hakkında da bilgi verdi. Buca Gölet'in yeşil dokusuna hiçbir zararın verilmeyeceği projeyle bölgenin sadece İzmir'in değil tüm Ege Bölgesi'nin cazibe merkezi olacağını kaydeden Başkan Piriştina, yüzde 80'i çocuk ve kadınlara yönelik hazırlanan, girişi ücretsiz olan projeyi Buca'ya kazandırmayı çok istediğini söyledi.

■ Reşat KUTUCULAR

Yalnız, yalnızın halinden anlar!

Kapitalizm, hegemonya, emperyalizm gibi büyük kavramlarla henüz on beş yaşımdayken ortaokul yatakhanesinde tanıştım. Kendimi hiçbir zaman solcu olarak tanımlamadım. Ancak hep özgürlükleri, kardeşçe yaşamayı, eşitliği savunanlara yakın oldum. İnsancıldım çünkü…

Aldığım eğitim Amerikancıydı. Hem lisede hem üniversitede dersler İngilizce ağırlıklıydı.
Sonrasında ABD'de bulunduğum iki yıl içinde oradaki sistemi anlamaya, gelişmişliği kavramaya, hegemonik gücün arka planını okumaya çalıştım. Henüz duvarlar yıkılmamıştı. ABD tarihinin en büyük durgunluklarından birinin içindeydi. Bugün yüzde 1,5 olan faiz yüzde 20'lere yakındı. Başkan Reagan'dı.

Ülkeme döndüğümde korumacı ekonomiden serbest ekonomiye geçildi. Duvarların yıkılmasıyla serbestleşme dünyada da hız kazandı.

88, 91, 94, 98, 2001, 2008 ekonomik krizleri geldi geçti. Kimi bizden kimi dünyadan kaynaklandı. Faizler yüzde 7.500'ü bile gördü on yıl kadar sonra yüzde 7'lere indi. Kısacası küreselleşmenin fırtınalı sularında küçük bir sandalda kaderimize razı çalkalanıp duruyorduk.

O arada dünyada güç dağılımı yeniden şekillendi. ABD ve AB hem üretici hem finansal güç olarak dengelendiler. Çin üretim gücüyle arkadan yanaşmaya başladı. Rusya zayıflamasına rağmen stratejik aklıyla bu üçlünün çok gerisinde kalmamaya çalıştı, başardı da. 90'ların mucize ülkesi Japonya ise adeta stop etti.

Bizim ilişkilerimiz Avrupa Birliği'yle de dalgalıydı ABD'yle de. Özellikle bölgesel gerginliklerde bu ikiliyle sık sık karşı karşıya geldik. Suriye'deki mevcut durum bunun en son örneği.

Bana sorarsanız bu hegemonik güçler arasında biz ruhen ABD'ye daha yakınız. Sadece 50'li yıllardan beri süregelen stratejik ortaklık meselesi değil bu, ötesi var.

Bizim kapitalizmin vahşi türüne yatkınlığımız hatta gizli bir hayranlığımız var. Hızla gelişmek istiyoruz. Demokrasiymiş, eşitlikmiş, insan haklarıymış, sürdürülebilirlikmiş, bu ülke insanı için bunlar romantik kavramlar. Lafta oradalar, pratikte o kadar önemli değiller.

Biz kapitalizmin vahşi yüzünü sevmesek İstanbul gibi bir kenti 50 yılda bu hale getirir miydik? Ya da ülkemin deniz kenarları böyle bir işgale maruz kalır mıydı? Ya da Karadeniz böyle hoyratça mı yapılanırdı? Asıl dram bütün bunlardan bu kadar az kişinin şikâyetçi olması.

ABD kapitalizmi tabii ki bizdekinden çok daha ileri ancak içinde gizli bir vahşilik de barındırıyor. ABD çok sesli gibi görünse de çıkan sesler birbirine yakın. Biz böyle mono blok konuşmayı severiz. Ayrıca Türkiye olarak genelde ABD gibi "yaptım olducu" sayılırız. Sorunları kısa yoldan halletmeye bakarız.

Hâlbuki AB müzakerecidir. Uzun uzun görüşmeleri, pazarlıkları sever. Uzlaşma kültürü baskındır. AB "tamam, yaparız ama önce mevzuata uygun mu bir bakalım" ekolüdür. Sosyal konulara kafa yorar! Yoksa neden kapitalizmi 30 küsur dosyaya indirgeyip kurallar getirsinler ve üyelere bu kuralları dayatsınlar ki?
İzmir'in içine azıcık AB ruhu kaçmıştır mesela. Kentin içinde kentin önde gelen "gelişmeci tayfasının" pek haz etmediği ve "istemezükçü" diye eleştirdiği bir itiraz damarı vardır. İzmir'in bir yüzü direnir. Ancak kentin bugünkü silueti yine de vahşi kapitalizmin eseridir.

Çin bize hem kültürel olarak hem coğrafi olarak çok uzak bir ülke... Rusya'nın stratejik aklı bizi sıkar!

Şu ara ülkemizdeki ABD karşıtlığının yükselişine bakıyorum da… Bu bana birbirine uygun bir çiftin rutin bir kavgası gibi geliyor. Eninde sonunda yine barışırlar. Birbirlerinin ne mal olduğunu iyi bilirler. Zaten şu ara iki ülkenin lideri de siyasi pratik olarak aynı okuldan çıkmış gibiler.

Biz bölgemizde yalnızız, onlar dünyada… Yalnız, yalnızın halinden anlar!

Küresel ısınmanın fotoğrafları

İzmir Göztepe Rotary Derneğinin, İFOD (İzmir Fotoğraf Sanatı Derneği) ile birlikte, Uluslararası Fotoğraf Sanatı Federasyonu (FIAP) ve Türkiye Fotoğraf Sanatı Federasyonu (TFSF) onayları ile düzenlediği Küresel Isınma konulu 4. Uluslararası Fotoğraf Yarışmasının sonuçları belli oldu.

Temaları dünyada ve ülkemizde yaşanan toplumsal sorunlara dikkat çekerek, sosyal sorumluluk anlayışı geliştirmek ve farkındalık yaratmak olan yarışmanın bu yılki konusu ise "Küresel Isınma; Unutulan Gelecek" idi.

Küresel ısınma ve onun getirdiği olumsuz etkileri, dünyanın unutulmaya aday güzelliklerini, gelecekte, sadece anılarda kalmaması için dünyamızı korumamız gerektiği gerçeğini vurgulayan, uluslararası platformda, amatör ve profesyonel 548 fotoğraf severin 1701 adet fotoğraf ile katıldığı yarışmanın kazananları şöyle;

- FIAP altın madalya Hindistan'dan Sudipto Das,
- Gümüş madalya Türkiye'den Mustafa Güloğlu
- Bronz madalya Türkiye'den Nevzat Turgay Işıkgöz.

Yaratıcı kategoride ise;

- FIAP altın ve gümüş madalyanın sahibi Sırbistan'dan Lorant Csakany
- FIAP Bronz madalya ise Türkiye'den Çağlar Doğan'ın oldu.
- Göztepe Rotary Özel Farkındalık ödülü ise Rusya'dan Sergey Anisimov'a verildi.

Yarışmanın sergisi Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'nde 1-22 Mart tarihleri arasında gezilebilecek.

FIAP altın madalya Sudipto Das

Gümüş madalya Mustafa Güloğlu

FIAP Bronz madalya Çağlar Doğan

Göztepe Rotary özel ödülü Sergey Anisimov

FIAP altın ve gümüş madalya Lorant Csakany

İZMİR MEDICALPARK HASTANESİ GENEL MÜDÜRÜ

Veysi Kubba: "İzmir, bir senfoni orkestrası ancak ritim tutturulamıyor"

İzmir Medicalpark Hastanesi Genel Müdürü Veysi Kubba, "İzmir'de akort yapılıp ritmi tutturulduğunda, dünyanın en prestijli kentlerinden birisi olacak" dedi.

İzmir Medicalpark Hastanesi Genel Müdürü Veysi Kubba gerek fiyatlandırma, gerek hizmet kalitesi, gerekse tecrübeli hekimlerle birlikte Türkiye'nin sağlıkta dünyanın seçkin bir markası olduğunu söyledi.

Türkiye'nin ve İzmir'in sağlık turizminde daha iyi noktalara geleceğini belirten Veysi Kubba, "Cumhuriyetimizin 100. yılı öncesinde, dünyanın en iyi hastaneleri arasında bir Türk hastanesini görmek için elimizden geleni yapacağız" diye konuştu.

Kubba, "İzmir, küresel ölçekte dev bir senfoni orkestrası ancak bir türlü ritim tutturulamıyor. 8500 yıllık bir tarihe sahip, harika bir iklim ve doğal zenginlikler, gelişen üniversiteleri var. İnsan kaynakları açısından da ülkemizin en zenginlerinden birisi bu kent. Akort yapılıp ritim tutturulduğunda, dünyanın en prestijli kentlerinden birisi olacak" dedi.

İzmir'e verilen sözleri tuttuk

Hasta kabulüne başladıkları andan bu yana 7 yıldan fazla zaman geçtiğini ve bu süreyi yoğun bir şekilde çalışarak geçirdiklerini belirten Kubba, "Biz dünya çapında dünya liginde oynamak istiyoruz. Dünya çapında ve uluslararası literatüre girecek bir hastane hizmetini gelecek 3 yıl içinde gerçekleştireceğiz.

İnsanlar sağlıkla ilgili dünyanın en iyi 20 hastanesi hangisidir diye araştırdıklarında bir Türk hastanesini görmelerini sağlamak amacındayız. Bunu gerçekleştirmek için genç, dinamik ve çok iyi bilimsel kadromuz var. İyi fizik alt yapımız var. Biz bu kadro ve bu imkânlarla hedeflerimize ulaşacağız. Amerikan orijinli JCI kalite akreditasyonu yanında Avrupa Kalite Vakfı'nın (EFQM) hizmette mükemmellik ödülünü de hastanemize getirdik" dedi.

Şifa veren sesler çocuk korosu

Kubba, "Büyük önder Atatürk'ün söylediği gibi bir milletin sanat yeteneği sanata verdiği değerle ölçülür. Biz de bu güzel hareketle, Türkiye'de ilk kez Şifa Veren Sesler Çocuk Korosu adıyla bir proje başlattık. Bu proje kapsamında sevgili sanat danışmanımız Gökçe Eriş ile birlikte bu tohumları attık. Bostanlı Suat Taşer Açıkhava Tiyatrosu'ndaki Türk Sanat Müziği, Yeşilçam film müzikleri, Türk Halk Müziği ve pop tarzında eserlerin seslendirildiği ilk konser büyük ilgi gördü. Ümit ediyorum ki gelecekte bu minicik kalpler ülkemizin önemli sesleri haline gelecek. Sanata, sanatçılara büyük değer veriyoruz ve bundan sonra da değer vermeye devam edeceğiz. Bu çocukların da Türkiye çapında iyi yerlere gelebilmesi için elimizden gelen desteği sağlayacağız" dedi.

Genç kadın istihdamında öncü

Yeni yılın ilk ayında İşkur ile ortak proje yürüterek, çoğunluğu kadın olmak üzere, tek kalemde 65 kişiyi istihdam ettiklerini ve kadın istihdamı konusunda önemli bir adım atmış olduklarını aktaran

Kubba, "Türkiye'de genç nüfusun (15-24 yaş) işsizlik oranı %19,8. Yani her 5 gençten 1'i işsiz. Genç kadınlar arasında ise bu oran daha yüksek. Nisan 2017 itibariyle, 15-24 yaş arası kadınlar arasında işsizlik oranı

%24,6, tarım dışı işsizlik oranı ise %29,3. Yıllar içinde bu oranda kısmi artış olduğu görünüyor. Dolayısıyla genç kadınlara istihdam yaratması açısından sağlık sektörünün ne kadar önemli olduğu bu rakamlarla bir kez daha ortaya çıkıyor." dedi.

Öte yandan Veysi Kubba, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Aralık ayındaki istihdam şurasında hedef olarak ortaya koyduğu 2 milyon artı istihdama katkıda bulunmaktan mutlu olduklarını belirtti.

Hükümetin teşviklere devam kararından sonra istihdamı artırma konusunda ek çalışma yaptıklarını belirterek özellikle kadın işgücünü hedeflediklerini anlatan Kubba, "Bugünün iş dünyasında hâlâ kadınlar erkeklere göre daha az yer alıyor, aynı işleri yapsalar bile daha az kazanıyor ve iyi kariyer imkânlarından erkekler kadar yararlanamıyor. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün raporundan 2017 yılı itibarıyla küresel düzeyde kadınların işgücüne katılım oranının yüzde 49 ile erkeklerin işgücüne katılım oranlarının neredeyse yarısı kadar olduğu görülüyor. Dahası, ILO tahminlerine göre bu oran 2018 yılında da değişmeyecek. Bizler de kadın istihdamının önemli merkezlerinden sağlık sektörü olarak imkanlarımızı zorlayarak bu konuda adımlar atıyoruz. Sadece İzmir Hastanemiz'de 1.202 personel istihdam edilmektedir ve bu sayının yüzde 70'i bayanlardan oluşmaktadır ve yaş aralığı da 20-30 yaştır." şeklinde konuştu.

Örgütlü kadın mücadelesi sürüyor

Her yeni gün cinayet, tecavüz, taciz, istismar haberleri ile karşılaşıyoruz. 2017 yılında 409 kadın cinayeti işlendi, 387 çocuk cinsel istismara uğradı ve 332 kadına cinsel şiddet uygulandı. 2016 yılında 328 kadın, 2015 yılında ise 303 kadın öldürülmüştü. Veriler kadın cinayetlerinin git gide arttığını gösteriyor. Kadına yönelik fiziksel, psikolojik, cinsel şiddetin, kadın cinayetlerinin, istismarların hiçbir bahanesi olamaz! Kadınların öldürülmediği, erkek şiddetinin, istismarların son bulduğu ana kadar direnişle… "Örgütlenin!"

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu
İzmir Sözcüsü Sanem Deniz Kural:

“Bir araya gelerek başarabiliriz!”

Sözlük şöyle tanımlıyor sevgiyi, “İnsanı, bir kimseye ya da şeye karşı yakın ilgi ve bağlılık göstermeye yönelten içsel duygu, sevme duygusu.” Erich Fromm, “Sevme Sanatı” adlı kitabında sevgi için “…sevdiğimiz şeyin yaşaması, gelişmesi için duyduğumuz etkin ilgidir” diyor. Bir iktidar yoktur sevginin içinde… Bir güç gösterisi yoktur. Eğer öyle görülüyorsa zaten o, “sevmek” değildir. Böyle gören kişi ise hiç sevmemiştir. Seven insan kısıtlamaz, baskılamaz, şiddet uygulamaz, öldürmez! Kimsenin vurduğu yerde gül bitmez. Sevgi, hiçbir şey gibi cinayetin ve şiddetin bahanesi olamaz!

Kadın cinayeti, cinsel şiddet, çocuk istismarı gibi kadın ve çocuklara yönelik suçlara dur demek için 2010 senesinden bu yana çalışmalarına mücadele ve dayanışma ile devam eden Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, iller, ilçeler, üniversitelerde çalışmalarını yürütüyor, düzenlenen toplantılarda sorunlar ve çözümler üzerine konuşuyor, davaları takip ederek 6284 sayılı kanunun uygulanması için mücadele ediyor. Platformun İzmir Sözcüsü Sanem Deniz Kural, “Şiddete, cinayetlere bahane olarak “seviyordum” denen olaylara tanık oluyoruz. Bu, erkek egemenliğinden kaynaklanıyor. Zaten kadınlar buna son vermek üzere harekete geçmiş durumda!” diyor.

Kadına şiddet ve kadın cinayetlerine nasıl dur diyebiliriz?

Bir araya gelerek. Her görüşten, yaştan, gelir düzeyinden, eğitim seviyesinden, birbirinden farklı kadınların bir araya gelmesi ile Kadın Meclisleri kuruldu. Kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerini durdurmak için neler yapabileceğimizi birlikte konuşursak ilerleyebileceğimize inanıyorum. Bu zemini kurduktan sonra birlikte yapabileceğimiz çok şey var. Örneğin kadın hareketinin önemli bir kazanımı olan 6284 sayılı Koruma Kanunu’nun uygulanması için çalışabiliriz.

6284 sayılı Koruma Kanunu neleri içeriyor?

6284 Koruma Kanunu şiddete uğrayan ya da uğrama tehdidi altında olan tüm kadınlara yönelik önleyici tedbirler içeriyor. En az bir ay süreyle kadınlar koruma altına alınabiliyor. Evden uzaklaştırmadan çocukların velayetini almaya, maddi desteğe kadar pek çok tedbir kararı içeriyor. Bu kanunun etkin uygulanması, kadın cinayetlerini ve kadına yönelik şiddeti durdurabilir.

Kadın cinayetleri, kadına uygulanan cinsel şiddet ve çocuk istismarı verilerinde senelere göre bir artış söz konusu. Bunun nedeni nedir?

Biz kadın haklarına yönelik kazanımlar olduğunda şiddet verilerinin azaldığını, tam tersine kayıplar olduğunda ise arttığını gördük şimdiye kadar. Örneğin 6284’ün yasalaşma süreci olan 2011 yılı, kadın cinayetlerinin azaldığı tek yıl. Çünkü yıl boyunca “Kadına şiddeti azaltacak yasa geliyor” şeklinde yoğun bir duyuru yapıldı. Daha yasa çıkmadan bu açıklamalar bile şiddeti azaltmaya yetti. Ancak yasanın çıkarıldığı 2012’nin başından itibaren “Bu yasa uygulanmıyor, zaten yetersiz” gibi söylemler Aile Bakanlığı yasayla ilgili çalışmaları neredeyse durdurdu, yönetmeliği bile aylarca yayımlamayarak yasanın uygulanmamasına neden oldu ve 2012’de yine rakamların arttı. 2017 yılı ise kadınların haklarına yönelik ciddi saldırılarla geçti. Örneğin kıyafeti nedeniyle kadınların uğradığı saldırılar “mırıldanırsın” diyerek üstü kapatılmaya çalışıldı. Müftülük yasası olarak bilinen kadınları ciddi anlamda baskılayacak bir yasa meclisten geçti. 40 kadının öldürüldüğü ve en çok kadın cinayeti işlenen ay olan Kasım'da müftülük yasasının yasalaşması bir tesadüf değil. Dava süreçlerinde de, esasında epeydir “haksız tahrik” dediğimiz indirim türünün yine kadınların mücadelesi ile artık daha az uygulandığını görüyoruz. Kravat indirimi olarak bilinen “iyi hal” indirimi halen devam ediyor ancak takip ettiğimiz davalarda o da azaldı ama özellikle son dönemde öne çıkan bir durum var. Çocukları öldüren babalar örneği... Cezasızlığın getirdiği bir durum bu ve derhal önüne geçilmesi için çalışılması gerekiyor.

6284 sayılı kanunun yanı sıra erkek egemen zihniyetin son bulması konusunda yasalardan medyaya kadar nelerin değişmesi gerekiyor?

İstanbul Sözleşmesi, yani Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin gerekleri derhal yerine getirilmeli. Ayrıca kadına yönelik suçlarda ceza indirimlerinin uygulanmamasını sağlayacak yasal düzenlemeler yapılması için defalarca meclise sunduğumuz öneriler de hayata geçirilmeli. İstanbul Sözleşmesi bunu da kapsıyor örneğin. Medyada ise kadına

yönelik şiddet haberlerinin nasıl verildiği önem taşıyor. Şiddeti, cinayetleri meşrulaştıran dilden vazgeçilmeli.

Dayanışma ile neler başarılabilir?
Pek çok şey başarılabilir. Kadınlar haklarını öğrenebilir, bu hakları kullanmak üzere harekete geçebilir, bir araya gelerek güçlenebilir. Kadınlar kendi hayatlarına dair kararları kendileri alabilmek için ciddi bir mücadele veriyor. Feminizm geçtiğimiz yıl "İnternette en çok aranan kelime" seçildi mesela. Bu tesadüfen olmadı elbette. Bunun nedeni kadınların hakları için mücadele ettiklerinde ve bunu yalnız kalarak değil, bir araya gelerek yaptıklarında kazanabileceklerini kavramış olmaları.

Kamuoyu baskısının önemi nedir?
Özellikle son dönemde yoğun biçimde kadın haklarını geriye götürmeye yönelik adımlar atılmaya çalışıldı. Müftülük yasası, Diyanet'in kadın düşmanı açıklamaları gibi pek çok örnek verilebilir. Verilen tepkiler burada çok önem taşıyor. Tepkiler sayesinde bu tür gerici öneriler ya da açıklamalar geri çekilebiliyor. Örneğin Diyanet 9 yaşındaki kız çocuklarının ve 12 yaşındaki erkek çocuklarının evlenebileceği anlamına gelen internet sitesindeki açıklamaları, tepkiler üzerine kaldırdı ve evlilik yaşı en az 17'dir diye açıklamak durumunda kaldı. Bu nedenle tepkilerin önemi çok büyük.

> "Birlikte mücadele ederek daha da fazla kazanımlar elde edebiliriz"

2010 yılından bu yana kamuoyu baskısı, mücadele ve dayanışma ile çalışmalarını devam ettiren Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu neler başardı?
Platform pek çok kadın cinayeti, cinsel şiddet, çocuk istismarı davalarını takip etti. Takip ettiğimiz pek çok davada ceza indirimi uygulanmasının önüne geçtik. 6284 sayılı Koruma Kanunu'nun yasalaşmasını mücadelemizle sağladık.
Kadınların 6284 ile kazandığı haklarının hayata geçirilmesi, yani yasanın uygulanması için de mücadelemiz sürüyor. Kadın cinayeti kavramını dilimize yerleştiren de yine verdiğimiz güçlü mücadeledir. Geçtiğimiz yıl çocukların istismar edenlerle evlendirilmesine neden olacak "Utanç Yasası"nı mücadelemizle durdurduk. Öğrencisini istismar eden ama sadece maaş kesimi yapılan ve görev yeri değiştirilerek adeta ödüllendirilen öğretmenin açığa alınması, mücadelemiz sonucu oldu. 115 hamile çocuğun kayıtlara girdiği ama hiçbir yasal işlem yapılmadığının açığa çıktığı hastanede beş kişinin tutuklanması da kadınların tepkileri ile mümkün olabildi. Sayamadığım kazanımlar mevcut. Birlikte mücadele ederek daha da fazla kazanımlar elde edebiliriz.

Erkekler sevdikleri "kadınlara" baskı kuruyor, tehdit ediyor, şiddet uyguluyor, yalnızlaştırıyor, kadınları öldürüyor! "Seven erkek" iktidarı nasıl son bulabilir?
Şiddete, cinayetlere bahane olarak "seviyordum" denen olaylara tanık oluyoruz elbette. Bu kadınlara ve erkeklere öğretilen toplumsal cinsiyet rollerinden, başka bir deyişle erkek egemenliğinden kaynaklanıyor. Kadınlar buna son vermek üzere harekete geçmiş durumda zaten. Kendi hayatına dair kararları kendileri almak istiyor kadınlar. Ancak bunun karşılığı şiddetin daha da artması olmamalı. Bu nedenle kendi kararlarını almak isteyen kadınların, bunu yapabilmeleri için gerekenler yapılmalı.

Avukat Oğuz Güncü:

"Kadına şiddete hayır"

Kadına şiddet olayları bu denli artmışken yasaların neler söylediğini bilmekte fayda var. 6284 sayılı Koruma Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle kadına yönelik şiddetin önlenmesinde büyük adımlar atıldı. Ancak anayasanın diğer maddelerinde de şiddete yönelik yer alan yaptırımların uygulanması konusunda haklarımızı da bilmemiz gerekiyor. "Tutuksuz yargılanmak", "serbest bırakılmak", "ceza indirimi" gibi kavramların ne anlama geldiğini ve haklarımıza dair sorularımızı Avukat Oğuz Güncü yanıtladı.

Kanunlar kadına şiddet konusunda ne söylüyor?

Öncelikle belirtmek gerekir ki, Türk Ceza Kanunu'nda direkt olarak "kadına şiddet" başlığı altında bir düzenleme mevcut değil. Kanunda suç ve yaptırımlar bakımından kadın-erkek ayrımına gidilmiyor, birey bazında düzenlemeler getiriliyor. Şiddet en temel haliyle kasten yaralama başlığı altında TCK 86 ve devamı maddelerinde düzenlenmiş. Bunun yanı sıra 94. maddede yer alan işkence, 96. maddede yer alan eziyet, hatta 81 ve devamı maddelerde yer alan kasten öldürme suçları, içinde şiddet unsurunu ihtiva eden düzenlemelerdir. Esasen madde metninde "cebir kullanarak" ifadesi yer alan birçok suçta şiddet suçun maddi unsurlarından sayılıyor. Tabii ki bunlar fiziksel şiddet olarak ilk akla gelen suçlar. Tehdit, şantaj, hakaret gibi suçlar, içinde psikolojik şiddet kavramını barındırırken TCK 102 ve devamı maddelerde düzenlenen cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar da şiddet unsuru cinsel şiddet olarak karşımıza çıkıyor. Fakat daha önce de belirttiğim gibi bu suçların mağdurunun kadın veya erkek olması herhangi bir farklılık arz etmiyor.

Genel olarak kanunlarımızın yetersiz olduğunu söylemek mümkün. Gerek suçların düzenlenişi gerekse cezaların caydırıcılığı bakımından maalesef ki birçok eksiğimiz bulunuyor. Cezalarda sağlanan indirimler caydırıcılık unsurunu bertaraf ediyor. Çoğu kişi bunların bilincinde. Hapse girmeyeceğini veya girse de az ceza çekeceğini bilerek suç işlemekten çekinmiyor.

Uygulamada kanunların yeterli olduğunu söylemek mümkün mü?

Kanunda bazı suçlarda mağdurun çocuk olması yahut suçun beden ve ruh sağlığı bakımından kendini koruyamayacak kişilere karşı işlenmesi durumlarında, suçun temel halinden daha fazla cezayı gerektirmesi yoluna gidiliyor. Kadına karşı şiddetin engellenmesi bakımından bu çerçevede baktığımızda, örneğin kasten yaralama suçunda mağdurun kadın olması durumunda daha ağır yaptırımlar uygulanması öngörülerek pozitif ayrımcılıkta bulunulabilir. Bunun dışında genel olarak kanunlarımızın yetersiz olduğunu söylemek mümkün. Gerek suçların düzenlenişi gerekse cezaların caydırıcılığı bakımından maalesef ki birçok eksiğimiz bulunuyor. Zaten kanunda yer alan cezalar yetersiz düzeydeyken, yargılama sonunda verilen mahkumiyet kararı koşullu salıverilme hükümleri ile düşerek kişilerin öngörülenden daha az ceza çekmesine yol açıyor. Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin Uygulanması Hakkında Kanun'un 107. maddesinde koşullu salıverilme düzenlenmiş. Anılan maddeye göre, süreli hapis cezasına mahkum edilmiş olanlar infaz sürelerinin üçte ikisini iyi halli olarak geçirdikleri takdirde koşullu salıverilmeden yararlanabilirler. Örneğin altı yıl kesinleşmiş hapis cezasına çarptırılan bir kişi, iyi halli olduğu takdirde infaz süresinin üçte ikisine tekabül eden dört yıl geçtikten sonra koşullu salıverilmeden faydalanacak, yani dışarı çıkacak. Aynı şekilde ömür boyu hapis olarak bilinen müebbet hapis cezasında da, infaz süresini iyi halli olarak geçiren kişi 24 yılın sonunda koşullu salıverilmeden faydalanarak dışarı çıkacak. Cezanın ertelenmesi, hükmün açıklanmasının geri bırakılması, para cezasına çevirme gibi seçenek yaptırımlar da cezaların caydırıcılık unsurunu bertaraf ediyor. Çoğu kişi bunların bilincinde. Hapse girmeyeceğini veya girse de az ceza çekeceğini bilerek suç işlemekten çekinmiyor. Bunun doğal sonucu olarak da suç oranlarında bir artış söz konusu oluyor.

Basında çıkan ve tepki çeken kadına şiddet olaylarını az çok biliyoruz. Tepkilerin nedeniyse genelde suçluların yeterince ceza almaması...

Açıklık getirmek gerekirse bu konuda medyanın eksik ve yanlış bilgilendirmesi söz konusu. İnsanlar doğal olarak bu konuda hukukçular kadar bilgi sahibi olamayacağından, "çıkarıldığı mahkeme tarafından serbest bırakıldı" tarzındaki haberler yanlış anlaşılmalara yol açıyor. Belirtmek gerekir ki bu kişiler beraat etmiyor, yargılamaları tutuksuz vaziyette devam ediyor. Serbest bırakılma ifadesinden anlamamız gereken budur. Konuyu teknik olarak ele alacak olursak, hukukumuzda asıl olan tutuksuz yargılamadır. Tutuklama istisnai bir uygulama. Zira

tutuklama bir cezalandırma aracı değil güvenlik tedbiridir. Hakkında soruşturma/kovuşturma yürütülen her şüpheli/sanığın tutuklanması, bu kişilerin peşinen cezalandırılması anlamına gelecektir ki bu da hukukun evrensel ilkelerine aykırı bir durum. Çünkü bu kişilerin yargılama sonunda beraat etme ihtimalleri var ve haksız şekilde tutuklanan kişilerin tazminat isteme hakları da bulunuyor. Tutuklamanın güvenlik tedbiri olmasından yola çıkarak, şüpheli/sanığın kaçması veya delilleri yok etmesi hususunda kuvvetli şüphe varsa tutuklama kararı verilebilir. Yine Ceza Muhakemesi Kanunu madde 100/3'te belirtilen katalog suçlarda tutuklama kararı verilebiliyor. Kadına karşı şiddet başlığı altında bir düzenleme getirilerek ve anılan maddede yer alan katalog suçlardan sayılarak, bu kişilerin tutuklanmasının yolunun açılması daha kolay bir hale getirilebilir.

Gelişmiş ülkelerde kadına şiddet konusunda daha büyük bir yaptırım söz konusu mu?

Genel olarak dünyada Anglo Sakson ve Kıta Avrupası hukuk sistemleri kabul görüyor. Bizim de benimsediğimiz Kıta Avrupası hukuk sisteminde benzer ilkelere yer verilmiş. Ceza kanunumuzun 3. maddesinde açıkça yer alan eşitlik ilkesi, diğer ülkelerde de aynı şekilde uygulanıyor. Yani yaptırımlar açısından mağdurun kadın veya erkek olması bakımından bir ayrıma gidilmemiş. Cezalandırma bakımından farklılık gözetilmese de, bazı haklar ve koruma tedbirleri getirerek kadına karşı şiddetin önüne geçmeye çalışan ülkeler de mevcut. Örneğin İngiltere'de kadınların, şüphe duydukları takdirde polise başvurup eşlerinin veya partnerlerinin sabıka kayıtlarını isteme hakları var. Bunun dışında, kadın hakları konusunda eğitim programları ve danışma merkezleri aktif olarak kullanılıyor. Yine şiddet mağduru kadınlara yapılan sosyal yardımlar ve sığınma evleri uygulamaları da, ülkemizden çok daha ileri seviyede. Şüphesiz ki ülkemizde de kadına karşı şiddetin önüne geçmek için haklar ve tedbirler hakkında yasal düzenlemelerin hız kazanması, şiddet mağduru kadınlara sağlanacak yasal hakların geliştirilmesi isabetli olacak.

Peki, haklarımızı biliyor muyuz?

İnsanlarımızın haklarını bildiklerini söylemek çok gerçekçi bir yaklaşım değil. Bunun gerekçesi olarak mevzuatımızda çok sayıda kanun olması ve kişilerin somut olayla karşılaşmadıkça bunları merak edip araştırmaması söylenebilir. Kanunlarımızın ağır bir dille yazılmış olması ve içinde çokça hukuki terim barındırması sebebiyle herkes tarafından kolay anlaşılamaması da söz konusu. Sadece haklar bakımından değil, maalesef birçok kişinin suçlar ve cezalar hakkında da bilgisi yok. Türk Ceza Kanunu'nun 4. maddesinde ise "Ceza kanunlarını bilmemek mazeret sayılmaz" denilerek kanunların bilindiği veya bilinmesi gerektiği kabul edilmiş. Günlük yaşamda kişiler uğradığı hak ihlallerinin farkına varmayabilir yahut bilmeden birçok suç ve kabahat işleyebilirler. Bu durumun önüne geçmek için, bütün mevzuata hakim olmak mümkün olmasa da, kişilerin bazı temel haklarını ve ceza kanunlarını bilmesinde fayda var. Kitapçılarda ve yayınevlerinde dileyen vatandaşlarımız için kanun kitaplarının satışı yapılmaktadır. İnternet üzerinden TBMM Mevzuat Sorgu sayfasında da bütün kanunlar bulunuyor. Bunun dışında gerek ilköğretim gerek yüksek öğrenim aşamalarında temel hak ve ödevler konusunda yeterli eğitimler verildiği takdirde daha bilinçli bir topluma sahip olacağımız açıktır.

Kadın Adayları Destekleme Derneği
Genel Başkanı Nuray Karaoğlu:

"Kadınlar siyasi alanda daha fazla temsil edilmeli"

Kadın ve erkeğin eşit olduğu ve her alanda eşit olarak temsil edilmesi gerektiğini savunan KA.DER'in Genel Başkanı Nuray Karaoğlu, "Ancak söz konusu Türkiye olunca, maalesef düşüncelerimiz uygulama aşamasına geçmiyor. Öyle ki derneklerin temel amacı da bu düşüncelerin hayata geçme noktasında çalışmalar yapmak ve daha fazla insana ulaşmak oluyor." diyor.
KA.DER Genel Başkanı Karaoğlu'nun, derneğin çalışmaları ve ülkemizde siyaset alanında kadınların durumuna ilişkin açıklamaları başlıklar halinde şöyle:

Eşitsizliği gidermek

Türkiye'de kadınlar, farklı sosyal alanlarda varlıklarını kanıtladıkları halde üst düzey yönetimlerde, özellikle de siyasette, eşit temsilden hala çok uzak bir konumda. Bu eşitsizliği gidermek, tüm yurttaşların kararlara katılımını sağlamak, kadın deneyimi ve çözüm üretme yeteneğini sosyal ve siyasal alanlara kazandırmak amacıyla 1997 yılında kurulan Kadın Adayları Destekleme Derneği (KA.DER), seçimle ve atamayla gelinen tüm karar organlarındaki kadın temsil oranlarını yükseltmek için çalışıyor.

Öncelikle siyasette eşit temsilin sağlanmasını ana hedef olarak belirleyen KA.DER, siyaset alanının toplumsal yaşam üzerindeki tayin edici özelliğini göz önünde bulunduruyor. Elbette siyaset alanında sağlanacak eşit temsil, kadın erkek eşitliğinin her alanda gerçekleşmesini kolaylaştıracaktır. KA.DER, sosyal ve siyasal yaşamda erkek egemenliğine karşı kadın-erkek eşitliği bilincinin yükseltilmesi, kadınların politikaya katılımını engelleyen ekonomik, sosyal, kültürel ve yasal engellerin ortadan kaldırılması, kadınların karar alma organlarında eşit temsilini sağlamak için geçici özel önlem politikalarının yasalarda ve siyasi parti tüzüklerinde yer alması, kadınlara yönelik ayrımcı ifadelerin yasa ve düzenlemelerden çıkartılması gibi çalışmalar üzerinde yoğunlaşıyor. Üstelik yaptıkları çalışmalar bunlarla da sınırlı değil. Kadınların güçlenmesi, haklarını kullanabilir, savunabilir ve genişletebilir duruma gelmeleri, parti üyesi olan kadınların güçlendirilmesi, partilerinde görünür kılınmaları ve yerel ve genel seçimlerde aday olmaya teşvik edilmeleri, siyasi partilerde yer alan kadınlar arasında onlarla kadın hareketi arasında kadın sorunları ve politikaları konularında iş ve güç birliğinin güçlenmesi, amacıyla; lobi, savunu, kampanya, örgütlenme, dayanışma ve eğitim çalışmaları yürütüyor.

İnsan haklarına saygılı kadınlar destekleniyor

Ayrımcılığın her türüne karşı olmak, tüm yasal partilere eşit mesafede durmak, tüm partilerin kadın kolları ve kadın milletvekilleriyle amacı doğrultusunda ve eşit mesafede birlikte çalışmak, kadın bakış açısını tüm çalışmalarına yansıtmak ve yaygınlaştırmak, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği'nin tüm politika ve programlara yerleştirilmesi için çalışmak gibi ilkeler doğrultusunda faaliyetlerini yürüten KA. DER, kadınların hak ve özgürlüklerini güvence altına alacak yasaların yapılması için de çalışıyor. Demokratik katılımın esas olduğu KA.DER, kadın adayları destekleme konusunda bazı kriterlere sahip. KA.DER, kadın bakış açısına sahip olan, kadınlara yönelik her türlü ayrımcılığı ve şiddeti sonlandıracak kararlılığa sahip, laik cumhuriyet, insan haklarına saygı, eksiksiz işleyen bir demokrasi ve hukukun üstünlüğü ilkelerini benimseyen, sivil toplumun güçlendirilmesinden yana olan, her türlü fanatizme, yobazlığa, ırkçılığa, toplumsal kirliliğe, şiddete ve savaşa karşı çıkan ve çevreyi koruma bilincine sahip olan, dürüst, ilkeli ve birleştirici bir üslubu olan, siyasete kadınların ve halkın gerçek temsilcisi olmak amacıyla giren kadınları destekler.

Fermuar sistemi

1934 yılında kadınlara seçme ve seçilme hakkının tanınmasıyla başlayan süreçte 1935'te 18 kadın milletvekili ile TBMM'de kadın temsil oranı yüzde 4,5'ti. 1950 yılında kadınlar, yüzde 0,6 ile en düşük oranda temsil edildi. Günümüzde ise bu oran yüzde 13,91. Mecliste sadece 75 kadın milletvekili bulunuyor. Görünen bu tablo, toplumun yüzde 50'sini oluşturan kadınların, karar alma mekanizmalarında eksik temsilinin en büyük göstergesidir. Gelişmiş ülkelerde kadınların siyasete katılım oranı yüzde 50 seviyesindedir. Kadınların siyasette görünürlükleri az, bu nedenle kadınlar siyasette var olabilmek adına gelenek, görenek, patriyarka gibi engellerle mücadele ederken; aslında var olan parti tüzükleri ve seçim yasaları da kadını görünmez kılıyor.

Kadınlar partilerin kadın kolları içine hapsedilerek, bütçesi olmayan, oyu olmayan bir yapıda yalnızlaştırılıyor. Bu nedenle, KA.DER siyasi partilerde cinsiyet kotasını önemsediği kadar fermuar sistemini de önemsiyor.

Şirin Tekeli Siyaset Okulları

KA.DER Genel Başkanı Nuray Karaoğlu, kadınların siyasete katılımını arttırmak için uzun yıllardır düzenlendiği siyaset okullarına bu yıl, Türkiye'nin farklı üniversitelerinde Şirin Tekeli Siyaset Okulları adıyla yürüteceklerini söylüyor ve ekliyor: “Yakın zamanda bu etkinliği İzmir’de de gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Katılımcılar bu programda, 10 hafta boyunca cumartesi tam gün alacakları teorik derslerin yanı sıra, deneyim paylaşımları ile birlikte, kendilerinin bu eğitimden güçlenmiş ve cesaretlenmiş olarak çıkacaklarından ve çeşitli karar alma mekanizmalarına aday olacaklarından eminiz. Toplumsal cinsiyet eşitliği, temsilde eşitlik, ücretlerde eşitlik gibi hayatın her alanında kadınların mücadele etmesi gerekiyor. KA.DER, erkek demokrasiden gerçek demokrasiye geçiş için ulusal kampanyalar yürüterek kamuoyunda haklı bir talep yarattı. KA.DER, dikkat çekici kampanyalarla kadın temsili sorununu gündeme taşıdı. KA.DER 8 Mart itibariyle başlayacağı kampanyaya seçim dönemine kadar devam edecek.”

Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme projesi

KA.DER siyasette ve toplumda cinsiyetçi dili her fırsatta eleştiriyor. KA.DER olarak son dönemde yerel yönetimlerde belediyelerle birlikte yeni bir Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme (TCDB) çalışması başlattılarını söyleyen Nuray Karaoğlu, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği perspektifinin planlama ve bütçeleme süreçlerine dahil edilmesi amacı ile ilk etapta İstanbul, Ankara, Adana, Mersin, Gaziantep ve Bursa’daki Belediye Başkanları ile yereldeki şube ve temsilcileri ile KA.DER Genel Merkez olarak bir dizi görüşmeler gerçekleştirip KA.DER’in konu ile ilgili projesini, kamu harcamalarının toplumsal cinsiyet eşitliğini iyileştirip iyileştirmediğine dikkat çekip olması gereken süreci anlattıklarını ifade ediyorlar: “KA.DER Genel Merkez olarak amacımız KA.DER’in TCDB konusunda bir otorite merkezi olmasıdır. Diğer belediyeler ile görüşmelerimiz sırası ile devam edecektir. Konu ile ilgili anlaşmaya varılan her belediye için durumuna göre yol haritası çizilerek KA.DER Genel Merkez tarafından projelendirilecek. Bu çalışma ile yerelde ‘kadını güçlendirici eşitlik mekanizmaları’ kurulacak ve kadınların katılımcı bütçe süreçlerine dahil olmaları sağlanacak.”

Kadın muhtarlar

Kadın Muhtarlar Projesi hakkında KA.DER Genel Başkanı Karaoğlu, “Ülkemizde kadınlar, 26 Ekim 1933 tarihinde yapılan köy kanunu değişikliği ile muhtar olma ve ihtiyar heyetlerine seçilme hakkını kazandılar. 2 Kasım 1933’te Aydın Güre ilçesinin Demirci Dereköyü’nde yapılan seçimlerde Gül Esin Aydın Türkiye’nin seçilmiş ilk kadın muhtarı oldu. O günden bu yana geçen süre içinde kadınlar muhtarlık kurumunda çok az bir şekilde yer aldı. 2014 yılında yapılan seçimler sonucunda, Türkiye’de 31.963 mahalle, 18.329 köy olmak üzere toplam 50.292 muhtar bulunuyor. Kadın muhtar sayısı sadece 675. Adıyaman, Bitlis, Hakkari, Iğdır, Muş, Batman, Şırnak, Sinop illerinde kadın muhtar bulunmuyor. Köy ve mahallelerden başlayarak kadınların yönetimlerde ve karar alma mekanizmalarında temsil edilmesi, gerçek demokrasinin oluşturulmasında en önemli basamaklarından biridir” diyor. KA.DER olarak 1829 yılından itibaren bir yönetim modeli olan muhtarlık kurumunu, kadınların yönetimlere katılmaları açısından oldukça önemli ve değerli bulduklarını ifade eden Karaoğlu, “Bu anlamda, ülkemizdeki yerel yönetimlerin beşiği olan mahalle ve köy birimlerini oluşturan muhtar ve ihtiyar meclislerinde kadın temsilinin arttırılmasına katkı sunmak, yerelde kadın sorunlarının görünürlüğünü arttırmak ve çözüm önerileri oluşturmak amacıyla ‘Kadın Muhtarlar’ projesini hayata geçiriyoruz. Proje kapsamında öncelikli olarak beş ilde yapılacak eğitimlerle, muhtar olmak isteyen 75 kadına ulaşılması hedeflendi. İstanbul, İzmir, Adana, Mersin ve Balıkesir illerinde muhtar adaylarına iki günlük eğitimler verilecek, deneyimler paylaşılacak ve muhtar aday havuzu oluşturulacak. Daha sonra saha çalışmaları başlatılacak, adaylaşma ve kampanya süreçleri takip edilecek.”

Yerel politikacılar için toplumsal cinsiyet eşitliği

KA.DER olarak Yerel Politikacılar için Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Projesi ile ilgili de çalıştıklarını belirten Karaoğlu, proje kapsamında İstanbul, Kars, Sinop, Ankara, Gaziantep, İzmir, Adana, Balıkesir ve Mersin’de ikişer günlük ücretsiz eğitimler düzenlendiğini anlatıyor: “Projenin amacı farklı siyasi partilerdeki genç kadınları toplumsal cinsiyet eşitliği alanında bilgilendirme ve yerel siyaset için bir toplumsal cinsiyet uzmanı havuzu oluşturma yoluyla toplumsal cinsiyeti anaakımlaştırmayı yerel belediyelerin gündemine entegre etmektir.”

Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu
Başkanı Canan Güllü:

"Birey olmayı bilmeyen kadınlar ekonomik olarak kazanç sağlamadıkları zaman kendilerine yönelen şiddetle mücadeleye karşı koyamazlar"

Kadınların sesini nasıl duyuracağını bilemediği anlar oluyor. Hatta gündemde böyle çok kadına yönelik taciz, tecavüz, şiddet haberi varken birçok kişi de kadınların yanında olmak ve onlarla mücadele etmek istiyor. Türkiye çapında kurulan dernek ve federasyonlar, kadınların örgütlü mücadelesinin mihenk taşlarından olurken; buralarda yapılan çalışmalarla kadınlar bilinçleniyor, haklarını arıyor ve mücadelesinde yalnız olmadığını hissediyor. 1976 yılında kurulan Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu (TKDF), sanat, siyaset, kadın ve uluslararası işbirliği çalışmalarına odaklanmış birleşik felsefe olarak biliniyor. Kadınların insan haklarından daha fazla yararlanması adına ulusal ve uluslararası çalışmalar yapan federasyonun Başkanı Canan Güllü sorularımızı yanıtladı.

TKDF'nin amaçları ve hedefleri hakkında da bilgi verir misiniz?

Karar mekanizmalarında daha fazla kadının yer alması, istihdama yer alabilmesi adına çözüm önerilerinin hayata geçmesi, kız çocuklarının okullaşması ve erken evliliğin önlenmesi, kazanılmış hakların kullanılması ve dünyada gelişen hak boyutlarının ülkemizde uyarlanabilir yasal mevzuatlara dönüşmesi gibi konularda lobicilik yapmak ve artan erkek şiddeti ve çocuk istismarı konusunda önleyici mekanizmaları hayata geçirmek adına TKDF uhdesinde bulunan Acil Yardım Hattı'nın işletilmesi konusunda çalışmalar yapmaktayız. Şiddette sıfır tolerans, yüzde 100 oranında okullaşan kız çocukları ve istihdamda eksik olan mekanizmaları hayata geçirilebilmek ve yasaların birey olarak kadına sağladığı hakların bilinmesi ana hedeflerimiz.

Üye dernekler ile birlikte yürüttüğünüz faaliyetler neler?

Üye derneklerimizin her birinin kendi belirlediği projeleri var. Her biri kendi uzmanlık alanlarına göre çalışırlar ancak şiddet ve eğitim konusunda ortak çalışırız. Kız çocuklarının okullaşması şiddeti önlemede etkin bir araç olduğu için bu konudaki ortak çalışmalarımız ile şubeler kendi yetki alanlarında yine kendi kararları ile çalışmaya devam ederler. Bizim işlettiğimiz acil yardım hattının bilinirliğinin arttırılması adına gayretle yerel yönetim ve muhtarlıklarla işbirliği içinde çalışırlar.

Şu an yürürlükte olan yasaları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ülkemizde yasal olarak eksikliğini duyduğumuz herhangi bir yasa talebimiz yok. Ancak düzenleme adına taleplerimiz hiç bitmez tabii ki. Medeni kanunun mal rejimi ve baba soyadını evlendikten sonra da taşıma konusunda bilgilendirici kamu spotları yayınlamasını isteriz Aile Bakanlığı'nın. Ayrıca şiddet uygulayıcılara iş akitlerinde düzenleme yapılması, kreş ve yaşlı bakımevi açılarak kadın istihdamının arttırılması, erken yaş evliliğinin önüne geçilmesi için Anayasa Mahkemesi'nin 2015 yılında iptal ettiği resmi nikah olmadan dini nikah kıyılması maddesinin yeniden düzenlenerek bu açığın engellenmesi ve buradan kaynaklanan erken yaş evlenmelerinin engellenmesi gibi kadına erkek şiddeti konusunda ve çocuk istismarı konularında cezalarına indirim verilmesinin önüne geçme ve yargı süresinin kısa tutulması adına ihtisas mahkemelerinin kurulması adına bir düzenleme talep ve çalışma gayretlerimiz var.

> "Kız çocuklarına getirdiğimiz yasakları erkek çocuklarına özgürlük alanı olarak sunduğumuz müddetçe bu şiddet azalmayacak"

Kadına karşı şiddetin her boyutta ciddi oranda arttığını biliyoruz. Nedenleri ya da etkileri konusunda neler söyleyebilirsiniz?

Kadın mevzusu çok önemli. Eğer siz kadını birey olarak göremezseniz ve onu ikincilleştirilen yasal mevzuatlarda ve uygulamalarda özen göstermezseniz şiddet kaçınılmaz olur. Yukarıdaki sorularınıza verdiğim sorunlar çözüme ulaşmadığı zaman şiddet artar. Okula göndermezsiniz ayakları yere sağlam basan kadınlar oluşturamazsınız. Birey olmayı bilmeyen

kadınlar ekonomik olarak kazanç sağlamadıkları zaman kendilerine yönelen şiddetle mücadeleye karşı koyamazlar. Hep birbirine bağlı sistemler. Okula gönderilmeyen erken yaşta evlendirilen çocukların bedenlerinde yaşanan travmalar ayrı, hayata dair mücadele güçleri eksiktir. Toplumsal ve geleneksel bakış açısı kadını ailenin bir mütemmim cüzü olarak görmeye devam ettiği, eksik etek diye nitelemeye çalıştığı sürece bu şiddete tanıklığımız devam edecek. Aile içinde başlayacak çocukları cinsiyetine göre ayırma ve değerleme kız çocuklarına getirdiğimiz yasakları erkek çocuklarına özgürlük alanı olarak sunduğumuz müddetçe bu şiddet azalmayacak. Evet, önleyici olarak yasalar var ancak toplumsal zihniyet dönüşümü sağlamadığımız için bu acılara tanıklık ediyoruz. Bu tanıklığımız, geleceğimizi de ipotek altına alıyor. Anneleri babaları tarafından şiddete uğrayan ve tanıklık eden çocuklar, yine bu şiddetin annelerini babaları tarafından öldürülmesine de tanıklık edildiğinde yaşadığı ruh halini göz önüne getirin ve düşünün felaketi.

Bu noktada kişi, kurum ya da örgütlerin neler yapması gerekiyor?

Tanıklık edenler adına ihbar mekanizması kullanılmalı. Kurumlar tarafından çalışanlarına toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimleri verilmeli ve STK kapasite artırmaları adına ilgilendikleri konu hakkında siyaset üstü mücadele etmelidirler.

Söylemin bu noktada öneminden bahsetmekte de yarar var. Gerek medya da gerek günlük hayatın içinde şiddeti meşrulaştıran söylemler ya da örnek olaylara rastlıyoruz…

Geleneksel bakış açısı dile direkt yansıdığı için önce beyinde dolayısıyla bakış açısında zihniyet dönüşümü lazım. Hem de acilen. Örneğin yazılı ve görsel medyada bir şiddet haberini yansıması her açıdan çok önemli. Eğer haberi toplumsal cinsiyet kodları ile verirseniz haberin doğru adrese ulaşmasını sağlarsınız. Ancak "mini etekli kadın kocası tarafından bıçaklandı" gibi bir başlıkla sunarsanız toplum mini eteğin bıçaklanma sebebi olduğuna hükmeder. Yani bıçaklanan kadın ikinci algı kuşağında sadece yaralanan kadın olarak kalır.

Kadınları toplumda ötekileştiren, ayrıştıran hatta her şeyin dışında olması gerektiğini empoze etmeye çalışan bir gündemimiz olduğu aşikar. Sanattan siyasete, spordan iş yaşamına kadar kadınların daha aktif olduğu bir dönemden böylesi bir döneme geldik…

Evet, Osmanlı'da kadınların eşitlik mücadelesinden Cumhuriyet döneminde Atatürk'ün siyasal zırhları ile sarılmış ve Cumhuriyet kazanımları ile çağdaş

modern ve eşitlikçi bir yapı oluşmuştu. Ancak sözde din insanlarının ve siyasetin hedefinde olan kadınlar, erkek egemen bir yapı içine itelenmeye çalışıldı uzun yıllardır. Ama son yıllarda gerçekten gerçek Müslümanlıkla alakaları olmayan tarikat ve cemaat söylemleri ile çağdaş yaşamdan hızla uzaklaştırılan bir düşünce yapısı ile karşı karşıya kalan kadınlara tahakküm arttı. Ancak bir tarafta da teknolojik olarak gelişim kadınların güncel hayatın içinde olmasını sağlayacak sosyal platformlara taşıdığı için zıtlaşmalara meydana geldi Bu arada iddialı bir birey gören hükümet politikası yerine kadını ailenin ferdi gören ve kadın bedeni üzerinde söz söyleyen onu sosyal politikalarla küçük maddi desteklerle besleyerek "sesi çıkmasın bizden olsun" siyasetinin yanlışları kadını nüfusun yarısı olmasına rağmen görünmez bir zırha sarmalamasının sebebidir bu sonuç.

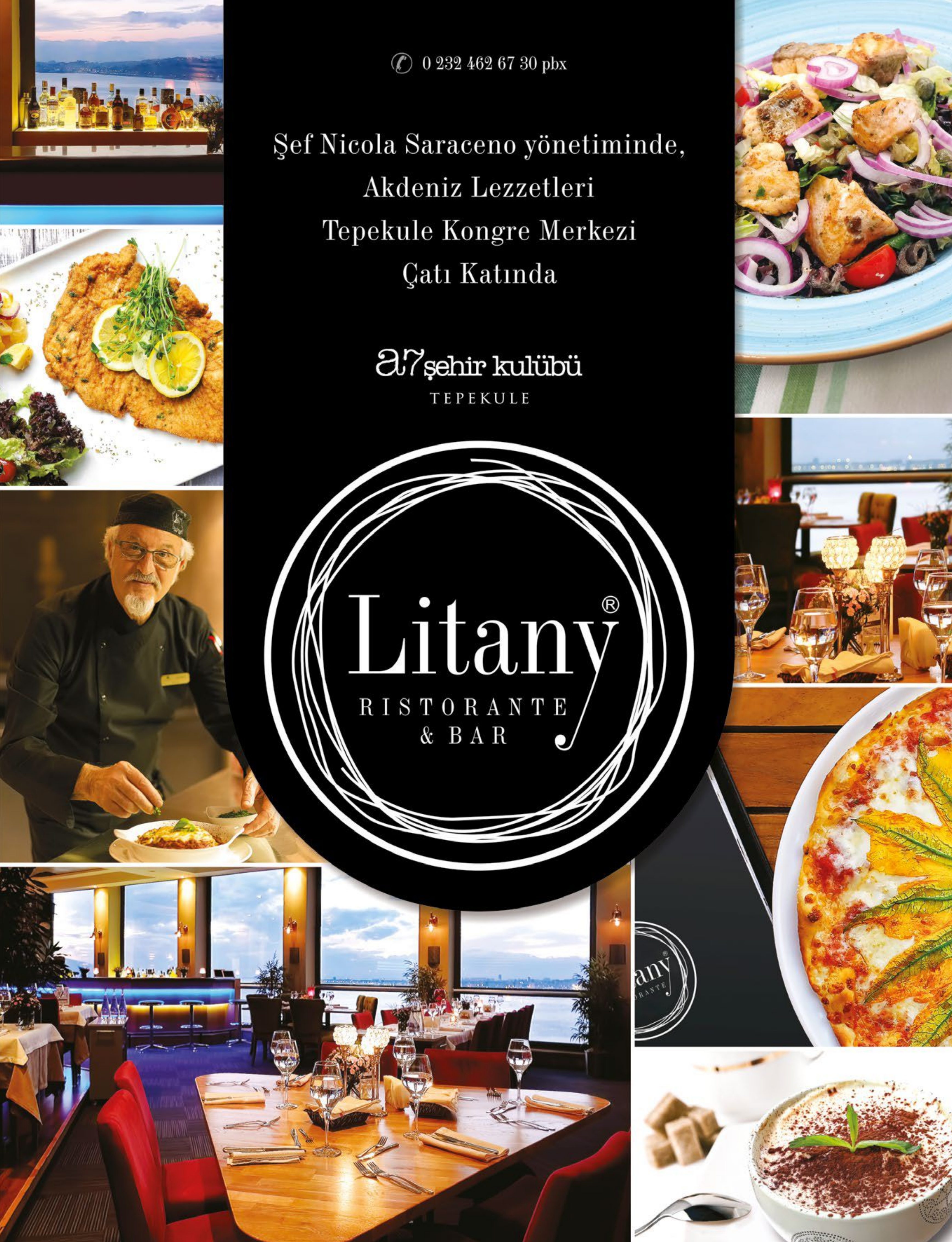
Türkiye'de kadın olmak diye bir başlık açsak neler söylersiniz?
Çok zor ama geçmişindeki başarıları nedeniyle de çok güçlü, mücadeleci ve hedeflerine ulaşan diye tanımlarım.

Kadınlara söylemek istediğiniz şeyleri bizimle paylaşır mısınız?
Ben 27 yıldır çalışmalarımızla bir şeyler söylemeye çalıştım zaten ama bu söylemlerimi sadece kadınlara diye ayrımcılık ya da suçlayıcılık üzerinden değil eşitlikçi bir yaklaşımla kadın ve erkeklere söyledim. Bu nedenle öncelikle kız çocukları okumalı, yetiştirirken hedef evlenmek değil onu nasılsa yapar, eğitimin tamamlaması ve genel normlar dışında mücadele ruhu versin çocuklarına aileler. Toplumda söylenen bir yanlışı da düzeltme adına çocukları anneler yetiştirir şiddeti uygulayan erkekleri anneler yetiştiriyor öyleyse anneler dikkatli olsun gibi yalan yanlış ve sorumluluk almaktan uzak babalar tarafından söylenen bir cümle olduğunu hatırlatmak isterim. Eğer aile olmak adına bir yola çıkılmışsa o birlikteliğin ürünü olan çocuk için anne ve baba birlikte emek sarf etmeli ve geleneksel roller değil ihtiyacın giderilmesi adına gereken rolleri paylaşarak birlikte bir değer yaratmalılar. İşte o zaman gelecek güvende olur. Bu arada çocuk istismarını konuştuğumuz bugünlerde ebeveynlerin daha dikkatli olması adına da buradan bir çağrı yapmak isterim.

> "Bugünümüze ışık tuttuğu için, bugünde var olan kazanımlardaki kayıplarımız için mücadele gücümüzdür 8 Mart"

Ve 8 Mart… Ortaya çıkışı ve bugünkü şekle dönüşmesi... Bugün ile ilgili düşüncelerinizi ve varsa özel bir çalışmanız anlatır mısınız?
8 Mart bir anma, hatırlama. Nereden nereye gelindiğine dair mücadele ateşi, gücü ve başarı. Hak kazanımları uğruna yapılan bu mücadelede dik durma ve kazanama. Her bireyin bu süreci okuması ve içselleştirmesi lazım. Bugünümüze ışık tuttuğu için, bugünde var olan kazanımlardaki kayıplarımız için mücadele gücümüzdür 8 Mart. Biz tek günlere endeksli çalışmayız. Tüm yıl sürdürülebilen çalışmalarla devam eder gündemimiz. Ancak bu yıl artan şiddet ve istismar konuları nedeniyle uhdemizde bulunan acil yardım hattımızın bilinirliğinin arttırılması ve mağdura daha çabuk ulaşılması adına belediyelerde bilbordlara ilan verilmesi ve yine bu hattın telefon numaralarının yer aldığı anahtarlık dağıtarak bilinçlenmeye katkı koyacağız. Tabii ülke ve ülke dışında panellerde içinde bulunduğumuz durumu konuşacak ve 8 Mart Feminist Gece Yürüyüşü'ne katılacağız. İstiklal Caddesi'ne tüm kadınları bekleriz.

Son olarak eklemek istediğiniz başka bir şey var mı?
İçinde bulunduğumuz koşullar çok kötü, kazanımlarımızdan kayıplar var ama biz pes etmiyoruz. Etmeyeceğiz. Kadın olarak yaşadığımız topraklarda eşit birey olmanın bütün ayrıcalıklarını kullanana kadar da sürecek bu mücadele. 8 Mart mücadelesi unutulmasın. Tam sizinle bu röportajı yaparken artan çocuk istismarı nedeniyle Kamusal bir refleks beklentisi oluştu halkta. Biz de Sayın Cumhurbaşkanı'na hitaben bir mektup kaleme aldık. İki gün sonra Bakanlar Kurulu altı bakandan oluşan bir koordinasyon kurulacağını duyurdu. Ancak bu duyurudan neredeyse 12 saat sonra kimyasal hadım ve zina konusu gündeme geldi. İki başlığında çocuk istismarını önleme noktasında alakasız çözüm ve konu olması tedirgin etti bizi. Şöyle ki… Kimyasal hadım sonuç ilişkili bir cez usuludür. Oysaki bizim önce önleyici sonra mağdurun adalete erişimini sonra da ceza uygulamalarını ve toplum bilincini konuşmamız ve bu düzenlemelere ek olarak kimyasal hadımın uygulanma usul ve esaslarını tartışarak oluşturacağımız bir konu. Kadın dernekleri olarak karşı olduğumuzu anlatmaya çalışacağız. Bu arada alakasız olarak gündeme getirilen zina konusu içinse sulandırma terimini kullanıyoruz. Birbirinden çok uzakta ve alakasız iki terim gündemin değişmesi amaçlı diye düşünüyorum. Birinde rıza var iki evli yada birinden birinin evli olduğu ilişki, diğeri 18 yaş altı çocukla rıza dışı birliktelik ve istismar tanımlı. Dolayısıyla bir kez telaffuz edildiği için konunun gündeme geleceği konusunda şu an sıkıntı görmüyorum ama bu konunun dillendirilmesine karşı tepkimizden de vazgeçmeyeceğimizi belirtmek istiyorum. Yapılan ilk toplantıdan olumlu bir sonuç çıktı. O da TCK 62. Maddesi'nin indirim bentleri ile ilgili olarak kadın cinayeti ve çocuk istismarları konusunda indirim düzenlemesinin yapılacağı beyan edildi. Umutla ve en kısa sürede bekliyoruz.

0 232 462 67 30 pbx
Şef Nicola Saraceno yönetiminde,
Akdeniz Lezzetleri
Tepekule Kongre Merkezi
Çatı Katında
a7 şehir kulübü
TEPEKULE
Litany®
RISTORANTE
& BAR

"Cinsel şiddetin, hem birey hem de toplum olarak bizler üzerinde de yıkıcı etkileri var"

"Cinsel şiddet kavramı, kişinin rızası olmadan, rızası inşa edilerek ya da rıza gösteremeyeceği koşullarda katılmaya zorlandığı ya da ikna edildiği her türlü cinsel eylem ve hareket için kullanılır."

Kadına şiddetin birden çok boyutu var. Sadece fiziksel değil psikolojik ve cinsel şiddet de ülkemizdeki kadınların sıklıkla maruz kaldığı elim olaylardan. 2014 yılında kurulan Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği, 2009-2013 yılları arasında cinsel şiddet ve özellikle tecavüz kriz merkezleri alanında savunuculuk çalışmaları yürüten Cinsel Şiddete Karşı Kadın Platformu'nda yer alan kişiler tarafından dernekleşme sürecine girdi. Bunun yanı sıra trans aktivist Ali Arıkan'ın bu alandaki deneyim araştırma, yazı ve çevirilerinden ilham alarak Dernek, kurulma aşamasından itibaren ekip içinde feminist, lgbtiqa+, ekoloji ve hayvan özgürlüğü hareketlerinde, çocuk ve göçmen hakları örgütlenmelerinde ve bu alanlardaki platformlarda aktif olarak yer almış ve almaya devam eden kişilerin farklı birikimleri ve katkılarıyla dernek bugün geldiği noktaya ulaştı. Kavramların, söylemin ve gündemin bu denli önemli olduğu süreçte Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği'nden yaptığı çalışmalarla ilgili bilgi aldık.

Amaçlarınız, hedefleriniz, faaliyetleriniz hakkında bilgi verir misiniz?

Amacımız cinsel şiddeti daha görünür, konuşulur ve tartışılır kılmak. Konuşulması kadar nasıl konuşulduğu da önemli bizim için. Toplumda var olan "mağdur/kurban" algısını yıkarak, cinsel şiddetten hayatta kalan için güçlendirici bir dil ve algı oluşmasını ve bu algının yaygınlaşmasını hedefliyoruz. Cinsel şiddetin pek çok farklı biçimi var. Faaliyetlerimizi farklı şiddet biçimleri arasında hiyerarşi kurmadan; daha az görünen şiddet türlerini de gündemleştirerek yürütüyoruz. Tüm üretimlerimizde kapsayıcı bir dil ve yaklaşım kullanmak en temel çalışma ilkelerimiz arasında yer alıyor.

Çalışmalardan bahseder misiniz? Dernek olarak neler yapıyorsunuz?

Yola çıktığımız günden bugüne, cinsel şiddetle ilgili toplumda var olan en temel yanlış inanışları değiştirmek ve toplumsal iletişimi sağlamak üzere düzenli olarak poster, broşür, sticker, video gibi bilgilendirici görsel içerikler üretiyoruz. Cinsel şiddetle ilgili temel kavramlar ve mücadele biçimleri üzerine atölyeler, tartışmalar, sempozyumlar, kampanyalar düzenleyerek gençlere, yetişkinlere, meslek uzmanlarına, sivil toplum örgütlerine ve üniversitelere ulaşıyoruz. Eğitim, medya, çocuk, gençlik ve savunuculuk gibi farklı alanlarda projeler yürütüyoruz. Türkiye'de şiddet sonrası hizmetlerin sınırlılığı kadar, koruyucu-önleyici hizmetler ve uygulamalar da sınırlı. Bu nedenle çalışmalarımızın büyük bölümü şiddet ortaya çıkmadan, önlemek üzere yapılabileceklere dair. Örneğin kurumları, örgütleri, üniversiteleri ve iş yerlerini; kendi cinsel şiddeti önleme mekanizmalarını, metinlerini oluşturmaları konusunda harekete geçirmeye çalışıyoruz. Ayrıca bu yıl İstanbul'da cinsel şiddet sonrası çocuk ve yetişkinlerin başvuru yapabileceği yerlerle ilgili bir haritalandırma çalışması geliştireceğiz. Cinsel şiddet sonrası şifa bulmaya yönelik öz yardım materyalleri hazırlamak, düzenli yayınlar aracılığı ile bu içerikleri yaygınlaştırmak da çalışmalarımız arasında yer alıyor.

Eğitimleriniz de var bir de…

Evet, derneği kurduğumuzda planladığımız temel faaliyetler arasında eğitim çalışmaları yer almıyordu ama toplumsal olarak böyle bir ihtiyacın varlığını bize gelen taleplerle birlikte fark ettik. Cinsel şiddet,

toplumsal farkındalığın çok düşük olduğu bir konu. Özellikle hizmet sunucular üniversite eğitimleri süresince cinsel şiddet ya da istismar konularında bir ders almadıklarını, bu vakalara nasıl yaklaşacaklarını bilmediklerini, yanlış yapmaktan korktuklarını dile getiriyorlar. Dolayısıyla biz "Değişim Benimle Başlar" adını verdiğimiz eğitim içeriklerimizle; çocuk çalışanları, avukatlar, okul psikolojik danışmanları, sağlık sunucular, sosyal hizmet uzmanları ve öğretmenlere yönelik tam günlük eğitimler gerçekleştiriyoruz. Bu eğitimlerle ilgili detaylara web sitemizden ulaşmak ve başvuruda bulunmak mümkün. Ayrıca en yaygın yanlış inanışlar arasında mağdur suçlama ve cinsel şiddetin cinsellik olduğu algısı var. Bu yaygın inanışlar medya dili aracılığıyla daha da kemikleşiyor. Dolayısıyla eğitim alanındaki çalışma hedeflerimizden biri de medya. Cinsel şiddetle ilgili hak temelli habercilik üzerine medya çalışanları ve iletişim bölümü öğrencilerine yönelik eğitimler yürütüyoruz. İki yıldır lise gençlerini hedef aldığımız bir gençlik projesi kapsamında yine eğitimler sürdürüyoruz. Geçtiğimiz yıl gençlerle buluşturduğumuz içeriklerin, bu yıl lise psikolojik danışmanlarına verdiğimiz eğitici eğitimi ile daha çok gence ulaşmasını hedefliyoruz. Bu proje ile akranlar arası şiddet türlerinden biri olan flört şiddeti yani duygusal ilişkilerdeki şiddeti önlemeye yönelik çalışıyoruz. Flört şiddeti de yeni kullanmaya başladığımız, son birkaç yıldır tartışılan ve konuşulan bir kavram.

Kavramlar aslında pratikte birçok yanlış anlaşılmaya sebep olabiliyor. Örneğin cinsel şiddet kavramından ne anlamamız gerekir?

Cinsel şiddet, cinsellik görünümlü şiddet biçimlerinin tümünü ifade eden şemsiye bir kavramdır. Kişinin rızası olmadan, rızası inşa edilerek ya da rıza gösteremeyeceği koşullarda, örneğin madde ya da alkol etkisi altında, fiziksel ya da zihinsel açıdan rıza göstermekte yetersiz kalabileceği durumlarda, katılmaya zorlandığı ya da ikna edildiği her türlü cinsel eylem ve hareket için kullanılır. Yine kişinin cinsel varoluşuna yönelik yargı, suçlama, aşağılama, kıyaslama ve ayrımcılık içeren söz ve yaklaşımlar da cinsel şiddet şemsiyesi altında sıralanabilir.

"Rızası vardı", "O saatte orada ne işi vardı", "Ne giymiş"… Maalesef ki böyle söylemlere sıklıkla maruz kalıyoruz. Ve yine maalesef ki olayları meşrulaştırma noktasında sığınılan bu ve benzeri pek çok söylem de gündemde. Bunları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu ve benzeri söylemleri bir bütün olarak ele alıyoruz; yıllar boyunca eğitimde, kültür-sanatta, mimaride, edebiyatta, sporda, bilimde, gündelik hayatta, erkek-egemen, muhafazakar politikalarla ilmek ilmek örülmüş olan ve "bir ötekisi olan" her birimizin yeşermesine katkıda bulunduğu tecavüz kültürünün, toplumsal bakış açısına yansıyan hali olarak görüyoruz. Mağdur-suçlayıcı söylemler cinsiyet-eşitsizliği ve ayrımcılık sonucu içselleştirdiğimiz, dışımızdan söylemesek bile "içimizden geçirebildiğimiz" bazıları giyimi, davranışı, düşüncesi, inancı, sosyal konumu, etnik kimliği, cinsel yönelimi, cinsiyeti, mesleği, kendini ifade etme biçimi ile cinsel şiddeti hak edebilir yaklaşımıdır. Cinsel şiddeti bir suç olmaktan çıkaran ve ceza yöntemi haline getiren bu meşrulaştırıcı yaklaşım toplumu oluşturan bireylerin büyük bir kesimi tarafından direk ya da dolaylı (sessizlik, yok sayma, teşvik etme vb) olarak sahiplenilmezse bunun olumlu sonuçlarını hep birlikte yargı kararlarında, doktor raporlarında, siyasilerin açıklamalarında, öğretmen ve müdürlerin uygulamalarında, bildirimlerde ve şiddet vakalarının düşmesi ile görebiliriz. Çünkü biz sahiplenmezsek kimse de üretmeye-uygulamaya cesaret edemez ama en önce, acil olarak ve samimiyetle kendimizden başlamamız gerekiyor. Adalet istiyorsak "ya hep beraber, ya hiçbirimiz" diyebilmemiz ve her bir olaya hak-temelinden yaklaşmayı öğrenmemiz, yeni bir iletişim biçimini kendi dilimizi davranışımızı değiştirerek inşa etmemiz gerekiyor. Güldüğümüz her tecavüz şakasının, sessiz kaldığımız her tecavüz tezahüratının, eleştirmediğimiz her mağdur-suçlayıcı söylemin, inanmadığımız her şiddet beyanının, şiddet görene önyargı ve genellemelerle yaklaştığımız, varsaydığımız her durumun tecavüz kültürünü beslediği gerçeğiyle yüzleşebilirsek meşrulaştırıcı bu söylemlerin kalıplaşmasını da engelleyebiliriz.

"Bir olayı şiddet olarak kabul etme ve harekete geçme çıtamızın da vahşetin detaylarına bağımlı hale geldiğini görüyoruz"

Gündemdeki bazı olaylara değinecek olursak… Toplum olarak yaşanan bu kötü olayları nasıl okumamız gerekir?

Haberini okuduklarımız çok üzücü olaylar. İnsani duygularımızı, adalet inancımızı derinden yaralayan ve üzerimizdeki travmatik etkilerini yadsıyamayacağımız şiddet olayları. Cinsel şiddetin, hem birey hem de toplum olarak bizler üzerinde de yıkıcı etkileri var. Haber ve paylaşımların altında "kıyamet kopsun artık, toplum çökmüş, biz bitmişiz" benzeri yorumların sayısı hiç de az değil. Olayları böyle okumamızda, haberin ya da sosyal medya paylaşımının kendisi dışında veriliş şekli

de etkili olabiliyor. Bazı haberleri okurken daha fazla dehşete ve ümitsizliğe kapılıyoruz, kaygımız ve öfkemiz çok yükseliyor. Bu duyguların haber ve yorumlar eliyle kaşınması ve sürekli kışkırtılması ne toplum psikolojisi ne de cinsel şiddetle mücadele açısından olumlu değil aslında. Bazılarımızda vahşetin boyutu ne kadar artarsa, şiddet ne kadar detaylı tarif edilirse o kadar etkili olur ve toplumda infial uyandırır ve bir şeyleri harekete geçirir gibi bir algı oluşuyor. Oysa tersten okuduğumuzda, bir olayı şiddet olarak kabul etme ve harekete geçme çıtamızın da vahşetin detaylarına bağımlı hale geldiğini görüyoruz. Şiddetin kişilere verdiği hasarı kendi ahlak ve yaklaşımımıza göre ölçmeye çalışıyoruz. Haklar temelinden uzaklaşıyoruz. Bu açıdan bir şiddet vakası haberleştirilirken ve sosyal medyada paylaşırken de her birimizin ciddiyetle ve sorumlu yaklaşması gerekiyor bize göre. Öncelikle şiddetten hayatta kalanın haklarının ve gizliliğinin ihlal edilmemesi çok önemli. Daha sonra hayatta kalan ve tüm toplum üzerinde olumsuz etkisi olabilecek ve şiddetin pornografisini* üreten tüm gereksiz detayların da kullanılmamasına özen gösterilmesi gerekiyor. Haber nötr bir dille verildiğinde de derdini anlatıyor, biz bilgiyi alabiliyoruz. Harekete geçilmesi ve sistemin sürdürülebilir şekilde işleyebilmesini sağlayacak şey, toplum tarafından tüm vakalar için standart bir duyarlılığın ve refleksin geliştirilmesi ile olur. O sistemi oluşturan tüm parçalarla yüzleşerek, hak-temelli somut taleplerle ilgili kurumlar üzerinde baskı oluşturarak, şiddetsizliğe, kendi paylaşımlarımızın dilinden de başlayarak, emek verilmesi ile desteklenir. Olayları bu gözle de okuyabilmemiz önemli.

* Şiddetin pornografisi; şiddetle ilgili zihnimizde görüntüler oluşturabilecek şiddet detaylarının görseller veya metin yoluyla tüketimimize sunulması, şiddetin okuyana-izleyene pazarlanması anlamında kullanılmaktadır.

Peki, cinsel şiddetle mücadele için biz ne yapabiliriz?

Sıkça değindiğimiz gibi, toplumu oluşturan bireyler olarak kendi dilimizde, davranışımızda ve yaklaşımımızda kalıcı dönüşümler yaratabilirsek cinsel şiddeti de, cinsel istismarı da önlemede kalıcı adımlar atmış oluruz. Meseleye daha bütünlüklü bakarak ve önce kendimiz ve çevremizin, daha sonra kişilerin ve kurumların sorumluluklarını görmeye çalışarak ve bunları takip ederek mücadele etmeye de başlarız. Çocukların her alanda haklarını koruyarak ve hiçbir konuda istismar etmeyerek, cinsel istis-

marın da önlenmesinde önemli adımlar atmış oluruz. Bazı cinsel şiddet ve istismar türlerine değil, tüm cinsel şiddet türlerine ve kim maruz bırakılırsa bırakılsın ve nerede gerçekleşirse gerçekleşsin tepki vererek mücadele edebiliriz. Cinsel şiddetle ilgili yanlış inanışları öğrenip üretmeyerek büyük farklar yaratabiliriz. Özellikle küçük ve önemsiz gördüğümüz şiddet davranışlarına, şiddeti meşrulaştıran ve üreten söylemlere, hak ihlallerine sessiz kalmayarak, kendimizi ve çevremizi durdurarak cinsel şiddetle mücadele edebiliriz. Sadece fail canavarlaştırılarak ve alacağı cezaya odaklanarak bu kısır döngüden çıkamayız. Şiddeti yaşayan çocuk ve yetişkinlerin haklarının, mahremiyetlerinin korunmasına saygı göstererek, hakları olan destek ve hizmetlere ulaşmalarına destek olacak tartışmalara da odaklanarak, mağdurlaştırıcı söylemler yerine güçlendirici söylemler de üreterek, cinsel şiddetle her açıdan yüzleşerek ve bu konuyu daha derinlemesine konuşup tartışarak mücadeleye emek vermiş oluruz.

Yasaları değerlendirecek olursak… Eksikler, yanlışlar neler?

Elbette yasalarda da cezasızlığı önleyici adımların tartışılması gerekiyor ama her vaka sonrası “fail idam edilsin, hadım edilsin” gibi hak-temelli olmaktan uzak bir odaktan değil. Cezasızlıkla mücadele, faile 20-30 yıl ceza öngörülürken, bunun ağırlaştırılmış müebbete çıkarılması demek değil. Cezaların halihazırda ağırken, insan-haklarına aykırı şekilde daha da ağırlaştırılması, zaten uygulamada zorlanılan bu cezaların uygulanmasını daha da zorlaştırabiliyor. Bunun yerine kısas yöntemini teşvik edebiliyor, yani failler devlet koruması altındaki hapishanelerde işkence edilip öldürülebiliyor. Dışarıdaysa linçe teşvik ediyor. Suç fiilinin seri bir şekilde ve küçük suçlardan başlayarak işlenmesinin engellenmesi, yani “niteliksiz” denilen suçlarda cezaların uygulanması taciz-darp, ihmal ve istismar suçlarında uzlaşma olmaksızın cezaların uygulanmasının sağlanması, mağdur olanın hak ve hukukunu ihlal eden uygulamaların da cezalandırılması, nefret suçlarının cezalandırılması, cinsel şiddet suçlarında ihmal ve sorumluluğu olan kişi ve kurumlara denetim ve yaptırım mekanizmaları oluşturulması, cezaların “hayatın gerçek akışına uygun” gerekçelendirilmesi yani erkek-egemen baskılar, tahakküm mekanizmaları ve kadınlara çocuklara yönelik tehdit unsurlarının yok sayılmaması, cinsel şiddet özelinde savcılık birimlerinin oluşturulması ve şiddet beyanlarının delillendirilmesinde kapsamlı çalışmala-

rın üretilmesi... Bu gibi konular hak-temelli yaklaşımı olan hukukçular ve meslek uzmanları eşliğinde tartışılmalı bize göre...

Kadının toplumdaki yerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Son 16 yıldır toplumsal cinsiyet rollerinin keskinleştirilmeye çalışıldığı bir sistem var karşımızda. Bu sistem güç ve otorite ilişkilerinden besleniyor. İlişkileri de toplumsal cinsiyet eşitsizliği, kapitalizm ve heteroseksizm üzerinden şekillendiriyor. Kadınlar ve erkekler üzerinden ayrıştırılan bir ikili cinsiyet sisteminde biyolojik cinsiyete atıfla o cinsiyette yönelik ayrıştırmalar ve cinsiyete dayalı bazı beklentiler oluşturuluyor. Mesela "kadın işi" , "erkek işi" , "bir kadının …. görevi" , "bir erkeğin … görevi" gibi. Beklentiler rollere, roller kurallara, kurallar da baskıya ve şiddete dönüşüyor. İkili cinsiyet sistemi içinde toplumsal cinsiyet normlarına dayalı eşitsizliğinin neden olduğu şiddet biçimine yani, Toplumsal Cinsiyet Temelli Şiddet olarak tanımladığımız şiddetle yoğunlukla karşılaşıyoruz.

Medyaya yönelik taleplerinizden bahseder misiniz?

Cinsel şiddetle ilgili yaygın mitlerden beslenen bir yayıncılık anlayışı var. Cinsel şiddet bir suçtur, cinsellik değildir. Aslında haberlerin genel çerçevesi "mağdur suçlayıcılık"tan besleniyor. Mağdur suçlayıcılık, cinsel şiddete maruz bırakılan kişiye karşı kusur ve kabahat bularak onu durumun nedeni olarak gösterir. Mağdur suçlayıcılar "hiç kimse cinsel şiddeti hak etmez" yerine "bazı insanlar cinsel şiddeti hak eder" düşüncesinden beslenir. Çoğu zaman açıktan suçlamada bulunmaz, örtük olarak mağdurun şiddeti hak ettiğini telkin ederler. Ancak "şunu yapan tacizi hak eder", "bunu giyen tecavüzü hak eder" gibi açıktan mağdur suçlayıcılar da bulunmaktadır. Mağdurun cinsel şiddeti hak etmediğini ispata çalışan çeşitli ahlaki-toplumsal gerekçeler sunulması da aynı yaklaşımı beslediği için dolaylı olarak mağdur suçlayıcılıktır. Yani tıklama sayısını arttırmak için kişinin erotik fotoğraflarını kullanırsanız yine bunu yapmış oluyorsunuz. "O haberde fail nerede?" mesela bunu sormak gerekiyor. Bunun yanında cinsel istismar haberlerinde asla çocuk görseli kullanılmamalı. Ayrıca, raporların, şiddet olaylarının bu kadar detay içererek verilmesi hem hak ihlali hem de toplumun, hayatta kalanların üzerinde çok olumsuz psikolojik etki-

leri olduğunu düşünüyoruz. Bu detayların toplumu güçlendirme, mücadeleye teşvik etme gibi bir amacı yok, insanları dehşete, öfke ve çaresizliğe sürükleme, lince teşvik etme işlevleri görüyor.

Cinsiyetçilik konusuna ayrı bir başlık açmak istiyorum. Dilde, kültürde ya da tüm alanlarda… Cinsiyetçilikle nasıl mücadele edebiliriz?

Değişim önce kendimizden başlıyor. Dilimizi, ilişkilerimizi sorgulamamız gerekiyor. Ne yazık ki hepimiz sosyal bir inşa sürecinden geçiyoruz. Bunun için Toplumsal Cinsiyet ile ilgili farklı atölye, seminerlere katılabilir, konu ile ilgili kaynakları okuyabilir, toplumsal cinsiyet alanında çalışan, feminist örgütlerde gönüllülük yapabiliriz.

Toplum olarak yaşadığımız bir sıkıntı da hafızamız. Yaşanan olaylar gündem oluyor ve iki gün içinde unutuluyor. Sonra benzer bir olay ve yine aynı süreçler…

Koruyucu ve önleyici çalışmalar için süreklilik ve sürerlilik önemli. Bu nedenle konuyu gündemde tutmak gerek. Kendi hayat pratiklerimizi, gündelik ilişkilerimizi sorgulamak, şiddeti durdurmak için herkesin yapabileceği şeyler olduğuna odaklanmak lazım. Dediğimiz gibi, infial yaratan bir durumdan sonra konuyu şiddetin pornografisini üreten şekillerde gündemleştirmek; şiddeti oluşturan koşullara odaklanılmasını, çözüm için tartışılmasını, demokratik toplumsal taleplerin oluşturulmasını, kişi ve kurumların kendi sorumluluklarıyla ve sistemle yüzleşmesini ve bizim dönüp kendimize bakmamızı engelliyor.

İdam, hadım, ağırlaştırılmış müebbet çığlıkları dışında hiçbir ses duyulmuyor. Fail canavarlaştırılıyor, geri kalan kısma pek bakmak istemiyoruz. Örneğin hayatta kalanın sağaltılması, güçlendirilmesi vb. konulara yaklaşım tartışılmalı. Cezasızlık dediğimiz şeyin ne olduğunu ortaya koymalıyız. Şiddet pornografisinin üretilmesinin sonu yok ve bunun toplum, bireyler, şiddet gören, kısacası her birimiz üzerindeki olumsuz etkilerine odaklanan çalışma ve yorumlara yer verebiliriz. Değişim için her birimizin yapabilecekleri var bunlara odaklanmalıyız.

[İ. HAKKI KESİRLİ]

Yunt Dağı'nın harika motifli halılarını gördünüz mü?

Örselli Köyü

Geçen ay Türkmen Köyü şelalesinde noktalamıştık yaşanacak köy keşfimizi, o soğuk günde yola devam ediyoruz. Bir yandan deli bir rüzgar var. Siz siz olun biraz daha sıcak bir havada buralara gelin...

Yol tarifine Manisa'dan başlatalım mı? Manisa Çevre yolundan Menemen yoluna sapıyoruz. Buradan da Muradiye'yi geçer geçmez Celal Bayar Üniversitesi Muradiye Kampusüne doğru yol alıyoruz. Kampüs kapısından sola kıvrılıyor ve Büyük Sümbüller köy içinden Küçük Sümbüller köy yoluna sapıyor ve bundan sonra Osmancalı, Siyekli, Koruköy ve Yenice sonrasında Örselli'ye varıyoruz.

Öyle soğuk bir günde geldik ki ortalıkta kimseler yok. Bacaların neredeyse tamamı dumanlı... İçinizde ince saclı odun sobalarının çıtır çıtır yanan ateşinde ısınmışlar var mı bilemem ama benim iki unutamadığım iki anım var.

Köy çevresi doğal taş ocağı gibi... Evlerin çoğunun taş ev olarak yapılmış olması köye ayrı bir güzellik veriyor.

Örselli bozulmamış yapısı ile gelecekte kırsal turizm merkezlerinden birisi olmaya aday...

Köyün içinde çok kolay restore edilecek ve kullanılmayan birçok ev var.

Birisi Kars'ın Göle kazasının Yeleçli köyünde, askerlik arkadaşlarım ile birlikte konuk olduğum evdeki sobadır. Odanın ortasında bir ateş topu gibi duran adeta içinde yanan odunları görebildiğim ve verdiği ısıya inanamadığım bir saboydı.
İkincisi de anneannemin Eşrefpaşa Rakım Elkutlu Caddesi'ndeki evinin geniş mutfağındaki kuzinedir.

Örselli halkı evlerinde sobaların sıcaklığına sığınmış mutlu mesut yaşarken bendeniz fotoğraf çekmeye devam ediyorum.

Köyün geçim kaynaklarından birinin hayvancılık olduğu hemen belli oluyor çünkü sokaklarda ineklerin dansı var.

Örselli'ye bir Hindistan köyü benzetmesi yapmaya hazırlanırken 'mal'ları otlamaları için köyün dışına 'ho ho' sesleri ve taş atarak kovalayan bir köylüye rastladık ve dört yanımızda turist modunda dolaşan ineklere rağmen Hindistan'da olmadığımızı anladık.

Merhabalaştık...
"Eve kendileri mi dönüyor" diye sordum. Gülerek cevap verdi... "Herkes evinin yolunu bilir. Bizimkiler bugün erken döndü. Hava soğuk ama güneşi severler aslında..."

Köyün sokaklarında dolaşırken ineklerin hacet giderme özgürlüklerine de bolca rastlıyorsunuz. Düşünmeden edemiyorum. Bunların temizliği imece usulü ile mi yapılıyor acaba?

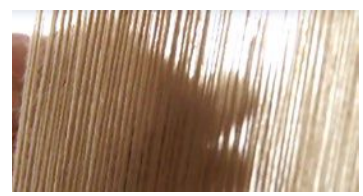

Örselli'nin özgür inekleri, köyde doğal bir ortam yaratıyor. Ancak, bazı yollar da yürünemeyecek halde...

Halı meselesi

Örselli'de bir halı efsanesi var. Bir de efsane olmayan halıcılık kooperatifi... Eski günlerde birkaç önder, girişimci insan, köyün kök boya ile boyanmış doğal yünden dokunmuş halılarını Amerika ve Avrupa ülkelerinde tanıtma fırsatı yaratmışlar. Orijinal Yunt Dağı motifleriyle dokunan halılar uzak ülkelerde beğeni kazanmış. Hatta o günlerde uzak diyarlardan köye ziyaretçiler de gelmiş... Peki, nedir şimdiki durum...

Nüfus yaşlanınca halıcılık da yok olmaya yüz tutmuş gibi görünüyor. Bir halıya 1,5-2 ay emek veren kadınlar çok azalmış. Tezgahlar hala çalışıyor ama geriden gelen genç kızlar bu işe pek gönüllü görünmüyor.

Örselli'de yaklaşık 100 hane ve 300'e yakın bir nüfus yaşıyor. Tarım arazisi yok. Hayvancılık da fazla bir gelir getirmiyor. Köylünün kendi ihtiyaçlarını karşılamaktan öteye geçmiyor anlayacağınız. Köyün gençleri Manisa Organize Sanayi Bölgesi'ndeki fabrikalarda çalışıyor. Köyün yaşlıları Örselli'nin canlanmasını istiyor.

Haydi birkaç öneride bulunalım. Öncelikle halıcılık konusunda bazı teşviklerin yapılması lazım. Manisa Belediyesi kentin bu geleneksel değerini korumak adına hem kooperatifi hem de köyün gençlerini halıcık yapmaları için desteklemesi lazım.

Bence üreten kadınlar olduğuna göre köyün muhtarının da kadınlardan seçilmesi gerekiyor. Gördüğüm kadarı ile köyde birçok boş ev var. Kırsal turizm olgusu içinde bu evler restore edildiğinde butik otel şeklinde kullanılabilir ve ev pansiyonculuğu da geliştirildiğinde Örselli Yunt Dağı köylerine örnek olarak bölgenin gelişimine de katkı yapar.

Örselli'nin artıları

Öncelikle Yunt Dağı'nın yüksek bir tepesinde bulunması nedeniyle ömürlere ömür katacak tertemiz bir hava ve bol oksijen... Birkaç gün de olsa şöyle sakin ve huzurlu bir yaşam isteyenler için ideal... Çevrede 15-20 kilometrelik yürüyüş yapılabilecek keyifli parkurlar var. Bir yanım Manisa, diğer yanım Aliağa diyebileceğiniz bir konum... Ve antik Aigai kenti turistik bir plan için çok yakınınızda...

Girişimci misiniz?

Örselli'nin girişimci şehirlilere ihtiyacı olduğunu düşünüyorum. Köye yerleşip butik otel kuracak ve halıcılığı geliştirecek yatırımlar yapabilecek birkaç kişi olsa bu köyün geleceği çok parlak olur.

Üstelik köyün civarı taş oteller yapmaya çok uygun.

Düşünür müsünüz acaba?

Örselli köyünün kadınları ilkokul sıralarında oturuyorlar halı tezgahının başına ve ezberledikleri motifleri dokuyorlar.

Hızlı dokunan bir halı için 1,5 ay emek veriyorlar.

İZMİR NİTELİKLİ GENÇLERİNİ KAYBETMEYE DEVAM EDİYOR

Mümtaz Peker:

"İTÜ, Koç, Sabancı, Boğaziçi gibi bir üniversiteyi bu şehirde kurmadığımız sürece hikâye aynı çizgide sürer."

Emekli Öğretim Üyesi Mümtaz Peker, hem kentin kalkınması hem de göçle gelen farklı kimliklerin İzmirlilik üst kimliğinde birleşebilmesi için temel gerekliliğin eğitim olduğunu söylüyor. Ona göre İzmir'in "yaşanacak şehir" olarak göç aldığı da abartılı bir söylem. Tam tersi, İzmir hala nitelikli gençlerini ve ailelerini İstanbul'a kaptırıyor.

Emekli Öğretim Üyesi Mümtaz Peker İzmir için yaptığı 2000-2030 dönemi nüfus tahmini çalışmasında, azalan doğurganlığın 2030'da kadın başına 1,5 çocuğa düşeceğini, ayrıca İzmir'de yaşlanan nüfusla birlikte doğal nüfus artışının 2000-2030 döneminde azalabileceğini öngörmüştü. İzmir için üzerinde durulması gereken asıl sorun alanı, nüfusun yaşlanmasını gösteren ortanca yaştı. 2000'de İzmir'de 29 olan ortanca yaş 2030 yılında 40'a ulaşıyordu. Peker'e göre toplumu ikiye ayıran bu olguya göre, ailelerin ve toplumun şimdiden gerekli önlemi alması gerekiyordu. Bu hesaplamada kentin alabileceği göç de farklı senaryolar ile hesaba katıldı. Peker'in İzmir için geliştirdiği göç senaryolu bu nüfus tahmininin 2000-2016 döneminde gerçek verilerle anlamlı biçimde uyuştuğu görüldü. En son TÜİK'in 2025 yılı İzmir'i için tahmin ettiği 4.673 bin nüfus oranı da Peker'in doğum, ölüm ve göç senaryoları ile bulduğu nüfus büyüklüğü ile uyuşuyor. Bu bağlamda Peker'e göre İzmir ile ilgili geliştirilen dört nüfus tahmini aşağı yukarı tuttu. Örneğin 2000'de 3.371 bin olan İzmir nüfusunun 2030'da 4.922 bin ile 5.112 bin arası büyüklüğe ulaşabileceği öngörülmüştü. İzmir'e olan göçlerin dönem içinde azalacağı varsayımı altında ise 2030'da İzmir nüfusu 4.672 bin oluyordu. Nitekim 2000-2016 döneminde göç verilerinde önemli bir sapma olmadı. Ancak Peker'in söylediğine göre 2017 yılında görülen göç sayısı, tahminlerin biraz üzerinde gerçekleşti. Peker, 2017 yılı verileri TÜİK tarafından illere göre yayımlandığında bunun analizinin mutlaka yapılması gerektiğini söylüyor ve ekliyor: "1927'de 244 bin olan İzmir nüfusu 2000'de 3.371 bine ulaşmış. Bu kısa dönemde İzmir nüfusunun ikiye katlanması yaklaşık olarak dört kez gerçekleşmiş. İzmir'in 2000 yılı olan nüfusunun (3.371 bin) bu coğrafi alanda (yurt dışı Müslüman ülkelerden zorunlu göç olmadığı takdirde) bir daha ikiye katlanmayacağı tahmin edilebilir."

Yani İzmir için çok hızlı bir nüfus artışı öngörülmüyor. Tam tersi, İzmir hala nitelikli gençlerini ve varlıklı, sanayici ailelerini İstanbul'a, Marmara Bölgesi'ne kaptırıyor. Peker'e göre var olan gençlerin de üniversite ve iş hayatı için İzmir'i tercih etmediği düşünüldüğünde, kent için nüfusun yaşlanması gibi bir sorun ortaya çıkabilir. Diğer yandan İzmir, son yıllarda ne kadar popülerleşse ve İstanbul'dan

göç ve yatırım aldığı söylense de Peker'e göre şehir hala nitelikli gençlerini kaybediyor. Üstelik şehrin geçmişte ve bugün hala almakta olduğu göç, İzmir'e ait değerleri benimsemek yerine, kendi kültürünü yaşamayı tercih ediyor. Bu nedenle İzmir'in hem gençlerini şehirde tutması, hem de farklı kültürlerden gelmiş yeni sakinlerini İzmirlilik üst kimliğinde buluşturabilmesi için eğitim düzeneğinin iyileştirilmesi şart.

İzmir'in göçle ilgili farklı bir endişesi var. İzmir hem göç alıp hem de Akdeniz kenti kimliğini koruyabilir mi?

1980 sonrasında ülkemizde şehir-şehir göçü ilk sırayı aldı. Şehirli göçmen, her yönüyle köylü göçmenden çok farklıydı. Bu bağlamda İzmir 1980'den günümüze birinci çemberinden değil, çoğunlukla ikinci ve üçüncü çemberindeki yerleşmelerden şehirli ve köylü göçmen almayı sürdürdü. Buna karşın İzmir aynı dönem içinde iyi eğitilmiş genç nüfus ile serveti, teknolojisi olan aile temelli bir nüfusu, başta yarıştığı İstanbul olmak üzere Marmara bölgesine kaptırdı. Göçle gelenler, göçle gidenlerden çok farklı olduğu ve İzmir'deki kültürü değil kalkış noktasındaki kültürü temel aldıkları için günümüzde kültür çatışması yaşanabiliyor. Göçle gelen bu nüfusun İzmir'in kimliğini koruyacağını, geliştireceğini düşünemiyorum. Görüşümü her gün bir iki saat yürüdüğüm Levent Marina ile Konak Vapur iskelesi arasında yapılanlar bağlamında örnekleyebilirim. Gerçekten yerel yönetim, benim çağdaş bir kentte görebileceğim her şeyi burada yaptı. Yurdum insanı bunları yok etmede, kirletmede, kullanılamaz hale getirmede birbiri ile adeta yarışıyor. Bu mekânda onların kültürü egemen konuma geldi. Uyarılarınıza şiddet ve küfürle karşılık veriyorlar. Benzer tutum ve davranışların Karşıyaka Vapur İskelesi civarında da olduğunu gördüm. Şehir mobilyalarını korumak, çevreyi temiz tutmak, kendisinden sonra gelenin gönül rahatlığı içinde yararlanabileceği mekân bırakmak bu kültürün istendik amacı olmuyor. Tehlikenin daha büyüğü hızla gelişen cemaatleşme, göçmenlerin kalkış noktası değerlerinde bütünleşmesi, kent kültürünü öteleme davranışlarında görülüyor. Sosyal bilimcilerin, göçle gelenlerin, varış noktasındaki değerleri benimseyecekleri, kentlileşecekleri varsayımı İzmir'de gerçekleşmedi. Kalkış noktası olan kültürünü yaşama, diğerini öteleme yaygınlaşmaya başladı. Bu arada, kentin belirli noktalarında Akdeniz kültürünü yaşayan, bu kültüre eklemlenmek isteyenler de yok değil. Bu anlamda İzmir farklılığı ve çoğulculuğu yaşayan bir şehir olarak karşımıza çıkıyor. Bu noktada bütün bu oluşumları kentlileşme potasında eritebilecek eğitim düzeneğini bu şehirde çok iyi kurmamız gerekiyor. Bunu başaramazsak, Sevgili Hocam Mübeccel Kıray'ın "Örgütleşemeyen Kent" söylemini hep tekrarlamak zorunda kalabiliriz.

Özellikle gençlerden söz ediyorsunuz. İzmir hala nitelikli gençleri İstanbul'a, yurt dışına gönderiyor. Bu konuda size göre son tablo nedir?
Ben doğma büyüme İzmirli değilim. 1985 yılında Hacettepe Üniversitesi'den geldim. 1990'lı yıllarda İstanbul'da bir toplantıda karşılaştığım, Ankara'dan uzun yıllar tanışıklığımız olan Sevgili Hocam Çiğdem Kağıtçıbaşı bu konu üzerinde çalışmamı önerdi. Bir çalışmada bu fırsat doğdu.
"Üniversiteye girişte ilk yüzde üçle öğrenci alan bölümlere öğrenciler nereden geliyor, bu bölümleri bitiren öğrenciler, mezuniyet sonrasında ne yapıyor" soruları öne çıktı. Ben araştırmanın İzmir sorumlusu oldum. YÖK'ten aldığımız bilgilere göre İzmir'deki orta öğretim kurumlarından bu bölümleri kazananlar çoktu. İzmir'deki bu orta öğretim okullarının son sınıflarında yaptığımız çalışmada, gençler arasında bu bölümleri kazanmanın, bu okullarda okumanın bir değer haline geldiğini gördük. Ne var ki bu tür bölümler İzmir üniversitelerinde bir elin parmak sayısına ulaşmıyordu. Bu tür bölümler başta İstanbul olmak üzere Ankara'da bulunuyordu. Bu üniversitelerdeki bölümlerin üçüncü ve dördüncü sınıflarındaki tüm öğrencilerle tam sayımla çalışma yaptık. Okulu bitirdikten sonra ne yapmak istediklerini sorduk.
Öğrencilerin tümü eğitimleri için ya yurt dışına gitmek ya da İstanbul'da yüksek lisans ve doktora eğitimlerine devam etmek istiyorlardı. Her öğrenci kendisinden büyük bir ağabeyi gibi kendi başarı hikâyesini yazmak istiyordu. Bu çalışmada karşıma çıkan ilginç sonuç şu oldu: Çalışmanın İstanbul ayağında, İzmir'den gitmiş gençlerin hiç biri İzmir'e geri dönmek, İzmir'de çalışmak istemiyordu.

İş sıkıntısı nedeniyle mi dönmek istemiyorlar?
Bunun nedenini Boğaziçi Üniversitesi'nde İzmirli öğrencilerle tartıştık. İzmirli bir öğrenci daha toplantının başında şunları söyledi: "İzmir kumru (tost), İstanbul açık büfe akşam yemeği, içki serbest. Dahası saat 12'den sonra parti var. Siz olsanız hangisini seçersiniz" dedi. Bu açış konuşması sonrası, böyle bir toplantıya katılma istemimle birlikte sıcak bir ortam oluştu. İzmirli öğrenciler, ancak öğrenci olarak harcadıkları parayı İzmir'de çalışarak kazanabileceklerini söylediler. Her biri kendisinin bir amacı olduğunu, bunu yurt dışında ya da İstanbul'da gerçekleştirebileceğini belirtti. Bunun değişik başarılı örneklerini, İzmir'den orta öğrenimden tanıdıkları ağabeyleri tarafından gerçekleştirildiği belirttiler.
Kendilerinin bunu yapmamaları için bir neden olmadığını söylediler. Daha ilginci ailelerinin, özellikle annelerinin bu yarışta kendilerini sürekli desteklediklerini açıkça ortaya koydular.
Bu çocuklar, aileleri tarafından psikolojik değer atfedilen çocuklar. Aileler, çocuklarının yetişmesi için her türlü kaynağı onlara çekinmeden aktarıyor. İşte hikâye burada başlıyor. İzmir yıllarca en iyi biçimde yetiştirdiklerini ya yurt dışına gönderdi ya da yarıştığı başta İstanbul olmak üzere Marmara Bölgesi şehirlerine kaptırdı. Olay burada bitmedi. Çocuklarını çok iyi yetiştiren anneler, çocuklarının peşinden gitmeye başladı. Çocuk-anne birlikteliği, ailede her zaman babanın kararlarının önüne geçiyordu. Bu aileler, çocuklarının başarısının ağ kuramları ile pekişebileceğini gördüler. Çocukları kendilerinden; dil, bilgisayar, teknoloji, bilgi vb. konularda daha iyi düzeydeydi. Bu yeteneklerini aile sermayesi, teknolojisi ile ağ kuramı ilişkileri çerçevesinde büyütebileceklerdi. Anneler bunu gördü ve kocalarını ikna ettiler. Bu aileler zaman içinde İzmir'den varlıkları, teknolojileri, bilgi düzeyleri ile birlikte ayrıldılar. Ailelerin varış noktasında haklı oldukları görüldü.

İzmir'den bu tür bir göç sürer mi?
Kamu, Cumhuriyet dönemi boyunca bu şehirde, Ankara-İstanbul birlikteliğinden ötürü, bu şehirlerde olduğu gibi ilk yüzde üçle öğrenci alan, dil sorunu olmayan öğrenci yetiştiren bir üniversite kurmadı. Çocuklarını bu tür okullarda okutmayı değer haline getiren aileleri ve bu değerle büyüyen çocukları bu şehirde hangi fırsatı sunarak tutabilirsiniz? Bu şehirde ancak böyle üniversiteyi oluşturabilirseniz, hem İzmirli çocukları burada tutabilir hem de çevre şehirlerin çocuklarını buraya çekebilirsiniz. İzmirli ailelerin göç etmesini önler; aynı zamanda çevre illerden gelen çocukların, onların ailelerinin İzmir'e göç etmelerinin, burada yatırım yapmalarının önünü açabilirsiniz. Bunun örneklerini Batıdaki bilim çevreleri bize gösteriyor.
Diğer yandan benim İzmir üzerine şimdiye kadar yaptıklarımdan şöyle bir sonuç da çıkıyor: İzmir'den yukarıda bahsettiğim gençler ve aileleri dışında da göç eden bir grup var. Bunlar İzmir'deki iyi düzeydeki teknik okullardan yetişmiş, usta olmuş, evli, bir-iki çocuklu, 25-45 yaş grubundaki aileler oluyor. Öte yandan 1980'den beri orta boy ve büyük işletmelerin, kamunun yürüttüğü politikalar nedeniyle İzmir'den ayrılmaları da söz konusu.
Değindiğim gibi gelenler, gidenlerin eğitim ya da kaynak düzeyinde değil. Değişik meslek dallarında çalışanların, ancak bu meslek dallarında usta-çırak ilişkileri sayesinde gelişmeleri mümkün.
Eğitimleri olmadığı için tüm mesleklerde geometri, hesap, çizim bilgilerinin eksikliği görülüyor. Bu eksikliği inşaat sektöründe de görüyorsunuz, başka sektörlerde de.

Suriyeli göçmenler için ne dersiniz?
Elimizde Suriyeli göçmenler konusunda bilgi yok. İzmir'de ne kadar Suriyeli var bilmiyoruz? Şehir söylencesi İzmir'deki Suriyeli sayısının 300 bin civarında olduğu şeklinde. Söylence olduğu için hiçbir görüşüm yok. Benzetme yapabileceğim tek bir nokta var.
1985'lerde zamanın ruhuna uygun olarak geliştirilen kavram şöyle: "Yerinden edilmiş

nüfus". Ben bunları sürekli olarak zorunlu göç olarak nitelendirdim. Bildiğiniz gibi bunlardan yine sayısını bilmediğimiz bir göç İzmir'e oldu. Bunlar üzerine yaptığımız çalışmada en temel saptamam, bunların en çok hemşerileri tarafından ötelendiği, itildiği, sahip çıkılmadığı şeklinde oldu. Öyle ki, hemşerileri tarafından çalıştıranlar arasındaki ilişki en alt düzeyde gerçekleşiyordu. Bu nedenle aralarında sürekli çatışma çıkıyordu.

Zorunlu göçle gelenlerin dil bilmezliği, niteliklerinin düşüklüğü, kentsel bir işi yapma becerilerinin yokluğu, onların sürekli sistem dışına itilmelerine neden oluyordu. İlk olarak çocukların, giderek kadınların sokakla tanışmaları başladı. İstenmeyen olaylar artıyordu. Bunların İzmirli üst kimliğinde bütünleşmeleri hiçbir zaman gerçekleşmedi.

Benzer gelişimin Suriyeli göçmenler temelinde gerçekleşebileceğini görüyorum. İktisatta temel bir kural vardır: "Kötü para iyi parayı her zaman piyasadan kovar". Bu kuralı sosyal ilişkilerde görmek olasıdır. Suriyeli göçmenler gelmeden önce İzmir'de belli sektördeki işleri Kürt kardeşlerimiz yapıyordu. Bugün kâğıt toplama işini artık Suriyeliler aldı. Çünkü bu işin örgütlü düzeyde ticaretini yapanlar, daha ucuza çalışabilecek, itiraz etmeyecek Suriyelileri kısa zamanda sektörün içine soktular. Kürtleri devre dışına bıraktılar. Benzer olay dilencilikten, mendil satılığına kadar tüm alt sektörlerde geçerli. Ben akademik çevreden ayrılalı 20 yılı geçti. Bu nedenle şehirde ne tür sektörlerde iş tuttukları konusunda fazla bir bilgim yok. Ancak gözlemim, şehrin en alt gelir grubunda bunların yer aldığı oluyor. Yapabilecekleri işler sınırlı. Kamudan bunlara önemli ve düzgün bir kaynak aktarılmadığını biliyorum. Eğitimleri yok. Sağlık harcamaları yok; fakat kamu bunlar için bir ayrım getirmiş. Türk vatandaşlarının katkı payı ödeyerek ulaşabildikleri sağlık hizmetlerine bunlar, hiçbir ücret ödemeden ulaşabiliyorlar. Bütün bunlar dikkate alındığında şu soruyu sormak gerekiyor. Bunlar kalıcı mı, gidici mi? Türkiye ekonomisinin kayıt dışı çalışanları mı olacaklar? Bu soruların yanıtını bilmiyoruz. Elimizdeki veriler ve benzetişim modelini kullanarak, bunların İzmir'de, İzmirli üst kimliği ile bütünleşmelerini söylemek olanaksız. Bunlar eğer gitmezler ise İzmir'de şimdiye kadar Ege Mahallesinde ya da benzer mahallelerde yaşayanlar gibi kendi kültürlerini yaşamayı sürdürebilirler. İzmir açısından yeni bir sorun alanı oluşur.

Bu durumda şu sıralar gündemde olan İzmir'in trend şehir olarak yükselişi, İstanbul'dan göç aldığı ve bunun kentin ekonomik olarak da kalkınmasına fayda sağlayacağı beklentisi karşısında ne dersiniz?

Bunu ben de duyuyorum. Özellikle belirli gazete, televizyon programları bunun öncülüğünü yapıyor. Ben özellikle sanayi ve hizmet üretimini gerçekleştiren nüfus bağlamında İzmir'in, İstanbul'dan ya da başka bir şehirden net göç alacağını düşünemiyorum.

Kamunun kaynak aktarım politikası çerçevesinde ötelenmiş, itilmiş bir şehre kim neden gelsin? Şehir-şehir göçünde özendirilen, bilgi akışının sürekli kılan, teknoloji akışını kesiksiz sürdüren, kamudan iyi kaynak aktarımı alan, göçün zorunlu hale getirildiği İstanbul ve Marmara Bölgesi yerleşmeleri varken, İzmir neden tercih edilsin? Ben doğrusu İzmir'e ilişkin başta Erinç Yeldan ve arkadaşlarının çalışması ile Fuat Keyman ve arkadaşlarının çalışmasını bu söylemler üzerine yeniden okudum. Katma değeri yüksek olan üretim tesisinin sınırlı olduğu bu şehirde ne üretimi gelişmiş? Anlamadım!

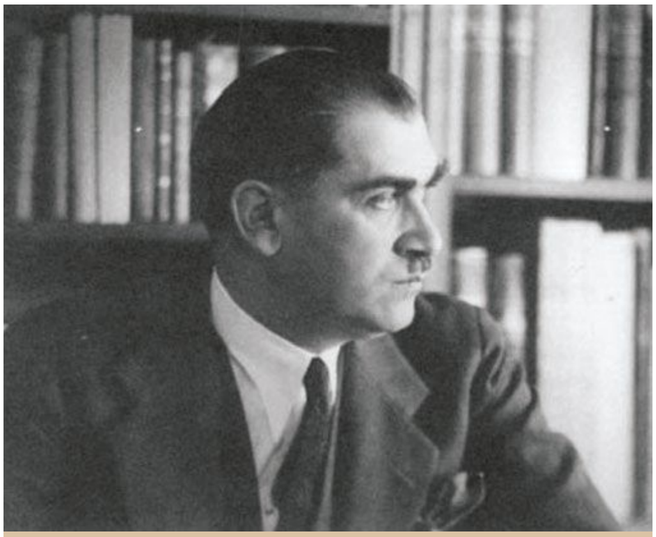
İnşaat konusunda yapılanlar konusunda itirazım olmaz. Gerek İstanbul kökenli sanayiciler gerekse İzmir'deki sermaye sahipleri İzmir'de inşaat sektöründe büyük yatırım yapmaya başladılar. Ancak unuttukları bir şey var. İzmir'deki aile yapısı ve gelir durumuna göre bu evlerde kentsel yaşamını sürdürecek kaç aile var?

Ben gençliğimden beri sadık bir Cumhuriyet okuruyum. Cumhuriyet'in verdiği sanat etkinlikleri programına her hafta bakıyorum. Çoğu zaman Adana, Bursa, Eskişehir, İzmir'in önünde yer alıyor. Ankara ve İstanbul'daki sanat etkinlikleri ile İzmir'dekileri sayısal olarak karşılaştıramıyorum. Doğrusu üzülüyorum. Yaşanacak şehir kriteri olarak neyi alacaksınız? Çocuğunuzu göndereceğiniz bir İTÜ, Koç, Sabancı, Boğaziçi, İzmir'de var mı? Sanat etkinlikleri neler? Gidebileceğiniz seminer, toplantı, çalıştay ne kadar? Yemek yiyebileceğiniz yerler neresi oluyor? Yaşanacak şehir olarak ileri sürülen İzmir'de temel sağlık hizmetleri, sağlık verileri İstanbul'dan daha mı iyi?

Öte yandan İzmir'in yaşanacak şehir algısı, İstanbullu için çok farklı olduğu kanısındayım. Onların İstanbul'daki olanakları bırakıp buraya gelebileceklerini düşünmüyorum. Ancak denetim başta olmak üzere Ege Bölgesi'ndeki planlama etkinliğini sürdürecek yapılanmayı İzmir gerçekleştirebilirler. Üretim için İzmir'i seçebileceklerini düşünmüyorum. Kalkınma yarışında İzmir'i destekleyecekleri öne çıkaracakları bir projeleri olduğunu da sanmıyorum. Yukarıda değindiğim gibi kendi göbeğimizi, kendimizin kesmesi şart. Bunun olmazsa olması ilk olarak İTÜ, KOÇ, SABANCI, BOĞAZİÇİ gibi bir üniversiteyi bu şehirde kurmaktır. Bunu başaramadığımız sürece hikâye aynı çizgide sürer.

Çağın en güzel gözlü maarif müfettişi...

Hasan Ali Yücel

Hayatta ben en çok babamı sevdim

Karaçalılar gibi yardan bitme bir çocuk
Çarpık bacaklarıyla -ha düştü, ha düşecek-
Nasıl koşarsa ardından bir devin
O çapkın babamı ben öyle sevdim
Bilmezdi ki oturduğumuz semti
Geldi mi de gidici-hep, hep acele işi!
Çağın en güzel gözlü maarif müfettişi
Atlastan bakardım nereye gitti
Öyle öyle ezberledim gurbeti
Sevinçten uçardım hasta oldum mu
40'ı geçerse ateş, çağırırlar İstanbul'a
Bir helalleşmek ister elbet, diğ'mi, oğluyla!
Tifoyken başardım bu aşk oyununu
Ohh dedim, göğsüne gömdüm burnumu
En son teftişine çıkana değin
Koştururken ardından o uçmaktaki devin
Daha başka tür aşklar, geniş sevdalar için
Açıldı nefesim, fikrim, canevim
Hayatta ben en çok babamı sevdim...

Can Yücel

Anadolu Aydınlanmasında bu ayki konuğumuz şiiri bilenlerin hemen anladığı gibi Hasan Ali Yücel… Can Yücel'in babası için yazdığı bu şiir elbette unutulmaz… Ocak sayısında andığımız Vasıf Çınar, Şubat'ta andığımız Mustafa Necati gibi o da İzmir Milletvekili…

2017 boyunca yazdım, yineleyeyim: Aydınlanma Çağı, aydınlanma felsefesinin 18. yüzyılda doğup benimsenmesiyle başlar. Batı'da 17. ve 18. yüzyıllarda gelişen, akılcı düşüncenin eski, geleneksel, değişmez kabul edilen varsayımlardan, ön yargılardan ve ideolojilerden arındırarak özgürleştirmeyi ve yeni bilgilere, bilimin ve aklın yol göstericiliğine açık olmasını amaçlayan düşünsel gelişimi ifade eden dönemdir.
Aydınlanma felsefesi, insanın bizzat kendi yaşamını düzenlemesini esas almış, hem düşüncenin hem toplumsal yaşamın köklü değişimlere uğrayacağı bir sürecin fikirsel/felsefi başlatıcısı olmuştur.

Fransız Devrimi (1789) ve ardından gerçekleşen modernleşme süreçleri, düşünsel anlamda etkilerini ve kaynaklarını aydınlanma felsefesinden almışlardır.
Aydınlanma, aklı en temel ve kurucu ilke olarak benimseyerek, tüm toplumsal yaşamın ve düşünüşün buna göre şekillendirilmesini esas alır.

Cumhuriyet aydınlanması

Cumhuriyet bir ulusun karanlıktan aydınlığa çıkmasıydı ve temelinde aydınlanma yatmaktaydı. Atatürk, 1 Kasım 1937'de TBMM'nin açılışında son kez yaptığı konuşmada diyordu ki: "Büyük davamız en medeni ve en müreffeh millet olarak varlığımızı yükseltmektir. Bu yalnız kurumlarında değil, düşüncelerinde de temelli devrim yapmış olan Türk milletinin dinamik idealidir. Bu ideali, en kısa zamanda başarmak için fikir ve hareketi beraber yürütmek mecburiyetindeyiz."

Fikir ve eylemin birlikteliği...

Atatürk'ün vurguladığı fikrin, yani Cumhuriyet'in, aydınlanmanın ve modernleşmenin eylemleri yine onun başlattığı Cumhuriyet devrimleri idi. Cumhuriyet aydınlanmasının temelini oluşturan bu devrimler, daha sonra Köy Enstitüleri'nin kuruluşu gibi ardıl devrimlerle sürdü. Ancak, ne yazık ki Ortaçağın karanlığından gelen inanış ve dogmalar bu yolda hâlâ en büyük engeldi. Günümüzde de bu engellerin varlığı sürmektedir.

Cumhuriyetin Aydınlanmacı Kuşağı ve Hasan Ali Yücel...

"Hasan Âlî Yücel 17 Aralık 1897'de İstanbul'da doğdu. Baba tarafından Posta Nazırı Göreleli Hasan Ali Efendi'nin,

anne tarafından ise Japonya'da batan Ertuğrul Fırkateyni süvarisi Deniz Albay Âlî Bey'in torunudur. Babası Ali Rıza Bey, annesi Neyyire Hanımdır. İlk çocukluk yıllarında, Mevlevi kültürünün etkin olduğu bir çevre içinde yetişti.

Mevlevi Dedesi Mehmed Celâleddin Efendi'den müzik eğitimi aldı. Mekteb-i Osmanî'yi bitirdi ve Vefa İdâdisine yazıldı. Vefa İdadisi'nin son sınıfındayken, Birinci Dünya Savaşı başladı. Bunun üzerine askere çağrıldı. Savaştan sonra, 1918'de Hukuk Fakültesi'ne kaydoldu. Yaşadığı tatsız olaylar sonucunda buradan ayrılarak Edebiyat Fakültesi'nin Felsefe Şubesi'ne geçti ve Darülmuallimin-i Âliye'nin (Yüksek Öğretmen Okulu) öğrenci kadrosuna katıldı. Sabahları okula devam edip, akşamları gazetede çalıştı.

Üniversite döneminin sonuna geldiğinde Hasan Âli, "Ruh ve Beden" üzerine yaptığı 30 sayfalık bir çalışmayla 1921'de Dârülmuallimin-i Âliye'deki öğrenimini üstün başarıyla bitirdi. 1923-27 yılları arası edebiyat öğretmenliği yaptı. Öğretmenlik yaptığı dönemde felsefe, mantık ve Türk edebiyatı üzerine kitaplar yayınladı.
1927 yılı başında Milli Eğitim Bakanlığı genel müfettişi oldu. Bu dönemde yoğun biçimde, yazı ve dil konularıyla uğraştı. 1928 yılında, Tevfik Fikret'in "Tarih-i Kadim-Doksan Beşe Doğru" adlı şiir kitabını Latin harfleriyle yayınladı. Kitaplar, Harf Devrimi'nden sonra Türkiye'de Latin harfleriyle basılan ilk kitaplardandır.
1930'da Paris'e gönderilen Hasan Âli burada maarif teşkilatı ile mekteplerini ve buna müteferri muamele, kanun ve nizamnamelerini incelemekle görevlendirildi. Yani eğitim sisteminin nasıl düzenlenmesi gerektiğini araştırdı.

1930'da Mustafa Kemal Atatürk'ün Türkiye çapındaki denetleme gezisinde kendisine danışmanlık yaptı. Bu büyük insanla vedalaşması, milletvekili iken, TBMM'nin Atatürk'ün naaşını taşımak üzere kura ile seçtiği 12 vekilden biri olarak onun tabutunu top arabasından alarak omuzlarında taşımasıyla oldu.

O anki duygularını yazdığı yazısında diyor ki: "Taşı O'nu... Bir cihan götürüyorsun.
Cihanlar yaratan bir insan götürüyorsun. O, kendini ezilmeden taşıtmak için sana kendi kudretini vermiştir. Başka şey düşünme. Dikkat et, bu tabutun içindeki, varlığında seni taşıyor. Sen kendini taşıyor gibisin... Taşı, O'nu taşıyarak yaşayacaksın. Yaşadıkça O'nu taşıyacaksın. Taşı, taşı..."

Gerçekten de Atatürk'ün Türkiye için düşündüğü aydınlık ideali Hasan Âlî ve onun gibi aydınlanmacılar tarafından sürdürüldü, yaşatıldı...

1932 yılı sonunda, Ankara'daki Gazi Terbiye (Eğitim) Enstitüsü'ne müdür olarak atandı. "Mevlâna'nın Rubaileri", "Goethe, Bir Dehânın Romanı" ve "Türk Edebiyatına Toplu Bir Bakış" adlı yapıtlarını yayınladı. 1933 yılının sonunda, Maarif Vekaleti Orta Tedrisat Umum Müdürlüğü'ne atandı. Bu dönemde, liselerde reform yapmayı planladı. 1938'e değin üzerinde çalıştığı "Türkiye'de Orta Öğretim" adlı yapıtı de bunun bir göstergesidir. Bu araştırma, reformların bir ön çalışması olarak kabul edilir. 1 Mart 1935 tarihinde CHP İzmir Milletvekili olarak Meclis'e girdi.

1935-37 yıllarında yayımladığı yazılarda kültür ve eğitim konularındaki sorunları ele aldı. 28 Aralık 1938'de 41 yaşındayken Maarif Vekilliği'ne (o zamanki Eğitim ve Kültür Bakanlığı'na) atandı. Böylece, Kemalist ilkeler doğrultusunda ve İsmet İnönü'nün de desteğiyle hümanist reformlarına başladı. 17 Temmuz 1939'da , ülke çapında bilim adamlarının, eğitimcilerin, yazar ve sanatçıların, Türk eğitim sisteminin ilkelerini ortak bir çalışmayla belirlemek üzere bir araya geldiği Birinci Maarif Şûrası toplandı. Yücel açış konuşmasında, eğitim sisteminde en önemli meselenin

görevlilerle birimler arasında uyumlu çalışma olduğunu belirtmekteydi. İlköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim ve meslek öğretiminde yeni düzenlemeleri içeren taslak, danışma kuruluna sunuldu. Programın en önemli meselelerinden biri, kırsal kesimde halk eğitimi idi.

31 Ekim 1939'da reformların sonucu sayılabilecek olan Birinci Devlet Resim Heykel Sergisi'ni açtı. Sergi her yıl Ankara'da açıldı. Sanat alanında yapılan önemli atılımlardan sonra, Ankara'da 28 Şubat 1940 tarihinde Tercüme Heyeti ilk toplantısını yaptı. 1941'de başlayan klasiklerin tercüme ve yayımı işi 1946'ya kadar aksamadan devam etti. Bu süreçte Türkçe'ye çevrilen 496 klasik eserin dağılımı şöyle idi:
Babil, Hint, Çin klasikleri, Şark ve İslam klasikleri, Eski Türk metinleri, Eski Yunan klasikleri, Latin klasikleri, Alman, Amerikan, Fransız, İngiliz, İskandinav, İtalyan, Macar ve Rus klasikleri.

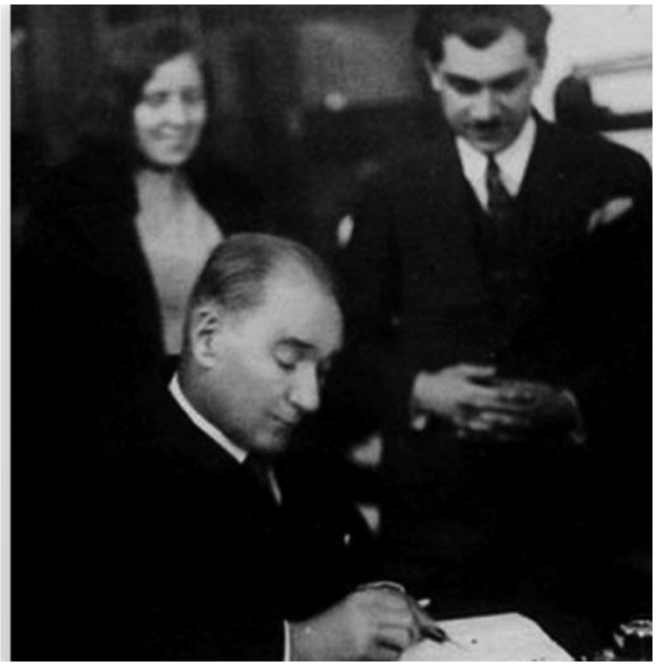

Köy Enstitüleri

Hasan Âli Yücel zamanında eğitimin hemen her alanında hiç görülmemiş bir canlılık yaşandı. 17 Nisan 1940'ta Köy Enstitüleri Yasası çıkarılarak, köy okullarında görev alacak olan öğretmenleri yetiştirmek üzere kent ve kasabalardan uzak, geniş arazisi bulunan uygun yerlerde Köy Enstitüleri kurulmaya başlandı. Devlet eğitim seferberliğini, millet olma, insan olma davasını başlatıyordu. Yaptığı konuşmada Bakan Hasan Âlî Yücel "komşular" diye seslendi, köylülere. İçindeki kurtuluş ve yüceliş inancıyla... 1946 yılına dek tam 21 tane Köy Enstitüsü kurulmuştu. Fakat ne yazık ki, Cumhuriyet aydınlanmasının en önemli girişimi olan Köy Enstitüleri 1950'den sonra kapatıldı.

Devlet Konservatuarları

Devlet Konservatuarları'nın kuruluş yasasını 1940'ta çıkardı. 1941-1942 yıllarında, dilin Türkçeleştirilmesi, ortak bir bilim dili oluşturulması çabalarını yoğunlaştırdı. Bunlardan Coğrafya Kongresi'nde coğrafi bölgelerin sınırları belirlendi. Yüksekokulların gelişmesi, İstanbul Üniversitesi'nin yeniden düzenlenmesi ve Ankara'da yeni yükseköğretim kurumlarının açılmasıyla sürdürüldü. Yücel'in bakanlık yaptığı dönemde, Ankara Fen Fakültesi (1943), İstanbul Teknik Üniversitesi (1944) ve Ankara Tıp Fakültesi (1945) kuruldu. Dört yıl süren bir hazırlıktan sonra 13 Haziran 1946'da 4936 sayılı Üniversiteler Kanunu çıkarıldı.
Hasan Âlî Yücel, Cumhuriyet'in en uzun süreli Milli Eğitim (ve Kültür) bakanı olarak 7 yıl, yedi ay, yedi gün görev yaptı. Bu süre içinde ayıdınlanma yolunda pek çok etkinlik gerçekleştirildi. Neşriyat Kongresi, Birinci Maarif Şurası, Coğrafya Kongresi, kitap sergileri, mesleki teknik okullarının açılması, Dil Kurultayları, Devlet Resim Heykel Sergileri, İkinci Maarif Şurası, üniversite ve binalarının açılışları, Türk Tarih Kongreleri, UNESCO sözleşmesinin onaylanması ve aydınlanma yolunun inşası için gerekli daha niceleri...

Ve yayınlar: Ansiklopediler, sözlükler, bilimsel araştırmalar, dergiler...
Yücel, 5 Ağustos 1946'da bakanlıktan istifa etti. Bundan sonraki on yıllık dönemde çeşitli gazetelerde köşe yazıları yazdı. 26 Şubat 1961'de vefat etti.

Unutulmaz

Hasan Ali Yücel 1956'nın 19 Mayıs'ında kaleme aldığı "İyi Vatandaş İyi İnsan" kitabının önsözünde, gördüğü haksızlıklar için "hayat ve hürriyetlerimizi, hatta bazan fikrî şeref ve beşerî haysiyetlerimizi korumak için her gün yeniden mücadeleye ve durmadan kendi hakikatimizi savunmaya mecbur oluyoruz" diyor. Ve ekliyor: "Bu hisler içinde belki ben de Shakespeare ile nefes birliği ederek şöyle diyebilirdim, Vaz geçtim bu dünyadan, tek ölüm paklar beni / Değmez bu yangın yeri, avuç açmaya değmez / Değil mi ki, çiğnenmiş inancın en seçkini / Değil mi ki, korkudan dili bağlı sanatın / Doğruya doğru derken eğriye çıkmış adın... Evet, ben de böyle diyebilirdim. Fakat demedim." Şöyle devam etmiş: "...günlük ve geçici ikballerin parlak, fakat gözlerimizi oyan ve bizi kör eden âletler olduğunu anlamış bulunuyorum."

■ **KAFE KARİYER**

Gülhan Berkman Yakar
gberkman@kariyercafe.com

Fark yaratan duygular

Hava kapalı ve hafif bir yağmur yağıyordu her zamanki gibi yetişmeye çalıştığım bir şeyler vardı o nedenle kendimi biraz gergin hissettiğimi de söyleyebilirim. Bu ruh haliyle yolda ilerlerken bir anda karşımda beliriveren gökkuşağı içimde müthiş bir sevinç yarattı. Otomobili derhal park edip içinden coşkuyla çıktığımı hatırlıyorum. Yola indiğimde ise gökyüzünde aslında üst üste iki ayrı gökkuşağı oluştuğunu görünce, şaşkınlıkla birlikte sevincim daha da artmıştı. İlk kez böyle bir manzarayla karşılaşıyordum. Bu çok renkli doğa olayı öylesine güzeldi ki o anda yoldan geçen kişilerle heyecan ve mutluluğumuzu paylaşarak da çoğalttık. Yetmedi fotoğraflar çekip sosyal medyaya da bu güzelliği taşıdık. Otomobilime binerken o kısa zamanda müthiş bir yaşam sevinciyle dolduğumu hissediyordum. İçimden bir ses bana "İşte bu bir işaret çok şanslısın, bu günün çok güzel geçecek!" diyerek mutluluğuma bir de umut katıyordu. Gün güzel başlamış ve aynı şekilde de devam etmişti. Akşam tüm bunları yeniden düşünürken insanın ruh hali ve duygularının nasıl da her şeyi bir anda değiştirebildiğine dair büyük bir farkındalık yaşıyordum.

Dış dünyayı algılarken ve anlamlandırırken gerçekliği kendimize göre filtrelerden geçirerek zihnimizdeki haritaya yerleştiriyoruz böylece kendi içimizle veya dışımızla olan iletişimimizde bu filtreleri kullanıyoruz. Çarpıtmış olduğumuz veriler kendimize göre anlam buluyor zihnimizde ve bazı sonuçlar çıkarıyoruz, tüm bunlar duygularımızın tetiklenmesine neden oluyor. Bu sonuçlar bazen iyi bazen de kötü yönde bizi etkiliyor. Mesela şöyle bir fıkra da var;

Bir gezgin, İskoç dağlarında gün batımını hayranlıkla seyrederek yolda ilerlerken aniden arabası bozulur. O bölgede cep telefonunun çekmediğini fark edince, yoldan birkaç kilometre ilerideki tepede gördüğü şatoya doğru yürümeye karar verir. Eve ulaşınca onların telefonunu kullanıp kullanamayacağını soracaktır. Yürürken aniden İskoçların meşhur cimriliklerini hatırlar. "Önemli değil," der kendi kendine. "Sonuçta telefon görüşmesi için para ödeyebilirim" diye düşünür. Yürümeye devam ederken böyle ıssız bir bölgede yaşayan şato sahibinin akşam vakti bir yabancının kapısını çalmasından rahatsız olabileceği de aklına gelir ama yine kendine "başarabilirsin" der. " Sonuçta gayet iyi giyimliyim o nedenle beni bir hırsız veya gangsterden ayırt edebilirler." Bu şekilde kendi kendine konuşmaya devam eder ve farkına bile varmadan şatoya ulaşır. Kapı açılırken beklediği huysuz ve yaşlı şato sahibi yerine sıcak bir gülümsemeyle onu karşılayan genç ve güzel bir bayanı karşısında görünce afallar. Ama daha kadın ona bir şey demeden önce, gezgin öfkeli bir şekilde bağırarak ; "Yıkıl karşımdan! Siz pinti İskoçlar hep aynısınız. Çok şükür ki biz gezginlerin sizin yardımınıza ihtiyacımız yok. Kendi başımızın çaresine bakarız! Bunu göreceksiniz!" diye bağırır ve öfkeli bir şekilde on altı kilometre ilerideki köye doğru yola koyulur. " Sonuçta onların genel kullanıma açık bir telefonları vardır herhalde" diyerek kendisiyle konuşmasına devam eder. "

Olaylara yüklediğimiz anlam değiştikçe onlara ilişkin duygularımızı da değiştiriyoruz aynı hikâyedeki gibi. İlkel insandan bu güne, pek çok açıdan bize rehberlik eden duygular bir tehlike ve tehdit ile karşılaştığımızda kaçmamıza veya mücadele etmemize olanak sağlayan ateşleyiciler gibi çalışıyor içimizde. İşte bu nedenle duygularımızın farkına varmak ve karşımıza gökkuşağı çıkmasını beklemeden aklımızı renklendirerek onun bu ateşleyici gücünden olumlu yönde yararlanmak en güzeli.

Sevgiyle kalın,

[DENİZ ÇABA]

Bir döneme damgasını vurdu
Kristal Gazinosu

Mezarlıkbaşı'nda 1935-1955 yılları arasında Mehmet Raif Öçalan'ın işlettiği Kristal Gazinosu, İzmir'in sosyal hayatının önemli bir parçasıydı. Şimdi o siyah-beyaz fotoğraflara bakınca, sadece bir gazino değil, İzmir'in 1930'lu, '40 ve 50'li yıllarına dair bir manzara çıkıyor ortaya…

İzmir'in 1940'lı, '50'li yıllarına dair yaptığımız ve "anılar" üzerine kurulu röportaj dizisinde hafızalara yer etmiş pek çok mekân, sokak, mahalle adı geçti bugüne dek. Pek çoğu o dönemi yaşayan İzmirliler tarafından paylaşılan kolektif belleğin birer ürünüydü.

Farklı dönemlere ait olsa da İsmet Gazinosu, Kantin, Mogambo, Kübana, Tilla, Key Club, Disko Saffet ve daha nicesi ortak bir dil üretiyordu adeta. Çünkü bir Akdeniz kenti olan İzmir'de, sosyal yaşam gündelik rutinin önemli bir parçasıydı.
İşte o kolektif hafızanın önemli mekânlarından biri de Mezarlıkbaşı'ndaki Kristal Gazinosu'ydu.

1935 ve 1955 yılları arasında kent yaşamında aktif bir rol üstlenmiş olan ve Mehmet Raif Öçalan'a ait Kristal, bugün katlı otoparkın olduğu yerin tam karşısındaydı.

1955'te o bina yıkılınca, Kristal Gazinosu başka yere taşındı ve yerine Saray Sineması yapıldı. Ancak merdivenle çıkılan, bir cephesi Mezarlıkbaşı'na, bir cephesi İkiçeşmelik'e bakan ve tam köşede bulunan bu mekân unutulmadı. Ne oradaki balığın-mezenin lezzeti, ne taş plak koleksiyonu, ne de sohbetin, keyfin kendisi…

Mezarlıkbaşı'nda önce Yalova Gazinosu'nun yanına bir kahvehane açıyor

Peki, Kristal nasıl açıldı ya da Mehmet Raif Öçalan kimdi? Oğlu Erdoğan Öçalan, ailenin İzmir'e gelme öyküsünden başlayarak anlatıyor: "Babam ailesiyle beraber 1923 mübadelesi ile Selanik'ten gelmiş. Mersin limanına çıkmışlar ve Adana'da iskân edilmişler. Akrabaların bir kısmı da İzmir Selçuk'a gelmiş. Ama Adana, o zaman bataklık halinde, sıtma var. Ailenin bir kısmı sıtmadan kırılmış. Babamlar ise akrabaların diğer kısmının bulunduğu Selçuk'a gelmişler. Babam Selçuk'a geldikten sonra orada kahvehane açmış, ardından da otel işletmiş. 1930'da annemle evlenmiş ve İzmir'e gelmiş.

O zaman Mezarlıkbaşı'nda Yalova Gazinosu var. Babam hemen onun yanına, 1931'de bir kahvehane açıyor. 3-4 yıl işletiyor. Sonra da tam karşıdaki binaya geçerek, orada Kristal Gazinosu'nun tarihini başlatıyor. Çok geniş ve güzel mekan. Aşağıdan merdivende çıkılan, bir cephesi Mezarlıkbaşı'na, diğer cephesi İkiçeşmelik'e bakan yüksekte, tam köşede bir yer."

Çekoslovak porselen tabaklar, kristal ayaklı meyve servisleri

Erdoğan Öçalan, babasının yanına, gazinoya gidip-geldiği için oradaki atmosferi de iyi biliyor. Nitekim evleri de gazinonun biraz ilerisindeymiş: "Ben Mezarlıkbaşı'nda doğdum. Gazinoya çok yakındı evimiz. Sonra yine aynı bölgede, İkiçeşmelik Caddesi'nde 828 sokağa taşındık. Çok dar sokaklardı ama inanılmaz bir sosyal yaşam vardı. Tüm mahalle komün gibi yaşıyorduk, o kadar samimiydik. Tabii o zaman hiçbir şey yok."

O dönemde Öçalan'ın en büyük eğlencesi, kardeşi Aydoğan ile gazinoya gitmek. Şimdi, "Oldukça büyük bir mekândı. Açık kısmında 20, kapalısında 40 masa vardı. O tarihte gazino hazine gibi bir şey" diyor ve aklındakilerini anlatıyor: "İçkiler İnhisarlar İdaresi'nden alınırdı, orası sonra TEKEL oldu. Şişelerin hepsi depozitolu idi. Boş olanlar çuvallara konulur, götürülür ve doluları alınırdı. Buzdolabı olmadığı için buzcularımız vardı. Evlerde de buzdolabı yok zaten, tel dolaplar var. Gazinoda betondan kutu şeklinde yerler ayrılırdı, içine kalıp buzlar konularak, içkiler, etler, balıklar konulurdu. Masalar için de buzlar kırılır, pirinç kovalara yerleştirilir, içki öyle servis edilirdi. Yine buzların bir kısmı dövülür ve keçe torbalara konulurdu ve bardaklarla beraber masalara götürülürdü. O zaman hatırlıyorum, Fahrettin Kerim rakısı vardı. Likör çok içilirdi. Bir de tamamı Çekoslovak malı porselen tabaklar, kristal ayaklı meyve servisleri vardı. Sigaralıklar sarı pirinçten yapılmıştı. Onlar da her sabah ovulur, parlatılırdı."

Klasik Türk musikisi ve caz

O zaman balığın, mezenin tadı bir başka Öçalan'a göre. Trançanın, çipuranın, yerli uskumrunun, barbunun, istiridyenin lezzetine doyum olmuyor. Öçalan, deniz ürünleri merakının Kristal'de başladığını söylüyor. Mezeler ona keza. "En çok da tarama yenilirdi" diyor Öçalan: "Şimdi pek görmüyorum. Galiba yapılışı zahmetli diye. Balık yumurtasından yapılır tarama; mayonez ve limonla uzun süre çırpmak gerekir."

Kristal'in en önemli özelliği de taş plak koleksiyonu. Öçalan, "Lambalı radyolar vardı. Mende markalıydı, sonra Nordmende

oldu. Babamda müthiş bir taş plak koleksiyonu vardı" diyor: "Klasik Türk musikisine olan kulak alışkanlığım oradan gelmedir. Hayatımda ilk caz plaklarını da 1945'te orada dinlemeye başladım. Ondan sonra caz merakım gelişti."

Ciklet, çikolata, Amerikan doları ve yanan kibrit

Erdoğan Öçalan'ın Kristal ile ilgili en önemli çocukluk anılarından biri de gazinonun Amerikalılar tarafından dolduğu günlerde yaşanıyor. 1946'da Amerikalılar İzmir'e geldiğinde Kristal'in müdavimi oluyorlar ve geldiler mi bütün gazino doluyor. "Kardeşim Aydoğan ile bana mutlaka ciklet, çikolata, bir Amerikan doları ya da kibrit verirlerdi. Bizdeki kibritler ilkeldi. Onların verdikleri kibritler duvara sürtünce bile yanıyordu. Bu sayede mahallede fiyaka yapardık."

Aynı yıllarda Mezarlıkbaşı'nda Yalova ve Ankara gazinoları da var ama arada bir rekabet olduğundan söz edilemez. Öçalan, "Herkes birbirine çok saygılıydı. Birlikberaberlik inanılmazdı" diyor. 1955'de Kristal'in olduğu bina yıkılınca Mehmet Raif Öçalan, üç-beş dükkân ileride bir yer kiralıyor ama yüksekte olan eski mekânın yerini tutmuyor. Yıkılan yere Saray Sineması yapılıyor. Öçalan, 1960'ta ikinci Kristal'i de kapattıklarını ve babanın artık dinlenmeye geçtiğini söylüyor: "Çok uzun süre yaptığı iş nedeniyle babamı hiç göremedik. Ramazan ayında tüm gazinolar bir ay kapanırdı. O zaman babamı görürdük biz de. O bir ay, boya-badana, masa sandalye cilalama, evin tüm işleri yapılırdı. 1960'ta babam mekânı kapattı. 1901 doğumluydu, 1998'de 97 yaşında vefat etti. Çok sağlıklıydı."

"Bugünkü kuşağın anlaması çok zor"

O yıllarda Mezarlıkbaşı, İzmirliler için büyük bir cazibe alanı. Öçalan, "Kemeraltı ile beraber düşünüldüğünde her şeyi bula-

bileceğiniz yüzlerce dükkân vardı" diyor: "Kasaplarımız, manavlarımız çok iyiydi. İnsanlar belirli dükkânlardan alışveriş yaparlardı hep. Havra Sokağı'nda dökme şarap satılırdı. Mezarlıkbaşı'nda, Tilkilik'te, Havra Sokağı'nda inanılmaz sayıda açık şarap satan yerler olduğunu hatırlıyorum.

Musevilerin boyoz dükkanları vardı. Yine Museviler fıçılarda lakerda yaparlardı. Gazinolarda çok satılırdı. Tilkilik'e giden yolda meyhaneler, kokoreççiler… Çok hareketli bir yerdi. Aynı oranda da herkes çok edepliydi. Sosyal hayat da orada dönerdi. Elhamra Sineması'na, Mezarlıkbaşı'nda Yeni Sinema'ya, İkiçeşmelik girişindeki Asri Sinema'ya giderdik. Sinemanın hayatımızda önemli bir yeri vardı. O merak şu anda da sürüyor. Filmi sinemada seyrederim hala. Bir de tabii çok mütevazi yaşardı herkes. Musevi komşularımız hayatımızda önemli bir yer kaplardı. Büyük dostluklarımız vardı. Kimse kimseyi küçük görmez ya da tepeden bakmazdı. Çok farklı bir yaşamdı. Fotopark, Tilkilik Hatuniye Cami'nin karşısında Foto-Park önemliydi. Gazinoya gelip fotoğraf çekerlerdi. Ramazan abi vardı orada. İlk fotoğraf makinemi o hediye etmiştir. Ferrania kutu makinesiydi, makaralıydı. İlkokuldan sonra ailemin fotoğraflarını o makineyle hep ben çektim. Sözün kısası, şu anki kuşağın anlayabileceği bir hayat değildir bu. 6 ayda bir hala Mezarlıkbaşı'na giderim, doğduğum eve bakarım, o sokakları gezerim."

Çamlık Senar, Ali Ulvi ve İsmet

Kristal döneminde ailenin hayatı sadece Mezarlıkbaşı'nda geçmiyor. Öçalan'ın anlattığına göre özellikle fuar ve 9 Eylül zamanları müthiş bir eğlence var. "Çamlık Senar'ın sahibi Beşir Amca, babamın yakın arkadaşıydı. Oraya çok giderdik. Basmane'de Ali Ulvi Gazinosu vardı. Konak'ta eski orduevinin olduğu yerde İsmet Gazinosu'na giderdik. Babam içli dışlıydı tabii hepsiyle; biz çocuklar olarak sahne arkasına kadar giderdik. Fuar zamanları çok cazipti. Bizim işimiz fuar zamanları, 9 Eylül'lerde olağanüstü artardı."

Erdoğan Öçalan'ın her hikâyeyi coşkuyla ve özlemle anlatması, biraz da bugünün değişen kent hayatından kaynaklanıyor. O dönemi tasvir ederken, "yaşamadan bilinmez" diye sürekli olarak parantez açması da, ifadelerin dönemin ruhunu anlatmaya yetmeyeceğini düşünmesinden… Ne var ki, eski fotoğraflar ifadeyi güçlendiriyor. Kristal, Mezarlıkbaşı ve İzmir gözlerde canlanıyor.

■ **YAŞAMA SANATI**

Levent Kırılmaz
levent.kirilmaz@ege.edu.tr

Yaşama sanatı üzerine

Bugüne kadar eğitim kurumlarımızda, karar verici anlayış, gençlerimizin derslerden ve ödevlerden aldıkları notlar olmuştur. Ne yazık ki, gençlerimizin günlük hayatlarındaki sorunlarına çözüm bulabilmeleri, aileleriyle-arkadaşlarıyla ve çevreleriyle doğru, güzel ve iyi ilişkiler içinde olabilmelerini sağlayacak kişisel, duygusal ve sosyal becerilere yeterince yer verilmemiştir.
Ülkemizin geleceği hiç şüphesiz genç neslin omuzlarındadır. Gençlerimize daha geniş bir bakış açısı kazandırmalıyız. Bu da onlara öğrendiklerini her koşulda kullanmalarını ve gerçekleşen değişiklikleri kavrayabilmelerini sağlayacaktır. Bunda en önemli görev eğitim kurumlarına ve tabii bu zincirin önemli bir halkasını teşkil eden üniversitelerimize düşmektedir.
Artık günümüzde üniversite öğrenimi ve eğitimi ile edinilmiş akademik bilgilerin "yaşam" için tek başına yeterli olmadığı kuşku götürmez bir gerçektir. Üniversitelerin öncelikli görevi, gençlerimize sadece mesleki konularda bilgiler vermek değil, onları hayata hazırlayacak bilgi ve tecrübe ile donatmak ve topluma faydalı etkin insan olarak yetiştirmek olmalıdır. Üniversitelerimiz bunu gerçekleştirdiği taktirde, mesleğini layıkıyla yapan başarılı gençlerin de yetişmesi çok doğal bir sonuç olacaktır.
İşte bu düşüncelerle Fakültemde verdiğim "Yaşama Sanatı" derslerimde önce "iyi ve örnek insan" olmaları gerektiğinin altını çiziyorum. Bu dersin amacı yaşamın sanatla dolu olabileceğini, bunun ne anlama geldiğini ve nasıl bir duygu olduğunu anımsatmak; yaşamı bir sanat olarak değerlendirerek, yaşama değer katma konusunda bir farkındalık geliştirmelerini sağlamaktır.
Çünkü yaşam, aldığımız en büyük armağan ve "Yaşama Sanatı" da bir insanın yapabileceği en önemli, en zor, en karmaşık ve en büyük sanattır. Bu sanatın özel araç ve gereçleri yoktur. Onun tek aracı, insanın kendisi ve sahip olduğu potansiyel güçleridir. Yaşama sanatının içinde insan, hem sanatçı hem de o sanatçının ürünüdür. Yani hem heykeltıraş hem de taş veya hem doktor hem de hastadır.
Bütün sanatlar gerçekte Yaşama Sanatına hizmet eder. Sanatı, insan emeğinin güzelliğe dönüşümü şeklinde tanımlarsak, Yaşama Sanatına bu anlamda "Sanatların Sanatı" da diyebiliriz.
İnsan, hayatını doğruluk süzgecinden geçirerek, iyiliklerle oya gibi işleyerek, çalışıp başararak, bilgi ve sevgi ile bezeyerek, onu bir sanat haline getirebilir. Bu anlamda Yaşama Sanatı öğrenilebilir.
İnsan, içinden gelen sese göre davranır ve böylece kendi özünü gerçekleştirerek, insan oluşunu ortaya koyarsa, dünya ile etkileşime geçmiş demektir. O, artık yalnız, tek başına ve içine kapalı bir atom olmaktan çıkıp; çalışan, üreten ve yaratan bir birey olmuştur. Ve bu yolla, yaşamanın tek amacının, hayatın doğrulanması ve dolu dolu yaşanması olduğunu da anlar.
Yaşama Sanatı, birlikte düşünmek, üretmek ve geliştirmek, kalıplaşmış yargıları aşabilmek, o gelenekleri yeniden yorumlayabilecek bir farkındalığa sahip olmak, bir başka deyişle etkin ve coşkulu bir katılımcılık yaratmaktır. Yüksek refah koşullarından bağımsız olarak yaşamdan tat alma, dünyayı sevip algılama ve böylece kendini tanımayı arzulayabilme coşkusudur.
Duyularımız, beyin kapasitemiz, belleğimiz, edindiğimiz kültürel bilgi, öğrenme süreci ve kazandığımız tecrübeler bizde sevgi, güzellik, güven, korku, huzur, üzüntü, mutluluk, neşe vb yoğun duygular yaratır. Bunun sonucunda duygu ve düşünceler birbirlerini tamamlamaya çalışan bir karmaşa olarak karşımıza çıkar. Yaşama Sanatı işte bu karmaşanın içinden doğar.
İki tür sanatçı vardır: hikâyelerini farkındalıktan yoksun olarak yaratanlar; farkındalıklarını kazanıp kendi hikâyelerini gerçekle ve sevgiyle yaratanlar. Peki, Yaşama Sanatında nasıl ustalaşabiliriz? Bu, eyleme geçmek ve sanatımızı uygulamakla ilgilidir. Bir sanatçı olarak eğer sevgiyi uygular ve uygulamaya devam edersek, bir an gelir ve yaptığımız her şey sevgimizin bir ifadesi olur. İşte gerçek Yaşama Sanatı budur…
Erich Fromm'a göre birçok insanın yaşama sanatı konusunda başarısız olmalarının nedeni, doğuştan kötü oluşları ya da daha iyi bir yaşam istemeyecek derecede iradesiz ve güçsüz olmaları değildir. Onları yanıltan ve şaşırtan, bir yol ayrımında bulunduklarının ve bir karar vermek zorunda olduklarının farkına varamamalarıdır. Yanlış yolda adım attıkça geri dönmek güçleşir. Üstelik bu yol, insanların büyük çoğunluğu tarafından paylaşılıyorsa en trajik yanlışlar bile insana doğru gibi görünür.
Çağımızın insanı mutsuzdur. Mutsuzluk, insanın kendi doğasına ve yaşama yabancılaşması demektir. İnsanlar sevgi ve güven duygularını yitirince mutlu yaşama erdemini de yitirirler. Bugünün insanı, erdemi ve onun sağlayacağı mutluluğu yani sevgiyi aramaktadır. Bir başka deyişle, insan kendini aramaktadır.

Yaşama Sanatı, bütünlük, toplumsal birliğimiz, barışımız, kardeşliğimiz için gerekli bir kavramdır. Bunun üzerinde durmalı, altını çizmeli, "Bütünlük" içinde bir yaşamın kapılarını neslimizle birlikte ardına kadar açmalıyız. Hele hele kutuplaşmaların, karşı karşıya getirilmelerin, çatışmanın, çatıştırılmanın, kışkırtmanın bu denli senaryolaştırıldığı dünyada… Hakikat, tektir. Bizim hakikatimiz ise, hepimizin BİR olduğu, EŞİT olduğu, BÜTÜN olduğudur.
Yeni kuşağa, neslimize yapacağımız en büyük yardım; "iyi insan" olma halinin, bilincinin paylaşılmasıdır. Aslında bu, özümüzde, en derinde yatan kayıtlı hakikat bilgisidir.
Unuttuk, ya da unutturulduk... Fakat bugün geldiğimiz noktada, yaşadığımız suni gündemlerden uzaklaşarak, artık saflığımızı, masumiyetimizi, merhametimizi hatırlamanın ve koşulsuz sevgiyi, şefkati konuşmanın zamanıdır.
Konuşmakla kalmayıp düşünceden eyleme geçilmelidir. İşte İnsanlığın bu yüksek değerleri ve erdemleridir Yaşama Sanatı…
Gerçekten yaşadığımızı hissedebilmemiz için o erdemlerin içinde nefes alıyor olmamız lazım. Bunu hayatımıza geçiriyor olmamız, yansıtan olmamız, model olmamız lazım ki, yeni neslimiz gerçekten doğru ile eğriyi ayırt edebilsin…

Bu bir süreç midir, EVET... Bu mümkün müdür, EVET… Niyet iyiyse, her şey akışta ve seyrinde olması gerektiği gibi gider. Çünkü biliyoruz ki, yeryüzünde isek, birbirimizle sağlıklı, doğru iletişim kurmamız için bu oyunda varız.
Ve bunun adı: "BÜTÜNE GİDEN YOLDA YAŞAMA SANATI" dır.

"Biz bu zamana ve yere misafiriz...
Geçip gidiyoruz...
Amacımız; Gözlemek, öğrenmek, büyümek,
Sevmek ve sonra eve geri dönmek…"
(Aborjin Atasözü)

Kaynak: Levent Kırılmaz, Yaşama Sanatı, Ege Üniversitesi Yayınları, 2017

Türkiye Görme Özürlüler Kütüphanesi kurucusu

Gültekin Yazgan

Engelli tanımını sürekli reddetti

Hiç kendinizin peşinden gittiniz mi? Sizi nereye götüreceğini bilmeden kendinizin peşine düştünüz mü? Kendinizi izlemek o kadar da kolay değildir, bazen bulutsu bir şeyi izlermiş gibi olursunuz, tereddütler geçirir, vazgeçtiğiniz de olur. Bazen kendinizle bir meydan okumaya girişirsiniz. Adeta bir ip cambazının yüreğini içinizde taşırsınız. Bir yandan da bir yürek size rehberlik eder.

29 Ocak 2012 yılında kaybettiğimiz değerli insan, eğitimci, yazar, çevirmen, avukat ve TÜRGÖK kurucusu Gültekin Yazgan, böyle yürekli insanlardan biriydi. O görme özürlülerin toplumsal yaşamda yerini alması için unutulmaz katkılar verdi. Onun verdiği mücadelenin sözcüklerle anlatılamayacak kadar büyük olduğunu düşünürüm.

Onun öyküsü on bir yaşında geçirdiği kaza sonucu gözlerini kaybetmesiyle değişir. İlkokul beşinci sınıftayken pencereden başını uzatarak gökyüzüne baktığı sırada korkunç bir kaza geçirdi. Yukarı doğru kaldırılan pencere, kilidinden kurtulunca hızla Yazgan'ın başına çarptı. İki ayı aşkın süre tedavi gördüğü Cerrahpaşa Hastanesi'nden

taburcu olduğunda Gültekin Yazgan iki gözünü de kaybetmişti.
1946'da ilkokul, 1947'de ortaokul, 1948'de lise diplomalarını almayı başardı ve aynı yıl Ankara Hukuk Fakültesi'ne gitti. Dostu Mithat Enç ile birlikte Altı Nokta Körleri Eğitme ve Kalkındırma Derneği'ni kuran Yazgan, avukatlık stajını sürdürürken Ankara Körler Okulu'nda Tarih, Sosyal Bilgiler ve İngilizce öğretmeni olarak çalışmaya başladı. Birleşmiş Milletler bursuyla, İngiltere, Almanya, Yugoslavya ve Yunanistan'daki körlerle ilgili kurumlarda inceleme yaptı.
Görme özürlülerin görenlere öğretmenlik yapabileceğini kanıtlamak isteyen Yazgan, İzmir Akşam Ticaret Lisesi'nde, ardından da Buca Meslek Yüksek Okulu'nda hukuk dersleri verdi.

İçinde bulunduğu durumu kabullenen ancak engelleri reddeden Yazgan, yaşamı boyunca sürdüreceği mücadelenin içine girdi. Özel öğretmenlerin desteğiyle Braille (kabartma alfabe) yazı ve İngilizce öğrendi.

Yazgan, British Council'in Aydın'da açmış olduğu İngilizce kursuna katıldı. British Council Türkiye temsilcisi kendisine, Londra'daki "National Library for the Blind"dan gönderilen çuval dolusu Braille yazılı kitabı getirince hedefini belirledi. Yazgan, Türkiye'de de körlere kitap sağlayacak bir kitaplık kurmaya karar verdi.
Gültekin Yazgan, engelli kelimesini reddetmesiyle tanınıyordu. Yazgan bu konuyla ilgili görüşünü şöyle açıklıyordu: "Kendisinde özür sayılacak bir eksiklik olan kişiyi anlatmak için özürlü sözcüğünü kullanırız. Engellilik ise kapsamı ve derecesi kişiden kişiye değişen bir durumu anlatır. Alnımıza engelli etiketini yapıştırırsak, değiştirmek için çaba gösterdiğimiz bir durumu, değiştiremeyeceğimiz bir duruma dönüştürmüş oluruz. Engelli olmayı reddediyorum, çünkü körlükten kurtulmamın çaresi yoktur ama karşılaştığım engelleri aşmanın çaresi olduğuna inanan ve bu yönde çaba göstere-

> **“Kendisinde özür sayılacak bir eksiklik olan kişiyi anlatmak için özürlü sözcüğünü kullanırız. Engellilik ise kapsamı ve derecesi kişiden kişiye değişen bir durumu anlatır. Alnımıza engelli etiketini yapıştırırsak, değiştirmek için çaba gösterdiğimiz bir durumu, değiştiremeyeceğimiz bir duruma dönüştürmüş oluruz."**

rek normal yaşama kavuşmuş bir insanım. Çünkü engelli sözcüğü ile elimi kolumu bağlamak, umutlarımı söndürmek istemiyorum. Çünkü mutluluğumuzun, dışımızdaki engelleri aşmaya veya yok etmeye bağlı olduğuna inanıyorum.”

Doğan Cüceloğlu, Gültekin Yazgan’ın kendi kaleminden çıkan Kör Uçuş’u okurken neler hissettiğini şöyle anlatıyor: “Kitabı okumaya başladım; okudukça kör yazar benim gözümde devleşti. Türkiye’nin gizli kahramanlarından birini keşfetmiştim. Gültekin Yazgan bir Cumhuriyet aydını, olgun bir insan ve gerçek bir savaşçıydı. Bir insanın kör olması benim gözümde onu özel kılmaz. Gültekin Yazgan’ı özel kılan olaylara yaklaşımı, düşünüşü, kişiliği, değerleri, inançları; yani varoluşu.”

Oğlu Prof. Dr. Yankı Yazgan babasının kitabının arka kapağında şöyle diyor: “Bu kitap sayesinde, babamın körlüğünün ve hayatın cilvelerinin ortaya çıkardığı 'engelleri aşmış insan' olmanın ötesindeki iki önemli özelliğini fark ettim: Merak ve tutku”.

Gültekin Yazgan yetmiş dört yaşında "Kör Uçuş"u yazar, kitabın ikinci baskısında seksen yaşındadır.
Kendinden söz ederken Amerikalı şair ve işadamı Samuel Ullmann’ın şu sözlerini bir yaşam felsefesi olarak benimsediğini söylüyordu: “Kimse sırf belirli bir yaşa gelmekle ihtiyarlamaz. Bizler ideallerimizden vazgeçerek ihtiyarlarız. Yıllar teni buruşturabilir, ama hevesimizden vazgeçmek ruhumuzu buruşturur.”
2012’de vefatından bir süre önce bir TV röportajında ‘hayatında yapmış olmayı en önemsediği iş’ olarak tanımladığı 2004’de kurduğu Türkiye Görme Özürlüler Kitaplığı’nı (www.turgok.org) Türkiye'nin her yerine; ayrıca İngiltere, Hollanda, Kıbrıs, Amerika, Almanya'ya ücretsiz ve geri iadesiz hizmet veriyor.

Günümüzde hizmet verdiği görme özürlü üye sayısı 3300 kişiye ulaşmış durumda. Üyelerine sesli ve kabartma (Braille) baskılı roman, ders kitabı, ÖSS, KPSS, SBS, açık öğretim (lise, ilköğretim) soru bankaları ve sınav testleri hazırlamakta. Ayrıca aylık yayın organları olan; ilköğretim 1. kademe öğrencileri için “Yavru Bal Arısı” (Braille kabartma) dergisi, 2. kademe öğrencileri için “Bal Arısı” (Braille kabartma) dergisi, lise öğrencileri ve yetişkinler için de sesli MP3 formatında “Arkadaş” dergisi hazırlanarak ücretsiz olarak kargo ile adreslerine gönderilmekte. Tüm bu hizmetler, sayıları 300'ü aşan gönüllü destekçi ve kuruluşlardan destek olan sponsorlar sayesinde üretilmekte.

Görme engelliler kütüphanesi bağışlarla ayakta duran bir kurum. Şu anda kurumun başında Gültekin Yazgan’ın eşi Tülay Yazgan bulunuyor. Tülay Hanım’ın Gültekin Yazgan’la 50 yıllık bir beraberlik hayatında eşinden güzel anılar biriktirdi. Onunla beraber kitaplar üzerine sohbetler ederlerken en çok da eşinin düşlerini hayata geçirmek için uzun uzun sohbetlerdi bunlar. Aynı dünyaları paylaşan insanların düşleri de birbirine benzer. Masal dinleyen çocuklar gibi hayal dünyasında gezinirlerdi; sevginin birleştiği, aşkın aydınlattığı günlerdi bunlar. Hayatın öyle anları, öyle deneyimleri vardı ki, orada bütün insanlık birleşiyordu, tek oluyordu. Sanıyorum ki, sevdayı sevgiye dönüştürme becerisi ölüm karşısında da geçerli.
Tülay Yazgan’ın eşine olan tutkusu, gerçekten de derin bir sevgidir, yoksa onun gidişiyle yaşadığı kederi, asla melankoliye dönüştürmedi, onun açtığı yolu takip etti ve kurduğu TÜRGÖK’ün yaşaması için tüm gücüyle emek veriyor. Tülay Yazgan’ın sözlerine kulak verelim...

Kabartma kitap baskısıyla görme engellilere 2004 yılından beri hizmet veriyorsunuz. Bu sayede hem kabartma hem de sesli kitaplar hayata geçmiş oluyor. Bu sistem oturmuş durumda. Ama hiç kuşkusuz bu sistemi kurmak kolay olmadı. Bu sistemin ilk kuruluş aşamasını bize anlatır mısınız?
Kitaplıklarda mürekkep baskılı kitaplar raflarda yerini nasıl alıyorsa kuruluşumuzdan itibaren görme özürlüler kitaplığında da kabartma baskılı kitaplar kitaplığımızın raflarında yer alıyor. Görmeyenler için okuryazar olmanın şartı kabartma yazı bilmek olduğu için üretimi zor ve masraflı olduğu halde biz bu sistemi oturttuk.

TÜRGÖK yöneticisi Tülay Yazgan

İlk aşamada baskı makinesi ve kullanılacak özel kâğıtların sağlanması ve bu konuda bilgi ve becerisi olan görevlinin temini ile başladık. Bağışlarla yeni baskı makinelerinin sağlanması ile paralel üretimimiz de arttı.

İlk baskı çalışmalarımızda ilköğretimde okuyan çocuklarımız için Balarısı ve Yavru Balarısı dergilerini bastık ve Türkiye'deki 16 körler okuluna ve kaynaştırma okullarında okuyup TÜRGÖK'e üye olan çocuklarımıza göndermeye başladık. Kabartma ders kitaplarını ve sınav kitaplarını bastık. TDK İmla kılavuzunu kabartma bastık. Yaptığımız projelerle kabartma kitap sayımız her geçen gün artmakta.

Sesli kitap projenizi anlatır mısınız? Bu sesli kitapları okuyanları seçerken ne gibi bir özellikler arıyorsunuz?

Kitaplığımız kurulduğu zaman tek stüdyoda çalışmalara başladık ve gönüllü üyelerimizin katkısıyla sesli kitaplar ürettik. Sonradan ENKA okullarının bağışıyla dört ünitelik bir stüdyomuz oluştu. Böylece binlerce kitap cd'si raflarda yerini aldı. Aynı zamanda kuruluşumuzdan itibaren ürettiğimiz sesli arkadaş dergisi yetişkin üyelerimizin adreslerine göndermeye devam ediyoruz.

Kitap okuyan gönüllüleri seçerken stüdyoda bir kitaptan bir bölüm okutup ses kaydı alındıktan sonra belli kriterlere göre karar veriliyor. Bu kriterler ise diksiyon ve ses rengi gibi nitelikler. Bu yolla seçilen okuyucumuzla kitaplığımızda diksiyonla ilgili çalışma yapılıyor.

Gönüllü okuyucumuzla okuma gün ve saati kararlaştırılıyor ve o gün ve saatlerde kitaplıkta bulunması isteniyor. Bize destek olan değerli gönüllülerimiz sayesinde üretilen kitaplar Türkiye'nin her köşesinde yaşayan üyelerimize postayla gönderiliyor. Aynı zamanda internet üzerinden de dinleme olanakları bulunuyor.

Gerek kabartma baskı gerekse seslendirme bölümünde çalışan görevli arkadaşlarımız var. Kitapların seçiminde yayın kurulu çalışıyor. Genellikle yerli ve yabancı klasikler, kişisel gelişim kitapları, biyografiler, şiir kitapları ve güncel kitaplardan seçki yapılıyor.

TÜRGÖK gönüllüleri, görme özürlüler için çok değerli çalışmalar yapan Gültekin Yazgan'ın izinde çalışmalarını sürdürüyor.

Kabartma kitapların yaygınlaşması için projelerinizden söz eder misiniz? Bu kitaplığı zenginleştirmek için ne gibi projeler gündemde?

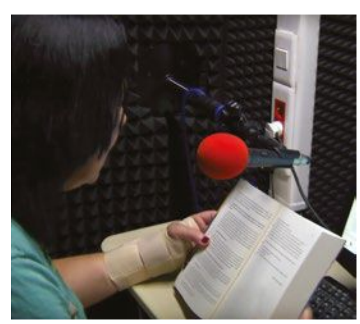
Kabartma kitapların yaygınlaştırılması için Gültekin Yazgan'ın hayali olan Ödünç Kabartma kitap hizmetini başlattık.

Sponsor desteği ile 7- 14 yaş arası üyelerimiz için başladığımız kitap üretimine yetişkinlerin de talebi üzerine onlar için de üretmeye başladık. Bini aşkın kabartma kitap ürettik ve üretmeye devam ediyoruz.

2017 yılında Konak Belediye Başkanı Sema Pekdaş'ın liderliğinde Alsancak Güzelleştirme Derneği ve Güzelyalı Kültür Derneği desteği ile "BİR KİTAPLA BİN YAŞA" projesi başlatılarak kabartma kitap sayımızın artması hedeflendi. Destekçi olan İzmirli hayırsever dostlar sayesinde kabartma kitaplarımız çoğalmaya devam ediyor. Konak Belediyemiz ayrıca geçtiğimiz aylarda kaybettiğimiz yazarımız Muzaffer İzgü anısına yazarın 20 kitabına destekçi olarak kabartma basılıp raflarda yerini almasını sağladı. Bu projeye destek olan herkese teşekkür borçluyuz. İngilizce kabartma ders kitapları ve İngilizceyi geliştirme kitaplarını da proje olarak basıyoruz. Tek bir öğrenci için bile kitaplarını hazırlayarak destek veriyoruz.

Örnek olarak Oğuz Uğur adlı bir üyemizden bahsedeyim. Oğuz Uğur adlı üyemiz TEOG sınavlarında başarılı olarak Sosyal Bilgiler Anadolu Lisesini kazandı. Hazırlık İngilizce kitapları TÜRGÖK'de basılarak sınıfının en başarılı öğrencisi oldu. Bu arada I.B.(International Bacaloria) öğrencisi seçilen Oğuz'un İngilizce matematik ve diğer ders kitaplarını hazırlaya-

TÜRGÖK sesli kitaplığı gönüllü çalışmalar ve bağışlarla binlerce kitap üretti.

rak başarısını destekledik. Oğuz şimdi Hukuk Fakültesi öğrencisi. Hazırladığımız sınav destekleri ve diğer kitapları Türkiye'nin en ücra köşesine kadar göndererek başarılı olmalarını sağlıyoruz.

Toplumsal fayda sağlamak nasıl bir duygu?

Kitaplığımız gönüllü desteğinin önem taşıdığı bir sivil toplum kuruluşu. Yaptıkları hizmetler kitap seslendirmek, tarama yapmak, İngilizce ve Türkçe kitapların bilgisayarda düzeltmesini yapmak, CD çoğaltmak, kabartma kitapların ciltlenmesi ve paketlenmesi gibi çeşitli. Yaptıkları hizmetin yerine ulaştığını gördükleri gibi görmeyen üyelerimizin bu hizmetlerden yararlandıklarını ve başarılarını geri dönüşlerinden öğrenen gönüllülerimiz mutlu oluyor. Toplumsal fayda sağlamanın güzelliğini "biz burada çalışıyoruz ama aynı zamanda kendimizi işe yarar görmenin mutluluğunu yaşadığımız için TÜRGÖK'e teşekkür borçluyuz" diye ifade ediyorlar.

Amacımız toplumda farkındalığı artırmak ve acıma duygusu yerine nasıl destek olabilirim demelerini sağlamak. Gönüllü olarak gelip çalışmalarını; bağış yaparak destek olmalarını bekliyoruz. Biz hizmete hazırız ve daha çok görmeyen kişiye ulaşıp yararlananların sayısını arttırmak istiyoruz. Derginiz aracılığıyla tanıdıkları kişileri kitaplığa üye yapıp hizmet almalarını sağlayabilirler. Görmesini ileri yaşlarda kaybeden kişiler için de hizmetlerimiz önem taşıyor. Dergilerimizle kültürel açıdan geliştiklerini, sınav soru kitaplarıyla başarıya ulaştıklarını, kabartma İngilizce ders kitaplarıyla sınıflarında başarılı olduklarını yazdıkları iletiler ve ettikleri telefonla bildirip teşekkür ediyorlar. Bu geri dönüşler bizi daha çok çalışmaya ve hizmete yönlendiriyor.

Üye olmak için Görme özürlü olduğuna ait belge ve kişisel bilgiler gerekiyor. Telefon veya internetten üye olunabilir. Hizmetlerimiz ücretsizdir. Derginizin başarılı olmasını diler; kitaplığımızı tanıtma fırsatı verdiğiniz için teşekkür ederim.

Ayşe PERİN TATARİ
aysetatari@gmail.com

Hygge

Okunuşu "hüge/ höge/ hoga" olan Hygge aslında Danimarkalılara has bir yaşam stili felsefesi… Danimarkalı yazar Meik Wiking, "Hygge-Danimarkalıların Mutluluk Sırrı" adlı kitabı ile ülkesindeki mutluluk sırlarını paylaşıyor. Bu felsefenin baş elemanı mum. Yani aklınıza önce mum getiriyorsunuz ve icraata başlıyorsunuz. Danimarka'da en çok tüketilen malzemelerin başında mum geliyormuş… Aydınlanma sadece mumla yapılmıyor, loş ışıklı bir ortamda mumlar eşlik ediyor ortama.
Hygge ile soğuk ve karanlık istenmiyor… Evinizin farklı noktalarına küçük mumlar yerleştirin, varsa şömine yoksa ısıtıcılar ile evinizi ısıtın daha da keyiflisi uzanıp bir battaniyenin altında kitabınızı okuyun. Şarap, çay veya kahvenizi yudumlayın… Biraz mola verip, camdan dışarıda yağan yağmuru, duruma göre yağan karı seyredin. Örgü örmeyi seviyorsanız bu ortama o da yakışır.
İşin aslı, evimizde nasıl mutlu oluruz sanatı… Evinizde sıcak ve sevgi dolu, romantik ortamı meydana getirdikten sonra çağırın sevdiklerinizi, paylaşın güzellikleri… Dost ve akrabalarınıza ev yapımı kekinizi veya güzel yemeklerinizi samimi bir ortamda ikram edin, güzel sohbetler eşliğinde…
Danimarkalıların bir özelliği de sevdikleri ile bir araya geldiklerinde, politika ve sevimsiz haberlerle canlarını sıkmak istememeleri, yani sohbetlerinde bu konulara yer yok. Pozitif olana odaklanıyor, motivasyona öncelik tanıyorlar. Hygge, yazlık ve kışlık olarak uygulanabiliyor… Yazları soğuk kahveler, dondurma, evinizin bahçesinde ya da piknik vaziyetinde yaratıcılığınıza kalmış olarak sürdürülebiliyor… Neticede bu bir yaşam felsefesi, ana fikir önemli, detaylar size kalıyor. Elbette yaşadığınız coğrafya da önemli; adapte etmek elinizde…
İdeal mekânın ev olduğu bu güzel yaşam felsefesini zaman zaman uygularım… Hygge'yı bildiğimden mi? İtiraf etmeliyim ki hayır… Son yıllarda ülkemizde gündemde olan muhtelif yaşam kültürleri ile bazı yenilikleri deniyor ya da bilmeyerek uyguluyoruz.
Evimizde sıcacık bir ortamda rahat bir kılıkla battaniye altında kitap okurken sıcak bir içecek ile dünyanın en mutlu insanıyızdır. Mumları da serpiştirirsek ortam Hygge'yı yakalar… Hygge'nın Türkiye uyarlamasında yanılıp da TV'yi açmayın sakın, hele haberlere hiç bulaşmayın. TV kanalı Mezzo'da klasik müzik dinlemek serbest. Gazetelerin sayfaları ve sosyal medya da yasak, zira her türlü sapıklık ve cinayet, dünyanızı karartabilir ve o anda Hygge'nın bütün hazırlığı ve felsefesi altüst olur.
Danimarkalılar bu felsefeyle "yavaşlayın" mesajını da veriyorlar… Bizim ülkemizde çalışma saatlerini insanlık dışı olduğundan, herkesin yorgunluk ve zaman azlığından ayarları kaçmış vaziyette… Eve dönüş saatinizden sonra size kalan vakit ile yemek mi hazırlar yersiniz, çocuklarınız eşiniz var ise onlar ile mi ilgilenirsiniz orası sizin kapasitenize kalmış… Belki de mumları yakmayı unutup işiniz bitince yorgunluktan kanepede sızıp kalmışsınızdır… Trafik zaten sizi perişan etmiş, evinize varırken bir mücadeleden geçmişsinizdir… Yattığınız yerde, yarınki gün savaşlarını nasıl atlatacağınızı hayal edersiniz.
Danimarka 40 yıldan fazla bir zaman diliminden beri, dünyanın en mutlu ülkeleri arsındadır. Hygge kavramı 19. yüzyılda ortaya çıkmış, Danimarka dışındaki dillerde tam bir karşılığı yok. Norveç dilinde rahatlatmak, yatıştırmak, huzur vermek anlamına gelen "hugga" kelimesi İngilizcede sarılmak anlamındaki "hug" kelimesi ile de bağlantılı. Danimarkalıların mutluluğunda çok büyük rol oynadığı düşünülen kavram Amerika ve İngiltere'de üniversitelerde "hüga" dersleri verilecek kadar da etkili olmuş…

Temelinde basit şeylerden zevk almak yatıyor… Aile toplantılarında uygularken aman dikkat, iğneleyici sözler yasak, eleştirme yok, şikâyet de edilmeyecek… Huzurlu bir yemek ortamı gerekiyor. Herkes yemeğe gelirken bir şeyler getirecek, sofra birlikte hazırlanıp birlikte toplanacak. Kimse birbirinden daha akıllı ve başarılı olma çabasına girmeyecek. Atıp tutmadan saygı ve nezaket ile sohbet sürdürülecek… Herkes birbirini dinleyecek.
Bu yazıyı yazarken ister istemez yaşadığım kent İzmir ile bağlıyor, gerçek yaşamımızın ayrıntılarına giriyor, kentin seslerinin üzerimizde yarattığı tesiri analiz ediyorum… Ve bizim Hygge'mız nasıl olmalı diyorum.

Geçtiğimiz günlerde, Konak Pier'de "ºİzmir Mozaiği" adlı renk, ışık, sis ve İzmir seslerinden oluşan atmosfer kompozisyonunu izledim… Proje Goethe-Institut İzmir işbirliği ile gerçekleşmiş. Besteci Mehmet Can Özer ve Alman medya sanatçıları Axel Buether ile Sus Pankrath, İzmir'in 12 atmosferini tasarlamışlar (Adnan Menderes Hava Alanı-İzmir Körfezi-Salihli Otobüs Durağı-Urla manzarası-İnşaat Şehri-Çeşme Otoyolu-Konak-Kemeraltı-Dönüşüm Şehri-Noktürn-Hoşgörü-Basmane)… 23-28 Şubat 2018 tarihlerinde gösterimde olan enstalasyon oldukça ilgi çekici idi… Çıkışta açılan defterde, ziyaretçilerin anılarını karıştırırken ilginç yorumlar vardı… PORTIZMIR4 Güncel Sanat Trienali'nin ilginç projelerinden biri "İzmir Mozaiği"…
Seyir ve izlenim sonucunda başka kentlerin "mozaiği" nasıl olurdu diye düşündüm… Mesela bu uygulama Danimarka gibi bir ülkede yapılsa sesler ve ışık nasıl olurdu acaba? Bu bağlamda, bir kentin sesleri, ışığı ve sis perdesi ile kentin insanları üzerindeki tesirini de düşünürsek, dinlenme ve huzur reçeteleri, yaşanılan yere göre değişir mi acaba? Türkiye, Japonya, Çin gibi farklı ülkelerin kentleri için bu uygulama yapılsa, mozaik nasıl olurdu acaba?
Mozaik, gerçek yaşam ve hüga' yı birliklikte projelendirdim özetle… Bu karışık durumu, bu işin ustalarına bırakarak, evde battaniyemin altında lavanta kokulu mumlarımı yakıp kahvemi yudumlamaktayım Keith Jarret dinleyerek… Hayatı zorlaştırmaya bayılırım hüga'dan nerelere geldim.

[HANDAN KORHAN]

Jessica May:

"Yolum Türkiye'ye düştüğü için şanslıyım!"

Oyunculuk macerası Ersoy Güler ve Süreç Film sayesinde Türkiye'de başlayan Jessica May, daha önce reklam filmlerinde de yer aldı. 1993 yılında Brezilya'da doğan ve çocukluğundan itibaren oyunculuk hayalleri kuran May, bu reklamların bazılarının Türkiye'de de yayınladığını söylüyor.
Brezilya'dan Türkiye'ye ilk kez bir reklam projesi için 2011 yılında geldiğini ve daha sonra "Yeni Gelin" isimli dizideki rolüyle Türkiye'ye yerleştiğini anlatan güzel oyuncu, dizide canlandırdığı Bella karakteriyle de yurt dışında doğan, büyüyen, ardından Türkiye'ye gelen bir kadına hayat veriyor. Dizideki çalışmaları nedeniyle başka projelere fırsatı olmadığını ama filmde oynamayı çok istediğini belirten May, İzmir Life'a Brezilya'dan Türkiye'ye uzanan yolcuğunu anlattı.

Jessica May'i kendi sözleriyle tanıyarak başlayalım mı?
Klişe cevaplar vermek istemem çünkü bir insanın kendisini anlatması gerçekten çok zor geliyor bana. Hayvanları ve özellikle de sokak köpeklerini çok sever diyebiliriz. Ailesi her şeyden önemlidir. İhanetleri asla ve asla unutmaz. Sahtekarlıklara tahammül edemez. Kısacası hayata karşı doğru bir insan olabilmenin ve özünde de mutlu kalabilmenin peşindedir Jessica diyebiliriz.

Yeni Gelin adlı dizide Anadolu'da yaşayan büyük bir Türkmen Aşireti'ne gelin giden Bella karakterine hayat veren Jessica May, Brezilya'dan Türkiye'ye geliş yolculuğunun 2011 yılında bir reklam projesiyle başladığını anlatıyor.

Kimlerden ilham alıyorsunuz? Hayatımı şekillendirdi dediğiniz isimler var mı?
Natalie Portman çok sevdiğim bir aktristir. Wagner Moura hayran olduğum diğer bir isim. Zaten Brezilyalı ve harika işlere imza atıp bütün dünyaya ismini duyurmuş bir oyuncu.
Türkiye'ye gelince Yeşilçam izlemeye başladım. Bunu söylediğim zaman çok şaşırıyorlar ama filmlerin tarzı beni çok içine çekiyor. Kemal Sunal'ın filmlerini defalarca izledim. Hiç sıkılmıyorum. İnanılmaz bir aktörmüş gerçekten. Demet Akbağ, Cezmi Baskın ve Cem Yılmaz da hayranlıkla izlediğim oyuncular arasında yer alıyor.

Yer aldığınız yapımları ve Türkiye'ye geliş sürecini bizimle paylaşır mısınız?
Dizi oyunculuğum Süreç Film'in projesi olan Yeni Gelin ile başladı. Ondan önce de birçok reklam filminde yer almıştım. Bu reklamların bir kısmı Türkiye'de de yayınlandı. Türkiye'ye ilk defa 2011 yılında yine bir reklam projesi için gelmiştim. Aslında Türkiye transferiyle Çin'e gidecektim; vizem, uçak biletim her şeyim ayarlanmıştı ama sonra bir şeyler oldu. Çin seyahatim ertelendi. O sırada Türkiye'den bir reklam işi geldi derken kader beni Türkiye'den ayırmadı ve Çin'e gitmekten vazgeçtim. Brezilya ve Türkiye arasında senelerce mekik dokudum. Burası benim ikinci evim gibi oldu.

var. Yönetmenimiz aynı zamanda da dizinin senaristi. Bazen Ersoy Hocam sanki beni daha önceden tanıyormuş da bu karakteri öyle yazmış gibi hissediyorum. Bella bir İspanyol ve sonrasında her şeyi bırakıp Türkiye'ye geliyor; benim Brezilya'dan geldiğim gibi. Hayvanları çok seviyor, mutlu kalmanın ve doğru olmanın yollarını arayan bir karakter. O yüzden benimle bağdaşan böyle bir karakteri oynadığım için çok mutluyum. Ayrışan bir noktamız yok.

İlerleyen bölümlerde izleyicilere sürprizler olacak mı?
İnanın bunu ben de çok merak ediyorum. Senaryo geldiği dakikada okumaya başlıyorum. Bazen olaylar hiç tahmin etmediğimiz yönlere doğru gidiyor. Bu gerçekten çok heyecanlı bir şey. Sanırım dizinin başarısının sırrı da burada. Dizinin takipçisi olup bir sonraki bölümü beklemek gerçekten zor bir şey. Meraklanıyorsunuz. Dışarıdan bir seyirci gözüyle baktığımda Bella'nın hastalığını yenip bir çocuk yapmasını bekliyorum ama bakalım bu sezon çocuk gelecek mi? Ben de hem Bella hem de bir seyirci olarak merak içindeyim.

Kariyerinizde dizi dışında yapmayı düşündüğünüz şeyler var mı? Sinema filmi ya da tiyatro gibi… Birlikte rol almak istediğiniz oyuncular var mı?
Dizi varken başka bir şey yapmak pek mümkün olmuyor aslında. Zaten neredeyse haftanın her günü çalışıyoruz. Sezon aralarında bir sinema filminde oynamayı çok istiyorum. Beyazperde beni her zaman büyülemiştir. Bazen oynadığım reklamlara sinemalarda denk geliyordum, gerçekten o perdede insan kendini izleyince farklı hissediyor. Sinema filminde rol almanın vereceği mutluluğu hayal etmek bile inanılmaz güzel. Cem Yılmaz ile daha önce bir reklam filminde karşılaşmıştık. Enerjisi çok yüksek bir insan set çok keyifli geçmişti. Onunla birlikte bir filmde rol almayı çok isterdim.

Türkiye hakkında gelmeden önce neler duydunuz?
Okulda Türkiye'nin coğrafi özelliklerini öğrenmiştim. İstanbul iki kıtayı birleştiren bir şehir olduğu için çok meşhur zaten. Her Brezilyalının görmek istediği yerler arasında İstanbul ve Kapadokya'nın ayrı bir yeri vardır. Türkiye'ye geldiğimde en çok şaşırdığım konu her şeyin çok kolay yapılabilmesiydi. Yani yemek yemek için bir yer arıyorsunuz istediğiniz kadar seçenek var. Bir yere gideceksiniz bir sürü alternatif var. Para çekmek istiyorsunuz her yerde ATM'ler var. Gittiğim her şehirde farklı kültürlerle, farklı sofralarla karşılaşıyorum. Bu inanılmaz bir zenginlik. Türkiye'ye geldikten kısa bir süre sonra bunu söylemeye ve anlatmaya başlamıştım, dün-

Diziden bahsedelim biraz da… Yeni Gelin dizisinde canlandırdığınız Bella karakteriyle ortak yanlarınız, çok ayrı olduğunu düşündüğünüz özellikleriniz neler?
Bella ile çok ortak noktamız

yanın Türkiye'yi doğru tanıdığına inanmıyorum. Yolum buraya düştüğü için kendimi çok şanslı hissediyorum.

Türkiye'de yaşamak ve oyuncu olmak konusunda neler söyleyebilirsiniz?

Oyuncu olmak çocukluğumdan beri aynaların karşısında hayalini kurduğum ve kendi kendime prova ettiğim bir meslekti. Türkiye büyük bir nüfusa sahip olduğu için burada seyirci önüne çıkıp başarılı bir projede yer almak gerçekten çok değerli bir şey. Çünkü Türkiye'de çok fazla özel kanal var ve her akşam onlarca program varken içinde yer aldığım projenin bu kadar çok izlenip günün birincisi çıkması beni çok mutlu ediyor. Türkiye'de yaşamaktan mutluyum. Türkler ve Brezilyalılar birbirlerine çok benziyor zaten. O yüzden çok da zorluk çektiğim söylenemez.

Burada çok sevdiğiniz ya da rahatsız olduğunuz şeyler neler?

Sokak hayvanları için yapılan çok güzel projeler görüyorum. İnsanlar sokaklarındaki hayvanlara ev yapıyorlar, yemek veriyorlar. Bunları görmek beni çok mutlu ediyor. Sokaklarda, metro çıkışlarında dilenen çocuklar ve insanlar görüyorum. Bunları görmek de beni çok üzüyor. Muhakkak yetkililer bir şeyler yapıyorlardır ama özellikle soğuk günlerde o insanları çaresiz görmeye dayanamıyorum.

Türkiye'de gördüğünüz ilgiden memnun musunuz?

Dizi oyunculuğu benim için yeni bir şeydi ve sürekli Türkçe konuşacağım için endişeliydim. Çünkü her hafta bir kitap okuyup ezber yapıyoruz. İşe başladığım ilk günden beri çok çalıştım. Her zaman daha iyi olabilmek için daha fazlasını öğrenmeye ve uygulamaya gayret gösterdim. Oyuncu kadromuzda çok büyük ustalar var. Onlardan da fırsat buldukça bir şeyler öğrenmeye çalıştım. Bütün ekip işine dört elle sarıldı ve ortaya güzel bir iş çıktı. Seyirci de bunu görünce bugünlere kadar gelmemizi sağladılar. Gördüğümüz ilgiden ekip olarak çok mutluyuz.

Türkçe'yi öğrenmek zor oldu mu sizin için?

Türkçe zor bir dil. Bazı kelimelere insanın dili dönmüyor gerçekten. Türkiye'ye ilk geldiğimde insanların konuşması bana çok sempatik geldi. Hani bazen müzik dinlersiniz ama ne anlattığını bilmediğiniz halde çok hoşunuza gider ya, aynı onun gibi. Bozuk para biriktirir gibi kumbarama her gün yeni bir kelime atmaya başladım. Sonunda Türkçem bu noktaya kadar geldi. Türkiye'deki arkadaşlarım, setteki deneyimli oyuncular ve set ekibi de doğru Türkçe konuşmam konusunda bana çok yardımcı oluyorlar. Türkçe konuşabilmek çok güzel bir şey.

Hayvanseverliğinizle de tanınıyorsunuz. Sokak hayvanları için yapmayı düşündüğünüz projeler var mı?

Katıldığım, destek verdiğim projeler var. En son Haçiko Derneği ile bir şeyler yapmaya başlamıştık ve hala sokak hayvanlarını beslemeye devam ediyoruz. Bir süre önce otizmli çocuklara destek için bir projede yer aldım ve orada bir fikir alışverişinde bulunduk. Eğer mümkün olursa otizmli çocukların sokak hayvanları için bir şeyler yapacağı değişik ve güzel bir projeyi gerçekleştirebilmenin hayalini kuruyorum. Gerçekten dünya böyle şeyleri yaptıkça daha da güzelleşiyor.

Son olarak İzmir hakkında düşüncelerinizi öğrenmek isteriz…

İzmir'e üç defa geldim. Copacabana plajının simgesi olan işlemeli taşların olduğu sahilde yürüdüm. Sahafları gezdim, çok güzel kitaplar buldum. Müzelerine gittim. Saat Kule'sine karşı oturup çay bile içmişliğim var. İzmir ve İzmir insanı gerçekten çok güzel. İzmir'e son geldiğimde Arkeoloji Müzesi'nin etrafında inanılmaz bir çalışma vardı. Bitmiştir diye düşünüyorum. En kısa zamanda İzmir'de görüşmek üzere...

Kadınlar günü üzerinden çakralara bir bakış...

Pınar TEKEŞ
pinar@pinartekes.com

Her sene Mart ayının başında en çok konuşulan konu Kadınlar Günü olur. Ama kadınlar son zamanlarda sadece bu ay değil, gündemden hiç düşmüyorlar. Gazetelerde, televizyonlarda başarı hikayeleri yerine ne yazık ki uğradıkları istismarlar, yaşadıkları acılar ve kurban edilişleri ile ilgili haberlerle hep manşetlerdeler...

Biz ne ara böyle olduk diye sormak yerine toplumdaki yetiştirilme kalıplarına baktığımızda asıl şaşırtıcı olan şaşırmak. Ülkemizde en çok konuşulan ve en çok düşünülen ama önümüze çıktığında hemen ayıplanan ve dışlanan bir olgu cinsellik. "Kızlar öyle oturmaz, erkek dediğin..." gibi ayrımlaştırmalarla her geçen gün daha da belirgenleşen farklılaşmalar maalesef olmasını hiç de istemediğimiz sonuçlar doğurabiliyor.

Eğitim, kültür düzeyi ve benzeri karşılaştırma noktalarını bir tarafa bırakıp ben bugün içinde bulunduğumuz durumu Theta Healing eğitmeni olmamın da getirdiği bir bakış açısı doğrultusunda daha spritüel bir yaklaşımla ele almak istedim.

Genelde bilindiği üzere çakralarımız bizim enerji merkezlerimiz. Çakraların temiz ve dengede olması, enerji akışının dengede olması demek. Aynı zamanda da hem ruhsal hem fiziksel olaral dengede olmamız anlamına geliyor. Varolduğu varsayılan 7 ana çakramızdan biri de seksüel veya sakral çakra da denilen cinsel çakramız. Bu çakra aynı zamanda duygu merkezimiz. İnsanlarla ve doğayla sağlıklı ilişkiler kurabilmemizin yanında, sevinç, sevgi, hırs gibi duygularla kişinin kendini sevmesinde etkin rol oynuyor. Cinsel çakramız dengede olduğu zaman duygularımızı da daha sağlıklı bir şekilde ifade edeceğimiz için dış çevrenin ve başkalarının baskısından diğerleri kadar fazla etkilenmeyiz. Sevgiyi doğal olarak koşulsuzca verir ve alırız; herhangi bir suçluluk ya da utanmayla duygularımızı baskılamak yerine doğal sürecinde yaşanacak gerçeklikler olarak kabul ederiz. Geçmişe ait duygusal görüntülerin de saklanmasında burasının başrolde olduğu düşünülürse, bu çakra cinsel seçimlerimizi belirler ve cinsel organlarımızı kontrol eder. Çevremizle sevgi bağı oluşturacak enerjiyi yaşarız. Yaratıcı ve bedenimizle barışık bir hal alırız. Mizah duygumuz yükselir, neşeli ve coşkulu oluruz.

Sakral çakra dengede iken, yaratıcılığımızı kullanabiliriz, yeniliklerden çekinmeyiz ve korkmayız. Duygusal iletişimimiz üst seviyede olur. Bu çakra aynı zamanda yaratıcılıkla da ilişkilendirilir. Toplumumuzda neden yaratıcılık yok sorusunun cevabı için uzun uzadıya araştırmalar yapmak yerine cinselliğe bakış açımızla alakalı toplumsal inançlarımıza göz atmak daha kestirme bir yol gibi gözüküyor.

Ayrıca, eğer yaşamımızın herhangi bir noktasında intikam alma arzusu fazla olmuşsa, gücün etkin kullanımından uzaklaşıp manipülasyona sapıyorsak, öfkemizle hem kendimize hem çevremize zarar cinsel çakramızın sağlıklı çalışmasına zarar verdiğimizden emin olabiliriz. Özellikle büyüme döneminde cinsel çakra dengesizliği yaşandığı pek çok kaynakta da yer alıyor. Bu durumda da en önemli şeylerden biri içinde yetiştiği ailenin ve toplumun tutumu. Günümüz toplumunda çok az şanslı çocuk kendini rahatça ve özgürce ifade edebileceği ortamı bulur. Bulamayanlar bastırmak zorunda kalır. Duyguların özgür akamaması da pek çok istenmeyen sonuç doğurabilir. Fiziksel düzeyde, sabah akşam yorgun bırakan kronik yorgunluklar, halsizlik, ağrılar, sindirim sorunları, hormonal sorunlar ve daha niceleri... Ruhsal düzeyde ise cinsel ve duygusal yakınlık kurma korkusu yaşanır. Sinirlilik, utangaçlık, suçluluk duyma ve suçlama, cinsel saplantı, yaratım eksikliği baş gösterir. Kendimizi utangaç, çaresiz ve güçsüz hissedebiliriz. Bunun sonucunda da dış dünyaya derin bir öfke duyabiliriz. Cinsellik açısından da ayrıca ele aldığımızda hormon üretimi bu merkezle gerçekleştiğinden, dengeli bir sakral çakrayla cinselliği rahatça yaşayabilir ve olumlu olmayan duygular hissetmeyiz. Yetişme tarzlarımız cinselliğe bakış açımızda etkileyici bir unsur olduğu için, bu bölgede blokaj oluşturmaya sebebiyet verebilir. Cinselliği bastırmamız ve reddetmemiz, bu çakranın çalışmasını olumsuz olarak etkileyecektir. Kendimizi cinsel olarak da sağlıklı bir şekilde ifade ettiğimizde de dürtülerimizi kontrol altında tutabilir, cinsel kimliğimizi sağlıklı bir şekilde yapılandırabiliriz. Bir sorumluluk veya mecburiyet olarak algılanmadığında da dengesizlik sorunları minimumda yaşanacaktır. Sakral çakra dengede olduğu zaman, herhangi bir insana ya da nesneye kendimizi muhtaç hissetmeyiz, sevgi daha üst kademeye yönelebilecek nitelikte kıskançlıktan arınmış saf bir halde olur.

Dengesizliklerinin yansıması olarak sadece kendi ışıklarının parlamasını isteyecek kadar dünyaya öfke duyan kişiler, bastıramadıkları öfkelerini kendilerinden fiziksel olarak daha güçsüz gördükleri ve cinsel obje olarak tanımladıkları kadınlar üzerinden deneyimliyorlar. Bu da her gün kızarak, utanarak, üzülerek okuduğumuz manşetlerin başlıklarıyla gündemimize taşınıyor.

Peki, bu durum sadece vahşet olaylarını mı bize taşıyor? Yukarıda bu bize olmaz dediğimiz 3. Sayfa haberlerinin yanı sıra tüm yukarıda yazdıklarımın etkilerini bizler hiç yaşamıyor muyuz? Güvenli, sıcak aile ortamında yetiştiysek bile hiç mi dengesizlik sonuçlarını günlük hayatımızda deneyimlemiyor muyuz?

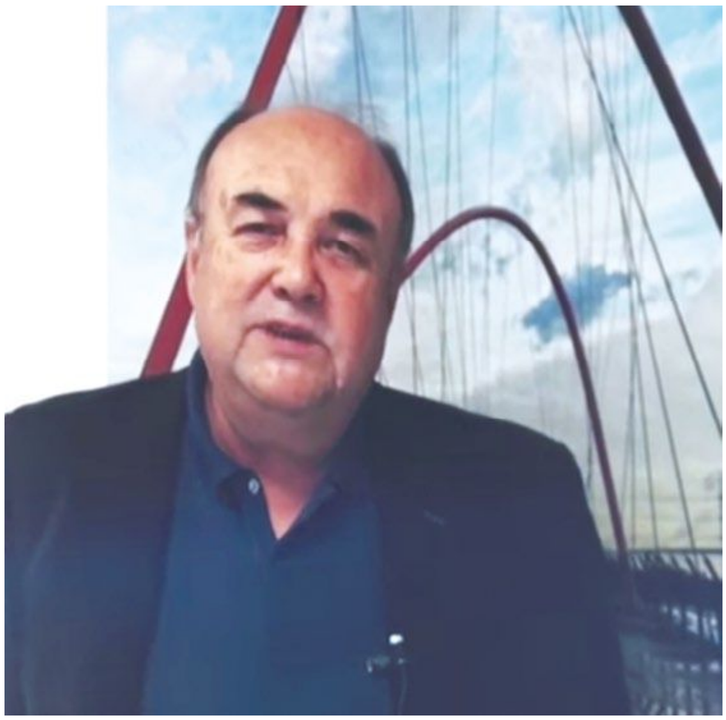
Topuklu pabuçların, şık döpiyeslerin giyildiği A plus dizilerin plaza sahnelerinden fırlamış duran ortamlarda bile pek çok kadın mobbing diye adlandırdığımız saldırılara maruz kalmıyor mu? Latince kökenli olan mobbing aslında resmen bir duygusal saldırı. Sistematik bir biçimde uygulanan etik olmayan yaklaşımlar ile kişiyi çaresiz bırakma ve böylelikle performansını ve direncini düşürüp işten ayrılmaya zorlama olarak tanımlanıyor. Sadece aile veya sosyal ortamlarda değil iş ortamında da cinsel olmayan nice saldırılara maruz kalınmıyor mu? Hem de bu ortamlardaki saldırılar sadece erkeklerden de değil kendi hemcinslerinden geliyor. Erkekler genelde mobbing yaptıkları kişilerin aslında “anne ve eş kimliğiyle” evde bulunmaları gerektiğini ve bu yüzden de önlerinde engel olduğunu düşünüyor. Kadınlar ise erkeklere kolay kolay mobbing uygulayamadıkları için daha rahat üzerine gidebildikleri kadınları tercih ediyorlar. Güçlü balık güçsüzü yer hikayesi. Sözün kesilmesi, tehdit edilme, eleştirilme, sosyal medya ortamında subliminal huzursuzluk ayartılması, niteliksiz işler verilerek pasifize edilmeye çalışılması, başarının örtbas edilmesi ve daha neler neler...

Toplantılar, sunumlar, pankartlar dışında Kadınlar Günü’ne bir de bu gözle bakalım istedim.

Bakalım ki çocuklarımız kurdukları dünyalarda kendilerini sevgiyle aydınlatıp, yaratıcılıklarını kullanabilecekleri güvende hissetsinler kendilerini.
Sevgiyle...

[ZEYNEP OMAY]

Prof. Dr. Mehmet Öztürk: "İnsan genomunun okunması, genom çağını başlattı."

Dünyanın sayılı genetik uzmanlarından Prof. Dr. Mehmet Öztürk'ün öncülüğünde kurulan ve bilim dünyasına yeni bir soluk getirmesi beklenen İzmir Uluslararası Biyotıp ve Genom Enstitüsü/Uygulama ve Araştırma Merkezi iBG-izmir; bilimsel keşiflerin hız kazanmasında etkin katkılar sağlayarak 21. yüzyılın en önemli sağlık sorunları kabul edilen kanser ve obezite başta olmak üzere bulaşıcı, nörolojik ve dejeneratif gibi küresel sağlık sorunlarının önlenmesi, teşhisi ve tedavisine yönelik yenilikçi teknolojiler, araçlar ve hizmetler geliştirmeyi amaçlıyor.

"İBG-izmir'i, uluslararası bir merkez yapacağız." diyen Prof. Dr. Mehmet Öztürk ile araştırma merkezindeaki uygulama ve gelişmeleri konuştuk.

Prof. Dr. Mehmet Öztürk, kendisini nasıl anlatır?

Bu sorunuza alışılmadık bir yanıt vereyim mi:

"Ben bir kayıp dağ köyünde doğdum/ İçimde yıldızlı bir kentin dayanılmaz hasreti/ Bismillahım sensin seni bütün hasretimle sevdim/ Dönüp dolaşıp yeniden çaldığım kapı sensin…"

Bu dizeler 1990 yılına ait. Harvard Üniversitesi'nde Boston'da çalışırken yazmıştım. 1952'de Bolu iline bağlı bir dağ köyünde doğdum. Çocukluk arkadaşlarımın hemen hepsi hala doğduğum köyde yaşıyor. Benim onlardan farkım yoktu başlangıçta, ama hayat bana inanılmaz hediyeler verdi. Çok uzun bir yolculuk yaptım. Bu yolculuk beni çok geniş coğrafyalara taşıdı. Ama, şiirde de yazdığım gibi, bu ülkeyi, bu ülkenin insanlarını çok sevdim. Bu nedenle dönüp dolaşıp bu ülkeye, bir kaç yıl önce de İzmir'e geldim. Ünlü bir yazar olmayı hayal ederdim. Olmadı, hayat beni bilime sürükledi. Şimdi öğrendiklerimle insanoğluna faydalı olmaya çalışıyorum. Başka gençlere bilim sevgisini aşılamaya, onların bu ülke ve insanlık için çok çalışan ve üreten bilimciler olmasına uğraş veriyorum….

İzmir Biyotıp ve Genom Merkezi… Merkez hakkında konuşmaya başlamadan önce Biyotıp ve Genom ne anlama geliyor öğrenebilir miyiz?

Biyotıp, iki kadim bilim dalını, tıbbı ve biyolojiyi yapışık ikizler gibi bir araya getiren bir kavram. Son yüzyılda, özellikle son yıllarda biyoloji, daha özgün olursak moleküler biyoloji müthiş ilerlemeler kaydetti. Ortaya çıkardığı yeni bilgiler ve biyoteknolojiyi besleyen buluşlarıyla hepimizin hayatlarına girdi. Öyle ki, bugün artık moleküler biyoloji bilmeden hekimlik yapmak neredeyse imkansız hale geldi.

Genom ise her canlının en kıymetli hazinesi. Çocuklarımıza miras bıraktığımız en değerli hazine. Genomu bir bilgi bankası olarak da tahayyül edebiliriz. Hayatımızın gizli kodlarının depolandığı bir banka. Yirmibirinci yüzyılın başında insan genomunun okunması, kanımca birkaç yüzyıl sürecek yeni bir bilim çağı yarattı: genom çağı.

İzmir Biyotıp ve Genom Merkezi hangi amaçla kuruldu? Ve mevcut statüsü nedir?

Bu merkez, yani İBG; Dokuz Eylül Üniversitesi akademisyenlerinin 2007'de hayal etmeye başladıkları, neredeyse 10 yıl süren bir dönemde bir çok değerli "Dokuz Eylüllü"nün emek verdiği, 16 Ağustos 2017 tarihinde kazandığı yeni statüsü ile tüzel bir kişilik hale gelen, böylece Cumhuriyet tarihimizde ilk kez özel bir kanunla kurulan dört ulusal araştırma merkezinden birisidir. Hedefi, "Dokuz Eylüllü" akademisyen ve araştırmacılar başta olmak üzere, ülkemizin en iyi tıp ve

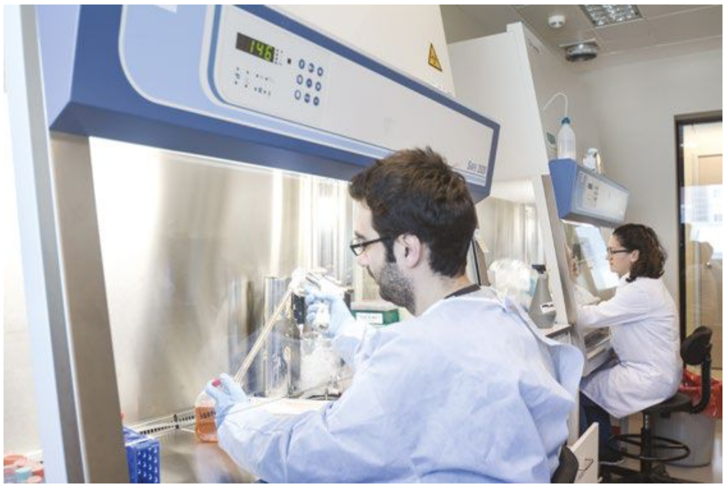
yaşam bilimleri uzmanlarına, yetenekli gençlerimize evrensel düzeyde kaliteli bir araştırma ve yenilik ortamı sunmak, ülkemizi bilim yolu ile kalkındırmaktır. İBG aynı zamanda çok uluslu bir araştırma merkezidir. Dünyanın farklı ülkelerinden araştırmacılar bu merkezde Türk araştırmacılarla birlikte, insan sağlığına yönelik geniş bir yelpazede yoğun bir mesai içindeler. İBGliler olarak bu merkezde yaptığımız bilimsel buluşlar ve geliştirdiğimiz yenilikçi teknolojilerle ülkemizdeki endüstriyel dönüşüme anlamlı katkılarda bulunmak istiyoruz.

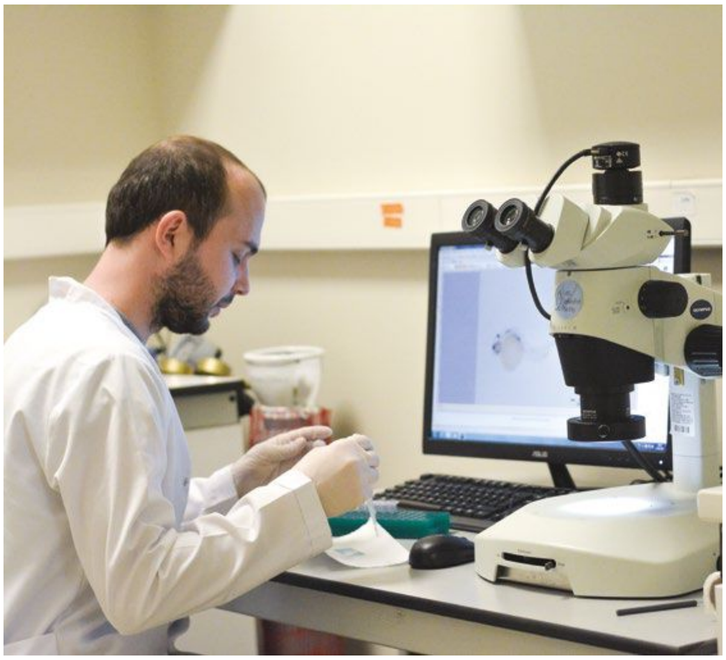
Dünya ölçeğinde yeri ne?

İBG yavaş yavaş kurulan bir merkez. Şu anda yaklaşık 80 personel ve 80 lisansüstü öğenciyle 160 kişilik bir yapıdır. 2023 hedefimiz çalışan personel sayısını 350'ye, araştırmacı öğrenci sayısını 150 ye çıkarmayı planlıyoruz. O zaman 500'den fazla çalışanı ile dünyanın en büyük yaşam bilimleri merkezlerinden birisi olacağız.

İzmir Biyotıp ve Genom Merkezi'nin yapısından söz eder misiniz?

Bu sorunuza uzunca bir yanıt vermek zorundayım. İBG, sağlık ve yaşam bilimleri alanında güçlü araştırmalar yaparak toplum sağlığına ve ulusal ekonominin kalkınmasına fayda sağlamak amacı ile moleküler biyoloji, genetik, tıp, eczacılık, biyo-mühendislik ve bilgisayar mühendisliği gibi pek çok bilim alanını çatısı altında barındıran bir araştırma ve inovasyon merkezidir. Temel ve translasyonel araştırmalar yoluyla önemli insan hastalıklarının tanı ve tedavisine katkı sağlamak ve küresel sağlık sorunlarını önlemek amacıyla hizmet ve ürünler geliştirmek için yedi katlı ana binanın, 8.250 m2 laboratuvar alanı ve 6.600 m2 hizmet alanı olarak kullanılmaktadır. Türkiye'nin en donanımlı "Akış Sitometrisi ve Hücre Ayrımlama" birimi, yüksek kapasiteli ve modern cihazlarla donatılmış vivarium birimi, araştırmacılara; kanser, otoimmün ve bulaşıcı hastalıklar, rejeneratif tıp, ilaç tarama, metabolik ve nörodejeneratif hastalıklar ve yapay organ gelişimini içeren alanlarda temel ve translasyonel araştırmalar yapmak için gelişmiş hayvan modellerini, gerekli araçları ve uzmanlığı sağlayan "In-Vivo Görüntüleme" birimi, kapsamlı morfolojik ve histopatolojik tanı analizi imkanı sağlayan "Histopatoloji" birimi, korelatif mikroskopi imkanı da sağlayan "Elektron Mikroskopik Görüntüleme" birimi, modern mikroskop teknikleriyle görüntüleme hizmeti sağlayan "Optik Görüntüleme" birimi, yaşam bilimlerinde çalışmakta olan kurum içi veya dışı araştırmacıların kullanımına imkan sağlayan "Genel Cihaz Kullanım" birimi, yeni nesil dizileme teknolojisine dayalı dizileme ve genetik analizlerin yapıldığı "Genomik ve Biyoinformatik" biriminde aktif olarak hizmet verilmektedir. Yüksek riskli patojenlerle çalışma imkanı sağlayacak "BSL3/ABSL3" biriminin 2018 yılının ikinci yarısında hizmete başlaması planlanmaktadır.

Elinde projesi olan bir bilim insanı, araştırmalarını yapma talebiyle size başvurabiliyor mu?

İBG'ye hayat veren 6550 sayılı yasaya göre, İBG gibi merkezler beşer yıllık hedeflerle yaşayan ve gelişen merkezler. Daha işin başında tanımladığımız 30 dolayında farklı kalemde sınıflandırılmış "performans hedeflerimiz" var. İster temel araştırma olsun, ister teknoloji geliştirme, ya da hizmet sunma, her faaliyetimiz bu hedefler çerçevesinde sürekli denetim altında olacak. Başardık, başardık...

Başarmazsak, bunun ceremesini çekmek zorundayız. Bu nedenle, sizin deyiminizle "elinde projesi olan" bir bilim insanı, eğer bizden beklenen performans kriterlerine somut olarak katkı yapabilecekse, böyle bir donanıma sahipse, bize araştırmalarını yapma talebi ile baş vurabilir.

"Paris'in doğusu ile Hindistan'ın batısı arasında bir merkez" Bu tanımlama size ait. Ne anlama geliyor?

Dünya'nın bilim ve yenlilikçilik haritasına bakarsanız, Paris'in batısı ile Hindistan'ın doğusunun parladığını, Paris-Hindistan hattının ise alacakaranlık olduğunu fark edersiniz. Parlayan yıldızların sayısı çok azdır. İBG'de çalışanların hayali, bu merkezi Paris'in doğusu ile New Delhi'nin batısı arasında en çok parlayan yıldızlardan birisi yapmaktır. Sadece Dokuz Eylül'ün değil, tüm İzmir'in yaratıcı beyinlerine güveniyoruz. Birlikte, elele bu yıldızı her yıl biraz daha parlatacağımıza inancımız tam.

Sayın Öztürk, dünyanın sayılı genetik uzmanlarından biri olarak Merkez'in başında bulunuyorsunuz. Biraz da kadronuzdan söz edelim mi? Merkezin insan kaynağını kimler oluşturuyor?

Daha önce de belirttiğim gibi, İBG artık özel kanunla kurulmuş bir kamu tüzel kişiliğidir. En yetkili karar organı yedi kişiden oluşan yönetim kuruludur. Rektör vekilimiz Prof. Dr. Erdal Çelik, eski rektör yardımcımız Prof. Dr. Murat Özgören ve şahsım, üniversitemizi temsilen bu yönetim kurulunda yer alıyoruz. Diğer kurul üyeleri ise Türkiye Sağlık Enstitüleri Birliği (TÜSEB) Başkanı Prof. Dr. Fahrettin Keleştemur, ESBAŞ Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Faruk Güler, ODTÜ Teknoparkının uzun yıllar yöneticiliğine yapmış olan Prof. Dr. Volkan Atalay ve İlaç Endüstrisi İşverenleri Sendikası'ndan Eczacı Vedat Eğilmez'dir. Merkez Müdürü olarak benim görevim ve sorumluluğum, yönetim kurulumuzun kararlarını hayata geçirmektir. Henüz dönüşüm aşamasında olan ve her geçen gün büyüyen İBG'nin kalbini birçoğu genç ve yaşam bilimleri alanında üstün başarılara sahip grup liderleri oluşturmaktadır. İBG'deki görevleri tam zamanlı olan bu takım liderleri, hekimlik görevlerinden dolayı kısmi zamanlı olarak araştırmalara zaman ayırabilen Dokuz Eylül Üniversitesi'nin değerli klinisyen, cerrah ve patologları ile ortaklaşa çok değerli projelere ve başarılara imza atmaktadır. Araştırma ve Teknoloji personeli İBG çalışanlarının yüzde 90 gibi yüksek bir oranını oluştururlar. İdari personel sayısı mümkün olduğunca sınırlı tutulmakta, böylece merkez kaynaklarının ağırlıklı olarak araştırmada kullanılmasına özen gösterilmektedir.

İlk ve tek Uluslararası Biyotıp ve Genom Merkezi "İBG"de yapılan araştırmalar neler?

İBG 6 araştırma alanında faaliyet göstermektedir: Kanser, Genomik ve Biyoinformatik, İmmünoloji, Sinirbilim, Biyomühendislik ve Kök Hücre ve Rejenerasyon. Kanser en güçlü olduğumuz alandır ve dış kaynaklı büyük projelerimizin yüzde 84'ü kanser biyolojisi ve genetiği, tümör immünoloji gibi alanlarda yer almaktadır. Geçtiğimiz birkaç ay içinde İBG'ye yurtdışından transfer ettiğimiz yeni araştırmalarla faaliyet alanlarımızı "Epigenetik" ve "Moleküler Viroloji" gibi alanları da ekledik. Bu faaliyet alanlarımıza uygun olarak; genetik hastalıklara neden olan genlerin keşfi, genetik ve hücre-temelli tedaviler, hedefe özgün biyo-ilaçlar, üç boyutlu doku ve kültür sistemleri, giyilebilir medikal cihazlar, biyosensörler ve "lab on-a-chip" sistemleri geliştiriyoruz. Çok yakında, gene yurtdışından transfer ettiğimiz mühendis kökenli bir araştırmacımız ise yeni nesil tanı cihazları alanında çalışacak.

Merkezinizde ekiplerin bir çoğu kanser konusunda çalışıyor. Biraz açar mısınız?

Geçtiğimiz yıllarda bir değil çok sayıda kanser hastalığı olduğunun, hatta her hastanın kanserinin kendine has olduğunu ortaya çıkartılması kanser tedavilerine bakış açımızı tamamı ile değiştirdi. Her kanserin farklı olmasından dolayı bir ilacın her kanseri tedavi edemeyeceği gerçeği ile karşılaştık. Son zamanlarda bu yeni paradigma, karşımıza "kişiselleştirilmiş kanser tedavisi" kavramını çıkardı. Amaç şu: madem ki her kanser farklıdır, o zaman biz de her kanseri kendi silahı ile yok edebiliriz. Cerrahinin hakkını yememeliyiz. Bu kadim yöntem hala en etkin kanser tedavisidir. Ancak kansere neşter vuramadığınız durumlar oluyor. Hatta kanser hücrelerinin normal hücrelerin arasına karışıp vücudumuzu dolaştığını da biliyoruz. İşte bu türn kanserlerin genom ağırlıklı analizleri sayesinde, aşağı yukarı her kanserin her kötü genini tanımlayabilir hale geldik. Hatta bu genleri kanserli dokuya gitmeye bile gerek kalmadan doğrudan dolaşımdaki kanda saptayabiliyoruz. Benzer bir açılım, her kansere özgü genetik değişikliğe karşı özel ilaçların üretilebilmesi ile yaşanıyor. Sayıları hızla artan, denenmekte olanları dahil ettiğimizde sayıları binleri bulan bu yeni nesil hedefe yönelik ilaçlarla kanseri yenebileceğimiz duygusu oluşmaya başladı. İşte İBG, bu bilgiler ışığında Türkiye'nin ilk biyolojik temelli kanser ilaçlarını keşfetmek, geliştirmek, üretmek ve bu çalışmaları hasta yatağına kadar götürmeyi kapsayan geniş bir çalışma programınaa sahip. Çok değil 4-5 yıl içinde halkımıza güzel haberler verebileceğimize inanıyoruz.

Kan ve deri hücrelerinden kök hücre üretip, karaciğer nakli yapıp, gen bozukluklarını düzeltebilecek hale getirmeyi hedefliyorsunuz. Çalışmalar hangi aşamada?
Bu sorunuzu yanıtlamak için, söz ettiğiniz araştırmaların mimarlarından birisi olan Prof. Dr. Esra Erdal'a söz vermek isterim.
Bakalım neler diyor:
"Sağlıklı bireylerden alınan deri hücrelerinden elde edilen Pluripotent Kök Hücreler, organoid adı verilen ve karaciğeri kısmen temsil eden, 3 boyutlu, işlevsel mini organ yapılara dönüştürülmüştür. Sonrasında bu teknoloji, ölümcül ve nadir bir karaciğer metabolizma hastalığı olan Sitrulinemi'nin modellenmesinde kullanılmıştır. Halen devam eden çalışmalarda ise bu hastalığa neden olan mutasyonun gen tedavisi yoluyla düzeltilmesi ve laboratuvar koşullarında işlevsel karaciğer organoidi elde edilmeye çalışılmaktadır. Henüz bu teknolojinin, insanda karaciğer nakline alternatif olması mümkün değildir ancak hayvan modelinde karaciğer organoidlerinin tutunabildikleri gösterilmiştir. Çalışmamız bu alanda önemli bir dergide sunulmak üzere hazırdır. Bu çalışma, İzmir Biyotıp ve Genom Merkezi araştırmacılarından Dr. Esra Erdal, Dr. Nur Arslan, Dr. Alper Bagrıyanık ve Koç Üniversitesi araştırmacılarından Dr. Tamer Önder işbirliğinde gerçekleştirilmiştir."

İlaç sektöründe yerli üretimin önemini anlatır mısınız. Biz ülke olarak bu konuda ne durumdayız?
Kısa yanıt: "yerli üretim yapamazsak, aşırı ilaç harcamaları ile sosyal güvenlik kurumlarımız iflas edebilir." Biz bu sorunun çözümüne belirli bir ilaç grubu üzerinde yoğunlaşarak katkı vermek istiyoruz. Türkiye biyoteknolojik ilaçlarda neredeyse yüzde 100'e varan bir oranda dışa bağımlıdır. Yani bu ilaçları ülkemizde üretemiyoruz. Üstelik bu ilaç grubu fiyati en yüksek olan gruptur. İBG olarak hem biyoteknolojik ilaç geliştirme, hem de küçük ölçekte üretim konusunda bu hedefe ulaşmakta direkt katkı verebilmek için gerekli adımları atıyoruz. Bu girişimlerimizde TÜBİTAK, Kalkınma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve özellikle Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu'nün desteklerini arkamızda hissetmek bize apayrı bir güç veriyor.

Az kişide görüldüğü için "nadir" ya da "yetim" hastalık olarak adlandırılan, çoğunlukla genetik bozukluktan kaynaklanan hastalıklara çare olmak için "Mavi Gen" isimli bir proje başlattınız. Yerli "yetim ilaç" çalışmalarınız ne aşamada?
Tamamen Dokuz Eylül Üniversitesi BAP fonlarından karşılanmış olan "Mavi Gen" projesi Dokuz Eylül Üniversitesi klinisyenleri ile İBG çalışanlarının ortaklaşa olarak tasarladıkları ve başarılı şekilde gerçekleştirdikleri en iyi çalışmalardan birisidir. Bu projenin üniversite tarafından desteklenen ilk aşamasını tamamladık.
Beklediğimiz gibi, aştırdığımız genetik hastalıkların yaklaşık üçte birinde, daha önceden tanımlanmış olan genlerde mutasyonlar bulduk. Bu sonuçlar, hasta olanlara pek fayda sunmasa da, hasta ailelerindeki gizli mutasyon taşıyıcılarını artık tanımlayabileceğiz.
Bundan fayda uman aile bireylerine bu hizmeti sunabileceğiz. Çalışmanın en heyecan verici sonuçları ise, bir çok ailede şimdiye kadar hiç düşünülmemiş, bilinmeyen genleri ortaya çıkarmış olmamızdır. Bu grup genlerin gerçeken hastalık nedeni olduklarını ispat etmek epey bir zaman alacak ve daha da önemlisi yeni araştırma fonları gerektirecek. Ancak İBG'de keşfedilen bu genleri çok önemsiyoruz. Bu genlerin neden olduğu hastalıklara yeni tedavi yaklaşımları geliştirmeyi planlıyoruz. Yalnız şuada belirtmek isterim ki yolun daha başındayız. Hasta ailelerini sorumsuz şekilde ümitlendirmek istemem. Bu çalışmaların tedaviye yansıması yıllar alacaktır. İlginç bir şekilde yeni keşfettiğimiz genlerin çoğu akraba evliliğine bağlı kalıtsal hastalıkları ilgilendiriyordu. Ülkemizde, özellikle bazı bölgelerimizde çok yaygın olan yakın akraba evliliklerine yönelik araştırmalarımızı genişletmeyi çok arzu ediyoruz. Ancak burada da yeterli araştırma desteği bulabilmek bir sorun olarak karşımıza çıkabilir. İnşallah, bir çok konuda duyarlı olan Türk haklı bu şekilde insani projeler için bağış yapma noktasına gelecektir.

Hepatit D… Bu hastalık ta yetim hastalık muamelesi mi görüyor? Siz buna yönelik bir çalışma yürütüyor musunuz?
Toplumun küçük bir kısmında görülen bu nedenle göz ardı edilen her hastalık nadir ya da yetim hastalıktır. Hepatit D de bunlardan birisidir. Sağ kalmak için hepatit B virüsüne ihtiyacı olan, bu nedenle sadece hepatit B'li hastaların küçük bir fraksiyonunda gözlemlenen hepatit D'yi tedavi edecek ilaçlar henüz keşfedilmedi. Ülkemizin bazı dar bölgelerinde bazı aileleri, hatta köyleri etkisi altına alan

bu virüsle ilgili olarak, ilk aşamada bu tür hastaları tedavi eden hekim arkadaşlarımızla projeler üretmeye başladık. Özellikle Hepatit B ve hepatit D virüslerine bağlı karaciğer kanserlerinde farklı genlerin mutasyona uğraması gerektiğini düşünüyoruz ve bu yönde çalışmalarımızı yönlendireceğiz.

Kansere çare bulunacak mı?
"Kansere çare bulmak" insanlığın en büyük hayallerinden birisidir. Bu nedenle hem vatandaşlarımız bu konuyu merak etmekte hem de bu konu bazı sorumsuz insanlar tarafından kötüye kullanılmaktadır. Daha önce arz ettiğim gibi, kanser bir değil birçok hastalıktır. Mesela farklı dokuları etkilemesi açısından bir farklılık vardır. Daha da önemlisi genetik olarak bakıldığında her hastalığın kanseri kendi başına farklı bir hastalık olarak önümüze çıkmaktadır. Bu nedenle son yıllarda kişiselleştirilmiş tedavi yaklaşımları önem kazanmıştır. Buna göre her kanserli hastanın tedavisi sadece o hastaya özel olarak planlanmış bir yöntem ile gerçekleştirilmelidir. Bu şekilde kanserli hastaların tedavisinde başarı oranları artmıştır ve artmaya devam edecektir. Ancak her kanser farklı olduğu için her kanserin tedavisi de kolay ya da zor olabilecektir. Sonuç olarak bazı kanserlerin sizin deyiminizle çaresinin bulunduğunu söylemek mümkünse de bazılarının tedavisi hala büyük bir sorundur. Ancak bilimse inanıyorsanız zamanın hastaların lehine gelişeceğine ve her yeni bir günün yeni tedavi imkanları ile başlayacağına da inanmak zorundasınız.

Geçenlerde Rusya Federal Tıp ve Biyoloji Dairesi Bilimsel Araştırmalar Enstitüsü'nden bir yönetici, kanseri yok eden bir ilacın denemelerinin başarıyla sonuçlandığını ülkesindeki bir gazeteye açıklamış. Bu tarz haberleri nasıl yorumluyorsunuz?
Bu sorunuza bir önceki yanıtımda değindiğimi sanıyorum. Bu haber ile ilgili kaynak bilgiler elimde olmadığı için ezbere konuşmak istemem. Ancak zaman zaman bu tür haberler çıkıyor fakat arkası gelmiyor. Bu nedenle ben kuşku ile yaklaşıyorum.

Biyoteknolojinin günümüzde küresel ölçekteki sorunlarla mücadelede anahtar niteliğinde olduğu söyleniyor. Öyle mi gerçekten?
Biyoteknoloji özellikle sağlık, tarım ve enerji sektörü açısından gerçekten de küresel ölçekteki sorunları çözebilecek bir güce sahiptir. Başlıca gıda kaynağımız olan bitkisel ve hayvansal ürünlerin kalitelerinin geliştirilmesi yanında dünyada açlık sorununu çözebilecek yöntemlerin başında biyoteknoloji uygulamaları gelektedir. Biyoteknoloji bitki ve hayvan ıslahında hızlı ve baş döndürücü uygulamalarla tarımda ve hayvancılıkta verimliliği önemli derecede arttırmaktadır. Enerji alanında ise biyoenerji ya da canlılardan elde edilen enerji, yenilenebilir enerjilerin geleceğinde önemli bir potansiyel taşımaktadır.
Şu anda biyoteknoloji sayesinde hastalıklardan korunma daha da önemlisi hastalıkların tedavisi konusunda büyük çığır açıcı gelişmeler oldu ve bugün biyoteknolojik ilaçlar ilaç sektöründe lokomotif etkisi yapan dünya satış listelerinde ilk sıralarda yer alan ilaçlardır. Diğer yandan bu ilaçları üretemeyen ancak tüketen bir ülke olarak Türkiye gibi ülkelerden biyoteknolojik ilaçlar sağlık ekonomisine büyük ve gittikçe artan bir yük getirmektedir.
Kurumumuz, T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın "Türkiye Biyoteknoloji Stratejisi ve Eylem Planı"nda vurgulanan biyoteknoloji platformunun üyesidir. Bu üyelik ile Türkiye'nin biyoteknoloji stratejisinin belirlenmesinde İBG temel aktörlerden biri haline gelmiştir. Bunun yanında bu yıl Boston'da düzenlenecek "Bio International Convention"da ülkemizin temsil edilmesi amacıyla gerekli hazırlık çalışmalarını sürdürmek üzere Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK)'nun önderliğinde oluşturulan komitede İBG de yer almaktadır.

Genetik ve etik ilişkisine dair düşünceleriniz neler?
Genetik, canlıların özelliklerini belirleyen şifrelerden başlayıp bu özellikleri insan eliyle değiştirebilmek için kullanılan yöntemleri de kapsayan bir bilim alanıdır. Bu nedenle genetik uygulamaları büyük bir dikkatle daha da önemlisi yasal düzenlemeler çerçevesinde gerçekleştirilmelidir. Çünkü sorumsuz genetik uygulamaları insana ve doğaya zarar verebilecek sonuçlar doğurabilir. Örneğin; genetik bir risk taşıyorsanız bunu bilmek sizin için bir avantaj olabilir ama bu bilgi başkalarının eline geçerse size zarar verecek bir bilgi haline dönüşebilir. Dolayısıyla genetik bilgi kişi dokunulmazlığı kadar önemli bir konudur ve genetik bilginin ifşa edilmesi her şeyden önce etik ve ahlaki yönleri olan bir konudur. Diğer yandan bugünkü teknoloji ile insan genlerini doğumdan önce hatta döllenme sonrası hayatın ilk aşamalarında değiştirmek mümkündür. Bu teknoloji ölümcül hastalıklarla mücadele için kullanılabilir olmasına rağmen gelişi güzel kullanılmasına müsaade edilemez. Çünkü başta Ojenizim olmak üzere ırkçı uygulamala-

rın önünü açabilecek bir risk taşımaktadır. Sonuç olarak genetik kelimesi içinde etik nasıl varsa genetik ile etik her zaman içiçe, yanyana kavramlar olarak değerlendirilmelidir.

Yabancılarla ortak projeleriniz var mı?

Bugün güçlü bilimsel araştırmalar için uluslararası işbirlikleri büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle İBG'de birçok konuda yabancı bilim insanları ile ve bilimsel kurumlarla ortak projeler geliştirmektedir. Bu projeler öncelikli olarak Avrupa Birliği ülkeleri ile olmakla birlikte bölgemizde bulunan Mısır ve İsrail gibi ülkelerle de olabilmektedir. Ayrıca ABD'deki Türk bilim insanları ile de ortak projelerimiz vardır. Diğer önemli bir konu da İBG'nin Avrupa Birliği'nin Araştırma Ağlarına katılmasıdır. Bu bağlamda İBG, Avrupa Birliği Araştırma Altyapıları, Biyobanka ve Biyomoleküler Kaynaklar Araştırma Altyapısı (BBMRI-ERIC) konsorsiyumunun Türkiye temsilciliğini yapmaktadır ve ülkemizde biyobankacılık faaliyetlerini uluslararası mevzuat ile uyumlu şekilde düzenlenmesine öncülük etmektedir. BBMRI-ERIC'in temel amacı, araştırmacıların insan biyolojik örneklerine ve ilgili verilere erişmesini kolaylaştıran bir Pan-Avrupa araştırma ağı oluşturmak ve geliştirmektir. İBG'de yer alan biyobanka biriminin yapılanmasını tamamlaması ile kişisel güvenlik ve hakların korunduğu bir biyolojik örnek ve biyomoleküler kaynaklar veritabanı oluşturulmuş olacaktır. Biyobanka ile oluşturulacak bu veri tabanının yaşam bilimleri alanında kullanılması ile, insan sağlığını korumaya, tanı ve tedaviye yönelik temel ve translasyonel araştırmaların, kısa sürede ve yüksek sayıda örnek kullanarak yapılması mümkün olacaktır.

Web sitenizdeki "Açık pozisyonlar" başlığı nedir?

İBG, kazanmış olduğu yeni statüsü ile kadrolarını genliştirme fırsatını bulmuştur. Bu İzmirli yetişmiş insan için İzmirde istihdam edilmek demektedir. Tabi ki açık pozsiyonlara herkes başvurabilir ve umarım liyakatli insanlarla çalışma imkanımız doğar. İBG'de çalışmayı arzu edenlere tavisyemiz duyurularımızı ticari ve kamu platformlarında izlemeleridir. Çok yakında yeniden hizmete girecek olan internet sayfamızda da bu duyurular yapılacaktır.

Aynı zamanda İBG'de şu anda devam eden 30'dan fazla TÜBİTAK, EMBO, HORİZON 2020 ve Avrupa Birliği araştırma projeleri yürütülmektedir. Bu projeler ile lisansüstü öğrencilerine mali destek sağlanmakta ve araştırma deneyimi kazandırılmaktadır.

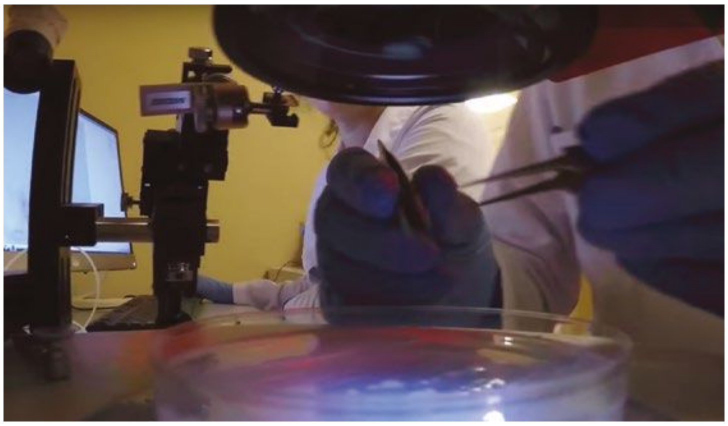
Bugüne kadar Merkez olarak neleri başardınız?

En büyük başarımız 2007'den beri devam eden bir hayalin gerçeğe çevrilmesi yani İzmir'e Türkiye'nin en önemli dört araştırma merkezinden birisini kazandırmış olmaktır. Bunu başarabilmek için bina inşaatının tamamlanması, yepyeni teknolojiler ile İBG teknik altyapısının kurulması daha da önemlisi bu merkeze uluslararası olarak en genç ve en başarılı beyinlerin getirilebilmesiydi. Halen sürmekte olan bu faaliyetler kapsamında İBG'ye ABD'den Kore'ye Singapur'dan Almanya'ya kadar çok farklı ülkelerden genç ve üstün başarılı bilim insanlarını çekebildik. Bu gençler geçtiğimiz üç-dört yıl içerisinde çok önemli projeleri başlattılar. Bu projelerin başarıya dönüşmesi için vakit erken; ancak yukarıda anlattığım MaviGen ve Kök Hücre projelerinde olduğu gibi çalışmalar başarılı olarak devam etmektedir.

Ödüllerinizden de söz edelim mi?

Üstün nitelikli bilimsel çalışmalarıyla öne çıkan genç bilim insanlarını, araştırmalarında ve kendi araştırma gruplarını geliştirmede desteklemek ve ülkemizdeki genç bilim insanlarını üstün başarılı araştırmalara özendirmek amacıyla Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) tarafından her yıl düzenlenen Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanı (TÜBA GEBIP) ödülü 2016 yılında iki, 2017 yılında ise 4 araştırmacımıza layık görülmüştür. Ödüllerini Sayın Cumhurbaşkanımızın elinden alan bu gençarkadaşlarımız bizim için övünç kaynağıdır. Benzer şekilde, üstün başarılı genç bilim insanlarını ödüllendirmek, desteklemek, bilimde önde gelen gençlerin tanınmalarını ve birbirlerinin araştırmalarından haberdar olmalarını sağlamak amacıyla Bilim Akademisi tarafından her yıl düzenlenen BAGEP (Bilim Akademisi Genç Bilim İnsanları Ödül Programı) ödülünü 2013'ten bu yana dört araştırmacımız kazanmıştır. L'ORÉAL Türkiye "genç bilim kadını" ödüllerini alan iki kadın bilimcimizi de burada kutlamak isterim.

Araştırmacımız Prof. Dr. Şermin Genç, bu yıl Türkiye'de tıp ve eczacılık bilimlerinin gelişimine

katkıda bulunmak amacıyla, Eczacıbaşı Topluluğu tarafından "bilime katkı, başarıya ödül" kapsamında verilen ödüllerden en büyüğü olan "Bilimsel Araştırma Destek Ödülü"nü kazanmıştır. Bir eczacı olarak, Türk İlaç Sektörünün sembol ödüllerinden birisi olan "Altın Havan" ödülüne layık görülmem ise, benim için çok anlamlı olmuştur.

"Bilimde en büyük sonuçları tesadüfler çıkarır. Ancak tesadüflerden bilimsel sonuç çıkarmak için de yaratıcılık gerekir ve yaratıcılık öğrenilebilir." diyorsunuz. Biraz açar mısınız bu cümleleri? Ne demek istiyorsunuz?

Açıkçası bu beylik cümleyi nerede, hangi amaçla sözlediğimi hatırlamıyorum. Fakat bu sözün asıl sahibi, ilham kaynağı Fransız Bilim Adamı Pasteur'dür. Özetle "şans sadece hazırlıklı beyinlere güler" demiştir. Bazen bir tesadüf büyük bir keşfin önünü açabilir. Ama tesadüfü insanın denetlemesi, planlaması mümkün değildir. Ama tesadüfen karşınıza çıkan bir sonucu bir keşfe dönüştürmek için buna hazırlıklı olmanız, tesadüfü fırsata çevirebilmeniz gerekir. Bence bu yaratıcılığın bir çeşididir; bir nevi "öğrenilmiş dahilik" dir.

İyi ki bilim insanıyım diyor musunuz? Yeniden başlama şansınız olsaydı hangi mesleği seçerdiniz?

Zaman zaman "keşke edebiyatçı veya sosyal bilimci olsaydım" diye düşünürüm. Çünkü, ne yazık ki, bilim artık zihinleri dönüştüren özelliğini kaybetti. Bilimsel bir buluş, evet hayatımızı değiştiriyor, ama ya hayata bakış açımızı? Bir bilim insanı olarak 40 yıldan fazla bir süredir, öğrencilerime hayatın karanlıklarını ancak bilimin aydınlatabileceğini öğretmeye gayret ediyorum. Ama bu gayretlerim hayatlarına dokunduğum birkaç yüz öğrenciden, hadi diyelim onların da dokundukları birkaç bin kişiden ötesine ulaşamıyor. Oysa, günümüzün insanı bilimin ve teknolojinin sunduğu bunca güzelliklere rağmen, garip bir şekilde kendisini karanlıkların ve kötülüklerin içine salıyor. Bu savruluşların en şiddetlilerini de benim insanlarım yaşıyor. Bir edebiyatçı ya da bir sosyal bilimci olsaydım, belki, keşfettiğim güzellikleri ve hayat görüşümü çok geniş kitlelerle paylaşabilir, milyonlarca insanın hayatlarına dokunabilirdim.

Kendi sağlığınıza yeterli özeni gösteriyor musunuz?

Keşke bu soruyu sormasaydınız. Okuyucuya iyi örnek olmayı, bu soruya rahatça "evet" diyebilmeyi çok isterdim. Çocukluğumdan beri bedenimi çok hoyratça kullandım. Çıldırmış bir yarış atı gibi hep koştum, hep koştum. Üstelik, hiç ölmeyecekmiş gibi, hayattan zevk almak adına bedenimi çabuk eskittim. Şimdi altmışaltı yaşına geldiğimi fark edince, babamın olmasa da "dedemin öldüğü yaşta" olduğunu hissetmeye başladım ve kendime karşı daha özenli olmaya gayret ediyorum. Geç kalmış bir özenliyim yani.

Sağlıklı, kaliteli bir yaşam için tavsiyeleriniz neler?

Her şeyden önce "sevmek" derim. İşinizi, eşinizi, çocuklarınızı, insanları, hayvanları, doğayı, hayatta ne görürseniz önce onu sevmeyi öğrenin. Sevgisiz bir kafanız varsa, bunun altına sağlıklı bir beden inşa edemezsiniz. "Mum dibine işik vermez" derler. Başkalarına verdiğiniz sevgiden biraz da kendinize saklayın. Narsis olmadan, ölçülü bir sevgi saklayın kendinize. Bunu başarabilirseniz, gerisi gelecektir.

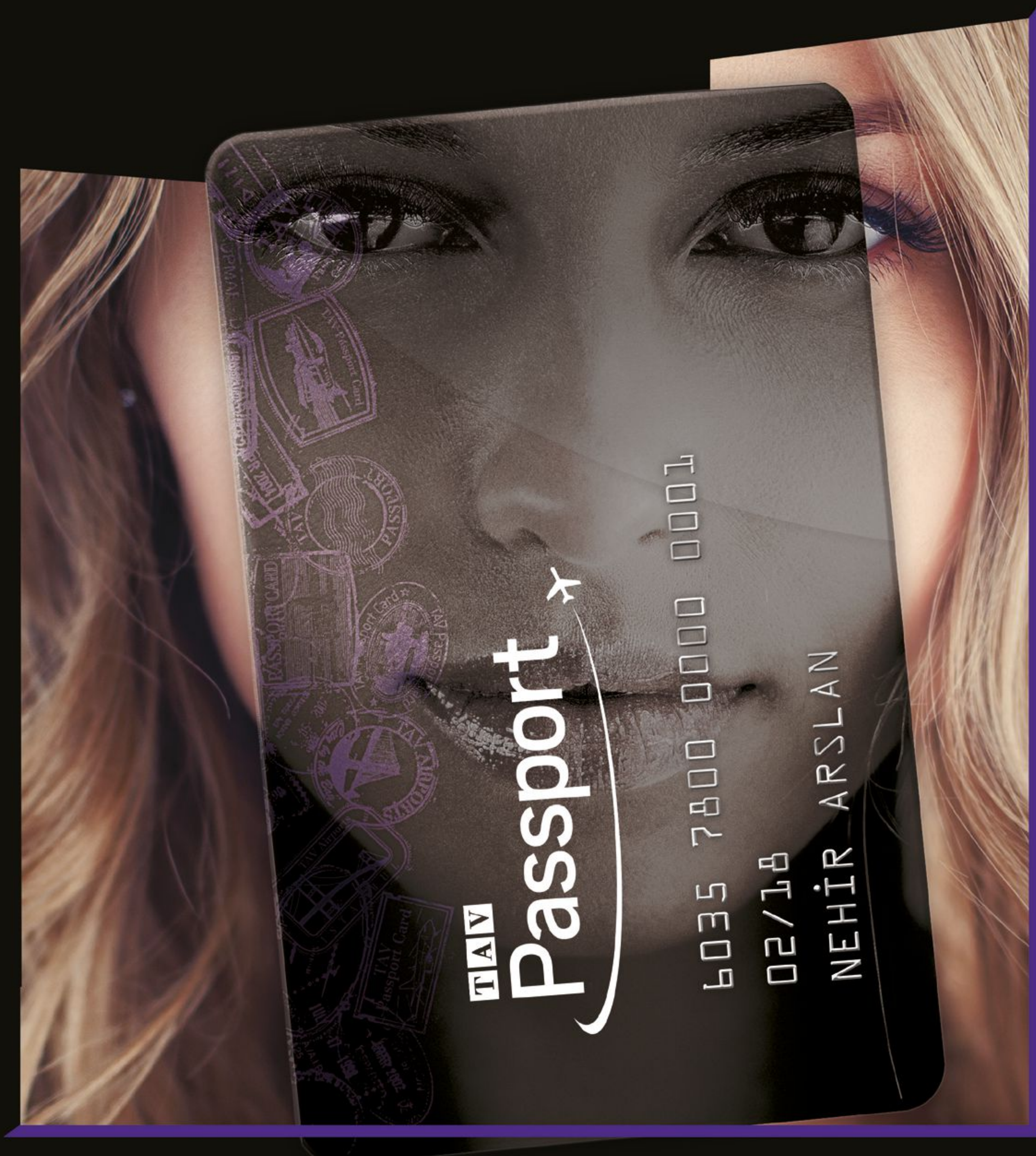
Tıp Bayramı size ne ifade ediyor?

Tıp benim için geniş bir anlam içerir. İnsan sağlığını iyileştiren her meslek sahibi bence kendi çapında bir tıpçıdır. İşte bu tıpçıların en büyük sorunu insanın sağlığından sorumlu olmalarıdır. Bu nedenle, meslek hayatları tamamen, "hastama bişey olur mu?" sorusuyla ve bunun yarattığı stresle geçer. Tıp Bayramı işte bu stres devri daiminden bir günlüğüne kurtulmaktır.

Elinizde olsa dünyada öncelikle neyi değiştirmek isterdiniz?

En zor soruyu en sona saklamışsınız.... Dünya'da değiştirecek çok şey var. Ama, bunları değiştirmemin elimde olmadığını biliyorum ve bunu bile bile bir bir yanıt vemekte zorlanıyorum.

Eğer dünyada nelerin değişmesini arzu ettiğimi sorsaydınız, belki birkaç yanıt bulabilirdim: mesela insanların dağ rüzgarları kadar özgür olabilmelerini isterdim...

TAV
Passport
6035 7800 0000 0001
02/18
NEHİR ARSLAN

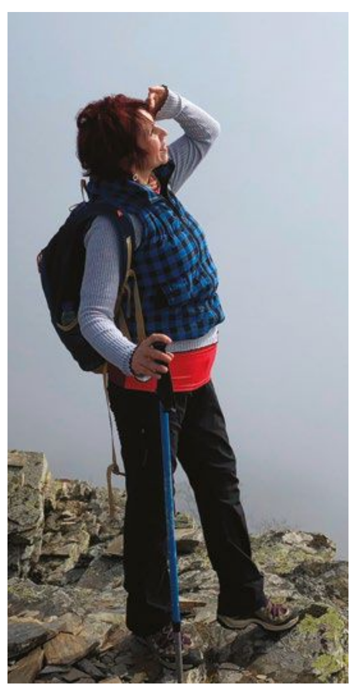
[RUKİYE AKTAN]

ALTERNATİF MART ROTASI

KAMBER • ARMUTLU

Hepimiz şehrin karmaşasından, gürültüsünden, keşmekeşinden bir an uzaklaşmak isteriz. Nereye gitmeliyim dediğimizde, şehri sarmalayan dağlara şöyle bir kafamızı kaldırıp bakalım. Nasıl da çağırır insanı o haşmetli tepeler… Gel der uzaktan, ben çok yakınındayım. İzmir'de pazar günleri civar dağlara, tepelere yürüyüş yapan kulüpler çokça vardır. Kaçkar Kültür Gençlik ve Spor Kulübü bunlardan bir tanesi. Her pazar Merkez Bankası'nın önünden kalkan otobüslerimiz mevcut. Etkinliğin nereye yapılacağı sosyal medyadan duyuruluyor. Yapmamız gereken sırt çantamızı hazır etmek, dağda yürümeye elverişli bir ayakkabı ve hava şartlarına uygun kıyafet temin etmek. (https://www.facebook.com/groups/kackarkulturgenclikvesporkulubu/)
Sırt çantamıza öğlen dağda ne yemek istersek onu, suyumuzu, yağmurluğumuzu ve yedek kıyafetlerimizi koymak; evet bunlar bizi çağıran muhteşem doğa için yeterli. Pazar uykumuzdan fedakârlık edip doğaya doğru yolculuğa çıktığımızda bambaşka bir ortama girmeye başlıyoruz. Önce herhangi bir mekânda, bazen bir köy kahvesinde kahvaltı yapıp patikalarla tanışıyoruz.

Eğer mevsim kış ise şehirde göremediğimiz bembeyaz manzaraları yakalamamak içten bile değil. Karda yürümenin keyfi kelimelerle anlatılmaz, molada içilen sıcak bir çay bütün yorgunluğumuzu unutturabiliyor.
Bazen yağmurlu bir günde yola çıkar, ormanın içinde güneşin keyfini yaşarsınız. Bazen de güneşe aldanıp yola çıkar yağmurun azizliğine uğrarsınız. Etkileyici görüntüleriyle bazen ürperir, bazen hayran kalırsınız doğaya.
Yürüdüğümüz patikalar enerji yükler tüm bedeninize, ağaçlar oksijen verir yüzünüze. Kuş sesleri zihninizde orkestra oluş-

turur ve siz dağların görkemiyle bir türkü tutturuverirsiniz. İşte o an ne şehir ne gürültü ne de yaşamın sorunları aklınızda değildir. Beynimizi resetleyip mutluluk hormonu salgılayabiliriz. Dağlar güçlüdür, aşktır; alışırsan eğer çağırır her daim. Sırt çantası kadar yakındır bize. Kısacası doğanın büyüsü yaşam şeklinize dönüşür.

Kemalpaşa'dan geçerken uzanan Mahmut Dağı, Nif Dağı hiç dikkat çekmezken arabanın içinden bakıp, ayak izlerinizi ararsınız uzanan yeşil güzellikte. Ve fotoğraflar geriye döndüğümüzde ne muhteşem bir iş yaptığımızı kanıtlar bize.

Gelecek pazarı iple çekeriz; yeni yerler yeni güzellikler görmek, doğanın huzurunu içimize çekmek için.

Bu hafta Kaçkar Derneği ile Kemalpaşa, Kamber-Armutlu yürüyüş rotası için yola çıktık. Elif Cafe'de kahvaltı yaptık. Kamberler'de yürüyüşe başladığımızda hava kapalı ve yağmur inceden inceye yağıyordu. Yağmurluklar, pançolar üstümüzde başladık patikadan yürümeye. On dakika sonra mis gibi bir hava, yağmur suyuyla temizlenmiş bir doğa karşıladı bizi. A ve B grubu olmak üzere ikiye bölündük. B grubu biraz daha zorluydu. Yukarıya doğru tırmanırken sislerin ve ağaçların içinde ellerimizde batonlar, zihnimizde zirveye giden yollar… Gittikçe artan muhteşem doğa sırları. Bu arada verilen küçük su ve meyve molaları ile oflaya puflaya kilometreler kat ettik.

Ağaçların üzerlerindeki kristaller gibi parlayan buzlar ve bembeyaz görüntüsüyle sazlık simgesi kardelen çiçekleri karşılaşıyordu bizi. Kel Tepe'ye vardığımızda gözlerimiz bulutların üstünden seyreyledi vadiyi. Kayalardan oluşmuş doğal masamızda yedik öğle kumanyamızı. Ve çayımızı içerken bulutların dansını izledik sanki bir uçaktan bakar gibi. İnanılmaz bir görsel şölendi.

Dönüşe geçtiğimizde patikalardan, yollardan, muhteşem doğayı arkada bırakarak güzel Armutlu'ya kilometrelerce yürüyüp vardık. Haftaya başka güzel bir doğada buluşmak üzere, şehrin trafiğine geri dönüş yaptık.

Demlik

■ çeşit çeşit çay...

Ana menüsü çay olan Türkiye'nin ilk ve tek yerli çay mağaza zinciri Demlik'in, İzmir'deki en yeni şubesi Ege Perla'da açıldı. Kahvaltıdan kek ve böreklere, günlük atıştırmalıklardan yemeklere uzanan zengin menüsü ile beğeni toplayan Demlik, keyifli çay sohbetlerinin mekanı...

Kendisine özgü kafe bistro konsepti ile misafirlerin kendini rahat hissedebileceği bir ortam sunan Demlik Ege Perla ikonik tasarımlarıyla da dikkat çekiyor.

- ■ Menemen 8.00 TL.
- ■ Kaşarlı omlet 7.00 TL.
- ■ Bardak çay 2.50 TL.

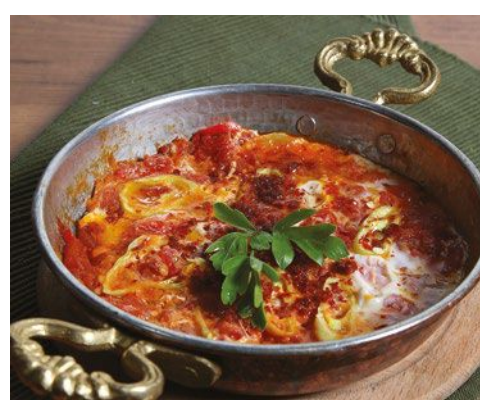
Türkiye'nin ilk yerli çay mağaza zinciri unvanına sahip olan Demlik, İzmir'de bulunan Adnan Menderes Havalimanı, Optimum AVM ve Ege Perla AVM'de yer alan şubeleriyle çayseverleri buluşturuyor.

Demlik Ege Perla
Ege Perla AVM
Bayraklı

Müdavimleri çok

Urban Kafe

Kıbrıs Şehitleri Caddesi'nde renkli masalarıyla sıcacık bir kafe... Küçük ama çok sevimli mekanlar vardır ya işte onlardan biri Urban Kafe...
Konak Belediyesi Türkan Saylan Kültür Merkezi'nin yan sokağına girdiğinizde masaları her daim müdavimleri ile dolu bir mekan göreceksiniz işte orası yeni uğrak noktanız.
Canınız ev yapımı börek ve kurabiyeler ile yanında demli bir çay çektiğinde ilk aklınıza gelen yer Urban olsun.
Urban'ın işletmecisi Mustafa Kemal Ayraç müdavimlerinin çok olmasını sundukları lezzetler kadar mekanın sıcaklığına da bağlıyor.
Hergün tazecik ev yapımı pastalar ve kurabiyeler sizi bekliyor. Urban'ın limonlu Cheese Cake'i pek ünlü mutlaka denemelisiniz. Kış aylarında sahlep, sıcak çikolata ve böğürtlenli kış çayı yapılıyor Urban'da... Yazları ise özel yapım limonatanın tadına doyum olmuyor.
Haydi bir Alman Pastası söyleyelim yanında da mis gibi bir filtre kahve, Kıbrıs Şehitlerinde güneşli bir günün keyfini çıkaralım...

- Çay 2 TL
- Chai Tea 6 TL
- Türk kahvesi 4 TL
- Feast Pasta 8 TL
- Alman Pastası 9 TL
- İrmikli Pasta 9 TL

Urban Kafe
Kıbrıs Şehitleri Caddesi
1440 Sokak 3E, Alsancak
Telefon 549.810 1076

■ Bir Akdenizli daha...

Coffee Garage
S n a c k s & M o r e

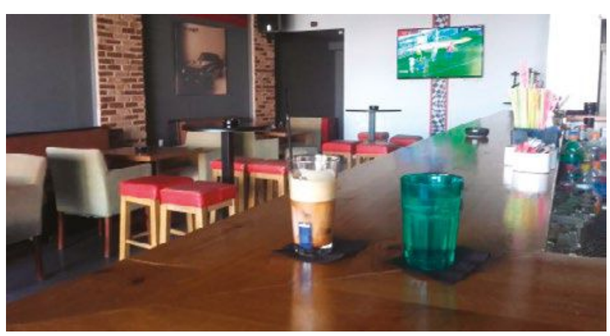
Gün içinde en sık bulunduğumuz mekanlar, kahve içebileceğimiz yerler. Özellikle iyi kahvelerin yapıldığı, iyi yemeklerin bulunduğu, bir konsepti olan ve samimi yerler daha da ilgimizi çekiyor. Konu kahve ve yemek ise içinde bulunulan mekânın büyük bir önemi var. Coffee Garage Snacks&More böyle bir yer işte. Kendinizi evinizde hissedileceğiniz kadar rahat edeceğiniz ve gerçek anlamda iyi kahve içebileceğiniz bir buluşma noktası. Geçtiğimiz yılbaşında Uğurcan Bekin tarafından Çankaya Hürriyet Bulvarı üzerinde açılan Coffee Garage Snacks&More, kısa süre içerisinde öğle yemekleri ve akşam üstü kahvelerinin değişilmez buluşma noktası haline gelmeyi başardı. İtalyan ve Akdeniz mutfağı ağırlıklı menüsünün yanı sıra birçok yöresel kahve çeşidi ve İtalyan Lavazza çekirdekleri ile hazırlanan geniş kahve menüsü ile hafta içi ve cumartesi günleri 08.30-21.30 saatleri arasında misafirlerini bekleyen mekanda hünerli ellerden çıkmış son derece doyurucu

- Viyana Şnitzel'in fiyatı 15.50,
- Latte'nin fiyatı ise 9.50 lira.

Coffee Garage
Snacks&More
Hürriyet Bulvarı 8/B, Çankaya
Telefon 232.402 4444

Yeni konsept

Ekmekiçi Fırın

İzmirlilerin en çok sevdiği fastfood restoranlarından Ekmekiçi, Kıbrıs Şehitleri şubesinde yeni bir mekan yarattı: Ekmekiçi Fırın.

Mekanda bir yanda Ekmekiçi'nin geleneksel menüleri sunulurken, diğer yanda gevrek, boyoz, börek ve çörekleri çay ve kahve eşliğinde sunan Ekmekiçi Fırın yer alıyor.

Sade, tahinli ve ıspanaklı boyozlar ile özel simitlerin, sabah işe gidenlere sıcak sıcak servis edildiği Ekmekiçi Fırın'da özel bir lezzet olarak el açması göçmen böreğini de size tavsiye ediyoruz.

Ekmekiçi Fırın'da mis kokulu çay ve kahvelere nefis kurabiyelerin eşlik ettiği sohbetler sizi bekliyor.

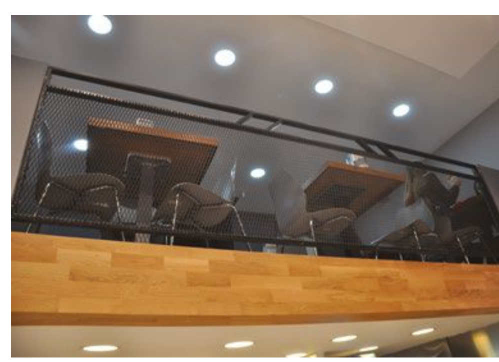
Ekmekiçi Fırın
Kıbrıs Şehitleri Caddesi 33,
35220 Konak İzmir
Telefon 232.421 4083

Kemeraltı'nda bir kolonyacı...

İzmir'in bir zamanlar kolonyalar şehri olarak anıldığını biliyor musunuz? Şimdilerde kolonyanın yerini parfüm alsa da bu işi üç kuşaktır sürdüren Tarihi Kemeraltı Kolonyacısı, çeşit çeşit kokuları kolonya severlerle buluşturuyor.

İzmir'in neyi meşhur diye sorsalar akla genelde ilk olarak boyoz ve kumru gelir. Ancak bir zamanlar İzmir, kolonyalar şehri olarak biliniyormuş. Öyle ki buraya özgü pek çok koku, şehir sınırlarını aşan bir üne kavuşmuş. Altın Damlası, Gizli Çiçek, İzmir Geceleri... Bu isimler size de geçmişte bir anı hatırlatıyorsa, Kemeraltı'nda çok özel bir yere davet edelim sizleri... Tarihi Kemeraltı Kolonyacısı...

Dededen toruna üç kuşaktır kolonya işinin içinde olduklarını söyleyen Lütfi Erduran, 50 çeşit kolonyanın mis gibi kokuları arasında bize hikayesini anlattı. "Kolonyanın hastaları var" derken keyiflenen, parfümün çıkışıyla artık İzmir'in kolonyalar şehri olarak anılmamasından bahsederken de hüzünlenen Erduran, dedesinin ardından babasının ve şimdi de kendisinin bu işi devraldığını söylüyor.

Üçüncü kuşak kolonyacı 1930'ların sonunda babasının İzmir'e geldiğini ve çocukluğundan bu yana esnaflık yaptığını söyleyen Lütfi Erduran, kolonya işinin dedesinden miras olduğunu anlatarak başlıyor söze:

"Dedem 1930'lu yılların sonunda pazarlarda kav satarmış. Kavın yanında da kolonya... Babam da elbise işi yaparken kolonya satıyordu. 1982'de askerden geldikten sonra kolonya işine ben de girdim. Anlayacağınız üçüncü kuşak kolonyacıyım. İlk olarak 2002 yılında Başdurak İşhanı'nın altında bir plakçı dükkanım vardı. Plakçılığın yanında dedem ve babam gibi ben de kolonya satıyordum. 2006 yılında, şu an bulunduğum dükkanı açtım ve şimdi de nikah şekerinin yanında kolonya satıyorum. Sadece kolonya satarak hayatımızı idame ettiremiyoruz ama yanında bir şeyler satarak kolonyadan da vazgeçmemiş oluyoruz."

Kemeraltı'nda esnaf olmak artık zor. İnsanlar yaz aylarında düğün alışverişi için çarşıyı karış karış gezerken düğün sezonu bitince Kemeraltı sokakları da tenhalaşıyor. Lütfi Erduran'a Kemeraltı'nda işlerin nasıl olduğunu sorduğumuzda "Kemeraltı eskisi kadar olmasa da kendini koruyor" cevabını veriyor ve ekliyor:

"Alışılmışlık var… Ne kadar çok mağaza açılmış olsa da insanlar burayı görmek istiyor. İşlerimiz eskisi kadar iyi değil ama yine de yaz aylarındaki hareketlilikten memnunuz. Kışın maalesef düğün alışverişine çıkanlar olmadığı için çarşıda pek kimse olmuyor, üç hatta dört ayımız böyle boş geçiyor. Tüm dükkanlar yazın gelmesini bekliyor. Eski müşterilerimiz olmasa kışın geçinemeyiz. Kolonyanın hastaları, tiryakileri var. Sadece İzmir'de değil birçok şehirden müşterimiz oluyor. Hatta yurt dışından da sipariş alıyoruz. Geçtiğimiz günlerde Almanya'ya, Amerika'ya, İran'a, Hollanda'ya, Fransa'ya kolonya yolladık. İnternet satışımız yok ama buradan gönderiyoruz."

Quaker Mary Fisher'in yolu da 1657 yılında İzmir'den geçmişti...

■ Metin RODOP

1657 yılında 35 yaşında olan Mary, bir grup diğer Quakers ile Akdeniz'e doğru yola çıktı. İonia'daki Zante adasını ve kıyı kenti Smyrna'yı yani İzmir'i ziyaret etti. Amacı "Büyük Türk" denilen Osmanlı Sultanı IV.Mehmet'in huzuruna çıkarak ona Tanrı'nın mesajını iletmekti. Ancak İzmir'deki İngiliz konsülü, faaliyetlerinin İngiltere'nin itibarını zedeleyeceğini düşünerek onu 1659 yılında Türkiye'den ayrılmaya zorlamıştı. Metanet ve inancın kadını olarak anılan Mary ise bu baskıya boyun eğmedi ve bir şekilde amacına erişmek için her şeyi yaptı. Aşağıda akış içinde gerekli diğer bilgilerle beraber bu güzel şehrin tanıklık ettiği tarihten bir sayfayı okuyucularımızla paylaşıyoruz.

"Quaker"lar kimlerdi?

"Quakers (Dostların Dini Derneği), mevcut Hıristiyan mezheplerinden ve tarikatlarından memnun olmayanlar tarafından 17. yüzyıl ortalarında İngiltere'nin kuzeybatısında ortaya çıkmış olan bu mezhep kilisenin ve kutsal kitap İncil'in otoritesini reddedip sadece kutsal ruhun ilhamını bekleyerek onun otoritesini kabul ediyorlar. Tanrı'nın doğrudan insan kalbinde ortaya çıktığına inanıyorlar ve ibadet, inanç sistemi, sakrament, (yani Hıristiyanlık'ta tanrının aktif olarak yer aldığına inanılan kutsal ayinler) dışında rahip ve din görevlisi de kabul etmedikleri gibi bu doğrultuda sessizce düşünceye dalma toplantıları yapıyorlar.

Bunların dışında, bu özellikleri ile büyük bir kayıtsızlık gösterir ve başlarına buyruk olarak yaşarlar; herkese "sen" diye hitap eder ve hiç kimseye selam vermezler. Sade giyimleri, dürüstlükleri, yardım severlikleri, ağırbaşlılıkları, ile tanınırlar. Ayrıca öldürmek için hiçbir bahane kabul etmez, inançları gereği temel prensipleri barışa hizmet etmek olduğu için askerlik yapmaz ve and içmeyi istemezler ve köleliğe karşıdırlar.

Günümüzde A.B.D.'de halen 150.000 kadar ama ABD'nin dışında; İngiliz Dominyonları, Çin, Danimarka, Fransa, Almanya, Hollanda, Japonya, Hindistan, İsveç, Norveç, İsviçre vb. yerlerde de bulunmaktadırlar. Bugün dünyada yaklaşık 300 bin kadar taraftarları olduğu biliniyor."

Vikipedia kaynaklarında bu bu sözlerle anlatılan Dostların Dini Derneği'nin üyesi olan Mary Fisher'in öyküsü ise gerek yolunun İzmir'den geçmesi gerekse Osmanlı Sultanı IV.Mehmet ile olan görüşmesi ile ilgi çekicidir. Ancak önce Mary'nin bu yolculuğa çıkmadan önce tanıştığı bir diğer quaker olan George Fox hem de quaker adının kaynağı hakkında biraz bilgi verelim.

George Fox: Quakers (titreyenler) adı nereden geliyor?

"1624 yılında doğan George Fox katı bir Hıristiyan olarak yetiştirilmişti ama Tanrıya nasıl en iyi ibadet edileceği konusunda kafası karışıktı, her insanın içinde Hz. İsa'nın öğretilerini görmesini sağlayacak bir ışık olduğuna inanıyordu. İnsanların eşit dostlar olarak, rahipler ve merasimler olmadan, bir araya gelip Tanrı'ya sessizce tapınmaları gerektiğini düşünüyordu. Daha sonra 'Dostlar Cemiyeti' olarak bilinecek olan müritleri oldu.

Fox, vaaz vererek seyahat ediyordu. Dönemin adetlerini önemsemiyor, üst sınıftan insanlarla eşitlermiş gibi konuşuyor ve asla saygısını göstermek için şapkasını çıkartmıyordu. Bu davranışları bir süre sonra başını belaya sokmaya başladı. Bir keresinde, ifadesi alınırken yargıca Tanrının önünde titremesi gerektiğini söyledi: Yargıç bunun karşılığında ona ve müritlerine

Quakers (Titreyenler) adını verdi. Sekiz kere hapsedildi ama bu cezalara rağmen dostları bir arada tutmayı başardı. 1691 yılında 66 yaşındayken hayata veda etmişti."

Reitix adlı sitede hakkında verilen bilgiler bu şekilde özetlenmiş. Şimdi öykümüze devam edebiliriz. Aşağıdaki bilgiler o dönemde eski bir İngilizce ile kayıt altına alınmış olduğu için kendine özgü bağlantıları olan zayıf paragraflardan oluşuyordu ancak ben bu notları ilave yeni bilgiler eşliğinde anlaşılabilir bir formata yani bugünün Türkçesine çevirdim.

Mary Fisher, George Fox'la ilk kez karşılaştığında Yorkshire'da Selbyli bir hizmetçiydi. Cesur altmışlar diye bilinen topluluktan biri olarak, İngiltere ve Kuzey Amerika'ya giderek ülke çapında oralarda ve vaazlar verdi. Ancak Mary Fischer Osmanlı İmparatoru IV. Sultan Mehmet'e olağanüstü görevi ile yaptığı ziyaret nedeni ile çok daha iyi biliniyor. George Fox tarafından 'bir gerçeğin olduğuna ikna olan' Fisher, ülke çapında vaaz vermeye başladı. 1652-1654 yılları arasında keşişlik ve kilise karşıtı konuşmalar yaptığı için York'ta defalarca hapsedildi. 1653'te Cambridge'de Elizabeth Williams ile birlikte, misyonerlik faaliyetleri nedeniyle halka açık bir şekilde vahşice kamçılanan ilk quaker oldu. 1655 yılında Barbados'dan Boston Puritan kolonisine doğru yapacağı deniz yolculuğu için Swallow gemisine bindi ve geminin limana varışıyla birlikte kendisi ve Ann Austin adlı bir yaşlı Quaker'in kitaplarına vali yardımcısı Richard Bellingham tarafından el konuldu. Bellingham onları çok tehlikeli, sapkın ve küfürlü görüşlere sahip kişiler olarak ele aldı. Onların kasıtlı olarak söyledikleri inanışlara ters düşen düşüncele-

rini yaymak için geldiklerini düşündü.
İkisi hapishaneye atıldı. Kimseyle konuşma izinleri yoktu ve pencerelere tahta çakılmıştı. Hiç kimse onları göremeyecekti. Ne yazı malzemelerini kullanmalarına izin veriliyordu ne de çalışmaları için gerekli olan aydınlatma sağlanıyordu. Çok kötü bakılıyorlardı, yeterince yiyecek verilmiyordu. Nicholas Upsall isimli bir kilise üyesi zindandaki gardiyana onlara biraz iaşe vermesi için rüşvet verdi. Beş hafta sonra Barbados'a geri gönderildiler.

1657'de olduğu gibi kısa süre sonra İngiltere'ye geri dönmüş olması gerekirken altı Quaker erkeği ve kadını ile Osmanlı ülkesine gitmek üzere yola çıktı. Amacı Osmanlı İmparatorluğu'nun hükümdarı genç Sultan IV. Mehmet ile resmi bir görüşme yapmaktı.

Sultan IV. Mehmet

Şimdi tam bu noktada o zamanlar Osmanlı padişahı olan IV. Mehmet'in hayatına odaklanalım ve bazı kesitleri aktaralım...
IV. Mehmet hükümdar olduğunda 7 yaşındaydı. Onun zamanında 8 yıl boyunca sürekli veziriazamlar değiştirildi. Sonunda aslen Arnavut olan ama Samsun'un Vezirköprü ilçesinde oturan Köprülü Mehmet Paşa veziriazamlık makamına atandı. İkinci adam olmadan önce tarihte bir ilk yaşandı. Teklifi sunan sultana makama gelirim ama bir takım şartlarım var dedi. Şartlarını saydı ve kabul edildi.
Sert bir yönetimle ülkeyi yönetiyordu. Padişah artık iyice elini eteğini ülke yönetiminden çekmişti. 20 yaşlarda tam bir av merakı ile yanıp tutuşuyordu. Osmanlı devletini ise veziriazam Köprülü Mehmet Paşa yönetiyordu. Sırf av için sultan Mehmed İstanbul'dan çok zamanının büyük bir bölümünü Edirne'de geçiriyordu. Çünkü Edirne av için uygun ormanlara sahipti. Zaten Sultan Mehmed'in ataları da bir nevi savaşa hazırlık olan bu av sporunu Edirne'de yaparlardı.
Bununla birlikte Sultan IV. Mehmet için dünyada en çok sevdiği iki şey vardı. Av ve Gülnüş Sultan. Gülnüş Sultan IV. Mehmed'in hasekisi olup ve Girit adasında esir alınan güzel bir Rum kızıydı. Gülnüş Sultan'da IV. Mehmed'i çok seviyordu. Hatta bu uğurda sultanın diğer eşini denize iterek öldürdüğü söylenir. Gülnüş Sultan'la ilgili bir başka anlatıda ise IV. Mehmed Edirne'den Hotin seferi için hareket ettiği sırada Haseki Gülnuş Sultan hamile olması ve Osmanlı tarihinde ilk kez hamile bir hasekinin sefere katılmasıdır. Ancak menzillerde gösterilen ihtimama rağmen, kış bastırınca hasekinin çadırda doğum yapması sakıncalı bulunmuş, Gülnuş Sultan'ın bir an önce kışlık saray olarak düzenlenen Hacıoğlu pazarı menziline dönmesine karar verilmişti.

Mary Fisher İzmir'de 1657

Mary Fisher daha önce bir misyoner olarak Amerika Birleşik Devletleri'nin Boston kentine bir yolculuk yapmış ancak buradaki çalışmaları başarılı olmamıştı. Ne var ki bu durum onun gibi kararlı ve idealist bir kadını durdurmamıştı ve oradan döndükten bir yıldan az bir zaman dilimi içinde, bu kez o zamanlar Batılıların "Grand Türk" dedikleri Osmanlı Sultanı gibi bir şahsiyetin huzurunda vaaz vermek için kendisinin görevlendirildiğini hayal ediyordu.
Bu amaçla Mary ve beraberindekiler İzmir'e gelmişlerdi ancak İngiliz konsolosu onlara böyle bir görüşme yapmamaları yönünde tavsiyede bulundu ancak onlar bu uyarıyı dikkate almayınca onları Türkiye yerine Venedik'e giden bir tekneye bindirdi. Fakat Mary Fisher bu kadar kolay ikna olacak biri değildi. Kaptanı kendisini onu Yunanistan kıyılarında karaya çıkarması konusunda ikna etti. Oradan tek başına yürüyerek yola çıktı ve Makedonya üzerinden Trakya dağlarını aşarak, padişahın maiyeti ile birlikte kamp kurduğu Edirne'ye gitti.

Sonunda Sultan'la onun adına görüşme ayarlamak için bir Sadrazamla temasa geçti. Sultana "Yüce Tanrı'dan kendisine açıklamak üzere bir mesaj getirdiği söylenen bir İngiliz kadının geldiği söylendi ve böylece onun huzuruna çıkarıldı. Sultan Tanrı'nın bir temsilcisi olarak onu kabul etti. Tercüman vasıtasıyla, ona Tanrı'dan nasıl bir mesajı olduğunu ve bunun gerçek olup olmadığını sordu. O da "evet var" dediğinde konuşması için yanına çağırdı. Sultan, ona daha sonra oradan ayrılırken herhangi yardımcı isteyip istemediğini sordu. Ama o konuya gerçek bir Quaker anlayışı içinde yaklaşarak bunu istemedi. Bu durumda, Sultan ona, kendilerinin tüm kalbi ile bunu duymak için hazır olduğu ve korkusuzca yüce Tanrı'nın sözünü söylemesi gerektiğini söyledi. Sonrasında tam olarak Sultan'ın ona ne söylediği kaydedilmediği için bilinmiyor. Sultan konuşmasını yaptıktan sonra ona anlayıp anlamadığını sordu. "Evet, her kelimesiyle" diyerek bunun gerçek olduğunu söyledi. Sultan'ın koruması altında Edirne'de kalması için yaptığı daveti kabul etmeyince ona o zamanki adı ile Konstantiniye'ye (İstanbul'a) kadar bir eskort önerdi. Ancak o, yalnızca Tanrı'ya güvendiğini söyleyerek bunu reddetti. Padişahın ona karşı gösterdiği yaklaşım hem İngiltere'de hem de New England'da (ABD) gördüğü davranışlara göre çok farklı gözüküyordu. Mary Fisher, daha sonra Türk konukseverliği için şöyle yazdı: "Onlar birçok ülkeden daha gerçeğin yakınındadırlar; içimde onlara karşı sonsuz bir sevgi var ama bunlar benim onlar için beslediğim umudumdur. Onları daha çok sevmem için yetiştiren her kimse, onların içindeki bana ait sevgi tohumlarını da yeşertecektir. Bununla birlikte, onlara 'Türkle' denmiş olsa da, onların tohumları Tanrı'ya yakındır ve onlara hizmet edenlere karşı gösterdikleri şefkatle bunu görmek mümkündür."

1662'de Mary Fisher, Quaker vaiz, usta bir denizci ve kendisinin de uzak diyarlara seyahatleri olan ve inançları nedeniyle hapsedilen William Bayly ile evlendi. 1675'te öldüğünde John Cross'la evliydi ve birlikte Güney Carolina Charlestown'a göç ettiler. 1698 yılında öldü ve oradaki Quaker mezarlığına gömüldü.

Erdem Yener:
"İzmir'in kıymetini bilin!"

Yıllar önce reklamlarda gördüğümüz ve adını bilmeden canlandırdığı karakterlerle hayatımızda yer edinen Erdem Yener, rol yeteneği gibi müziğiyle de kendine hayran bırakıyor. “En büyük motivasyonu anlamak ve anlatmak olan, bunun için de yeteneklerini kullanmaya gayret eden bir insan” olarak kendini tanımlayan Erdem Yener, 1999 yılında Ankara'da kurduğu +4 isimli "grunge rock" grubuyla müzik hayatına başladı.

2003 yılında İstanbul'a yerleşen ve Kedi Müzik'te çalışmaya başlayan Yener, “sanırım hep müzik yolculuğunun içindeydim ama ergenliğin sonuna doğru gitar sahibi olunca süreç hızlandı” diyerek müzikle olan bağını anlatıyor.

Kedi Müzik çatısı altında "Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü", "Bir İhtimal Daha Var" gibi sinema filmleri ve dizilerde, "Müslüm Gürses - Mucize ve Buluşma", "Aylin Aslım - Gülyabani", "Tanju Eren - 40" gibi albümler ile tekli ve birçok jingle projelerinde söz yazarı, besteci ve aranjör olarak yer alan Yener, 2008’de tüm söz, müzik ve düzenlemeleri kendine ait olan “Kirli” adını verdiği ilk albümünü dinleyiciyle buluşturdu.

“Müzik tek işim değildi”

2013 yılında yayınladığı teklisi “Rüyalar Kızı”nın ardından müzik sahnesine ara veren Yener, “Oyunculuk hayatımın beklediğimden fazla aktifleşmesi müzik üretimimi etkiledi. Zaman da hızlı geçmiş oldu” sözleriyle anlatıyor bu süreci. Müzik kariyerine kaldığı yerden devam etmek üzere 2016’da “Çıplak” ismini verdiği yeni albümünü yayınlayan Erdem Yener, ilk albümden bu yana tek derdinin daha fazla çalmak ve daha fazla yere git-

mek olduğunu ifade ediyor: "Bazen hızlandım, bazen yavaşladım zira müzik tek işim değildi artık. En çok paylaşmak istediğim duygu 'umut' oldu her zaman. Buna ihtiyaç duymadığım bir an yaşamadım henüz. O yüzden durup değerlendirmek için sanırım erken."

2010 yılında reklam yüzü oldu

Erdem Yener ismini duyduğumuzda sadece müzik gelmiyor akla. Reklamlarda, dizi ve filmlerde de karşımıza çıkan Yener'in, 2008'de kamera arkası iş hayatı reji asistanı olarak başlayıp cast direktörü olarak sona erdi. Müzikle uğraştığı dönemde ekranlarda da görmeye başladığımız Erdem Yener oyunculuk için "yapmayı hep istediğim bir şeydi" diyor. 2010 yılında bir markanın reklam yüzü olmasıyla birlikte oyunculuk kariyeri başlayan Yener, "Reklam filmlerinde cast direktörlüğü yaptığım dönemde gelen bir fırsatı iyi değerlendirince oyunculuk, hayatıma hızlı bir giriş yapmış oldu. Şen Yuva, Başrolde Aşk, İnsanlar Alemi, Güldür Güldür işlerinin yanı sıra Mucize, Çarşı Pazar ve Dedemin Fişi isimli sinema filmlerinde yer aldım."

"Seyirciyle göz göze olmanın tadı her zaman başka"

2010 yılında oyunculuğa başlayan Erdem Yener, ilerleyen süreçte televizyonun vazgeçilmez programları arasında yer alan İnsanlar Alemi, Güldür Güldür Show gibi yapımlarda da karşımıza çıktı. Bu sürecin nasıl geliştiğini sorduğumuzda "Projenin ilk versiyonu olan Beşer Beşer'e konuk olduğumda çok iyi vakit geçirmiştim. Seyirciyle göz göze olmanın tadı her zaman başkadır. Oyunculuğumu böyle bir platforma taşımaya yükselince İnsanlar Alemi adıyla devam etmeye karar verdiklerinde bana da teklifle geldiler. Sonrası malum" diye cevap veriyor. İnsanları güldürmenin ağlatmaktan daha zor olduğu söylenir.

Özellikle yaşadığımız dönemde gülmek ya da hiçbir şey düşünmeden keyifli birkaç saat geçirmenin neredeyse imkansız hale geldiği süreçte Erdem Yener ve diğer ekip üyeleri böyle zorlu bir görevi başarıyla sürdürdü. Yener, insanların beğenisini takip etmek ve buna uygun ürünler üretmenin zor olduğunu belirterek, "Hangi duyguyu taşıdığının bir önemi yok sanırım. Kimi çaba, kimi zeka, kimi de şans ister. Ama hepsi zordur" diyor.

"İletişim en kıymet verdiğim şey"

Diziler, filmler, reklamlar, albümler… Erdem Yener birçok alanda karşımıza çıkarken en özgür olduğu alanın müzik olduğunu belirterek "Kendi sözlerimi ve kendi bestelerimi paylaşmanın tadı kuşkusuz ki

başka bir şeyde yok" diyor. İnsan odaklı işlerde yer alan Yener ayrıca "Anlamak ve anlatmak üzerine kurduğum cümleden sonra çok açıktır ki iletişim en kıymet verdiğim şey. Onun da en basit ve yalınının arayışındayım hep" diyerek iletişimin hayatındaki yerini de anlatıyor. "İnsanın yaşı her ne olursa olsun, hayatını bin kere bozup yeniden yapacak vakti vardır" diyen Erdem Yener'e hayatını bozup yeniden şekillendirdiği dönemler oldu mu diye sorduğumuzda "Ezber bozmaya yatkınlık, yenilenme ihtiyacı duyduğu sürece gün içinde bile yapar insan bunu. Öğrenmeye ve yönetmeye çalışıyorum ben de" diyerek cevap veriyor.

"Dinleyin diye şarkı yazıyorum, izleyin diye film yapıyorum"

Erdem Yener hayranları ikiye ayrılmış durumda. Bir kısmı yeni bir projeyle ekranda görmek isterken diğer kısmı da yeni albümle, yeni konserle sesini daha fazla duymak istiyor Yener'in. Bu yorumlar hakkında "Hepsi için müteşekkirim ama bu işlerin kısacası 'ben'. Yapacak çok işimiz var daha. Çok güleriz, birlikte konserde eğleniriz ya da hüzünleniriz. Bunlardan daha çok yaparız sıkıntı yok" diyor.
"Dinleyin diye şarkı yazıyorum, izleyin diye film yapıyorum. Böyle devam edelim diye de durmuyorum. Daha ne yapayım?" diyen Yener'e dinleyiciyle ne zaman buluşacağını sorduğumuzda konser programında İzmir de olduğunu öğreniyoruz: "3 Mart Sold Out İzmir'de, 28 Mart DorockXL İstanbul ve 18 Nisan İf Ankara şu an için kesinleşmiş konserler. Sosyal medya hesaplarında yeni eklenecek tarihleri de takip etmek mümkün." İzmir konseri demişken İzmirlilere de mesajı var Erdem Yener'in, "İnsanı ve coğrafyasıyla çok özel bir şehir. Kıymetini bilin isterim."

■ ÖYKÜLERİN IŞIĞINDA

Avram VENTURA

Kötülüğe karşı...

Tolstoy'un bir yazısında okumuştum. Eski zamanlarda, insanlar bir ayıyı öldürmek istediklerinde, ağır bir kütüğü bir bal kâsesinin üzerine asarlarmış. Ayı balı yiyebilmek için kütüğü iter, kütük de geri döner ve ayıya çarparmış. Rahatsız olan ayı bu kez kütüğe daha hızlı vururmuş. Kütük daha hızlanmış olarak geri döner ve yine ayıya vururmuş. Bu durum kütük ayıyı öldürünceye dek sürermiş. Ünlü yazar bu örneği verdikten sonra, şöyle diyor:
"İnsanlar başkalarından gördükleri kötülüğe, kötülükle karşılık verdiklerinde aynı şekilde davranmış olurlar. İnsanlar ayılardan daha bilge olamazlar mı?"

İnsanlığın bu günkü durumunu göz önüne aldığımızda bilgelikten geçtik, kimileri için yalnızca insan olsalar yeterlidir, diyorum. Oysaki kötülüğe kötülükle karşılık vermek, kin beslemek, öç alma duygusunu sürekli kışkırtmak, bağışlamayı bilememek, bizi özlediğimiz insanlık düzeyine taşımaktan uzaklaştırmaktadır.

Tüm dinsel ve ahlaksal öğretiler, iyiliğin erdemlerini, kötülüğün insan ve toplum üstündeki olumsuz etkilerini vurgulasa da, üzülerek söylemek gerekir ki, uygarlıktaki hızlı ilerlememize karşın, bu konuda olumlu bir farklılık yaratamadık. Binlerce yıl öncesi ilkel insanlarda var olan kötülük tohumları, kimi yüreklerde hala canlılıklarını korumaktadır. Kutsal kitaplarda yer alan öykülerin, anlatılan söylencelerin benzer kurgularını her gün gazetelerde okuyor, televizyonlarda izliyoruz. Cennet ortamındaki bir yılan, farklı kimliklerle, değişik ortamlarda karşımıza çıkabiliyor. Kabil, Habil'i öldürmeyi sürdürüyor. Pandora'nın Kutusu her gün yeniden açılıp kapanıyor, kötülükler yeryüzüne saçılıyor, içindeki umudu kurtararak avunuyoruz.

İçimizi daha çok karartmanın gereği yok! İnsan, her yerde ve her zaman yine aynı insan!

Bir Çin atasözü, iyi insanların yaptıklarının farkına varmadan çevrelerine yardım ettiklerini, kötülerin ise bilerek birbirlerinin kuyusunu kazdıklarını söyler.

Konu ile ilgili bir Çin öyküsünü aktaralım: Qing Hanedanlığı döneminde Wang Jing adında bir öğrenci varmış. Bir akşam yatak odasında kitap okurken, bir düşmanı gelip karanlıkta açık olan pencereden Wang Jing'e bir bıçak atmış. Wang Jing, bu atılan bıçaktan herhangi bir yara almadan kurtulmuş. Düşmanı, karanlıkta Wang Jing'in kendisini tanımadığını düşünüp hemen oradan kaçmış. Oysaki Wang Jing, evin dışındaki ay ışığı sayesinde düşmanını tanımış, hiç kimseye de bu olaydan söz etmemiş.
Aradan otuz yıl geçmiş, Wang Jing yüksek düzeyde bir yönetici olmuş. Bir gün, bıçak atan kişi gelip kendisini kurtarması için ondan yardım etmesini istemiş. Başka bir kişinin suçu onun üzerine atıldığı için büyük bir olasılıkla ölüm cezasına çarpılacakmış. Wang Jing, elinden geleni yaparak adamın kurtulmasını sağlamış. Bunun üzerine adam teşekkür etmek için Wang Jing'e çok değerli hediyeler getirmiş, Wang Jing ise hediyeleri kabul etmemiş ve gülerek adama şöyle demiş:
"Eğer 30 yıl önce o akşam attığın bıçak beni öldürseydi, şu anda seni kim kurtarabilirdi? Bundan sonra bir daha sakın kimseye zarar verme!"
Adam bunu duyduktan sonra, çok duygulanmış ve ağlayarak Wang Jing'den tekrar tekrar özür dilemiş.

Belki hiçbirimiz kötülüğe karşı iyilikle karşılık verecek kadar olgun bir insan ya da bir bilge olmayabiliriz; ama hiç değilse kötülük yapmaktan kaçınarak ilk olumlu adımı atabiliriz.
İkinci adım, iyiliği günlük yaşantımız içinde doğal bir davranışımız gibi benimsemek olacaktır.

Atacağımız son adım ise kötülüğe karşı iyilikle karşılık verebilmektir.
Anlattığı öyküyü anımsattıktan sonra, Tolstoy'un sorusuyla sözlerimizi noktalayalım: "İnsanlar ayılardan daha bilge olamazlar mı?"

Uluslararası gitar sanatçımız

Ahmet Kanneci

Ahmet Kanneci, klasik gitarda ülkemizin en önemli isimlerinden biri.
Kendisinin kurduğu Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Gitar Sanat Dalında yürüttüğü lisans ve yüksek lisans programlarında çağdaş yöntem ve tekniklerle eğitim vermeye devam eden değerli sanatçı Kanneci ile keyifli bir söyleşi yaptık. Sanatçının 15 Mart'ta Denizli Pamukkale Üniversitesi'nde sahne alacağını duyurarak sorularımıza geçelim...

İyi bir sanatçı olmanın yanında iyi bir eş, iyi bir sevgili, iyi bir dost olabildiğinizi düşünüyor musunuz?
Olmak istiyorum. Ama olup olmadığımı onlara sormak gerekir. Ayrıca iyinin, doğrunun, güzelin her düşünceye göre referansları farklı olabilir.

Sanatçıların sosyal medyada binlerce takipçisi oluyor. Sizce bir sanatçının misyonu izleyicilerinde merak uyandırmak mı olmalıdır yoksa beğenseniz de beğenmeseniz de sanat işte böyle bir şey diyerek ısrarcı mı olmalıdır?
Sanatı yapan ısrarcı, izleyen ise meraklı olmalıdır. Bu arada benim kendi oluşturduğum bir sosyal medya hesabım olmadığını da belirtmek isterim.

1977 yılında Julian Byzantine ile tanışmanızın ardından çalışmalarınızı tamamen klasik gitara yöneldiğini söylüyorsunuz, bu tanışmanın geleceğinize nasıl bir dokunuş yaptığından söz eder misiniz?
Benim gitarla tanışmama neden olan 1973 yılında gittiğim Alirio Diaz konseri olmuştur. Konserde, "aşık olduğum gitar" konusunda ne yapabileceğimi sorduğumda Diaz, yolu yarıladığımı söylemiş, diğer yarısının da donanımlı hocalar ile çok çalışarak enstrümanın inceliklerini ve teorisini öğrenmek olduğunu belirtmiştir. Bunun üzerine ilk girişimim, besteci Turgay Erdener'den ders almak olmuştur. Alirio Diaz'dan da ders almış olan ve Diaz'ın tavsiye ettiği hocalar arasında yer alan Julian Bryzantine ile karşılaşmam ise 4 yıl sonra gerçekleşebildi. Planlı denebilecek bu karşılaşmanın doğru bir seçim olduğunu yıllar içinde daha da iyi anladım. Bu adım uluslararası deneyim kazanmamdaki ilk aşama olarak değerlendirilebilir.

Gitarda en güzel düetler sanırım flütle oluyor. Flütün dışında keman ve viyolonsel ile de güzel bir ses uyumu içinde olduğunu biliyorum. Klasik gitarı sevdirmek adına bu tip çalışmaların ayrıca bir katkısı olabilir mi?
Klasik gitar her türlü armoniyi verebilen, sırtınıza takıp her ortama girebileceğiniz mükemmel eşlik ve solo fonksiyonları olan bir sazdır. Gitarın büyüsü de muhtemelen burdan kaynaklanmaktadır. Sizin de bahsettiğiniz üzere, üflemeli, yaylı, vurmalı sazlarla, klavyeli çalgılarla ve şanla düet ya da ensamble müzik yapma olasılığına sahiptir. Tabii ki bunlar ancak deneyimli kompozitörlerin eleğinden geçtikten sonra çok güzel sonuçlar doğurabilir.

2002 yılında çıkardığınız Popüler Klasikler adlı albüm ve 2008 yılında çıkan Ahmet Kanneci İtalyan Barok çalıyor albümleri arşivimdedir ve fırsat buldukça dinliyorum. Siz gitarın dışında ne tarz müzikle ilgilisiniz? Okuyucularımız edebiyata ilginizi ve özel bir hobiniz olup olmadığını merak edebilirler.
Bahsettiğiniz albümlerimi dinlediğiniz için teşekkür ederim. Bilim ve sanat yapmak aynı davranış biçimini gerektirir. Sanatçı hayal eder, bilim ispatlar ve gerçekleştirir. Bu ikisi, kültürü oluşturan iki ayaktır. Sanatla uğraşanların gerçek entellektüeller olması gerekir. Birçok kez İndio Juan, Ataol Behramoğlu, Ahmet Telli gibi çok değerli şairlerle ortak programlar gerçekleştirdim. Tabii ki bu çalışmalar esnasında değerli görüşlerinden çok yararlandım. Bunun yanında Adnan Turani, Duran Karaca, Jale Ersen gibi plastik sanatlar alanında bilgi ve değerleri tartışılmaz sanatçılardan çok beslendim. Yukarıda bahsettiğim isimlerle dostluklar kurmak donanım gerektirir. Donanımlı olmanın da ilk şartı çok okumak, düşünmek ve araştırmaktır.

1972 yılında henüz 15 yaşındayken Alirio Diaz'ı dinledikten sonra ona "Gitara aşık oldum" demişsiniz. O da size "Bu durumda yolu yarılamışsınız bile" diyerek cevap vermiş. Geçen 45 yılda yolun diğer yarısı tamamlandı mı?
Bu işin en zor kısmı aşık olmak, en meşakkatli ve sonsuz olanı da ikinci yarısıdır. Neyse ki sonsuzdur, aksi taktirde sanatın büyüsü kaybolur.

İlkokul yıllarımdaki mandolin serüvenimin tam bir hayal kırıklığı olduğunu düşünüyorum. Siz hiç hayal kırıklığına uğradınız mı?
Hayır olmadı. Çünkü herşeyi planlayarak yürüttüm.

Piyanoda Rachmaninov'un 2 numaralı konçertosu ya da Lizst'in Campanella'sı çalın-

ması zor ve ustalık gerektiren eserler olarak lanse edilir. Klasik gitarda da bu tarz eserler vardır sanırım...
Ben müzikte zorluk/kolaylık sınıflandırmasını rededenlerdenim. Doğruluk, güzellik, uygunluk kriterlerine göre hareket ederim. Bu nedenle bu sorunuza cevap veremiyorum.

Bir insanın Türkiye'de klasik gitar çalarak hayatını belirli bir konfor içinde sürdürmesi mümkün müdür yoksa ancak belirli düzeyde tanınan çok yetenekli bir gitarist mi böyle bir şansa sahip olabilir? Gitar çalmaya hevesli ve yetenekli gençlere bu açıdan ne gibi tavsiyeleriniz olabilir ?
Gitar çalmaya yetenekli, hevesli olanlara yaşadığım ilk deneyimi hatırlatarak cevap vermek isterim. O da az önce bahsettiğim üzere iki yarıdan oluşan Alirio Diaz tavsiyesi; önce sevmek, sonra çok çalışmak. Sanatçı bana göre daima amatördür. Hiçbir zaman para hedefli çalışmadım. Hayatımı da idame ettirebiliyorum. Maddi konularda tavsiyesi alınacak son insan olabilirim.

Bir ara mimarlık yapmayı da düşünmüşünüz ancak sanatçı kimliğime müdahale olunca bıraktım diyorsunuz, edilmeseydi mimarlığa devam eder miydiniz?
Fikirlerime müdahaleyi kabul etmeyen, özgür bir kişiliğe sahibim. Zira fikirlerimi uzun süre araştırdıktan sonra oluşturmaya gayret ederim. Mimarlık, inşaat yapma mesleği değildir. Bir organizasyon birimidir. Eğer o eğitimi içinize sindirerek aldıysanız, ki ben bir ODTÜ'lü olarak bu anlamda çok şanslıydım, kişiliğinizin bir parçası olmuş demektir. Hiç inşaat yapmadım ama hep olaylara mimari açıdan yaklaştım. Kısacası mimarlığım başka bir boyutta devam etmektedir.

Sayın Kanneci, başlangıçta sadece gitar çalmak mı yoksa gitarist mi olmak istediniz? Kendinizi ifade edebileceğinizi düşündüğünüz başka sanat dalları arasında "İkinci en iyi" ne olabilirdi?
Başlangıçta sadece gitar çalmak istedim. İkinci seçimim resim ya da matematik olabilirdi.

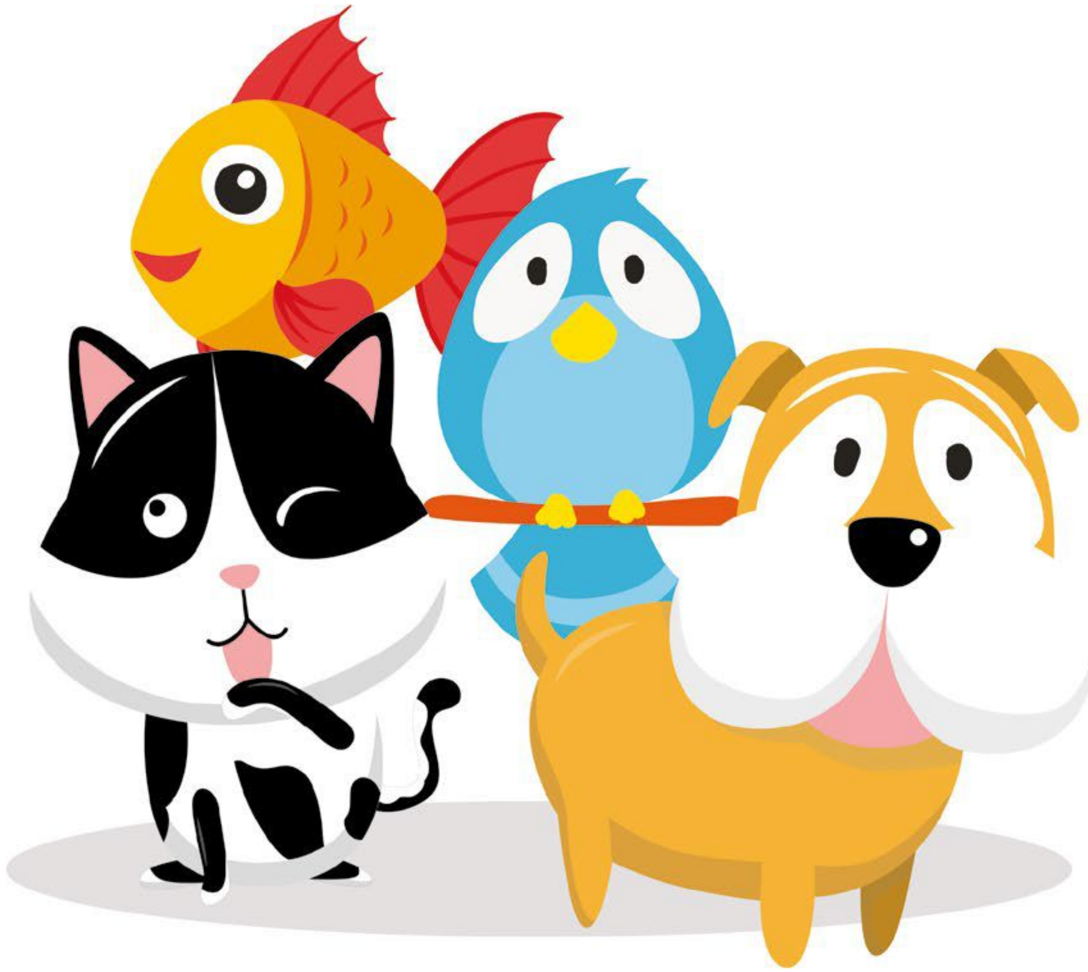
Sofokles bir insanın kişiliği onun kaderidir derken, Nietzche ise kaderini sev belki de seninki en iyisidir demişti. Siz nasıl bir kişiliğiniz olduğunu düşünüyorsunuz? Ve sonrasında kaderinizi sevdiniz mi?
Ben kadere inanmam. Kişiliğim için özgür, araştırmacı, sağlamcı ve adaletli diyebilirim. Ne kadar başardığımı zaman gösterir.

Yurt dışındaki çalışmalarınızın YÖK tarafından 11 yıl sonra onaylanmasını, 'ne yapalım bu coğrafyada hayat böyle akıyor' diye mi değerlendirdiniz?
11 yıllık gecikme hayatımı çok etkilemedi. Zira sonuçta ulaşacağım yer, sanatta yeri olmadığına inandığım doçentlikti.

Doçentlik sınavınızda Vivaldi'den bir sonat çalarken jürinin Vivaldi "Bu eseri gitar için mi yazmıştı?" sorusu karşısında, "Orijinal değildir, çünkü gitar Vivaldi'den yüz yıl sonra keşfedildi" dediğiniz için sizi bırakmış olabilirler mi?
O kişiler yapamayacakları bir sınavda jüri üyeliğini kabul etmişlerdi. Zira jürinin uygun olmadığını hukuk da onayladı. Daha fazla bir şey söylemek doğru olmaz.

Size daha önceleri "Klasik müziğin halka yayılması için ne yapılabilir" diye sorulmuş, "Klasik müzikle ilgilenen çok insan var, onlara konser verilemiyor. Her şehirde camiler var. Camilerin akustiği de iyidir. Camiler klasik müzik konserlerine açılmalı" şeklindeki cevabınızı okuyunca zaten ben de uzun yıllar boyunca bu şekilde düşündüğüm için yalnız olmadığımı görmek beni çok keyiflendirdi. Çünkü ne zaman Gospel müzik denilen kilise müziği dinlesem bunu hayal ederim. Ancak mesele burada bitmiyor tabi, sizce bir gün bu hayalimizin gerçek olduğunu görebilmek için nasıl bir mucize gerçekleşmeli?
Hayalleri sanatçılar kurar, gerçekleştirmek bilim adamlarına düşer.

Sanatçı için şu aşk denilen algılamanın üretkenliği etkilediğini düşünüyor musunuz?
Defalarca belirttiğim gibi sanatın yarısı aşktır. Bu sebeple tabii ki üretkenlikte çok etkisi olan bir duygudur. Ancak burada bahsettiğim aşk, sadece karşı cinse duyulan değil, aynı zamanda doğaya, güzelliklere, doğruluklara, ilişkilere, fedakarlığa, zamansız ölümlere vs. duyulan histir.

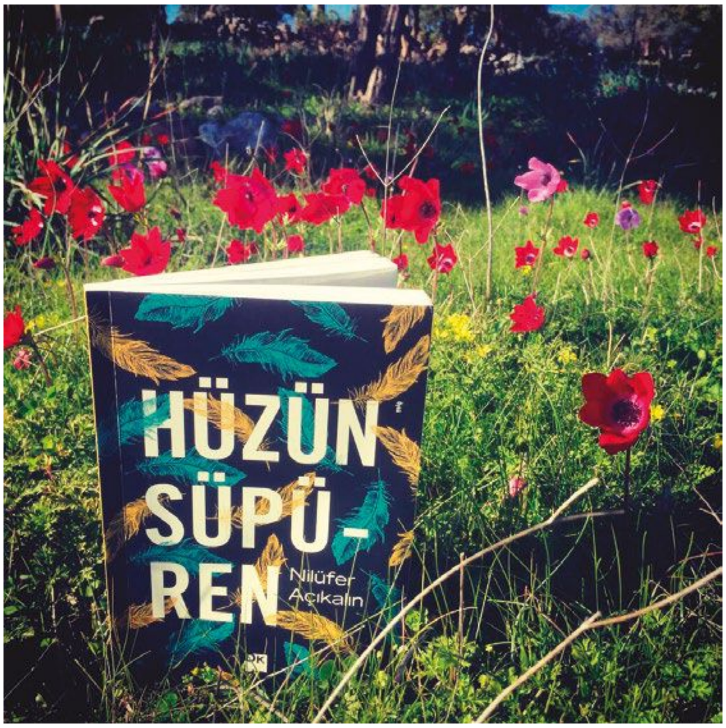

Nilüfer Açıkalın:

"Şöhret hiçbir zaman umurumda olmadı"

Son kitabı "Hüzün Süpüren" Doğan Kitap etiketiyle yayımlanan Nilüfer Açıkalın, bir kez daha hayatın sıradanlığı içindeki sıra dışı anları ve duyguları yakalıyor.
Oyuncu, müzisyen ve bana göre en çok da yazar olan Açıkalın, Hüzün Süpüren'de sıra dışı ve neşeli, rüzgârla savrulurcasına rahat; naifliklerini, karanlık yanlarını, soğukkanlılıklarını, kırılganlıklarını kimselerden gizlemeyenlerin hikâyelerini anlatıyor. Hüzün Süpüren, kendine has ritmi, dili ve içtenlikli anlatımıyla okuyucuyu kendine bağlayan bir kitap.

Onu ilk hangi rolde izlediğimi hatırlamıyorum ama yönetmenliğini Başar Sabuncu'nun yaptığı Vasıf Öngören'in tiyatro oyunundan sinemaya uyarlanan "Zengin Mutfağı"nda Şener Şen ile sergilediği oyunculuk çok etkilemişti beni. Su gibi berrak bir güzelliği ve oyunculuğu vardı. Bu duru güzelliğinden olsa gerek birçok kişi onu İzmirli sanıyor. Oysa o Makedonya göçmeni bir ailenin İstanbul'da doğan ilk çocuğu. Açıkalın her ne kadar İzmirli olmasa da tam bir Foça aşığı ve son yirmi yıldır yaz aylarını Eski Foça'daki evinde geçiriyor.

Sinemada, tiyatroda, televizyonda, müzikte ve edebiyatta boy gösteren, yeteneği ve güzelliğiyle popüler kültürün ikonu olmaya son derece müsait olan Nilüfer Açıkalın, tüm bunların aksine "parlak" yaşamı elinin tersiyle itiyor. Açıkalın, "Açıkçası şöhret de, popülerlik de hiçbir zaman umurumda olmadı" diyebilecek kadar özgüveni yüksek biri. Ürettikleriyle bu özgüveni sonuna kadar da hakediyor.

Nilüfer Açıkalın ile son kitabı, edebiyat yolculuğu, sanata ve sanatçıya bakışı ekseninde keyifli bir sohbet gerçekleştirdik.

Beyaz perdede, tiyatroda, televizyonda ve edebiyatta varolan Nilüfer Açıkalın'dan hangisi daha özgür sizce?
En çok yazmak özgürleştiriyor. Canla-başla, dişimle-tırnağımla kendimi var ettiğim tüm profesyonel çalışma alanlarında mutluyum ancak yazmak çok içe dönük bir eylem ve gerçekten özgür olabildiğim tek alan.

Sizde sanki "popülerden" uzak durma hali seziliyor. Bu kendi tercihiniz mi?
Hayatımda gelişen tüm olaylar, işler, yaşantılar iyisiyle kötüsüyle kendi tercihim ve her zaman kabulüm.
Çok parlak bir dünyayı çok genç yaşımda elimin tersiyle itebilme kararımla her zaman gurur duydum. Bu sayede çok daha aydınlık bir evrene gözüm açıldı. Açıkçası şöhret de, popülerlik de hiçbir zaman umurumda olmadı.

Öykülerinizde genellikle acılı, sanrılı, yalnız kadınları ve insanları objektif bir bakışla anlatıyorsunuz. Bir soruna çözüm bulmak değil

o sorunu göstermek ve okurun bakış açısında bir farkındalık yaratmak istiyorsunuz. Öykülerinizi okurken en çok bunları düşündüm. Bu konuda neler söylemek istersiniz?
Öykülerimdeki samimiyetin ana sebebi hesapsız-kitapsız yazılmış olmaları. Öykülerimin en büyük güzelliği öykü kurgularının ve karakterlerin doğallığı, kendiliğindenliği, öngörülemezliği. Yazarın esiri olmayan, okuyucuya soluk aldıran öyküler yazıyorum.

Yazarın bir görevi ya da bir misyonu var mı sizce? Ya da genelleyerek sorsam sanatın böyle bir misyonu var mı?
Sadece yazarın ya da sanatın değil tüm insanların, soluk alan tüm canlıların hatta nesnelerin bile birer misyonu var. Fazla iyimser bulabilirsiniz ama toplamda tüm misyonların gezegeni daha yaşanır kılmak adına tasarlandığını düşünüyorum. Keşke herkesin kafası buna açılsa.

Öyküde karakter yaratmak ile oyunculukta bir karaktere çalışmak arasında benzerlikler var mı?
Kalem-kağıt üstünde karakter yaratmak için sadece kalem ve kağıda ihtiyaç var ve tabi omuzlarınızın üstünde bir kafa ve içinde beyin. Oyuncu olarak karakter yaratmak için de ben şahsen bu üstte saydıklarımı kullanıyorum ve tabi beden de işin içine katılıyor. Yazarken davranış biçimlerine yüklediğim duygu durumlarını oynarken birebir beden diline yüklemek gerekiyor. Tabii çok zevkli ve heyecanlı süreçler bunlar. Tanrıya şükretmek için çok neden var.

Öykü de mi yoksa romanda mı daha özgür hissettiniz?
Her ikisi de benim için özgürlük cenneti.

Kaleminizde kara mizah da var.. Hayata bakışınız da böyle midir?
Evet, hayata bakışımda da kara mizah var. Genetik olduğunu düşünüyorum, babadan kalma bir miras.

Günümüzde gişe rekorları kıran filmleri, reyting rekortmeni dizileri, "çok satan" kitapları nasıl değerlendiriyorsunuz? Günümüz toplumu ve okurlar için neler söylersiniz?
Seçici algıma güvenerek takip etmeye çalışıyorum. Beş para etmez üretimlerin yanı sıra çok etkileyici işler de var.

Günümüz toplumu ve okuru gibi bir genelleme yapmayı tercih etmek istemem çünkü gerçek bir okur veya toplumun has bir bireyi gücenebilir. Olabildiğince nezaketle söylemem gerekirse herkesin üstüne sinmiş bir belirsizlik ve kafa karışıklığı var en büyük üzüntü bu durumun boş vermişliğe dönüşmesi olur.

Son olarak, İzmir sizin için ne ifade ediyor?
Herkes beni önce İzmirli zanneder ama kısa süre sonra 'yok değilsin sen İzmirli' derler. Sanırım elim yüzüm biraz düzgün, güzelce biri olarak anıldığım için ve İzmir'in kızları da bu özellikleriyle bilindikleri için. Sonra hemen bu düşünceden vaz geçmelerinin nedeni de mesafemin uzaklığı olsa gerek.

Çocukluğumdan bu yana her yıl bir İzmir ve Manisa ziyaretim olmuştur. Çünkü akrabalarım var. Yirmi yıla yakın bir zamandır da yazlarım Foça'da geçiyor.
İzmiri severim ama Eski Foça'yı daha çok severim.

Bir 'hatırlatıcı'dan sevgi, bilgelik, özgürlük üzerine

Şair, yazar ve gazeteci Ünal Ersözlü; son kitabı Dört Gün Buda Üç Gün Zorba'da karşılıksız sevgiyi, bilgeliği, dinginliği ve bunlara ulaşmanın ipuçlarını tarihin imbiğinden süzerek okurla buluşturuyor.

Ünal Ersözlü, bu kez bizi felsefenin derinliklerine götürüyor. Dört Gün Buda Üç Gün Zorba'da, homo sapiens'tan 'gerçek insan' oluşa kadar geçen ve hiç sonlanmayan, sonlanmayacak olduğu için de tamamlanmamış bu süreci ders verir gibi anlatıyor.
Yazar, her ne kadar, o iflah olmaz tevazusu ile şöyle diyorsa da: "Bendeniz size öğretmeye değil, sadece sizin aynanız olmaya söz verebilirim. Ben size ancak tek başınıza ne kadar eşsiz, nasıl kutsal olduğunuzu hatırlatabilirim. Ben bir hatırlatıcıyım. Çoğumuz insanın özünün bazen akıl ile anlamlandırılamayan, sonsuz kozmik kutsallığın bir parçası olduğunu unuttuk. Aslında biliyorduk ama, yüzyıllar içinde bu kutsallığı bir unutuluşa terk ettik. Modern insan, zaten hiç hatırlamıyor. Tam bir hatırlama fukarası."

Aslına bakarsak Ersözlü, bu kitabında sadece bir hatırlatıcı değil. Bize ağırlıklı olarak sevgiyi ve koşulsuz sevmeyi, özgürlüğü, iyiliği, dostluğu; insanlığın bu temel duygularına ve erdemlerine nasıl ulaşacağımızı da öğretiyor. Hem de şiir gibi bir anlatımla. Bunu yaparken de asla bilgiçliğe kaçmıyor, filozofları da sadece aracı olarak kullanıyor.
Hadi, kitabın girişinde yer alan Mevlana'nın söylemiyle yazalım:
"Biri eğer güzel bir şey söylüyorsa, bu aslında/Dinleyenin dinlemesinden, anlamasından ileri gelir."

Evet! Ersözlü, Dört Gün Buda Üç Gün Zorba'da güzel sözler söylemiş. Alıntılar yaptığı filozoflar güzel şeyler söylemiş. Ve bunların güzelliği sadece "okuyanın" okumasından, anlamasından "ileri gelmiyor." Ürünün kendi iç güzelliğinden de ileri geliyor.

"İçimizde araladığımız yol, önünü açamadığımız için, her zaman bir şekilde tıkalı" diyen yazar; yukarıda belirttiğimiz erdemlere ulaşmak için emeğin gerektiğini, çabanın gerektiğini duyumsatıyor. İpuçları veriyor bize tek sözcükle: Sevgi. Karşılıksız sevgi… Bu ipuçlarını verirken de asla yargılamıyor, akıl vermiyor, o tıkalı yolun açılması için gerekenleri sıralıyor sadece. Herkes kendine uygun olanı seçsin diye. Kendi söylemiyle "hatırlatıyor" sadece: "İnsanı sevmek, karşınızdakini, kendinizi koşulsuz sevmek. Oysa günümüz insanı engin bir 'unutuş' deryasında huzursuz. Arzu ettiğimiz hep huzur. Ama yaptıklarımız hep huzur kaçırıcı…" diye de ekliyor.

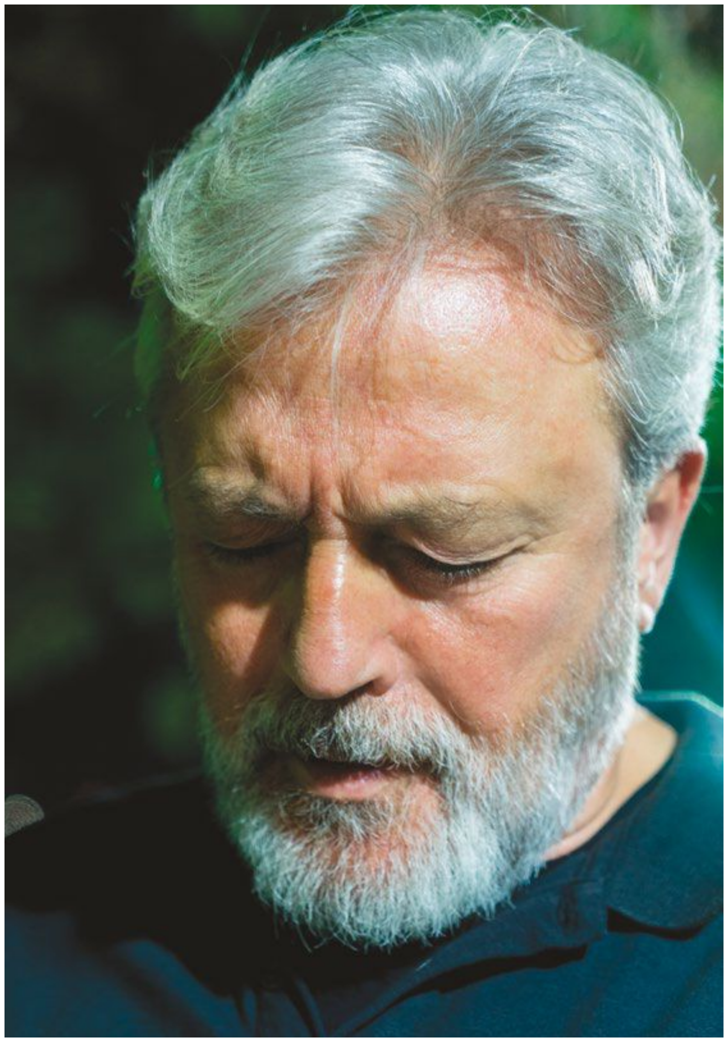
Sevgi, dinginlik, özgürlük, iyilik vb. gibi hepsi özünde erdemi içeren kavramların ağırlıklı olarak gönül merceği altına alındığı kitabın adı, neden Dört Gün Buda Üç Gün Zorba…

Örneğin, niye Dört Gün Yunus Üç Gün Mevlana değil… Yazar nedenini şöyle açıklıyor: "Bu kitabın adını Dört Gün Buda Üç Gün Zorba koyarken çok düşündüm. Bu topraklardan, simge olarak öne sürebileceğimiz çok değerli, çok önemli, bilgeleşmiş, irfan sahibi, aydınlanmış insanlar geçti. (…..) tümü anlaşılmasa da ışığı günümüze taşınmış eserler bıraktı. Kökleri binlerce yıllık geçmişte filizlenen bir tasavvuf toprağında büyüyen bir büyük, değerli, kutsal isimler, insanlığın çoraklığını, toprakların susuzluğunu giderdiler.
Bu muhteşem insanların, insanlığa sundukları ile ilgili yorum yapmak her insanın harcı değil. Hele benim hiç değil. (…..) Buda ve Zorba yaklaşımının bütünlüğü arınmak için sadece bir simge…"

Gerçi yazar burada isim vermiyor ama mütevazılığı ile "Ben Yunus Emreler, Mevlanalar, Hacı Bektaş Veliler hakkında yorum yapamam" demeye getiriyor. Öğretilerini, yapıtlarının çoğunu ezbere bildiğimiz Mevlana'dan Yunus Emre'ye, Hacı Bektaşi Veli'den Hallac-ı Mansur'a; ne olursa olsun, kul hakkı yememeye büyük özen gösteren Aleksi Zorba'dan Buda'ya; çoğu özdeyiş değerinde alıntıların yapıldığı kitap, adlarını buraya sığdıramayacağımız tüm dünya bilgelerinin, düşünürlerinin yer aldığı bir şölen geçidi gibi.

Anadolu topraklarından Yakın Doğu'ya, oradan Uzak Doğu'ya; yakın Batımız'dan o en uzak Batı'ya kadar ne çok bilge ve düşünür varsa, evlerimize ve gönül hanemize konuk ediyor yazar. Seneca'dan Aristo'ya, Jung'tan Epikuros'a, Şirazi'den Yunus'a, Schopenhauer'dan Bertnard Russel'a ne ki filozof

var konuk ediyor kültürel örüntümüze. Hem de kendi potasında eriterek, ancak asla hercümerç etmeden.
Süveydamız (*) ve ruhumuz aydınlığa kessin, aşk galebe gelsin diye. (*Süveyda hakkında yüzlerce, binlerce yazı yazılmış, çok çeşitli yorumlar yapılmıştır. Biz en basitinden ve dilimiz döndüğünce şöyle tanımlayalım: Süveyda, kadim inanışlarda kalpte olduğu varsayılan siyah bir noktadır. Bir ben gibi örneğin. Mecazi anlamı ise, kalpteki gizli günahtır, kötülüklerdir. İnsan aşkı tattıkça süveyda küçülür. Aşk ne kadar büyürse, bu siyah nokta da o kadar küçülür. Sonunda aşkın zirvesine ulaşanlarda yok olur.)

Haksızlık duygusu

Böylesine kapsamlı bir yapıtın gerçek tanıtımını yapabilmek, hadi yazarın söylemiyle yazalım: "Herkesin harcı değil. Hele benim hiç değil."

Bu arada kitaptan sadece kişisel beğenilerime hitap eden bazı bölümleri, daha görünür halde sizlere yansıtmak istedim. Bunu yaparken de haksızlıklar yaptığımı biliyorum. Bana kalsa bunlar gibi yüzlercesini daha alırdım, ama bir gazete yazısı için bunun fiziki olanağı yok tabii ki…

Şimdiki zaman nedir?

Yazarın değer verdiği kavramlardan, daha doğrusu zaman dilimlerinden biri de "şimdiki zaman"dır. Yani yaşadığımız an. Gerçi bu kavram kadim ozanlardan günümüze hemen hemen tüm kültürlerde vardır. En çok bilineni de Latin edebiyatının ünlü ozanı Horatius'un bir dizesinde geçen "Carpe diem"dir (Anı yaşa). Ancak, bu kavram Horatius'un dizesinde biraz sorumsuzluk da içerir tam anlamayana ya, neyse… Ersözlü'nün anlattığı ise sadece "şimdiki zamanda yaşama" değil kanımca. Yazar şimdiki zamanın geçmişle gelecek arasında köprü olduğunu hissettiriyor bize. Şimdiki zamanın değerini de şöyle anlatıyor: "Şimdiki zamanı ele geçirmek, değerlidir. Günahlarımızı şimdiki zamanda temize çekmeliyiz. Şimdiki zamanda sevmek, Şimdiki zamanda ötekine şefkat göstermek değerlidir."
…Ve noktayı koyuyor: "Şimdiki zaman, hayatın anahtarıdır."

Yenisinin müjdesi

Bu arada yazar kitabı bitirirken, bir yenisinin, daha doğrusu devamının da müjdesini veriyor:
"Çok sevgili okur,
Yaratıcı hakikati sevgiyle aramak, kendimizi sürekli değiştirmek ve geliştirmek uğrunda, aslında felsefe, belki de hep yolda olmaktır. Unutmayalım ki, yolun kendisi sonu kadar değerlidir(…) Eğer bu kitabı sevdiyseniz, benim anlatacaklarım, aktaracaklarım şu an için yarım kalmış durumda. En güzeli ben çalışayım. Kısa bir süre sonra yazacaklarımın devamında yeni kitapla buluşalım."

Son söz gibi

Hani kitap okuma konusunda bir söylem vardır: "Bir solukta okudum/okuyacaksınız" gibi. Bu söylem Dört Gün Buda Üç Gün Zorba için pek de olası değil. Bir kere kitap, 398 sayfa, hadi düz hesap 400 diyelim. Öyle bir solukta okunacak gibi değil yani. Tam anlamıyla "sindire sindire" okunacak nitelikte. İkincisi zaman zaman kaldığınız yere bir parmak basıp, üst satırlara dönmek durumunda kalacağınız derinlikte. Hatta kitaba neresinden başlarsanız başlayın, neredeyse her cümlesinde kültürel örüntünüzü zenginleştirecek, zaman zaman hüzünlendirecek, zaman zaman içlendirecek ve en önemlisi, zaman zaman yaşınız kaç olursa olsun, içinizde uykuya yatmış "iyilik, -sevgi-huzur" çocuğunu büyütecek söylemlerle irkileceksiniz. Ve daha da önemlisi, yazarı her ne kadar, "Ben öğretici değil, hatırlatıcıyım" dese de bilgileneceksiniz.

Son olarak diyeceğim; bu yazıyı okumak zahmetinde bulunanlara: "Herhangi bir kitapçıya girdiğinizde; öfkeli bir suretin beyninde; bilgi, sevgi, özgürlük, huzura kavuşmak için mutsuz bir "kürek mahkumu" resmi olan bir kitap görürseniz, bana kalırsa, mutlaka alın ve okuyun derim. Çünkü Ersözlü, bin yılların düşün ve ruhani serüvenini bir bilim insanı titizliğiyle, bir derviş sabrıyla ve bir köle emeğiyle ellerimize teslim etmiş…

*Dürraçlanmak, "karga gibi ötmek" anlamında.
"Bilmeyiz ki, o sahte kurtuluş reçetesi, boynumuzda bir pranga oluşturur. Bilmeyiz ki, o prangalar çoğaldıkça, işin tuhafı, önce kendi kendimizin kölesi oluruz. Başkalarının ve tüketime dayalı hayatın kölesi oluruz."

Talat Kırcan ve Ege Telgraf gazetesine teşekkür ederiz.

AGORA SİNEMALARI BALÇOVA

AGORA SİNEMALARININ Sizler İçin Seçtikleri

MART 2018

TEL: 232.278 10 10

www.agorasinemalari.com

Ailecek Şaşkınız

- **YÖNETMEN:** Selçuk Aydemir
- **OYUNCULAR:** Ahmet Kural, Murat Cemcir, Saadet Işıl Aksoy
- **TÜR:** Komedi
- **VİZYON:** 2 Mart 2018
- **KONU:** Babasının şirketinin başına geçen Ferhat şımarık bir adamdır. Hala çocuksu yapısıyla dikkat çeken Ferhat'ın sağ kolu ise onun çocukluk arkadaşı, şirketin finans müdürü Gökhan'dır. İkili çalışanlarına pek de nazik davranmamaktadır. Günün birinde şirket çalışanlarına yemek servisi için gittikleri bir restoranda, restoran sahibinin kızı Elif'e gönlünü kaptıran Ferhat, deliler gibi aşık olur. Ancak Elif narin ve saf bir genç kız değildir. Özel eğitimler ve üstün hizmetlerle dolu kariyeri, sert karakteri ve kıvrak zekası, Ferhat'ı bir hayli zorlayacaktır...

Kaybedenler Kulübü Yolda

- **YÖNETMEN:** Mehmet Ada Öztekin
- **OYUNCULAR:** Nejat İşler, Yiğit Özşener, Hande Doğandemir, Merve Çağıran, Rıza Kocaoğlu, Sarp Akkaya
- **TÜR:** Dram
- **VİZYON:** 16 Mart 2018
- **KONU:** Kaan ve Mete Olimpos'ta, kalabalık bir Kadıköy grubuyla yaptıkları eğlenceli tatilin sonunda, motorlarıyla İstanbul'a doğru yola çıkarlar. İstanbul'a doğru ilerlerken, hayat onlara ve bize yolun, yolculuğun ve ilişkilerin hiçbir zaman planlandığı gibi ilerlemediğini, bir kez daha ve oldukça sert bir biçimde gösterecektir. Kaybedenler Kulübü Yolda olaylar izleyiciyi mesaj yağmuruna tutarak ilerliyor.

Pasifik Savaşı: İsyan

Pasific Rim Uprising

- **YÖNETMEN:** Steven S. DeKnight
- **OYUNCULAR:** John Boyega, Scott Eastwood, Jing Tian
- **TÜR:** Macera, Bilimkurgu
- **VİZYON:** 23 Mart 2018
- **KONU:** Babasının uzaylılara karşı kahramanca ölümü sırasında Jaeger pilotluğu eğitimine devam etmekte olan Jake, babasının ölümünün ardından eğitimini terk eder. Suç dünyasına bulaşan Jake'e uzaklaştığı kız kardeşi Mako Mori tarafından son bir şans tanınır. Yetenekli pilot Lambert ve 15 yaşındaki Jaeger hackerı Amara ile güçlerini birleştiren Jake, savunma hattını kurar...

Başlat / *Ready Player One*

- **YÖNETMEN:** Steven Spielberg
- **OYUNCULAR:** Tye Sheridan, Olivia Cooke, Ben Mendelsohn
- **TÜR:** Bilimkurgu, Aksiyon
- **VİZYON:** 30 Mart 2018
- **KONU:** Ailesini küçük yaşta kaybeden Wade Watts, gerçek dünyanın sıkıntılarından kaçmak için zamanını The Oasis adlı bir oyun evreninde geçirir. Oyunun milyoner kurucusu oyun evreninin içine bir anahtar saklamıştır ve öldüğünde tüm servetini ve oyunun kontrolünü bu anahtarı bulana vadetmektedir. Wade de bu macera dolu hazine avının peşine düşmüştür. Bir süre sonra her şey bir oyun olmaktan çıkıp acımasız bir rekabete dönüşür...

İnternetten Online Bilet Satışı
Agorasincard Üyelerine Ayrıcalık

Hafta İçi Tam bilet 14 TL.
Hafta İçi Öğr. Emekli bileti 11 TL.

Hafta Sonu Tam bilet 15 TL
Hafta Sonu Öğr. Emekli bileti 12 TL.

Çarşamba günü tüm seanslar 10 TL.

MONT BLANC
GRAF VON FABER-CASTELL

Montegrappa
DAVIDOFF
MONT BLANC
CARAN d'ACHE
VISCONTI
WATERMAN
FABER-CASTELL
Pelikan
CROSS
Scrikss
hemen.com.tr
kırtasiye için ne istersen
BUCK
Waldmann
TIBALDI
ONLINE
Germany
PARAFERNALIA
DIPLOMAT
LAMY